

C:\Users\Plazma\Desktop\305\Borovička_V_P-Andělé_smrti.PDB

PDB Name: Borovička_V_P-Andělé_smrti.txt
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 28.4.2003
Modification Date: 28.4.2003
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

V. P. Borovička

Andělé smrti

Motto:

Bohužel, i zločiny jsou součástí historie lidstva.

V.P.B.

Všechny případy jsou skutečné

HIPPOKRATOVA PŘÍSAHA

"Přisáhám při lékaři Apollónovi, při Hygiei a Panacei, volám za svědky všechny bohy a bohyně, že ze všech sil a s plným vědomím budu plnit tento slib:

Budu si vážit svého mistra v tomto umění jako svých vlastních rodičů, budu se s ním dělit o svůj příjem... Umožním účast na vědění a naukách tohoto oboru především svým synům, dále synům svého mistra a potom těm, kdo zápisem a přísahou se prohlásí za mé žáky, ale nikomu jinému.

Aby nemocní opět nabyli zdraví, nařídím opatření podle svého nejlepšího vědění a posouzení a budu od nich vzdalovat všechno zlé a škodlivé. Nedám se pohnout od nikoho, ať je to kdokoli, abych mu podal jedu nebo abych mu dal za podobným účelem radu.

Nedám žádné ženě vložku do pošvy s tím úmyslem, abych zabránil oplodnění nebo překazil vývoj plodu.

Svůj život i své umění budu cenit jako posvátné. Vstoupím-li do domu, vejdu tam pro blaho nemocných, zdržím se všeho počinání nešlechtného, neposkvřím se chlípným dotekem s ženami, muži, se svobodnými ani s otroky.

O všem, co uvidím a uslyším při léčení samém nebo v souvislosti s ním, zachovám mlčení a podržím to jako tajemství, nebude-li dáno svolení k tomu, abych to řekl.

Udržím-li pevně a dokonale věrnost této přísaze, buď mi za to dán šťastný život a budoucí zdar ve výkonu povolání, aby má pověst došla chvály po všechny časy. Kdybych se však proti této přísaze prohřešil, ať mne stihne pravý opak, " řekl či možná i napsal Hippokrates, který žil od roku 460 do 377 před naším letopočtem a stal se nejvýznamnějším představitelem starořeckého lékařství a jedním z nejslavnějších lékařů starověku, zakladatelem vědecké racionální medicíny. Nemusel být jediným autorem slavné Hippokratovy přísahy, mohli se na jejím znění podílet i Hippokratovi žáci.

VELMI NEBEZPEČNÝ ZUBAŘ

1.

St. Louis, Missouri, středa 17. prosince 1958, krátce po setmění.

Velké, pěkné město se už začalo krášlit vánočními ozdobami a stovkami metrů elektrických svíček zavěšených do alejí parků. Na dveřích bungalovů se objevily první vánoční věnce, z tlampačů obchodních domů se ozývaly melodie vánočních koled. V ulicích a na nábřeží řeky Mississippi se už procházeli muži i ženy s balíčky dárků zabalených do papírů potištěných zelenými větvičkami. James Stanley Bullock taky pověsil na bunga-lov v Richmond Heights dráty s girlandami svíček, otřel si dlaně, přičísł si černé lesklé vlasy a šel si domů pro kabát.

Byl to pohledný, velmi snaživý a příjemný mladý muž. Před měsícem oslavil sedmadvacáté narozeniny. Skočil do vozu. Byl to starší plymouth z roku 1957. Pracoval jako technik v Union Electric Company a teď měl nejvyšší čas, aby šlápl na plyn a dojel do budovy nedaleké univerzity, kde navštěvoval večerní kurz.

Normálně by mu na cestu stačilo dvacet minut. Najel by na expressway nebo by jel po Lindell Boulevardu, ale rozhodně ne kolem muzea, to by se do půl osmé do posluchárny nedostal. James Stanley Bullock se však v lavici posluchárny neobjevil.

Přesně v 19 hodin 37 minut přiběhl do vrátnice univerzitní budovy udýchaný muž, vytočil číslo místní policie a oznámil telefonistce, že před chvílí viděl ve světlech svého vozu na Fine Art Drive dva chlapy. Jeden ležel na zemi, druhý nad ním stál s pistolí v ruce.

"Možná že tam zrovna doběhli," říkal svědek udýchaně, "možná že jsem je oba už chvíli předtím viděl na rohu u muzea.

Ale přesně to nevím."

"Odkud voláte?"

"Z vrátnice Uměleckoprůmyslového muzea."

"Počkejte před budovou. Pošlu tam vůz s pohotovostní četou."

Nejdřív přijel uniformovaný policista, za chvíli po něm detektivové Phil Dwyer a John Vinning. Ti dva sice měli službu, na místě činu však už nebyli nic platní. Muž v tmavěmodrém zimníku s dlouhou šálou kolem krku ležel s prostřelenou hlavou v louži krve, nejevil známky života, ale než ho sanitáři naložili na nosítka, jako by ještě párkrát křečovitě vydechl. Lebku měl rozstřílenou asi třemi, možná dokonce čtyřmi ranami z pistole. Zemřel cestou do nemocnice. Tam také podle řidičského průkazu, který měl v kapse, zjistili, že se jmenuje James Stanley Bullock.

"Tak si představte," řekl detektiv Vinning, když se vrátil na policejní stanici, "že ten jeho plymouth stál u zadního nájezdu pro dodavatele muzea a motor ještě běžel."

"Co to je zač?"

"Loňský model plymouthu. Dvoubarevný. Podle ušlapaného sněhu kolem zřejmě na někoho čekal, pak si sedl dovnitř, ten někdo přišel a picnul ho za volantem. Ven se musel dostat, až když už o sobě nevěděl."

"Buzerant?" zeptal se Phil Dwyer.

"Proč buzerant?"

"Protože mají vzadu za muzeem hnízdo."

Prohlédli vůz. Za řidičovou sedačkou ležel na podlaze klobouk. Na koženém volantu byly iniciály J. S. B. Podle dalších nálezů uvnitř vozu bylo zřejmé, že mrtvý byl zastřelen uvnitř, a teprve pak se dostal ven. Bylo třeba zjistit, proč Bullock nejel na přednášku do univerzitní budovy, proč se objevil na zprofanovaném shromaždišti homosexuálů. Tak se detektivové vypravili do Richmond Heights a zazvonili u dveří laciného, ale dobře udržovaného dřevěného bungalovu. Trvalo chvíli, než malá, hezká a udivená manželka Ruth otevřela. Zapotácela se, když jí řekli, co se stalo. Pozvala je dovnitř. Několikrát opakovala, že ještě před chvílí připravoval řetězy svíček a jiné vánoční ozdoby. Požádali ji, aby s nimi jela a identifikovala mrtvého manžela. Nejdřív dlouho mlčela, pak si mačkala ruce, nakonec však odmítla:

"Jsem v jiném stavu. Bojím se, aby to nemělo nějaké následky. Zajedte si například pro tetu Duerbeckovou, bydlí jen o pár ulic dál. Je to manželova druhá matka, vyrostl u ní. Geraldina Duerbecková. Jak to, že nešel na přednášku,"

uvažovala potom nahlas. "Proč jel jinam, než měl? Neřekl mi o tom ani slovo."

Dost dlouho se policisté pokoušeli zjistit, proč zavražděný byl jinde, než měl být, ale nedostali se ani o kousíček dál. Až najednou se seržant James Hackett zcela náhodně a nelogicky zeptal:

"Nebyla jste už někdy předtím vdaná, paní Bullocková?"

"Byla," řekla a nedivila se zdánlivě nesouvisející otázce.

"Řeknete nám, kdo byl váš první manžel?"

"Zubní lékař doktor Glennon Engleman," odpověděla a všichni přítomní si všimli, jak se jí roztřásl prsty a rychle začala mrkat. Pak se najednou obrátila obličejem k oknu, zřejmě nechtěla, aby pokračovali ve výslechu.

"Kdy jste se za něj provdala?" zeptal se seržant Hackett.

"V roce 1953. Tenkrát ještě studoval medicínu. Já jsem se do něj zamilovala. Byl hezký, milý a já jsem byla velmi nezkušená. Po třech letech jsme se rozvedli."

"Můžete nám říct proč?"

"Bylo to divné manželství. Já jsem si všechno představovala jinak."

"V jakém smyslu?"

"Nežili jsme jako manželé. On celou tu dobu bydlel u matky. Jmenovala se Annora a on o ní tvrdil, že má neuvěřitelné věstecké schopnosti, že dokonce dovede vyléčit nevyléčitelné nemoci. Vždycky o ní mluvil v superlativech jako o své matce."

"Vy jste tedy bydleli každý jinde?"

"Já jsem zůstala v podnájmu se svou spolužačkou."

"Nežili jste spolu jako muž a žena?"

"Jen někdy. Spíš náhodou. A navíc, ten jeho způsob milování se mi zdál nenormální. Trvalo to někdy sotva půl hodiny, jindy třeba o něco déle, ale milovali jsme se na zadním sedadle jeho vozu."

"Chtěla byste nám prozradit, co jste konkrétně považovala za nenormální?" zeptal se seržant Hackett.

"Ten styk trval jen pár minut. Bez něžností, bez pohlazení. Někdy mne nutil, abych mu při tom sprostě nadávala, abych po něm opakovala hnusné oplzlé věty. Já jsem se děsila. Netušila jsem, proč to mám dělat."

"On s vámi mluvil sprostě?"

"Normálně vůbec ne. Když jsme byli spolu, nikdy jsem před ním nezaklela, ani když jsem si ve voze přiskřípla ukazovák v předním sklopném sedadle. Mně se to pak všechno najednou tak strašně zhnusilo, že jsem se rozhodla pro rozvod."

"Souhlasil?"

"Bála jsem se, že bude proti. V té době už měl svoji ordinaci a já jsem za ním chodila, když jsem potřebovala peníze, anebo když jsem toužila po sexu. Měl v ordinaci spací pytel. Hodil ho na podlahu, řekl mi, abych se svlékla a zvedla se na všechny čtyři a on se na mě rychle ukojil. Nic víc. Proč se mne na to pořád vyptáváte?"

"Máme k tomu jisté důvody, paní Bullocková. Ve spojení s vyšetřováním zavraždění vašeho nynějšího manžela. Hledáme příčinu, která by mohla vést k tak hroznému vraždě. Řekněte nám, paní Bullocková, proč jel váš manžel takhle večer zrovna do Forest Parku? Měl tam snad s někým schůzku?"

"Ne. Jel na univerzitu na večerní přednášku."

"Studoval?"

"Byl už v druhém večerním semestru."

"Měl nějaké nepřátele?"

"O žádných nevím."

"Neměl třeba nějaké styky s homosexuály?"

"To přece bych musela vědět. Ale jak ho mohl někdo přejít? Proč by byl vedle svého vozu? Mohl přece zaparkovat u muzea."

"Z nějakého důvodu vystoupil z vozu a my jsme se během jízdy k vám po telefonu dozvěděli, že ho někdo zastřelil."

Nechtěli jsme vám to říct, ale dvě kulky z dvaadvacítky ho trefily do hlavy a jedna další do ramene. Vůz byl uvnitř samá krev. Někdo ho zastřelil v autě. Jak dlouho jste vdaná, paní Bullocková?"

"Půl roku."

"Jak se jmenuje váš manžel? Tedy jak se jmenoval?"

"James Stanley Bullock."

2.

Zubní lékař Glenn Engleman bydlel a měl ordinaci v čísle 4630 na Gravois Street, pacienty přijímal každý den mimo čtvrtek od 9 do 17 hodin, o sobotách od 9 do 12. Měl dobrou pověst a hodně pacientů. Ti jeden druhému říkali, jak nízký honorář bere. Přitom je milý, pozorný, k dámám prý se chová jako světák vychovaný na královském dvoře. Navíc je to lidumil. Za vytržení zubu včetně novokainové injekce si řekl slečně Rosie Sutterfieldové jen patnáct dolarů. Je pravda, že seděla v čekárně víc než o hodinu déle, než předpokládala. Přitom ale v seznamu pacientů před ní byly jen dvě ženy. Doktor Engleman měl totiž hned u dveří v předsíni stoleček a knihu návštěv. Kdo přišel, tak se zapsal a sám vyplnil čas svého příchodu.

Výšetřovatelé si prohlédli seznam, zajeli za Rosie Sutterfieldovou a začali se vyptávat, jak to v pondělí odpoledne bylo.

"Byla jste objednána, slečno Sutterfieldová?" zeptal se seržant Hackett.

"Ne. Jen jsem do ordinace zavolala a zeptala jsem se, jestli můžu přijít. Pak jsem se zapsala do knihy."

"Byla jste u doktora Englemana poprvé?"

"Ano. Ale dost jsem o něm slyšela. Je to velice příjemný pán a pořád vám něco povídá a přitom vám píchne injekci, člověk ani neví jak. Mně třeba vykládal, jak jsem hezká a atraktivní, a když jsem vytáhla z kabelky zelenou kartu, jen mávl rukou a řekl, že až příště."

"Neměla jste pocit, že se choval jinak, než jste čekala?"

"Myslím, že ne. A povídal, on vždycky povídá a nečeká na odpověď, protože ví, že pacient nemůže odpovědět."

"Jak dlouho jste čekala?"

"Strašně dlouho, možná víc než hodinu."

"Měl tak dlouho někoho na křesle?"

"Tak to nevím. Zdálo se mi, že je v ordinaci moc ticho."

"Pacient přece musel odejít."

"Když odcházíte, jdete zadním vchodem do chodby a pak na schodiště."

"Ne přes čekárnu?"

"Ne."

"Takže nevíte, kdo tam byl před vámi nebo jestli tam někdo tu celou hodinu byl?"

"Ne. Ale musel to být ten, kdo byl zapsán na seznamu přede mnou."

Seržant Frank O'Neill byl Ir a taky tak vypadal. Nazrzlé vlasy, pihovatý nos, modré oči, usměvavý výraz, i když se neusmíval. Protože si přečetl výpověď vdovy Bullockové a nebyl s ní spokojen, probíral si v duchu další alternativy a snad čistou náhodou, ale i logickou úvahou zjistil, že známé heslo vyšetřovatelů i soudců Cui bono, kdo má z násilné smrti prospěch, se hodí i pro případ vraždy Jamese Stanleje Bullocka. Obtelefonoval pár místních expozitur pojišťoven a zjistil, že paní Ruth Bullocková dostane od jedné z nich čtyřiašedesát tisíc dolarů, protože její manžel uzavřel pojistku týkající se i násilné smrti pojištěného. Protože Ruth Bullocková byla před novým sňatkem manželkou zubního lékaře Englemana, vypravil se za ním.

3.

"Nepovažujte to za oficiální výslech, pane doktore Englemane," řekl úvodem, "ale to víte, musíme přešetřit i nepravděpodobné stopy. Řekněte mi, kde jste byl v pondělí večer."

"Když jsem skončil v ordinaci, tak jsem jel autobusem dolů do města do obchodního domu, chtěl jsem se tam podívat na nějaké vánoční dárky. Sám jistě víte, co to dá za práci najít něco kloudného mimo kosmetiky nebo bonboniér. A moje manželka má všechno. Pak jsem chvíli stál venku s jedním ze svých pacientů. Nepamatuji si jeho jméno, ale našel bych je v kartotéce. Na chvíli jsem se zastavil u kolegy a pak jsem šel do Městské knihovny pro manželku, je tam totiž zaměstnána. Jo, a potom jsme šli s manželkou na večeři, my totiž pořád ještě bydlíme u její matky a sešli jsme se tam se dvěma známými. Jestli chcete, tak vám můžu říct jména a adresy."

Zpočátku se vyšetřovatelům zdálo, že Ruth Bullocková a její zavražděný manžel jsou obyčejní mladí lidé, kteří nežili ani normálně spolu, protože neměli kde, ani nikdy neměli peníze a dlužili mnoha příbuzným a známým. Ruth Bullocková pracovala jako ošetřovatelka v mateřské škole.

"Jak jste se seznámila s vaším budoucím manželem?" zeptal se detektiv Phil Dwyer.

"Dostala jsem jeho telefonní číslo od přítele, který byl členem klubu Guys and Dolls, anebo mi to číslo dal můj bývalý manžel Engleman."

"To ale je klub homosexuálů," řekl Dwyer.

"Tenkrát jsem si to neuvědomila. Ale seznámila jsem se tam s Jamesem Bullockem."

"Nepřipadalo vám to podivné?"

"Ne. Já jsem už měla v té době leccos za sebou. Chodila jsem do barů na De Baliviere Strip."

Detektivům se podařilo během dvou dnů zjistit, že Ruth Bullocková byla zřejmě nymfomanka. Nebyla snad přímo prostitutka, ale ráda a záměrně vyhledávala společnost osamělých, třeba i starších pánů, kteří neměli prázdnou kapsu. Později si jejich výpovědi četli všichni policisté na revíru, podobaly se totiž porno povídkám. Jedno však bylo jisté: Ruth byla nadmíru vášnivou milenkou a sotva šla aspoň jednu noc v týdnu do postele sama. Detektiv William J. Carvey, zvláštní agent ATF (Alcohol, Tobacco and Firearms), celostátní policejní organizace, která převzala případ, kdy šlo o použití bomby jako vražedné zbraně, byl specialistou s dobrou praxí a pozoruhodnými výsledky. Od počátku měl zkušeného pomocníka. Jmenoval se Steve Alsup. Ti dva nejdřív odhalili jedno z hlavních tajemství doktora Englemana. Měl sice zubařskou praxi a jeho pacienti byli s jeho prací spokojeni, v zubařské ordinaci však také prováděl nelegální potraty.

Přibližně v době, kdy Englemanova pacientka Rosie Sutterfieldová odešla z ordinace a šla k autobusové zastávce, aby se co nejrychleji dostala domů, skončila svou práci technická zubní asistentka Sophie Marie Berrerová. Zamkla, vykročila k parkovišti před Grand View Arcade Building, nedaleko ordinace doktora Englemana, kde stál její červený vůz Ford Pinto. Vůz tam zaparkoval toho dne ráno Sophiin švagr Vincent Day.

Sophie Berrerová si klíčkem otevřela dveře vozu a nasedla. Na hodinách vedle tachometru bylo právě 16 hodin 45 minut. Zastrčila klíček, nastartovala a začala vy-couvávat. V té chvíli došlo k obrovskému výbuchu. Explodovala bomba, umístěná pravděpodobně pod vozem. Výbuch rozmetl vůz, tělo řidičky a okna na obou stranách široké ulice. Mrtvola Sophie Berrerové byla znetvořena k nepoznání. Zemřela strašlivou smrtí a všichni, kdo byli blízko místa činu, ale také členové pohotovostního oddílu, kteří se objevili na rohu ulic Grand a Gravois, si položili otázku. Kdo a proč měl zájem na násilné smrti Sophie Marie Berrerové. Nebyl to totiž jediný útok na její život. Už 20. března minulého roku umístil kdosi neznámý pod její automobil svazek několika dynamitových patron, napojených na elektrický spínač. K výbuchu však nedošlo. Toho dne lilo jako z konve, patrony zřejmě navlhly a detonátor selhal. Paní Berrerová případ ohlásila policii. Ta zatím nenašla jedinou stopu, která by vedla k odhalení zákeřného vraha.

4.

Případ bombového útoku převzali dva zkušení detektivové saintlouiské policie, Ron Lingle a zvláštní agent John Bobb. Ti už podezřelého doktora vyslýkali. Odmítl se podrobit testu přítomnosti stříelného prachu na ruce i na oděvu, vůbec neuvažoval o zkoušce na detektoru lži, přitom se bez obalu rozčiloval a zdůrazňoval, že si jeho bývalá manželka Sophie nic lepšího nezasluhovala než takovou smrt.

Byla totiž majitelkou technické zubní laboratoře, vyrábějící pro zubní lékaře můstky nebo i celé protézy a účtovala Englemanovi vyšší ceny než všem ostatním zubařům.

Tak nezbyvalo detektivům nic jiného než přešetřit alibi podezřelého podle zápisu v knize pacientů. On totiž tvrdil, že v době výbuchu byl ve své ordinaci, což mu mohou dosvědčit jeho pacienti a zápisy v knize ošetřovaných. On s prohlídkou souhlasil a cestou jim ještě ve voze řekl:

"Pánové, prosím vás, vy mě máte za úplného blbce. Kdybych se tímto způsobem chtěl zbavit své bývalé ženy, tak bych si na to přece našel nějakého profesionála. A rozhodně bych byl proti tomu, abych se jí zbavil tak nesmyslným výbuchem. Vždyť ta bomba mohla zabít třeba některého z chodců."

Ve středu šestnáctého ledna 1980 se Ruth Jolley Englemanová dozvěděla z novin a z televizních zpráv, co se stalo. Zděsila se. Věděla totiž, kdo je vrahem. Celou noc nespala. Ráno zatelefonovala své přítelkyni, svěčila se jí, že se bojí o život svého syna i o svůj, protože její bývalý manžel ji před nedávném vyhrožoval, že zabije ji i syna Davida, jestli ho udá policii. Přítelkyně jí poradila jediné možné řešení:

"Zavolej na FBI nebo na místní policejní stanici. Všechno jim řekni a požádej je o ochranu," řekla Virginie Ruthledgesová.

"Nemůžu. Já mám hrozný strach," vzlykala do telefonu Ruth.

"Tak to udělám já."

O hodinu později zazvonili u dvoupatrového bytu dva policisté Steve Alsup a William J. McGarvey. Přišla otevřít, nechala však zpočátku dveře na řetízku. Vpustila je dovnitř, zajíkala se, když vyslovila obvinění:

"Hrozil mi, že mne zabije. Řekl mi, že pro něj nemá můj život žádnou cenu, jakmile bude David o pár let starší. Já vím, že to udělá. Zavraždí mne, tak jako zavraždil jiné. Nejen Sophii, nejen ji. Vy si nedovedete představit, co všechno udělal."

Bylo to strašné obvinění. Poslouchali, výpověď zoufalé bývalé manželky doktora Englemana natočili. Zaručili jí ochranu. Zatím musí zůstat doma, její byt však bude pod policejním dohledem. V sobotu 19. ledna ji odvezli na policejní stanici a ona jim déle než tři hodiny vyprávěla neuvěřitelný životní příběh. Řekla skoro všechno, aby zachránila život svého syna Davida i svůj.

"Já vím o několika případech. On vraždil. Prostě a krátce vraždil. Nebyla jsem u toho, ale vím to. Přede mnou se tím ani netajil. Spíš se někdy chlubil nebo vyhrožoval."

"Mohla byste nám říct některé podrobnosti, Ruth?. Kdy se to stalo?" zeptal se inspektor McGarvey.

"Bylo to krátce před svatbou. Já jsem se tenkrát bavila s jeho sestrou Melody, ani už nevím o čem, a ona najednou z ničeho nic tvrdila, že není pravda, jak mnozí říkají, že Glen nezavraždil Jamese Bullocka. Zavraždil. Sotva to Melody řekla, vpadl Glen do pokoje a choval se jako smyslů zbavený. Řval na ni, házel po ní všelijaké předměty ze stolu a nádobí a přitom vykřikoval: Ano, zabil jsem ho. Udělal jsem to. Udělal!"

"Proč se vám najednou přiznal?" zeptal se Steve Alsup.

"Chtěl, abych to věděla. Řekl mi to před svou sestrou, chtěl mě tím donutit, abych mlčela. Abych byla spolupachatelkou."

"Kdy došlo k té vraždě?"

"Před Vánoci 1958," řekla Ruth.

5.

Ruth sice nebyla tak doslova lehká holka, ale moc si mezi mnoha sexuálními partnery nevybírala. Mnozí se později shodli v názoru, že byla především velmi lehkomyšlná, a nymfomanka, která bez chlapa v posteli ne-usínala. Doktor Engleman prý ji hned při prvním styku v zubařském křesle jeho ordinace překvapil svojí orální dovedností. Tehdejší policejní protokoly četli policisté jako erotickou literaturu. Hned první noc popsal doktor Engleman i jeho pozdější manželka Ruth jako bouřlivou. Milovali prý se na posteli tak dlouho a tak divoce, až pod nimi praskla, a oni se v troskách ocitli na podlaze, kde prý do rána pokračovali.

"Byla neuvěřitelně vášnivá," nadiktoval doktor Engleman do policejního protokolu. "V životě jsem se s tak divokou ženou nesetkal. Já nejsem, pánové, v tomto oboru začátečník, všechny části mého těla jsou náležitě vyvinuté, ale co ona na mně chtěla, to bylo neuvěřitelné. Tenkrát jsem musel poslat pro novou postel."

Policisté po zavraždění Jamese Bullocka zjistili, že Ruth nebyla jedinou doktorovou láskou. S některými z pacientek se v ordinaci zamykal a po ošetření zubů se s nimi miloval. V protokolech výsledku svědků se však objevilo i obvinění, že se zubní lékař zabýval ještě i jinou medicínskou činností: prováděl potraty. Mimoto zjistili, že si tenkrát v Belleville, Illinois, koupil dvaadvacítku pistolí. Do protokolu tvrdil, že ji nikdy neměl, dal ji prý hned svému otci.

Prohlídka jeho ordinace ani bytu nepřinesla nové důkazy. Podle doktorova tvrzení byl James Bullock homosexuál, proto také jel místo na přednášku na univerzitu do rajónu buzerantů, kde také tragicky skončil.

"Já už si nevzpomínám na podrobnosti té vraždy," řekla Ruth Jolleyová Englemanová při výslechu. "Vím však, že Glen o něm mluvil jako o teploušovi."

"Měl pro takové tvrzení důkazy?" zeptal se McGarvey.

"To skutečně nevím. Ale myslím si, že ho zavraždil právě v onom místě, aby podezření padlo na neznámého buzeranta."

"Jaký měl důvod k vraždě?"

"Vydělal na tom velké prachy."

"Na jeho zavraždění?"

"Bullock měl vysokou životní pojistku. Vdova dostala peníze až po dvou letech tahanic. Předvolali ji před soud. Ale to už byla vdaná a těhotná."

"Našla se tenkrát ta vražedná zbraň?"

"Myslím, že ne. Glen mi ale jednou řekl, že tu brokovnici rozřezal pilkou na kusy a naházal je do řeky Pere. Ona nakonec proces vyhrála, dostala spoustu prachů a šestnáct tisíc dolarů investovala do stavby závodní dráhy, kterou dal Glen postavit v Pacificu, Missouri."

Vyšetřovatelé samozřejmě už při tomto výsledku věděli, že se doktor Engleman z podezření vy lhal. Zavraždil Jamese Bullocka pro peníze, které si pak s jeho vdovou rozdělil. Šlo o víc než šedesát tisíc dolarů a v roce 1958 to byla slušná částka.

Proto se McGarvey podíval do policejního protokolu vyšetřování, které v roce 1958 vedl detektiv Bobb.

"Víte něco o případu Erica Freye, Ruth? Ten totiž v roce 1963 zahynul v Pacific, Missouri při výbuchu."

"Vím," řekla Ruth.

"Byla to nehoda, nebo vražda?" zeptal se Bobb.

"To vám přesně neřeknu."

"Vy jste však v té době byla Englemanovou manželkou, anebo jste ještě byla jen jeho milenkou?"

"Stýkali jsme se spolu. V roce 1963 jsme se stýkali velmi často."

"Zmínil se před vámi doktor Engleman o tomto případě?"

"Ano. Jednou mi řekl, že tu věc zařídil on a Jack Carter. Oni tenkrát někde nastražili bombu. Bylo to zrovna v době, kdy se stavěla závodní autodráha."

"Znovu se ptám. Byla jste v té době manželkou doktora Englemana, nebo jste byla jen jeho milenkou? Bylo to v roce 1963."

"Byla jsem jeho přítelkyní. Stýkali jsme se však dost často."

"Mluvil s vámi někdy o případu té vraždy?"

"Řekl mi, že on a Jack Carter zařídili, aby Eric Frey zahynul při výbuchu na stavbě závodní dráhy."

"Víte, kdy k té vraždě došlo?"

"Ne. To nevím."

"Tak já vám to řeknu, paní Ruth. Bylo to šestadvacátého září 1963. Ve čtvrtek."

6.

Eric Frey nebyl pořádný voják. Když narukoval v roce 1959 k leteckému útvaru, stal se brzo po nástupu známým průšvihářem. Byl neposlušný, za své tříleté služby u útvaru proseděl celý jeden rok v cele vojenského vězení. Byl to vyložený vejta. Málokdy udělal, co měl, byl naprosto nespolehlivý. Ze základní služby ho propustili 12. února 1962 a on neměl poněti, kam půjde a co bude dělat.

Civilní život začal žít v laciných putykách vykřičené oblasti barů a nevěstinců v Gaslight Square, kde se v té době potloukali proslavení předchůdci pozdějších hippies. Neměl peníze, a tak coural od jednoho barového pultu k druhému a žebrol panáka whisky. Brzo našel přítele nebo spíš soupevníka, který měl taky pořádně hluboko do kapsy. Jmenoval se Ricky a živil se jako profesionální tanečník - taxi dancer. Osamělé ženy chodily do tančiren, koupily si u pokladny několik lístků, vybraly si tanečníky připravené v řadě stranou nebo u barového pultu.

Ta macatá blondýna s velmi vyvinutým poprsím, která si ho vybrala, se jmenovala Melody. Nejdřív spolu tančili mambo, tango, objímali se na parketu a později i venku. Eric nebyl sice žádný krasavec a vtipný taky nebyl, Melody se do něj však hned první večer po setkání zamilovala. Samozřejmě že se spolu hned druhé noci v nedalekém parku vyspali. On měl radost, že má holku, která mu tak dlouho scházela, ona byla šťastná, že mu nevadí její postava velikosti

XXL. Snad už po týdně té známosti mu jednou v podvečer řekla, že by ho chtěla představit své rodině.

Eric souhlasil. Dozvěděl se od ní, že její bratr je spolujízdníkem v Pacifiku, Missouri, což vlastně bylo jedno z předměstí St. Louis, které mělo naději na dobrou budoucnost.

Doktor Engleman byl rozený vypravěč. Když začal mluvit o výstavbě závodní dráhy, dokázal přesvědčit i největšího nepřítele automobilových závodů. Jeho druhá manželka Ed mu při přesvědčování zájemců o projekt značně pomáhala a jeho pomocník v ordinaci a sluha pro všechno mladý Nick Miranda k šéfovi vzhlížel jako k pánubohu. Zubař to myslel se závodní dráhou doopravdy, zvláště poté, když mu jeho bývalá manželka Ruth Engleman Bullocková předala značnou částku, kterou dostala od pojišťovny. Částka byla převedena na konto stavební firmy Pacific Dragstrip Inc.

Sandy byla dcera švagrové Edy Englemanové. Když jí bylo šestnáct, pokusila se o sebevraždu. Přitom to byla krásná blondýna s pozoruhodnou postavou a nádhernými jantarovými očima. Po pokusu otrávit se si týden poležela v nemocnici, potom se však její rodiče stěhovali z Missouri do Severní Karolíny a poslali Sandy k Edě a Glennonovi do St. Louis. Nebylo to vhodné řešení. Doktor Engleman měl v té době milenkou Barbaru Verneyovou, která si však našla jiného zubaře, Glennova přítele Jamese Boyla, a provdala se za něj. V Englemanově ordinaci se objevila krásná Sandy. Netrvalo dlouho a zubař ji svedl a brzo ji zaučil do možností orálního sexu. Sandy byla učenlivá, za týden za dva z ní byla perfektní milenkou. Nenosiła podprsenku ani pod přiléhavým tričkem, pod krátkými šortkami neměla spodní slipy. Doktor Engleman ji při jednom z častých pikniků představil Erica Freye.

Ten mladý, nesmělý, ostýchavý mladík se jí zřejmě zalíbil. Použila zkušenosti, které získala na zubařském křesle a nezkušený kluk se mohl štěstím zbláznit. Osmnáctiletá Sandy měla s Ericem 28. září 1962 svatbu. Mladý pár krátce poté uzavřel životní pojistku s poměrně vysokými splátkami devadesát devět dolarů měsíčně. Navíc byl Eric Frey pojištěn také jako zaměstnanec Pacific Dragstrip Inc., kde byl veden jako mechanik.

Nebylo to šťastné manželství. Ti dva neměli nikdy peníze. Eric skončil v únoru 1963 na psychiatrické klinice. Sandy se pokusila ještě aspoň o malý podvod, předstírala úraz v areálu stavby, tvrdila, že zakopla, zranila se a přitom potratila. Byla totiž v jiném stavu. Pojišťovna se však zatím k požadavku nevyjádřila. Sandy neměla ani na činži, přespávala v doktorově zubní ordinaci. Podrobila se jistěmu psychickému nátlaku, takže nakonec souhlasila s násilnou smrtí svého manžela, který stejně nestál za nic. Byla dokonce ochotná zúčastnit se jeho vraždy. Samozřejmě že ji doktor Engleman náležitě přesvědčoval a sliboval jí hory doly.

Ve čtvrtek 26. září 1963 se Eric Frey vrátil z práce domů, nasedl s manželkou do vozu, oba pak jeli na staveniště, aby Eric pomohl při odstřelu staré překážející studny. Tvrdil, že se s výbušninami naučil zacházet na vojně. Studna stála v cestě, tak do ní zavěsili patrony dynamitu. Když se Eric naklonil, aby se přesvědčil, jak dlouhá má být šňůra závěsu, sehnul se doktor Engleman, zvedl ze země větší kámen a praštil Erica vši silou zezadu do hlavy. Ten se složil, zůstal viset přes okraj betonové skruže. Doktor Engleman mu jen trochu nadzvedl nohy a manžel krásné Sandy zmizel v černé díře. Krátce poté došlo uvnitř studny k detonaci. Eric Frey byl pohřben.

Doktor Engleman báječně sehrál roli nešťastného příbuzného, volal o pomoc, běhal od jednoho telefonu k druhému a snažil se, aby co nejdříve přijeli na místo neštěstí sanitáři s lékařem. Pak seděl stranou na okraji staveniště, hlavu v dlaních. Přijel šerif a úředně prohlásil, že Eric Frey zahynul při nehodě.

Každá pojišťovna má své oddělení, v němž zkušené detektivové přeshetřují okolnosti smrti, než pojištěnec dostane prémii. Ani v tomto případě nehodlali vyplatit Sandy Freyové částku okamžitě. Musela pojišťovnu zažalovat a peníze dostala až po vynesení rozsudku. Policejní vyšetřovatel McGarvey si později poslechl záznam výslechu Ruth, které se detektiv Bobb zeptal:

"K té tragédii došlo v roce 1963. Kdy jste se o ní dozvěděla vy?"

"Nevím to přesně, ale o pár let později."

"Řekl vám doktor Engleman, proč ho s Carterem zavraždili?"

"Kvůli pojistné částce."

Detektiv McGarvey našel ve spisech ještě dvoje přiznání k vraždě. V jednom doktor Engleman prohlásil: "Já jsem ho zabil." Podruhé se zmínil i o důvodu činu, když řekl: "Zavraždil jsem ho záměrně a nikoliv náhodně." A bývalá doktorova manželka Ruth Jolleyová prohlásila při této příležitosti, že se dozvěděla i o další vraždě.

"Byla to vražda člověka, který se jmenoval Peter. Nemohu si v této chvíli vzpomenout na jeho celé jméno. Měl však dost neobvyklé. Myslím si, že začínalo písmenem H."

"Řekl ještě něco o plánu další vraždy?"

"Že zavraždí manžela Carmen Mirandové. Rozhodl se, nemá smysl, abych mu to vymlouvala. Má svůj plán a nikdo mu do ničeho nebude mluvit."

"Dozvěděla jste se, jak ho zavraždil?"

"Řekl, že ho zastřelil."

7.

Doktor Engleman byl nesnesitelný partner. Žádná z jeho manželek s ním nevydržela. Jeho soužití s milou a laskavou Edou zkrachovalo v roce 1965. Doktor svou kdysi tak milovanou ženu prostě vyhodil z bytu a vystřčil za ní na chodbu ještě její kufr a krabici na klobouky. Eda odjela k bratrovi do Severní Karolíny a svěřila se mu, že se ji Engleman snažil otrávit. Přitom se bratrovi a dalším členům rodiny přiznala, že Bullocka zavraždil Glen a Joe.

Téhož roku se v říjnu objevila Sandy, vrátila se do St. Louis, aby si odvezla své dítě. Doktor Engleman s tím nesouhlasil, vyhrožoval jí a nakonec ji obvinil z krádeže. Tvrdil, že mu odnesla jeho vzácnou sbírku mincí.

Zatelefonoval neprodleně i její matce do Severní Karolíny, nadával, a dokonce jí vyhrožoval. Matka později řekla, že vyslovil hrozbu: možná že budeš překvapená, když se tvé dceři něco stane. Ta po této nepříjemné epizodě prohlásila před manžely Van Nestovými, že ty vraždy mají na svědomí darebáci: Glennon, Nick, Jack Carter.

Sandyina matka byla přesvědčena, že její dcera je v nebezpečí, a napsala jí v dopise: "Varuju tě, hraješ si s ohněm, když

žiješ ve stejném městě jako Glen. Jsem přesvědčená, že tě nenávidí a bude se tě chtít tím či oním způsobem zbavit. Víš o něm příliš mnoho. Proto se bude snažit umlčet tě."

Měla pravdu. Glen ji neměl rád a čekal jen tak dlouho, než skončí rozvodové řízení. Už v dubnu 1967 se oženil se svou mnohaletou milenkou Ruth Jolleyovou. Jeho staronová partnerka nestála za nic. Byla sice inteligentní a sebevědomá, měla však za sebou dost nepříjemných afér. Říkalo se, že ona dostala Englemanova přítele Boba Handyho za mříže. Sám doktor Engleman se o ní později vyjádřil, že plánovala několik zločinů, včetně přepadení a vyloupení banky. Ruth Jolleyová považovala Boba Handyho za naivního pitomce.

Skoky a kotrmelce v jednání doktora Englemana byly nepředvídatelné. Nejdřív pozval Carmen a jejího manžela Petera Halma na delší návštěvu a slíbil, že se bude o ně starat. O týden, o dva později se rozhodl, že Halma zavraždí. Vybral si podle jeho názoru vynikající místo činu. Most nedaleko Pacificu, Missouri, což byla oblast šerifa Franklin County, který potvrdil, že smrt Ericka Freye nebyla vražda, ale nešťastná náhoda.

Své manželce se jednou ráno v posteli svěřil se svým rozhodnutím, že Peter si nezasluhuje nic než smrt. On totiž, tak to aspoň doktor Engleman tvrdil, svou ženu Carmen mlátí a vůbec s ní hrubě zachází. Měl připraven plán, násilná smrt měla i v tomto případě vypadat jako nehoda. Jenže na most u Pacificu, Missouri, kde měla Carmen svého manžela omráčit a hodit do vody, v rozhodné chvíli přišla skupina dětí. Peter Halm měl štěstí, k vraždě nedošlo a detektiv McGarvey se později doktorovy manželky Ruth zeptal:

"Jak jste se dozvěděla o průběhu té akce?"

"Věčně mi vyprávěl různé horory. Někdy jsem si myslela, že jsou to jen takové kamuflážní řečičky, že předstírá nějakou akci, aby měl čas setkat se s nějakou ženskou. A tak jsem mu někdy věřila a někdy nevěřila. Vražda byla v jeho slovníku velice běžným slovem."

"Jaký měl důvod k zavraždění Petera Halma?"

"Peníze. Zase jen peníze. Zase šlo o výnosnou životní pojistku. Carmen dostala padesát tisíc dolarů a on se s ní domluvil na provizi ve výši dvacet tisíc."

"Svěřil se vám ještě s nějakými plány?" zeptal se vyšetřující.

"Já už si dneska moc nepamatuju," řekla Ruth. "Já jsem tomu tenkrát nevěnovala bůhvíjakou pozornost. Ale nahoře v domě, kde měl Glen ordinaci, bydlely nějaké ženské."

"Znala jste jejich jména?"

"Jedna z nich se jmenovala Barbara, její jméno jsem však snad ani neznala. Počkejte, ona se pak provdala za Rona Gusewelleho."

"Kdy to bylo?"

"Někdy v šedesátých letech. Ron Gusewelle se jmenoval a jeho rodiče byli zavražděni."

"Kdo je zavraždil?"

"Nemám ponětí, ale Ron Gusewelle byl později nalezen mrtvý."

"Mohl být pachatelem doktor Engleman?"

"Jednou mi řekl, že se s Barbarou domluvil na vraždě jejího manžela."

"Takhle vám to řekl?"

"Jo. Tak nějak to řekl."

"Je to možné, že to vůbec netajil?"

"Vždycky jsem měla pocit, že se tím chlubil."

8.

Doktor Engleman se o podezření policistů dozvěděl prakticky z novin. Až do té doby, kdy se v místním Globu objevil článek o záhadných smrtích, byl přesvědčen, že se nikomu nikdy nepodaří mu dokázat, že spáchal zločin. Podezření je jedna věc, ale předložit soudu důkazy je druhá. Jenže policisté, kteří případ vyšetřovali, se spojili s jeho bývalou manželkou Ruth. Ta jim podezření potvrdila, ale navíc jim byla ochotna pomoci se sehnáním důkazů.

Tajná operace Ruth Jolleyové se odehrála na místní policejní stanici, kde technici v přítomnosti seržanta Williama J. McGarveye ze speciální jednotky ATF (Alkohol, tabák a střelné zbraně) a jeho kolega ze stejné jednotky, zvláštní agent John Bobb, připevnili přímo na tělo Ruth Jolleyové miniaturní snímací zvukovou aparaturu. Byla tak dobře kamuflovaná a tak citlivá, že snímala jakýkoliv rozhovor z místnosti, kde byla Ruth přítomna, do nedaleko zaparkovaného automobilu nahrávacím zařízením. A tak se později mohly objevit v Globu titulky "Zubní lékař vydělal na třech záhadných vraždách" a článek "Společné práce" Billa Bryana, Dennise J. McCarthyho a Johna C. Sheltona, kteří se výsledkem svého šetření doslova proslavili. Také oni totiž měli značný vliv na vyšetřování záhadných a sprostých vražd.

Zpráva 3298/61 - část textu:

Z dokumentů, které máme k dispozici, lze usoudit, že pojišťovna stáhla výplatní příkaz na čtrnáct tisíc pět set čtyři dolary, které měly být vyplaceny doktoru Englemanovi za Sophii Marii Berrerovou, která byla usmrcena výbuchem bomby pod jejím vozem 14. ledna 1980. K pozastavení výplaty došlo po výpovědi dědiců zemřelé.

Vdova po Jamesovi S. Bullockovi, který byl zavražděn nedaleko budovy Uměleckého muzea v St. Louis 17. prosince 1958, je do dnešního dne největším finančním případem, měla vyplatit šestnáct tisíc dolarů podniku stavějícímu automobilovou závodní dráhu, jehož majoritním akcionářem a prakticky majitelem a ředitelem je doktor Engleman. Tato částka byla pojišťovnou vyplacena Bullockově vdově po likvidaci životní pojistky. Ta těchto šestnáct tisíc dolarů převedla na konto doktora Englemana.

Bydlí v jižní části St. Louis a provozuje lékařskou praxi v čísle 4630 na Gravois Street. Při návštěvě odmítl otevřít dveře vchodu do své ordinace a vyjádřil se vůči mužům, kteří mu chtěli položit několik otázek, velmi sprostě a drze.

Ruth Jolleyová navštívila bývalého manžela několikrát, bavila se s ním o všem možném, kladla mu otázky, které ji

připravili vyšetřovatele, ale doktor Engleman byl opatrný ve vyjadřování. On totiž věděl, že jeho bývalá žena může v případném procesu, na rozdíl od jeho nynější manželky, vystoupit proti němu. Netušil zřejmě, že Ruth má na těle dobře kamuflovaný mikrofon, mohl se však domnívat, že mu policisté nějakým neznámým způsobem propašovali štěnice do jeho ordinace a nakonec i do bytu. A tak Ruth z něho přiznání k vraždám nevyhloudila. Přesto však měl detektiv seržant John McCrady z policejní stanice County Police St. Louis dost trumfů v ruce, a tak technici odstranili z bytu bývalé doktorovy manželky odposlechové zařízení.

Ve čtvrtém vydání se 14. února 1980 objevil článek, v němž autoři Bryan, McCarthy a Shelton už v titulku tvrdili, že bývalá spolupracovnice doktora Englemana vydělala na vraždě svého manžela. Ruth Jolleyová pak zatelefonovala svému bývalému manželovi a policisté rozhovor natočili.

Záznam 14. února 1980:

"Četl jsi dnešní noviny, Glene?" zeptala se Ruth.

"Jo. Četl. A mluvil jsem o tom už s Nickem," odpověděl doktor Engleman. "Nejsem si však jistý, že pochopil, o čem vlastně jde. Vzbudil jsem ho a nemohl se probírat. Dick Demosey bude mít radost, až mu řeknu, že je taky bude žalovat Nick. Ten totiž byl v té době v Kalifornii. Nemám ponětí, jak například mi chtějí dokázat, že jsem od Carmen dostal nějaké peníze."

"A co na to řekl Nick? Je tady, nebo v Kalifornii?"

"Ne, je tady, Ruth. Žije tady už celé dva roky, Carmen žije v Kalifornii."

Bavili se spolu, jako by se nic nestalo. Ruth se snažila podle návodu policistů vytáhnout konkrétní přiznání, ale marně. Onen Dick Dempsey, o němž mluvil doktor, byl totiž jeho advokát, který mu poradil počkat, jak se záležitost vyvine a neukvapovat se. Novináři však také nezaháleli, v Globu se hned po volném dni, svátku svatého Valentina, objevil další článek s velmi konkrétními údaji:

Někdejší asistentka v ordinaci doktora Englemana, sestra někdejšího obchodního partnera doktora Englemana, obdržela v roce 1976 po neobjasněné vraždě svého manžela od pojišťovny částku přesahující 37 500 dolarů. Podle zjištění pracovníků redakce Globu šlo už o čtvrtý případ vraždy občana St. Louis, z jehož násilné smrti měl finanční prospěch doktor Engleman anebo někdo z jeho známých.

Uveřejněný článek rozvířil trochu hladinu, doktor Engleman musel přece vědět, že po stopě zločinů jdou zkušení borci, jeho bývalá manželka Ruth jim znovu pomáhala telefonickými rozhovory, které policisté nahrávali. Později se staly důležitými základními kameny obžaloby.

"Mluvil jsi o tom článku ještě s Nickem?" zeptala se Ruth.

"Nojo. Mluvil."

"Hovořili jste o penězích, které Carmen dostala?"

"Jasně. Nechtěl jsem o tom s tebou minule mluvit, ale Carmen měla dostat sto tisíc dolarů."

"A ty?"

"Dvacet tisíc."

"A dostals je?"

"Ne. Došlo tam k zádrhelu. Ta pojistná smlouva měla totiž být přepsána na Carmen a nebyla."

"Kým přepsána?"

"Jejími rodiči. V tom byl ten problém, a tak jsem se musel spokojit jen s deseti tisíci. Byla to moje chyba."

"Ale pak se to přece spravilo. Ona ti to nedoplatila?" zeptala se Ruth.

"Ne."

"Proč?"

"Ona to nějak nervově všechno nezvládla."

"A ty si to necháš líbit?"

"Pojeďu do Kalifornie a dám to tam do pořádku a promluví s ní o tom. Když se bude cukat, tak ji upozorním, že smrt už tancuje velmi blízko Nicka."

"Nick o tom ví?"

"Snad jo."

"A on tě nezavolal?"

"Já totiž vůbec nevím, jestli o tom věděl. Já vlastně ani nevím, jestli byli ti novináři u Carmen."

"No a od koho by se to teda dozvěděli?" zeptala se Ruth.

"Ti lžou jako hrbatí psi. Ty nevíš, že se živěj kecama?"

Byl to dlouhý a místy velmi nudný rozhovor, Ruth věděla, že bude málo platný vyšetřovatelům, přesto, anebo právě proto se snažila vytáhnout ze svého nenáviděného manžela aspoň nějakou použitelnou větu. Dál se však nedostala. Jako by doktor Engleman přesně věděl, kde je dělicí čára. Jenže jakékoliv drzé předstírání a kličky podobné fotbalovým mu už nebyly nic platné.

9.

Pátek 22. února 1980.

Pro doktora Englemana to byl černý pátek a nešťastný den. Na scéně se totiž objevili noví protivníci s dobrou pověstí a dostatečnou praxí. Jeden z nich George R. Westfall Buzz ve funkci obvodního státního žalobce. Měl velmi schopného pomocníka Gordona Ankneye. Sešli se nejdřív jen sami dva, ale druhého dne v sobotu, krátce před osmou, se zúčastnili konference celého štábu, vedeného zvláštním agentem ATF Jimem Elderem a asistentem federálního státního žalobce Rickem Bucklesem. Shodli se, že budou společně pracovat na případu ďábelského vraha doktora Glennona Englemana, Roberta Handyho, Nicka Mirandy a jeho sestry Carmen Mirandové-Halmové. Ti všichni byli v příštích dvou dnech zatčeni.

Doktor Engleman se ani moc nedivil, když v neděli krátce po poledni zazvonili u jeho dveří dva policisté a přečetli mu předepsanou klauzuli a zatkli ho ne pro vraždu Sophie Berrerové, ale pro zavraždění Petera Halma. Snadno si domyslel, že současně odvedli do vězení Nicka i Carmen. Zaklepali na dveře bytu Roberta Handyho a přečetli mu text zatykače, že je podezřelý z vraždy Petera Josepha Halma juniora. Navlékli mu ocelové náramky a odvedli ho do vozu s ocelovými záclonkami. Přibližně ve stejnou dobu zazvonili u dveří Mirandových a zeptali se muže, který jim přišel otevřít:

"Jste Nicholas Ralph Miranda?"

"Jsem. Co má být?"

"Jste zatčen pro podezření ze spáchané vraždy. Půjdete s námi."

Pak mu navlékli ocelová pouta.

V případě sourozenců Mirandových je třeba upozornit hned na počátku řízení, že se stali středem zvláštní pozornosti vyšetřovatelů. Ti s nimi jednali takticky, velmi slušně, tedy podle platných předpisů o zacházení se zatčenými, začali se s nimi však po několika hodinách výslechu domlouvat o speciálních výhodách zločinců, ochotných spolupracovat s vyšetřovateli za podmínek přesně stanovených zákonem. Potřebovali totiž svědectví, jehož autory mohli být právě sourozenci Mirandovi.

Nebylo to snadné vyjednávání, ale po několika dlouhých výsleších vedlo k cíli. Některý z novinářů Globu později vysledil text tohoto ujednání, které prý Nicholas Ralph Miranda dlouho četl a neměl se k tomu, aby je podepsal, pak se prý však poradil se sestrou a oba zvolili menší zlo a prakticky přijali záchraný pás, který jim před utopením nabídl detektivové.

"Nicholas Ralph Miranda nebude obviněn z vraždy Petera Halma pátého září 1976 v St. Louis County. Totéž se týká manželky zavražděného Carmen Mirandové-Halmové.

Naopak se Nicholas Ralph Miranda zavazuje oznámit detektivům policejních stanic St. Louis City, St. Louis County jakož i agentům ATF všechno o zavraždění Petera Halma, o pokusu o bombový atentát na Sophii Berrerovou a její následné zavraždění, jakož i o dalších zločinech doktora Glennona Englemana.

Pan Miranda byl seznámen se skutečností, že jeho výpovědi mohou být vyšetřujícími detektivy použity proti němu i proti jeho sestře Carmen v případě, že by nebyly stoprocentně pravdivé a jejichž znění by jednoznačně nepodporovalo sestavení obžaloby na Glennona Englemana a Roberta Handyho, Carmen Halmová má povinnost dodržet stejně podepsanou dohodu. Tato dohoda se rovná přísaze učiněné při soudních procesech proti Glennonu Englemanovi a Robertu Handymu."

10.

Carmen Halmová s dohodou souhlasila. Její manželství s Peterem Halmem bylo od počátku velkým omylem. Přestože byla vdaná, zůstala osamocena, Peter nechtěl mít s její rodinou nic společného. Oženil se s krásnou mladou dívkou, jenže ona byla Mexičanka a on jí to při každé příležitosti vyčítal. Když došlo k vraždě, Carmen se sesypala. Museli ji dokonce odvézt do nemocnice. Když se z šoku vzpamatovala, nemluvilo se už o vraždě, ale o deseti tisících, které měla vyplatit pojišťovna.

"Řekli vám, proč to udělali?" zeptal se detektiv McGarvey Nicka Mirandy. "Chci říct, nebavili se o tom plánu někdy s Carmen? Řekli jí, proč chtějí zavraždit Petera Halma?"

"Máte na mysli motiv?" zeptal se Nick.

"Ano. Motiv k takové vraždě."

"Těch důvodů bylo hned několik. Řekla mi, že ji Glen chtěl pomoci. Ona zase chtěla pomoci naší matce a Glen mi taky při této příležitosti řekl, že Peter moji sestru často mlátil. Nemám ponětí, jestli to byla pravda nebo lež."

"Myslíte si, nebo to možná dokonce víte, že se manžel choval ke Carmen agresivně? Že ji kontroloval, že ji nařizoval, že ji třeba vydíral?"

"Myslím, že ne."

"A doktor Engleman? Zastrásoval ji? Bála se ho?"

"Ano. Určitě ano."

"Zmínil se někdy před vámi o těch deseti tisících dolarů?" zeptal se McGarvey Carmen.

"Ano. Jednou mi zavola domů a řekl mi, že by chtěl mluvit o těch penězích. Já jsem mu skoro nikdy nevolala, ale on jako by tušil, kdy jsem ve městě, a tak mne nakonec stihl."

"Kdy to bylo?" zeptal se McGarvey.

"Asi tak čtyři měsíce po té vraždě."

"Co chtěl?"

"Dohromady nic. Jen si stěžoval, že pojišťovna ještě nezaplatila ani cent."

"Takže jste nedostala nic?"

"Až o několik týdnů později mi poslali šek na jedenáct tisíc na moji kalifornskou adresu. Tak jsme ho zinkasovali."

"U které banky?"

"Commerce Bank. Nick to dal vyplatit v samých sto-dolarovkách, tak jsme si je nacpali do kabelky a zbytek po kapsách a zadním vchodem jsme se vytratili ven."

"Proč tajně?"

"Nechtěli jsme, aby nás někdo viděl. Neměli jsme zájem, aby se to doktor Engleman dozvěděl."

"Museli jste přece dostat od pojišťovny ještě o hodně víc."

"Jo, dostali. A rodiče taky. Ale já si už nepamatuju, kolik to bylo. Vím jenom, že Nick založil u té banky konto pod firmou C and N, to jsme byli my dva, C and N Enterprises."

Výslech skončil půl hodiny po půlnoci, v pondělí 25. února, druhého dne však pokračoval v jiné sestavě. Vyšetřující se jmenoval Burris, přítomni však byli ještě další detektivové.

"Budeme se chvíli bavit spolu. Proč jste nám, Carmen, neřekla nic o vašem poměru k doktoru Englemanovi? Jak jste se s ním seznámila, jaký byl váš vztah k němu?" zeptal se detektiv Burris.

"Seznámila jsem se s ním jako mimino. Byl něco jako rodinný přítel rodičů."

"Takže jste ho považovala za svého přítele?"

"Já jsem o tom nikdy neuvažovala, on prostě byl něco jako rodinný příbuzný."

"Vy jste však byla jistý čas u něj zaměstnána."

"Ano. To jsem byla."

"A předtím?"

"Nebyla jsem hodné, poslušné dítě. Náš táta totiž hodně pil, bratr taky za moc nestál, já jsem zdrhla z domu, hned když jsem vychodila školu. Totiž, já jsem ji docela neabsolvovala. Měla jsem tenkrát přítele. Jmenoval se Joe. Strašně jsme se milovali a já jsem pak byla těhotná."

"Kolik vám bylo let?"

"Sedmnáct, a moje přítelkyně mě odvedla k doktoru Englemanovi."

"Na potrat?"

"Ano. Jednou večer na potrat."

"Došlo k tomu zásahu v zubní ordinaci?"

"Ano. Ale nedopadlo to dobře. Já jsem potom strašně krvácela. Ležela jsem doma na posteli a moje přítelkyně Nedra zavolala sanitku a ta mne odvezla do nemocnice."

"Co jste jim řekla, když se vás ptali, kdo vám to udělal?"

"Neřekla jsem ani slovo. Všichni mne nutili, abych se přiznala, ale já jsem mlčela."

"A co doktor Engleman?"

"Ten mi pak řekl, že si mne nechá v ordinaci a bude mne vyučovat jako zubní asistentku."

"Takovou sestru, co zubařům míchají cement?"

"Jo. Přesně takovou. Říkal mi, že budu vyškolená asistentka."

"Dodržel slovo?"

"Trochu jo, trochu ne."

"Stala jste se jeho milenkou?"

"Ne."

"Doktor Engleman vám přece pomohl s potratem, pak vás ještě využíval jako asistentku v ordinaci, on se nikdy nepokusil o pohlavní styk s vámi?" zeptal se detektiv Burris.

"On se pokusil. Dokonce mi vykládal, jak se mám při milování v posteli chovat, abych svého partnera překvapila, jak to umím. Ale já jsem mu rovnou řekla, že s ním nechci nic mít."

"Přemlouval vás?"

"Jo. Přemlouval, ale já jsem mu prostě řekla ne."

Carmen v té době chodila se svým budoucím manželem Peterem Halmem a netušila, jaké překvapení pro ni doktor Engleman připravuje.

"Byl Peter Halm vaše první láska?"

"Ne tak docela. Já jsem s ním totiž chodila už předtím."

"Kolik vám tenkrát bylo?"

"Poprvé, když jsme spolu chodili, tak patnáct nebo šestnáct. Ale pak jsme se rozešli."

"Snad ne docela?"

"Mysleli jsme, že docela, ale zase jsme se udobřili. Dokonce se to několikrát opakovalo."

"Kdy to bylo naposledy? Před vaší svatbou?" "Asi rok předtím, než jsme se vzali."

11.

Neuvěřitelná se zdála výpověď Carmen Mirandové o plánu, do jehož podrobností ji zasvětil vrah doktor Engleman, když jednou po zavření ordinace seděli u šálku čaje. Řekl jí, že bude do nejdelsí smrti chudá, bezvýznamná, upracovaná a rychle stárnoucí žena, když se bude chtít protloukat všedním životem obyčejných lidí. A hned jí začal líčit ráj bohatých, slavicích všechno možné v báječných prostorných komnatách svých obrovských vil s parkem, terasou a bazénem.

"Nevím, jak bych se mohla dostat do takové vily," řekla.

"Já bych věděl, jak na to," začal pohotově, jako by měl recept už dávno připraven a cestu k bohatství promyšlenou.

"Musíš se vdát za bohatého muže."

"Nevím, jak bych se k němu dostala."

"Vdáš se. Vezmeš si boháče. Pak ho zavraždíme a ty budeš dědit. Rozumíš? Normálně, podle všech právních pravidel budeš mít k dispozici celý jeho majetek."

"Nevím, kde bych takového chlapa našla. Neznám žádné boháče."

"Nemusí to být milionář. Když takový pracháč zemře při nějaké nehodě, tak se kolem toho hemží plno policajtů. Nemůže to být ani lékař, ani právník, jejich náhlá smrt by byla příliš nápadná. Budeme hledat někoho, kdo má výnosný obchod, nebo dobře prosperující továrničku. Musí to být na první pohled průměrný a nenápadný muž, který na tvé přání uzavře vysokou životní pojistku, kterou po jeho smrti zinkasujeme. A ty můžeš ještě třeba, a to se dá udělat dokonce normálně poštou, uzavřít pojistku, o které ani nemusí vědět. A my dva se potom postaráme o jeho náhlou smrt."

"Kdo je to my?"

"Já a Bob Handy. My dva to vyřídíme, a ty nám potom vyplatíš polovinu pojistné částky. Nebo dvě třetiny. To bychom se ještě dohodli."

"Takže jste se vdala. Vzala jste si Halma a čekala jste na jeho násilnou smrt. Co vám ještě poradil doktor Engleman?" zeptal se detektiv Burris.

"Když jsme měli po svatbě, tak mi doktor řekl, že už nebudu pracovat v jeho ordinaci jako asistentka a obstaral mi jiné místo."

"Kam jste přešla?"

"Do ordinace doktora Albaira. Englemana jsem měla každý den zavolat, jak se věc vyvíjí, a tak jsem mu telefonicky podávala zprávy."

"Zprávy o čem?"

"O našem manželství."

"Takže jste i po svatbě byla ve stálém spojení s doktorem Englemanem?"

"Ano."

"Zmínil se ještě někdy o plánu na vraždu?"

"Vždycky když jsem s ním mluvila."

"Takže jste se už nesešli?"

"Jen jednou."

"Kde to bylo?"

"V jeho laboratoři. To byla taková komora s regály, kde byly otisky a připravené protézy. Sotva jsme za sebou zavřeli dveře, tak se na mne vrhl, začal mne ohmatávat a zajel mi rukou mezi nohy, ale já jsem mu řekla ne."

"Proč si vás pozval?"

"Chtěl se přesvědčit, jestli jsem provedla všechno, co chtěl."

"A co chtěl?"

"Výptával se, jestli byl dům jeho rodičů už řádně převeden na jeho jméno, jestli jsem byla v pojišťovně a zřídila ještě jednu životní pojistku, na které jsme se dohodli."

"Udělal jste to všechno?"

"Ne."

"Jak na to reagoval?"

"Já jsem mu řekla, že jsem to všechno udělala. I když to nebyla pravda."

"On tu lež spolkl?"

"Jistě, a měl radost, že všechno klapě podle jeho plánu."

Doktor Engleman se choval jako smyslu zbavený šílenec. Nejenže se s Carmen Mirandovou bavil o vraždě, jako by si povídali o včerejším filmu, překvapil ji zcela nečekanou novinkou.

"Když zavraždím Petera, tak se chci současně zbavit i tvého bráchy Nicka. Musíš ho vzít s sebou," nařídil Carmen a řekl to jen tak jakoby navíc. Ona sice věděla, že ho nemá rád, protože Nick se nedal okouzlit báječným vystupováním a sebejistotou doktora Englemana. On skutečně měl talent vůdce smečky. Při jednom z dalších setkání se totiž Carmen zeptal:

"Je ti jasné, co uděláš s těmi penězi, až ti pojišťovna vyplatí pojistku? Víš to? Koupíš si slušný byt někde v jižním St. Louis anebo možná i na venkově. To bude ta nejlepší investice. A bude o tebe postaráno."

Uvažoval nahlas cestou ve voze, v němž společně s Carmen hledal příhodné místo pro vraždu. Našel most, ale ve chvíli, kdy už byl rozhodnut, se objevilo na silnici malé stádo krav. Podruhé se na stejném místě setkali s hloučkem dětí, které zřejmě byly na procházce s učitelkou. Teprve potřetí prásklo na stejném místě šest výstřelů a manžel Peter padl Carmen k nohám mrtvý. Omdlela, bylo jí strašně špatně, přestala vidět, tak ji odvezli do nemocnice. Nick a doktor s tím jistě souhlasili. I pro ně bylo lépe, když byla manželka zavražděného stranou.

Později při výslechu se detektiv Burris zeptal na několik dalších podrobností.

"Chtěli bychom s vámi, Carmen, dneska mluvit o finančních záležitostech. Jaká byla vaše situace po smrti manžela.

Kolik jste dostala, kolik vyplatila pojišťovna a co z toho bylo vaše?"

"Přesně vám to nepovím, protože to nevím. O všechno se staral Nick. A mně to všechno bylo jedno. Já jsem ty peníze nechtěla a můj brácha byl na tom v té době finančně moc špatně. Dlužil lidem hodně peněz. Když prodal můj dům, tak si nechal celou částku. Já jsem nebyla schopna o ničem přemýšlet. Někdy jsem vůbec nevěděla, co vlastně podepisuju. Dala jsem taky nějaké peníze Peterově matce, protože ta taky měla hluboko do kapsy. Já jsem prostě ty peníze nechtěla."

"Jak to bylo s těmi deseti tisíci pro doktora Englemana. Vyplatila jste mu je?"

"Já ne. Já jsem se o to nestarala. Dal mu je Nick."

12.

Výšetřující si připadali jako ve zlém snu. Sotva zpracovali jednu výpověď, otevřel se před nimi další hrůzostrašný případ. Doktor Engleman totiž nebyl obyčejný vrah, byl to ďábel, jaký nepatří na tento svět. Toto zařazení nebylo přehnané, potvrdila je výpověď dalšího svědka. Jmenoval se André Jones a znal tolik podrobností, že jeho znalosti byly podezřelé.

Ve čtvrtek 3. listopadu 1977 zazvonil v nedaleké nemocnici telefon a velmi rozčilený hlas jakéhosi muže, který se sice představil, ale koktal tak důkladně, že si telefonistka ve službě nedokázala jméno zapsat. Volal o pomoc, protože jen asi dvě míle od policejní stanice v Carperter Road došlo ke krvavému maléru.

Sanitka vyjela okamžitě. Zastavila před domem s otevřenými dveřmi, nikdo je však nečekal. Tak vešli zadním vchodem do řadového dřevěného domku, dostali se rovnou do kuchyně, kde na podlaze, s hlavou až pod dřezem, ležela těžce zraněná žena obklopená loužičkami vlastní krve. Jak se později zjistilo, byla to pětapadesátiletá bílá žena, jmenovala se Vernita Gusewellová. Když ji jeden ze sanitáků obrátil na záda, ukázalo se, že má třikrát prostřelenou hlavu. Hned při

prvním ohledání zraněné bylo podle ožehnutých vlasů zřejmé, že vrah střílel z bezprostřední blízkosti.

Byla podomácku oblečená, měla červené tepláky, květovanou blůzičku, značně zakrvácenou, na levém zápěstí náramkové hodinky, které se zastavily deset minut před sedmou. Žena byla bezpochyby mrtvá, proto ji zakryli prostěradlem a věnovali se rovněž do krve zraněnému muži, který stenal ve vedlejší místnosti. Jmenoval se Arthur Gusewelle, bylo mu jednašedesát, seděl v houpací židli a tiše šeptal stále stejnou větu:

"Přepadli mne, oslepl jsem, nevidím nic, stříleli na mne, okradli nás, zavolejte sanitku, moje žena je zraněná, musí do nemocnice."

"Kdo vás přepadl a oloupil?" zeptal se zraněného policista Joseph Urban, který přijel na místo činu krátce po sanitce.

"Dva. Byli dva," řekl zraněný, předtím než ho naložili do sanitky. Vedoucí záchranné služby Donna Marshallová, která vyplnila přijímací list, potvrdila, že Gusewelle stále opakoval: Byli dva.

Starý pán zemřel ještě dříve, než ho dovezli na operační sál. Když si detektiv McGarvey přečetl zápisy z vyšetřování tohoto případu, který se nepodařilo úspěšně zakončit, napadlo ho, že některé skutečnosti jsou dost podobné vraždám doktora Englemana. Výstřely ze zbraně kalibru 22, zpřeházené a zčásti i zničené zařízení bytu farmářského páru poctivě pracujících Gusewellových, předstíraná, ale neprokázaná loupež a mezi pozůstalými potřeštěná švagrová.

McGarveyovi se zdálo, že si někdo i v tomto případě zahrál na mafiána, který se mstí bůhvi za co a nevraždí, ale trestá. Poctivý manželský pár Gusewellových žil však počestným životem a k mafiánským hříchům měl daleko. Policista Urban prohlédl tenkrát velmi pečlivě celý domek, nenašel však žádné konkrétní stopy po loupeži. Nábytek byl sice zpřevrácený, zásuvky na hromadě, ale uprostřed chodby ležela na podlaze dámská kabelka s šedesáti dolary. Takže jakýpak zloděj.

Když starý pán v nemocnici Anderson v Edwardsville zemřel, zavolali policisté pozůstalé. Přišli syn Ronald s manželkou Barbarou a Richard s Donnou. Ti totiž, včetně tří dětí, bydleli jen pár set metrů od farmy rodičů. Detektiv McGarvey se po přečtení tehdy pořízených protokolů nemohl zbavit dojmu, že ze všech pozůstalých, z jejich reakcí na otázky vyšetřovatelů i výpovědi svědků, se velmi podivně chovala Barbara. Podle popisu vyšetřujících mluvila, jako by měla z něčeho strach. Ne že by ji smrt starých Gusewellových tak hluboce dojala, nejistota, s jakou vystupovala, mohla mít i jiný důvod. Proto se McGarvey zaměřil právě na ni a použil k experimentu Nicka, kterého měl nyní k dispozici.

"Půjdeme spolu do hospody a ty ji odtamtud zavoláš," řekl Nickovi.

"Co ji budu povídat?" zeptal se Nick.

"To ti řeknu těsně předtím."

"Do který hospody půdeme?" zeptal se Nick.

"Do baru Stagger Inn v Edwardsvillu. Zavoláš ji a dáš si s ní schůzku. Já si totiž myslím, že by bylo dobře, kdybychom Barbaru trochu vystrašili."

Doktor Engleman říkal krásné Barbaře Gusewellové Zlatíčko. Ne však proto, že měla nádherné zlaté vlasy, ale proto, že byla na rozdíl od Carmen chamtivá na peníze, na šperky, na drahé toalety. Byla hezká, když chtěla i milá, jinak však tvrdá jako chlap. Zatím vždycky docílila, co chtěla. Kdovíproč si vzala třiatřicetiletého Ronalda Allena Gusewelleho. Nebyl boháč, ani se nepodobal filmovým elegantům. Jak se McGarveyovi zdálo, neměla nikdy nouzi o peníze. Kde je však brala?

"Kdy jste se dozvěděla, že doktor Engleman, Handy a Barbara společně páchají ty vraždy?" zeptal se Carmen Halmové.

"Už před několika lety. Seznámila jsem se s ní, protože bydlela ve stejném baráku jako doktorova matka.

Mohlo to být někdy v šedesátém nebo jednašedesátém roce. Doktor Engleman s ní nějaký čas chodil. Ale ona si později vzala Englemanova známého, taky zubního lékaře ze St. Louis."

"Takže byla šťastně vdaná?"

"Myslím, že jí nic nescházelo. Měli tři děti a dost peněz. Pak jsem o ní několik let vůbec neslyšela. Až jednou později se doktor Engleman o ní zmínil. Chlubil se, že se s ní stýká, že se rozvedla, že nemá dost peněz na domácnost, takže jí dává stovku, ale taky víc měsíčně na režii. A chlubil se, že se s ní zase miluje. Později jsem se dozvěděla, že se vdala za Rona Gusewelleho a dozvěděla jsem se taky, že jeho rodiče mají hodně peněz. Doktor Engleman mi taky prozradil, že on a Handy zavraždili nejdřív oba rodiče a poté taky Rona. Doktor se mi taky pochlubil, že jemu ta záležitost vynesla padesát tisíc dolarů."

13.

Zvláštní agent William J. McGarvey se se svými zkušenými detektivy pustil po stopě Ronalda Allena Gusewelleho a pomohl odhalit události, k nimž došlo v pondělí 31. března 1979. Ron ráno, ještě předtím než odešel do práce, opravoval cosi na starém chevroletu, který koupil v bazaru pro dceru své manželky Jamie Boyleovou. Pak si vzal v kuchyni vydatnou svačinu, protože se chystal na večerní směnu v dílně Amoco Oil Refinery v nedalekém Wood River v Illinois. Bylo to sedmáct měsíců po zavraždění jeho rodičů. Chodil do práce, slušně vydělával, ale patřil do kategorie nezajímavých mužů, šedivé vrstvy americké společnosti, schopných spokojit se i s fádním životem.

Jeho manželka Barbara Verney Boyle Gusewellová byla pravým opakem. Měla vynikající postavu, nádherné a mistrně ošetřované plavé vlasy, šatila se jako v drahém módním salonu, bůhví kde kupovala kostýmy ušité podle poslední módy. Nosila dobré a vkusné šperky, vždycky měla správně nalakované nehty, za každých okolností se dokázala usmívat. S Ronem se seznámila při večeři v kterémsi restauraci a šest týdnů po prvním setkání, 28. května 1976, si ho vzala.

"Byla to velice spořádaná rodina," řekla detektivovi jedna ze sousedek. "Paní Barbara se nastěhovala do domu po zavražděných Gusewellových, vyměnila záclonky v oknech, chodila nakupovat a tahala z vozu pytlíky s potravinami, protože vařila pro pět osob."

"Jak vycházela se svým manželem?"

"Já si myslím, že dobře. Oba se starali o zahradu, sázeli stromky a já jsem si jednou přečetla článek nějakého novináře v Edwardsville Intelligence, že ji lidé viděli toho posledního dne, kdy přinesla do vozu svému manželovi termosku, rozloučila se s ním polibkem, jak to dělala každý den."

Když se vyšetřovatelé vptávali v práci na události onoho večera, vyslechli svědectví mistra v jeho dílně Richarda Bauma:

"Všechno bylo O. K. Dělal poctivě, jako ostatně vždycky. Akorát asi tak v půl desáté večer mu někdo zavolal, tak šel k telefonu a Kenneth Davis stál vedle něj, možná že slyšel, co si povídali."

"My jsme si vždycky, nebo skoro vždycky po šichtě zašli ještě na jedno pivo," řekl jeho přítel Davis, "ale po tom rozhovoru mi řekl, že se dneska nepůjde nikam. Končili jsme v půl dvanácté, on šel jako vždycky pod sprchu a pak jsem ho viděl, jak nastupuje do vozu, hodil tam blinkr a zahrnul doprava na Stojednáctku."

Ron se domů nevrátil. Zmizel. Jeho stříbrný vůz Camaro objevili později na opuštěném parkovišti nedaleko Coleman Plaza, v nejošklivější čtvrti města, plné pochybných barů s prostitutkami všech barev a kategorií. Toto prostředí, jako vystřižené z filmových hororů, má své vlastní zákony i obyčeje. Susan Bakosová, která se dopodrobna zabývala případem doktora Englemana a vydala o něm knížku, napsala, že mrtvého našli na předměstí, kde můžete před dvaceti náhodnými chodci položit na chodník zavražděného člověka a všichni při policejním výslechu prohlásí, že si ničeho takového nevšimli.

Bakosová měla pravdu. Vůz Camaro stál na parkovišti s mrtvým Ronem Gusewellem celých patnáct dní a teprve 4. dubna se jeden z domovníků podíval dovnitř. Našel mrtvého Rona, sesutého k jedné straně sedadla a dost důkladně přikrytého hadry a prázdnými pytlíky od mouky. Vůz příšerně zapáchal. Policisté, kteří se během několika minut po zavolání na parkoviště dostavili, prohledali kapsy mrtvého, našli krabičku s prezervativy, tři dolary a osmáct centů, krabičku cigaret a zapalovač a na základě zkušeností usoudili, že Rona zavraždili místní pasáci, když se nepohodl s některou prostitutkou. Když pak zjistili, kdo je zavražděný, vypravili se do jeho domku a oznámili jeho manželce a dětem, co se stalo.

Policisté se do bytu vrátili ještě asi po třech dnech a požádali vdovu o svolení k prohlídce místností. Nenašli nic, co by jim pomohlo najít motiv k vraždě, jen při prohlídce šatníku zavražděného objevili v jedné z kapes saka krabičku prezervativů. Vdova byla při tom a divila se, k čemu jejímu manželovi byly prezervativy, když ona po operaci vaječníků nemůže už nikdy mít děti.

V říjnu pak došlo k překvapivému obratu. André Jones, mezitím k trestu smrti odsouzený vrah, se přiznal, že má na svědomí i vraždu Rona Gusewelleho. Tím se však případ nevysvětlil. Zatím scházel motiv a policisté museli ve vyšetřování pokračovat.

"Řekl vám doktor Engleman, paní Halmová, že tu vraždu spáchal se svým komplicem Handym?" zeptal se McGarvey při výslechu.

"Ano. Vzpomínám si na jedno setkání v květnu."

"V kterém roce?"

"Osmadesátém. Tenkrát mi doktor řekl, že jednu část akce mají za sebou. Zlatíčko se vdala. Její nový manžel má peníze, které zdědil po zavražděných rodičích."

"Jmenoval je?"

"Jistě. On vůbec nic nezatajoval, naopak, chvástal se, jak se mu plán daří."

"Zmínil se také o vraždě Rona Gusewelleho?"

"Ano, a taky řekl, že se k ní přiznal André Jones, který už stejně sedí za mřížemi v cele smrti. Považoval celý případ za mistrovské dílo."

"A co Barbara?" zeptal se McGarvey.

"Musíte to přece taky vědět. Ta má nervy. S ní nepohne nic. Sehnala si taky jednoho z nejlepších advokátů."

"Myslíte Dicka Dempseye?"

"Jo. Právě toho."

14.

Pondělí, 4. srpna 1980, St. Paul, Minnesota.

St. Paul je dnes už málem třístatisícové moderní hlavní město Minnesoty se vším, co k tomu patří. Tedy i s novou soudní budovou a starými, dobrými, zkušenými soudci. Chystaný proces nebyl překvapením, novináři už velmi dlouho referovali o všech dosažitelných výsledcích pátrání, o to víc však byli zvědaví, jak si soudce a porota s tak prohnými bestii lidského původu poradí.

Dalo se čekat to nejlepší z nejlepšího, obsazení aktérů dramatu bylo prvotřídní. Žalobce Frederick Buckles byl jedním z vyhlášených právníků Minnesoty a jeho kolega, žalobce Gordon Ankley, který zastupoval oblast St. Louis v případě vraždy Petera Halma, měl také dobrou pověst. Na straně obhajoby se měli objevit obhájci s dobrou pověstí, Dick Dempsey, v případě doktora Englemana, ale i jeho kolega Marty Handicam, obhajující Handyho. Soudní síň byla zaplněna do posledního místa, účinkující se objevili přesně v ohlášeném termínu a v husím pochodu vystoupili na pódium. Drama začalo čtením obžaloby.

Druhého dne ráno se už jelo na ostro. Na stupínek svědků nastoupila hlavní svědkyně Carmen Mirandová-Halmová. Měla zahrát přesně nacvičenou roli, podle prohlášení vyšetřujících připravovali její znění téměř celého půl roku.

"Rozhlédněte se, prosím, paní Halmová, po soudní síni a řekněte nám, jestli zde je doktor Glennon Engleman", řekl státní žalobce Frederick Buckles.

"Ano, vidím ho," řekla po chvíli.

"Mohla byste nám kvůli identifikaci říct, jak je oblečen?"

"Sedí támhle v té lavici, má na sobě modré proužkované šaty."

"Jaký byl nebo je váš vztah k obžalovanému?"

"Byl mým zaměstnavatelem."

"Odkdy jste byla zaměstnána?"

"Od svých devíti let. To jsem u něj posluhovala."

"Co jste dělala?"

"Vytírala jsem podlahu a čistila sklenice, ale později jsem prodávala ve stánku na závodní dráze."

"Kolik vám tenkrát bylo?"

"Deset."

"Kdy jste se seznámila s Peterem Halmem mladším?"

"Když mi bylo patnáct nebo možná už šestnáct." -

"Vy jste se vdala krátce poté, co jste se potkali?"

"Bylo to na příkaz doktora Englemana. On mi řekl, že si vydělám spoustu peněz, když se vdám za nějakého pracháče. A taky mi řekl, že se postará o to, aby rychle a šikovně umřel, že se pak rozdělíme o peníze, které dostanu od pojišťovny."

"Takže doktor Engleman vás seznámil s tímto plánem," řekl žalobce Buckles, "a prozradil vám také, jakým způsobem váš manžel zemře?"

"Ano. Zeptala jsem se, jak si to představuje a kdy by k tomu mělo dojít. A on mi řekl, že to nebude hned, protože Peter musí uzavřít několik pojistných smluv."

"Řekl vám ještě něco o tom jeho plánu?"

"Ujistil mne, že se to povede, protože se mu to povedlo už taky předtím."

"Vysvětlil vám, jak se to předtím stalo?"

"Ano. Řekl mi, že zastřelil Erica Freye a společně se Sandy zinkasovali velké částky od pojišťovny."

"Takže to nedělal nebo neplánoval poprvé."

"Se mnou poprvé."

"Kdy jste se vdávala?"

"Jednatřicátého října 1975."

"Takže jste věděla o všem. Co jste mu na návrh řekla?"

"Nebyla jsem si jista, jestli to musí udělat s mým manželem. Tak jsem mu to řekla, ale on mne ujistil, že Peter je ten správný muž pro jeho plány."

"Řekl pro jaké plány?"

"Když jsem se znovu zeptala, tak mi rovnou řekl, že je vhodný pro vraždu."

Výslech svědkyně, která byla současně spoluobžalovanou, trval ještě déle než hodinu. Kolem Čtvrté skončil obhájce doktora Englemana a příští stání bylo v pátek 8. srpna 1980. Další svědci byli povoláni, objevila se i částka 75 000 dolarů, které zinkasoval doktor Engleman, ale ani jeho komplici nepřišli zkrátka.

15.

Před katedrou soudního dvora se vystřídali svědci i obžalovaní. Znovu se objevil doktor Glen Engleman a jeho obhájce Dick Dempsey začal s výslechem.

"Řekl byste, pane doktore, pánům porotcům, jak dlouho se znáte s Mirandovými?"

"Moje sestra to tady sice už říkala, ale rád to zopakuji: odmalička. Carmen Mirandová je Mexičanka, jako byl i Nickův otec. Nick je tedy Mexičan. Moje matka byla Mexičanka. Vyrosla v údolí Rio Grande a samozřejmě že se znala s mnoha Mexikány. Mluvila španělsky, a tak lze říci, že šlo o jistý druh adopce, oni nás adoptovali. Krátce po jejím posledním dítěti. Měla devět dětí, když zemřela."

"Jak dlouho se, doktore, znáte s Carmen?"

"Podali mi ji, když byla ještě kojencem. Podali mi ji do náručí, abych ji chvíli podržel."

"Jak jste se k nim choval?"

"Myslíte k dětem? Jako ke svým. Byly u mě jako doma. Před Carmen jsem zaučil dvě jiné jejich holky jako zubní asistentky. Vozil jsem je na výlety, dělali jsme společné pikniky. Byly nadané, snadno se učily, ale musím se přiznat, že školu neměly v lásce."

"A co Nick?"

"To je poslední člověk, kterému bych se svěřil, kdybych připravoval vraždu."

"On ale přece měl zbraně? Měl je doma?"

"Celou sbírku. A byl perfektním střelcem."

"Zastřelil Petera Halma?"

"Ne. Nezastřelil. Neměl to zapotřebí. Jeho sestra bydlela ve velké nádherné vile s devatenácti místnostmi, bazénem a sedmi koupelnami. Nick měl plno práce se všelijakými opravami v jejich sídle, a to právě v den, kdy byl zavražděn Peter."

Doktor Engleman nebyl ani hloupý, ani bojácný obžalovaný vrah. Cokoliv řekl, ať už na svoji obranu nebo ve svůj neprospěch, bylo součástí taktiky. A tak při první příležitosti začal vyprávět o své bývalé manželce Ruth Jolleyové a jejich synovi, na němž doktor Engleman citově velice lpěl. Staral se o něj, a přestože byl s Ruth rozveden, stále se s ní sexuálně stýkal. Žili v jakémsi nedefinovaném svazku, ona měla dokonce stále ještě klíče od jeho bytu.

"Přitom se mě snažila oblafnout, jak mohla," řekl. "Ukradla mi taky velmi cennou sbírku historických mincí. A chtěla mi ukrást ještě mého syna. Kvůli ní a jejímu jednání jsem si vymyslel onu akci, za níž se nyní musím zodpovídat před soudem. Já jsem ji chtěl vystrašit a přinutit ji, aby mi vrátila tu sbírku mincí."

"Vymáhala od vás peníze?" zeptal se ho obhájce Dempsey.

"Vydírala mne. Ona si totiž odjakživa dělala nárok na našeho syna. Byla to neurotická záležitost. David je krásný a

inteligentní chlapec a Ruth má scestné názory na vztahy otce a syna. Chovala se velmi nepatřičně. Já jsem měl strach, aby z něj nebyl homosexuál. Ona totiž k němu někdy lezla do postele. Když musel do nemocnice na operaci, spala s ním na jedné posteli až do rána, i když v té místnosti bylo druhé lůžko. Druhého dne, když už bylo po operaci, tak si k němu zase vlezla, takže tam zůstala opřená o loket mezi těmi hadičkami a přívody kapačky a nestyděla se za to před sestřičkami ani před lékaři."

"Chovala se k synovi nepatřičně?" zeptal se obhájce. "Myslím nepatřičně i v jiných situacích?"

"Skoro vždycky. Kluk přiběhl domů celý zpocený, protože hrál s kluky venku fotbal, měl žízeň a běžel od domovních dveří rovnou k chladničce. Jí to bylo jedno."

"Byla tedy vaše bývalá manželka Ruth dobrá matka, nebo špatná?"

"Byla dobrá. Bezesporu dobrá, ale v určitých situacích byla nevyzpytatelná. A to myslím v tom špatném smyslu slova."

"Měla finanční nároky, požadovala od vás nějaké peníze?"

"Ano."

"Můžete být konkrétní?"

"Šlo o peníze a mého syna Davida. Chtěla se přestěhovat do Memphisu, ale žádala mne, abych se vzdal otcovského práva na Davida, když to udělám, že mi vrátí všechny peníze, které ode mne dostala."

"Odpovězte mi, prosím, doktore Englemane, jestli došlo ke změně vašeho vztahu k paní Ruth v období zimy 1979 a jara 1980."

"Když zmizela moje sbírka vzácných mincí, došlo ke změně našeho vztahu. To však je logické. Hádali jsme se, protože jsem chtěl, aby mince vrátila. Ale ona pořád opakovala stejnou podmínku, že bych se musel vzdát svého syna Davida, a začala mi vypočítávat všechny lásky s mými pacientkami."

"Mluvila také o vašem poměru s Carmen Mirandovou?"

"Samozřejmě, ale já jsem s ní nikdy nic neměl." "Co vám v tomto případě vytýkala, doktore? Mluvila o vraždě Petera Halma?"

"Ruth se vyhýbala jakékoliv zmínce o případu. Nikdy se nezeptala, jak zemřel Carmenin manžel. Ale když se dozvěděla, že Carmen zdědila dost peněz, tak se vyjadřovala o tom, že v tom mohl mít prsty Nick. Šla dokonce tak daleko, že se mne zeptala, jestli mám s tou událostí něco společného."

"Co jste jí odpověděl?"

"Řekl jsem jí samozřejmě, že s tím nemám nic společného."

"Řekl jste jí později něco jiného?"

"Jo. To jsem jí řekl, protože jsem ji chtěl do té události zaplést. Chtěl jsem, a podle toho záměru jsem se také choval, aby si myslela, že mám něco společného s vraždou Petera. Ruth vždycky o něčem pochybovala i o událostech kolem smrti Carmenina manžela. Když se dozvěděla, že Carmen zdědila slušnou částku, začala uvažovat, jestli za tou záležitostí nestojí aspoň v pozadí Nick. Šla dokonce tak daleko, že se mě přímo zeptala, jestli nemám v té vraždě prsty."

"Jak jste na to reagoval, pane doktore?" zeptal se Dick Dempsey.

"Řekl jsem jí, aby už s těmi spekulacemi přestala."

"Změnil jste později tuto výpověď? Řekl jste jí něco jiného?"

"Ano. Protože jsem ji chtěl vystrašit. Už jsem vám řekl, že jsem ji chtěl do toho zatáhnout. Stál jsem o to, aby si myslela, že jsem měl s tou vraždou něco společného."

Ve čtvrtek 14. srpna 1980 se porotci odebrali do izolace, aby rozhodli o vině či nevině obžalovaných. Jejich váhání bylo nekonečné. Trvalo plných dvanáct hodin. Během tajného jednání si ještě pro posílení paměti vyžádali některé z nahraných magnetofonových pásek s výpověďmi svědků i obžalovaných, nakonec však prohlásili, že obžalovaní jsou vinni ve všech bodech žaloby, a soudce je odsoudil k doživotnímu trestu s možností požádat o milost po padesáti letech pobytu ve vězení.

Doktor Engleman přijal verdikt se strojeným úsměvem a novinářům odpověděl na otázky jen velmi krátce:

"Samozřejmě že se odvoláme!"

16.

Chester je asi desetitisícové městečko na břehu Mississippi, známé snad jen věznicí. V úterý 22. května 1984 přijela dvě auta, z nichž vystoupilo několik mužů. Mezi nimi Robert Hertz z šerifovy kanceláře z Madison County, doprovázen zvláštním agentem Dennisem Kubou z prokuratury státu Illinois Donaldem Weberem. Dali si předvést odsouzeného André Jonese, který zde seděl v cele smrti. Tato mimořádná komise zde poprvé byla už 15. května, ale odsouzený Jones s nimi odmítl mluvit, dokud se neporadí se svým právním zástupcem. Položili mu na první pohled nesmyslnou otázku, jestli zavraždil Ronalda Gusewelleho.

"Ano. Jistě. Taky jsem to řekl. Já jsem odpovědný za jeho smrt, snad ještě moje milenka, která ho vylákala do pokoje v hotelu Coleman Plaza, kde jsme ho chtěli obrat."

"Jak to probíhalo?"

"Bránil se jako blázen. On to byl silný chlap, ale já jsem si s ním rychle poradil. Popadl jsem z nočního stolku litinovou lampu a praštil jsem ho, až se přestal hýbat."

"Jak se jmenovala vaše společnice?"

"Lori."

"Víte, kde bychom ji mohli najít?"

"Na hřbitově. Ona se totiž jednou předávkovala."

"Jel byste s námi na místo činu, abyste nám ukázal, jak se to stalo?" zeptal se Weber.

"Do hotelu?"

"Jistě."

"Do hotelu vždycky. Aspoň zas jednou uvidím opravdovou postel."

Začali na parkovišti před hotelem. Jones ukázal na opačnou stranu, kde tenkrát stál zaparkovaný vůz Camaro.

"Váš vůz stál jinde," řekl Weber.

"Tak si to už nepamatuju, je to hodně dávno."

Nechali ho odvést do cely smrti. Druhého dne začali znovu a Jones je překvapil prohlášením:

"Já jsem Rona Gusewelleho nezabil."

"Tak nám řekněte, jak to bylo."

"Pod jednou podmínkou. Chodí sem za mnou na návštěvu moje babička. Ale je za sklem. Já bych ji aspoň ještě jednou chtěl obejmout."

"Dobře. Natočíme vaše prohlášení na video," oznámil Hertz.

Díval se na přípravy jako očarováný. Sledoval každý pohyb technika, a když před něj postavili malý přenosný mikrofón, tak se šťastně usmál. Ten prohnáný darebák musel být zájmem policistů velice polichocen.

"V úterý tento týden, 22. května, jsme s vámi mluvili o případu vraždy Gusewellových. Je to tak?" zeptal se Hertz. „Je."

"Při této příležitosti jsme vyslovili podezření, že nevěříme tomu, co jste říkal. Mohl byste nám opakovat, co jste prohlásil o vraždě manželů Gusewellových? Co jste nám v úterý o tom řekl?"

Zavrtěl se na židli. Narovnal se a zřejmě pod dojmem kamery, která mířila na jeho obličej, se začal chovat jako špatný herec.

"Několikrát jsem vám opakoval, že jsem ten zločin spáchal já. Ve skutečnosti jsem to však neudělal. Důvod, proč jsem prohlásil, že jsem zločin spáchal, je prostý. Byl jsem pod jistým tlakem. Měl jsem přiznání podepsat, jinak se mi vyhrožovalo, že si to odskáče celá moje rodina. Přiznal jsem se, abych je ochránil."

"O tom jste se však v úterý nezmínil."

"Ne. Nezmínil."

"Dobře. My jsme se druhý den s vámi sešli ještě jednou odpoledne asi v půl čtvrté a znovu jsme se vás ptali na podrobnosti vraždy pana Gusewelleho a vy jste nám k tomu něco poznamenal. Mohl byste nám říct, co to bylo?"

"Řekl jsem vám, že jsem Gusewelleho nezabil."

"Dobře. Teď bych vás prosil," řekl Hertz stále přátelským tónem, "abyste nám řekl, jak to doopravdy bylo. Skutečně jste Gusewelleho nezabil?"

"Ne. Opravdu jsem ho nezabil."

"Tak nám ale vysvětlíte, proč jste koncem roku 1978, ale i jedenáctátého ledna 1980 vypovídal do poslední podrobnosti, jak jste tu vraždu provedl."

"Nojo. Já vím. Jenže já jsem tenkrát byl pod policejním nátlakem. Předložili mi písemné přiznání a nutili mne, abych je podepsal. Měl jsem před sebou policejní zprávy, záznam o pitvě a řekli mi, abych si to pořádně přečetl a zapamatoval si to."

Když Jones své tvrzení odvolal a jeho důvody byly pro policisty přijatelné a pravděpodobné, museli detektivové Kuba a Weber, ale i jejich kolega Donald Spaul začít pátrat po jiné stopě. A tak se ve čtvrtek 28. června 1984 všichni a samozřejmě i za přítomnosti Williama J. McGarveye vypravili za Robertem Handym, a hlavně za Barbarou, která už zase užívala jméno Boyleová. Měli štěstí, zastihli ji na policejním revíru v Altonu, Illinois, kde právě skládala kauci za svého syna, zatčeného při vloupání. Oznámili jí, že Jones odvolal své přiznání a podle výsledku šetření tentokrát mluví pravdu.

Nechtěla vypovídat. Prohlásila, že celé tři roky pořádně nespala. Strašily ji divoké sny. Když za ní přijeli do bytu, pootevřela dveře, ale dovnitř je nepustila. McGarvey měl však už pohromadě materiály z pojišťovny a také informace od Nicka Mirandy a Ruth. Když se sešli u psacího stolu, řekl téměř slavnostně:

"Tak pánové, mám pocit, že už je to kompletní. Barbara se vdala za mladého Gusewelleho z důvodů naprosto zjištěných. Měli v plánu jejího manžela nejdřív výhodně pojistit a pak ho zavraždit. Barbara dědila a rozdělila se s členy té zločinecké party. Já budu mít klidné svědomí, až bude za mřížemi."

"A co Handy?" zeptal se Weber.

"Gaurer. Nepředstavitelný darebák. Má za sebou už hezkých pár trestů. Všechny si odseděl, ale pořád si ještě myslí, že je mistr světa."

Navštívili ho ve věznici. Byl rád a choval se mile, protože mu přinesli hamburgery a tři láhve kokakoly. Snažili se dostat z něj aspoň něco, ale on si dával pozor na každou větu, a tak mu detektiv Weber ještě na rozloučenou řekl:

"Počítej s tím, že s tebou sakramentsky zatočím. Budeš se divit. Já už mám něco za sebou a s takovými grázly, jako jsi ty, si snadno a rychle poradím. Tenhle rok jsem dostal do cely smrti dva takový hajzly a teď k nim přidám ještě další dva. Jedním z nich bude doktor Engleman a hádej, kdo bude ten druhý."

Pak otevřel aktovku, vyndal složku se spisy, jako karty v mariáši kladl na stůl záznamy telefonických rozhovorů, zejména část výpovědi Ruth, ale i Nicka Mirandy, dokonce i telefonickou informaci z podniku Amoco Oil Refinery, kde pracoval Ron Gusewelle, a řekl:

"Dobře si to prohlídni. Bud budeš mluvit ty, anebo začne povídat Barbara. Tak si vyber."

"Okey, řeknu vám, co potřebujete."

"Jenže já nechci poslouchat pohádky. Nestojím o informace: udělal to Engleman a Barbara mu pomáhala. Chci podrobnosti, a jakmile přijdu na lež, tak bude zle."

"Je mi to jasný. Já už jsem pěkných pár měsíců za katrem a vím, co můžete potřebovat," řekl Handy.

Rozhovor, který lze označit za přesvědčivé přiznání, nahrávali dvě a půl hodiny. Robert Handy se rozhodl přiznat ke

svému zbabranému životu.

"Vrátil jsem se z basy v září 1968," řekl.

"Za co jsi seděl?" zeptal se McGarvey, i když to určitě musel vědět.

"Padělané dolary."

"Co? Dělal jsi je, nebo jen vypíral?"

"Byla to doktorova záležitost. Udělal pitomost a já jsem to za něj vypil. Všichni mi v lapáku říkali, že jsem vůl, když jsem si to nechal přišít. No ale já jsem to vzal trochu jako osud a doktor pro mne přijel, když mne propustili, a uspořádal na moji počest báječnou party."

"Kde jsi seděl?"

"Terre Haute v Indiáne. Hnus a bída," odplivl si. "Ale přežil jsem to. Já jsem tenkrát strašně naštvál ségru Millie.

Počítala s tím, že budu ten první večer doma, ona se totiž celou dobu starala o moje děti a platila nájemné. Možná že si myslela, že ji vezmu na to tóčo s sebou. Ale Millie je bubák, nedokáže se rozparádit."

Povídal ještě všechno možné o pobytu ve vězení. Detektivové trpělivě poslouchali. Když konečně řekl, na co celou dobu čekali, tak si oddechli.

"Doktor mi tenkrát, na té party, řekl poprvé o Barbaře, že je hezká, dobře vychovaná, dovede se postarat o domácnost, že si však vzala balíka, který chodí za kurvama. Přitom je to chlap ošklivý jako noc. Jo, řekl taky, že s ní zachází moc svinsky. Nedává jí dost peněz na domácnost, dostává jen pár dolarů týdně."

17.

Handy vykládal sáhodlouze, ale detektivové dokázali předstírat trpělivost. Vyplatilo se jim to. Pochopili, že doktor Engleman plánoval své vraždy do posledního puntíku, a dokonce s velkým předstihem. Předváděl Handymu krásnou Barbaru ne proto, aby ty dva dal dohromady, ale proto, aby Handy, který měl v budoucím plánu zahrát významnou roli, měl k údajně ubohé, utlačované a bezbranné Barbaře velmi kladný vztah. A tak zval doktor Engleman Handyho na různé večírky, na nichž se opékalo na rožni maso, bral mladého muže, který strávil několik měsíců nebo snad let ve věznicích, na výlety, uváděl ho do jakési vyšší společnosti a školil ho na budoucí akci. Přípravy uzrály, když se jednou dopoledne Barbara objevila v Glenově ordinaci a vyslovila významnou větu:

"Glene, ti jeho rodiče mají spoustu peněz. Co tomu říkáš?"

Za čtrnáct dní si Barbara vzala Rona Gusewelleho. Za další dva nebo tři měsíce se ona a doktor Engleman postarali, aby novomanžel podepsal vysoké pojistky na dožítí.

"Takže jste si naplánovali vraždu jeho rodičů?" zeptal se detektiv Donald Spaul. "Dva synové Gusewellových měli zdědit veškerý majetek. Řekl vám ale doktor Engleman, že připravuje další vraždu?"

"Pro peníze! Nic než pro peníze," přidal se ještě jeho kolega McGarvey. "Je to tak? Řekl vám to Engleman? Či to byl nápad zavraždit staré manžele Gusewellovy. Byl to Englemanův nápad, nebo s tím přišel někdo jiný?"

"Těžko říct," zaváhal Handy. "Vymyslel to jeden z těch dvou. Barbara a Glen, nebo oba společně. Důležitá byla zpráva Barbary. Bez ní by se doktor Engleman nedozvěděl, že tam jde o velké prachy."

"Kdy jste se vydali na cestu?" zeptal se Donald Spaul.

"To vám můžu říct docela přesně. Do smrti si budu ten den pamatovat. Bylo to ve čtvrtek 3. listopadu 1977."

"Jak dlouho jste se na vraždu připravovali?"

"Půldruhého roku."

"Takže jste byli sehraná parta."

"Vlastně jo."

"Znali jste místo činu?"

"Jednou jsme se tam jeli podívat pronajatým vozem. Barbara nám dělala průvodce, ale byla schovaná na zadním sedadle. Doktor si vzal svoje tmavomodré proužkované šaty, bílou košili a hedvábnou kravatu, vypadal přesně, jak chtěl."

"Jak tomu máme rozumět?"

"Chtěl vypadat jako cesták, který něco prodává."

"Kdo z vás měl zbraň?"

"Doktor měl tu dvaadvacítku s dlouhou hlavní v jedné kapse, do druhé dal prádelní šňůru a gumové rukavice. Jo, a jeli jsme mým vozem."

"Jaký jste měl vůz?"

"Starý chrysler z roku 72. Řídil doktor, nevím proč, ale když jsme se sešli, tak si rovnou sedl za volant. Zajeli jsme za barák, tam jsme zaparkovali, doktor šel ke dveřím, zaklepal a Arthur Gusewelle otevřel. Engleman se představil jako obchodní agent Farm Bureau, a tak se dostal dovnitř."

"Takže tam byl sám?" zeptal se agent Spaul.

"Jo. Byl. My jsme čekali venku. Jak nám pak povídal, vytáhl bouchačku, řekl starým Gusewellovým, aby si lehli na břicho a nehýbali se, protože je spoutá. Nasadil si tlumič a napálil jim zásobník do hlavy. No, a druhého dne to bylo hned ráno v prvním vydání Globu. Doktor si přečetl titulky a řekl, že ti pitomci nikdy neprijdou na to, kdo to udělal."

"Hovořili jste později mezi vraždou starých rodičů a Rona Gusewelleho o plánu na dokončení té akce?" zeptal se Spaul.

"Občas mi doktor zavolal, že musíme čekat na projednání závěti, že teprve potom můžeme pokračovat."

"Mluvil s vámi o tom, jakým způsobem chce zavraždit Rona Gusewelleho?"

"Jednou s tím přišel. Vykládal, že si na něj počká na ulici, nejraději večer, když se Ron vrací z práce, zastaví ho baterkou a poprosí ho o pomoc. Chystal se mu říct, že mu nejede vůz, zůstal viset hned tady za rohem, počká si, až nikdo nebude na ulici a rovnou ho tam odpráskne. Tvrdil, že to je perfektní plán, nikdo nemůže přijít na to, kdo je vrahem. Žádná stopa, žádní svědci, říkal a smál se."

"Věděl o tom plánu ještě někdo jiný než vy? Například Barbara?"

"Jo, tak ona to samozřejmě věděla. Ale pro ni měl doktor ještě jiný plán, o kterém taky původně uvažoval.

Chtěl Barbaru položit do postele, svázat jí ruce i nohy a pak zastřelit Rona, aby to vypadalo, jako že Ron svou ženu bránil a přitom ho lupič odpráskl."

18.

Místo činu byla garáž hlavní budovy Gusewellových farmy v Edwardsvillu. Barbara tam jela po Jednastočtyřicítce napřed, nechala automaticky otvíratelné dveře dokořán. Krátce poté se objevil vůz s oběma vrahy. Barbara vešla do domu a ještě předtím jim tiše řekla:

"Dávejte bacha, buďte připraveni, on je přesný, já se jdu rychle převléct."

Rozsvítla v domě jako jindy, když na manžela čekala. Handy a doktor Engleman zůstali v temné garáži. Handy prý byl nepředstavitelně nervózní, nevydržel na jednom místě, a tak udělal vždycky pár kroků a zase zpět jako lev v kleci. Ron přijel přesně, stejně přesně vystřelil doktor Engleman, pak ještě mrtvému vstrčil do kapsičky saka balíček prezervativů a řekl:

"Aby to vypadalo jako sexuální vražda."

Zastavili se. Poslouchali. Oběť ještě trochu zachrochtala, pak byl klid. Spěchali ven a doktor řekl Handymu v rychlosti:

"Bacil jsem ho ještě tím velkým kladivem do hlavy, zdálo se mi, že se snaží zvednout."

Skočili do vozu a zmizeli ve tmě. Dojeli na parkoviště ve Fairmont City, kde stával doktorův vůz. Barbara zatím upravila místo činu tak, že každého muselo napadnout, že šlo o drogy a mstu nějakého dealera, z garáže, ani z obytného domu ani z obou skladišť se totiž vůbec nic neztratilo.

"Sledoval jste pak zprávy o případu v novinách?" zeptal se McGarvey Handyho. "Dokud ještě ležela neobjevená Ronova mrtvola ve voze?"

"Glen si všechno vystříhoval a nosil mi ty výstřížky, abych si je přečetl. Bavili jsme se o tom a pak jsme je spálili.

Párkrát mi taky telefonoval, když se něco o tom objevilo v televizních zprávách."

"Věděl jste, kde doktor strávil onu noc, když vás vysadil?"

"Nevím to přesně, ani jsem o tom nijak nepřemýšlel, ale mám pocit, že byl u své sestry Melody. On totiž u ní už nějakou delší dobu žil a potom zase nějaký čas u své manželky."

"U Ruth Jolleyové?"

"Jo. U Ruth. Jenže ta ho pokaždé s velkým randálem vyhodila. Nesnášeli se."

"Byli přece dávno rozvedeni."

"No, to jo. Přesto se však stýkali."

19.

Po dlouhých letech, přesně v úterý 31. července 1984, se v Edwardsvillu před farmou, která v té době patřila už novému majiteli Petersovi, objevili detektivové McGarvey a Kuba se skupinou techniků a požádali Geralda Peterse o dovolení jisté chemické zkoušky v bývalé garáži Rona Gusewelleho. Ti pak pokryli stěny a část podlahy gelovou chemikálií, která přes obrovskou časovou diferenci potvrdila, že v garáži jsou stopy lidské krve. V původním spisu z roku 1979 byla sice také zmínka o krvi, ale analytici se spokojili s tvrzením, že v garáži byla zabita těžce nemocná kočka. Tentokrát se však prokázalo, že jde o krev Ronalda Gusewelleho. Pak se zeptali detektivové na Barbaru. Nikdo nevěděl, kde je. Poslali ji soudní obsítku. Nikdo však Barbaru nenašel. Ona si totiž už před léty, po smrti svého manžela koupila za sto tisíc dolarů v Glen Carbonu dům, jenže v něm nebydlela. Když se tam šli místní policisté podívat, visela na dveřích cedule, že je dům na prodej.

Nakonec našli bohatou Barbaru na Floridě. Zatkli ji a obvinili, tentokrát už ne z účasti na vraždě starých manželů Gusewellových, ale ze spoluúčasti na vraždě jejího manžela Rona. Proces se táhl celých čtrnáct dní, ačkoliv všechno už bylo jasné. Obě strany, žalobce i obhájce, vynášeli ještě na poslední chvíli překvapující esa, ale zbytečně, státní žalobce měl přesvědčivých důkazů dost. A nakonec ještě zasáhl do vývoje duelu právo proti bezpráví sám hlavní obžalovaný, doktor.

Před porotou v Edwardsvillu prohlásil ve středu 19. června 1985 osmapadesátiletý doktor Glennon E. Engleman, že spáchal ony tři projednávané vraždy, takže ho soudce poslal na doživotí do státní věznice v Missouri. Krásná, bestiální Barbara dostala stejný trest za vraždu svého manžela. Odvedli ji s nohama v řetězech a s ocelovými náramky na ruku. Novinářům, kteří samozřejmě čekali u východu, ještě stačila s křečovitým úsměvem na rtech křiknout:

"My se odvoláme!"

Bylo to marné gesto. Ani nakradené miliony jí nebyly nic platné.

NEPŘESVĚDČIVÝ TREST

1.

"V úterý 21. listopadu 1933 jsem měl noční," řekl strážník Arthur R. March. "Projížděli jsme normálně terén hlídkovým vozem číslo 15, jako ostatně při každé směně. Asi v deset večer jsme dostali rádiový rozkaz zajet okamžitě do West Monroe Street číslo 3406. Jeli jsme tam nejkratší cestou. Zastavili jsme před vchodem do velké vily, kde už na nás na schodišti čekala jistá žena, jak jsme se později dozvěděli učitelka, slečna Enid Henneseyová. Byla to dáma, která v domě bydlela jako podnájemnice. Když jsme vešli, tak jsme viděli doktorku Wynekoopovou. Seděla v knihovně. Ve stejné místnosti byl rovněž ohledávač mrtvol pan Ahearn. Zeptali jsme se té paní, co se vlastně stalo, a ona nám řekla, že se přihodilo něco strašného, abychom šli za ní dolů, že nám to ukáže. Tak jsme s ní šli dolů. V suterénu se svítilo. Také v ordinaci svítila lampa."

"Kdo s vámi tu noc sloužil?" zeptal se vyšetřující soudce.

"Strážník Walter Kelly, strážník William Tyrell a dolů s námi šla ještě ta učitelka Henneseyová. Na operačním stole jsme

viděli ležet mrtvou dívku."

"Byli tam ještě nějakí jiní svědkové?"

"Ne. Nejdřív jsem tam vešel já a se mnou Walter Kelly a William Tyrell. Možná o takových pět minut později přijel ještě poručík Peterson, ale po určité době se objevilo ještě několik dalších vozů s technickými experty a členové komise vražd. Během dalších pěti nebo desíti minut ještě dva další autáky s našimi kolegy."

Samozřejmě že takové shromáždění vzbudilo v ulici i v celé čtvrti pozornost, ulice byla plná zvědavců, takže ji kolegové museli uzavřít. Ten případ vraždy, a od prvního okamžiku bylo zřejmé, že mrtvá byla zastřelena, se stal senzací, o níž se denně psalo v novinách. K vraždě krásné, mladé rusovlásky, nadané houslistky Rhety Wynekoopové došlo v domě vážené lékařské rodiny. Tchyně zavražděné, doktorka Alice Wynekoopová, byla nejen lékařkou s vynikající pověstí, ale i členkou několika lékařských sdružení a zdravotnických nadací. Rodina obývala velkou, starou patricijskou vilu ve West Monroe Street. Oběť byla manželkou syna doktorky Alice Wynekoopové, který byl černou ovčí rodiny. Staral se jen o zábavu, nikdy neměl dost peněz, chodil po nočních lokálech a byl známý tím, že střídal náhodné milenky. Alicina dcera, doktorka Catherine Wynekoopová, pracovala jako vedoucí lékařka v nemocnici Cook County Hospital. Obě lékařky ještě měly v suterénu vily soukromou ordinaci. A tam, na operačním stole, ležela mrtvá Rheta.

"Bylo jasné, jak zemřela," řekl strážník William Tyrell. "Ležela na operačním stole na břiše, obličejem dolů, s prostřelenou hrudí. Byla částečně zabalena do jakési pokrývky. Na stole ležel revolver, který vrah také přikryl ručníkem. Soudní lékař po prohlídce mrtvolky zjistil na obličeji zavražděné místa popálená chloroformem. Šaty mrtvé byly na podlaze vedle operačního stolu."

2.

Taková událost v takové rodině v gangstery zprofanovaném Chicagu se stala prvotřídní senzací. V tomto případě nehráli hlavní roli členové mafie v pozadí s Al Caponem, ale násilná smrt řádila uprostřed chicagské elity. Rodina Wynekoopových totiž patřila mezi vrstvu prominentních obyvatel města na břehu jezera Ontario. Už v létě roku 1904 se doktor Wynekoop s manželkou Alicí, také lékařkou, a se dvěma malými syny nastěhoval do nového, velmi prostorného, právě dostavěného domu na chicagské West Monroe Street číslo 3406. Bylo to báječné sídlo na tehdejší dobu, s moderním a luxusním zařízením. Wynekoopovi si je mohli pořídit, našetřili si dost, oba pracovali na plný úvazek v nemocnici a mimo to ještě v soukromé ordinaci.

Dva roky po nastěhování zemřel jeden ze synů, ale krátce po jeho smrti se narodil jiný chlapec a o rok později dcera. Sága rodu Wynekoopů obsahuje běžné dramatické prvky. Oba manželé vykonávali své lékařské povinnosti na výbornou, o výchovu dětí se staraly chůvy a domácí učitelky. Dcera Catherine vystudovala medicínu a nastoupila do služby v Cook County Hospital. Nejstarší syn Walker vystudoval a stal se velmi váženým obchodníkem na jednom z chicagských předměstí. Nejmladší Earle nemohl dohonit svou sestru Catherine v postupu kariéry. Brzo zastávala místo primářky chirurgie, a on nebyl tak průbojný, citlivý a pilný, aby vynikl nad ostatní sourozence. Byl hezký, holkám se líbil, byl však panačnický, někdy až příliš rozverný, za každou cenu a v každé situaci se snažil prosazovat svůj názor. Měl intelektuální záliby, hodně četl, chodil na koncerty, při jednom z nich se mu při pobytu v Indianapolisu zalíbila krásná houslistka Rheta Gardnerová.

Není známo, jak a kde se s ní poprvé setkal, zachovaly se, a po její tragické smrti byly zčásti i publikovány, její a jeho milostné dopisy. Earle se do ní bezhlavě zamiloval a trval na blízké svatbě. Zřejmě se dohodli, protože Earle se vypravil k Rhetiným rodičům, aby požádal o požehnání k sňatku. Otec Burdine H. Gardner a jeho manželka dali svolení, i když byla jejich dcera jen osmnáctiletá. Gardner byl bohatý obchodník, ve velkém obchodoval s moukou a solí, čímž vydělával slušné peníze.

Rheta měla o manželství podivné představy. Odmítla hostinu v dostatečně prostorných místnostech Wynekoopových velké vily a nechtěla se tam ani provizorně, ani na stálo nastěhovat, a tak si prosadila protiprogram. Po obřadu odešli svatebčané s novomanželou do prvotřídní restaurace, pak mladý pár strávil svatební noc v hotelovém pokoji a druhého dne ráno se novomanželé vypravili na svatební cestu.

3.

Craig Rice, který o případu především v novinách referoval, se snažil najít důvody, proč nadějná a krásná houslistka nechtěla bydlet s Wynekoopovými v jejich velké vile. Byla to už v té době pětadvacet let stará stavba. Kdo měl v prvních letech dvacátého století peníze, ten si dal postavit kamenný dům. Všechny se všem podobaly, byly monstrózní, měly spoustu místností, byly dvoupatrové, zdi byly z kamene a vršek ze dřeva, měly suterénní prostory zařízené k obýváním, i například jako místo vhodné pro ordinace. Pro mladou houslistku, která už viděla kousek světa, bylo všechno ošklivé. Okna malá, dubové dveře příliš robustní, podlahy vykládané ze vzácných dřev už vrzaly, vodovodní trubky, zaváděné před dvěma desítkami do koupelny a do kuchyně, byly zaneseny řezem. Topení bylo zastaralé, a celá, kdysi tak luxusní vila, byla cítit pachem muzeí či starých veřejných knihoven.

Přitom byl nábytek masivní a krásný. Některá dřívka šatníků se však už jen stěží dala zavřít. Buď měly náhradní zámky nebo špatně vyrobené duplikáty ztracených klíčů. Obyvatelé domu, kteří se do interiéru kdysi narodili, byli však také už načichlí ovzduším starožitného prostředí. Generálem v domě byla doktorka Alice, které poměrně brzo zemřel manžel, a tak zůstala i ve společnosti svých dětí osamocena. Možná že v důsledku své práce v nemocnici byla v jistých situacích necitelná, možná unavená, třeba jen otrávená stereotypem mnoha všedních dnů, které sice uprostřed rodiny, ale přesto sama, prožívala.

Navíc žily ve velkém ponurém domě ještě dvě další ženy. Adoptivní dcera Marie-Louise, kterou podle tehdejších, a nakonec i dnešních amerických zvyklostí manželé Wynekoopovi adoptovali jako sirotka. Druhá cizí bytost byla jistá Catherine Porterová, bud vzdálená příbuzná nebo bývalá pokojská, velmi stará a nemocná žena, stížená rakovinou. Protože se znala s Alicí Wynekoopovou snad od malička, patřila do rodiny a Alice se snažila posloužit jí, jak jen to bylo možné. Tato stará dáma se stala v rodině pověstnou tím, že při každém lékařském úkonu slibovala honorář, jakmile se

dostane do banky, kde má uloženo dva tisíce dolarů. Ve druhém patře ale bydlela ještě učitelka Enid Henneseyová, žena neurčitého věku, ani mladá, ani stará, s velmi starým otcem.

Tato sestava nebyla definitivní. Nejdřív zemřela Catherine Posterová, krátce po ní Marie-Louise, pak Enidin otec a nakonec se z domu vystěhovala doktorka Catherine Wynekoopová, které dali k dispozici nový, dobře zařízený byt v nemocnici Cook County Hospital, kde byla zaměstnána. Dům začal být nepříjemně prázdným obydlím. Takže v tom velkém baráku zůstala prakticky jen Rheta, protože její manžel nebyval doma, v roce 1933 se podílel na výstavbě nějakých budov pro světovou výstavu a bydlel bůhví kde a bůhví s kým.

4.

Rheta byla zoufalá. Ona totiž už měla pár životních zklamání za sebou. Když jí bylo sedm, odvezli její matku do nemocnice, trpěla totiž vážnou psychickou poruchou. Snažili se ji léčit, ale všichni věděli, že jde o zbytečnou snahu. Tak ji chodili celých deset let navštěvovat.

Nevěděla, kdo jsou. Hleděla na ně a nevěděla, proč jí přinesli dárky. Snědla pralinku, ale neměla ponětí, kdo jí ty čokoládové bonbony přinesl.

Rheta milovala svého darebného manžela. Pro něj se vzdala nadějně umělecké dráhy, ona totiž skutečně měla otevřenou cestu ke slávě, byla vynikající houslistkou. Snad to způsobil pobyt mezi starými, ve starém prostředí, ona čím dál tím víc prožívala období chorobného strachu. Bála se, že jí manžel uteče s jinou, měla strach z nemocí, o kterých se v rodině denně hovořilo, ani ve snu ji však nenapadlo, že by jí snad někdo mohl zavraždit. A právě v tomto bodě se změnila. Podle šetření policistů ji zavraždil někdo, koho znala, buď s ní bydlel v jednom domě, anebo mu otevřela dveře a vpustila ho dovnitř, protože to byl její známý, který jí přišel navštívit. Zemřela násilnou smrtí, ale bez použití násilí. Kdo tedy přicházel v úvahu?

"Já jsem se pustil po stopě Earla," řekl kapitán John Stege. "Jednání toho mladého chlapa se mi totiž hned podle prvních informací nelíbilo. V rodině pracovitých lékařů, kteří zachraňují pacientům život a často pracují i ve volném čase a neberou za to příplatky, by snad nevráždila matka kvůli rozhazovačnému synovi, který zanedbává vlastní rodinu, ale také ji neživí."

"To by se musela dostat do velkého psychického tlaku. Nezdá se mi, je to přece lékařka, celý život zachraňuje životy," řekl William Tyrell.

"Viděl jste Earla?" zeptal se kapitán.

"Ne. My jsme ho vlastně ještě vůbec neviděli."

"Jakto?"

"Pořád se toulá někde po světě."

"To máte pravdu, viděli ho těsně před odjezdem do Velkého kaňonu. Jel tam fotografovat. Takže vám můžu říct, jak ten chlap vypadá. Koukali byste: vysoký, štíhlý, s obličejem románového hrdiny. Ten by udělal v Hollywoodu kariéru natošup. Ale lempl. Nikdo se o něm nevyjádřil dobře", řekl kapitán.

"Že je to děvkař, to jsme se taky dozvěděli," řekl Tyrell. "Já jsem ten jeho notes neviděl, ale má v něm prý adresy a telefony padesáti holek, kterým sliboval věrnost až za hrob."

"Už ho někdo vyslyšel?"

"Asi ne."

"Bůhví kde byl v době vraždy."

"To budeme muset zjistit nejdřív."

Začali s výsledkem z jiného konce a doktorka Catherine Wynekoopová o tom později při vyšetřování do protokolu řekla:

"Matka byla v hrozném psychickém stavu. Když jste odešli, tak seděla do rána na jednom místě s očima doširoka otevřenými, ani se nepohnula, jako by zkameněla. Snažila jsem se jí vnutit uklidňující preparát, ale odmítla. Ani sklenici vody si nevzala."

"Co by na ni mohlo tak zapůsobit?"

"Smrt Rhety, kterou měla ráda. Víte, já si myslím, že Rheta byla žena, kterou musel mít rád každý. Ani se do panoptika naší rodiny nehodila."

Alici později vyslyšeli podle jejího tvrzení čtyřicet hodin bez jediné přestávky. Na spoustu otázek vůbec nereagovala a za celou tu dlouhou dobu řekla jen, že zřejmě šlo o loupežné přepadení. Protože v poslední době se do vily vloupali už třikrát lupiči a policie stejně nikoho nechytila.

"Ukradl vám někdy někdo něco?" zeptal se William Tyrell.

"Prášky. Injekce s utišujícími prostředky."

"Co by s nimi zloděj dělal?"

"Jsou to přece drogy. Feťáci za ty preparáty dobře zaplatí."

"Zjistilo se, kde byl oné noci Earle Wynekoop?"

"Není to ověřené, protože se to nedalo zjistit, ale on tvrdil, že už té noci byl u svého přítele, protože se ráno chystali na velkou cestu."

"Jak se jmenuje ten jeho parták?"

"Stanley. Ale podle jiných pramenů byl Earle té noci ještě v Chicagu."

Výpovědi se v případě Earla velmi lišily. Detektivové ho vystopovali a čekali na něj na nádraží u rychlíku, který přijel z Kansas City. Doprovázela ho hezká mladá žena, jejíž jméno není v materiálech o procesu uvedeno. Je označena jen jako N. N.

"Můžete nám říct, slečno, kde a jak jste se s panem Wynekoopem setkali?"

"Při práci na přípravě světové výstavy."

"Řekl vám své jméno?"
"Řekl mi, že se jmenuje Michael Wynekoop a taky mi řekl, že je svobodný."
"Takže jste se stala jeho milenkou?"
"Jistě, ale to snad není trestné."
"To určitě ne," ujistil ji Tyrell.
5.

Earle Wynekoop byl sice překvapený zprávou o smrti manželky, ale choval se klidně, beze slz a nářků tiše konstatoval, že jeho ženu musel někdo zavraždit.

"Proč si to myslíte, pane Wynekoop?" zeptal se William Tyrell.
"Protože to určitě neudělala sama."
"My také netvrdíme, že spáchala sebevraždu. Podle směru kulky a pravidel logiky to ani není možné. Kdo tedy podle vás mohl být jejím vrahem?"
"Šílenec. Jedině šílenec."
"Kde by se vzal? Jak by se dostal v noci do domu?"
"To vám nepovím. Já jsem byl v té době v Arizoně, to vám může dosvědčit spousta lidí."
"Jaké bylo vaše manželství, pane Wynekoop?"
"Představoval jsem si je jinak."
"V jakém smyslu?"
"Rheta byla velmi podivná mladá žena. Já si myslím, že nebyla duševně zcela zdravá."
"Někdo vám to řekl?"
"Sám jsem na to přišel. Dělala někdy neuvěřitelné věci. Jednou se například pokusila otrávit celou naši rodinu. Naše manželství byl zásadní omyl. To jsem ale pochopil až hodně dlouho po svatbě."
"Čím se pokusila otrávit vaši rodinu?"
"Nasypala do jídla nějaké nebezpečné prášky a podruhé zamíchala do jídla kovové piliny."
"Proč by to dělala? Ubližoval jí snad někdo?"
"Ne. Měla se dobře. Na housle mohla hrát, kdy chtěla, nikoho to nerušilo. My jsme taky nebývali přes den doma. Každý z nás chodil hned ráno do práce a matka a sestra mívaly noční, a tak se vracely až druhý nebo třetí den."
"Brala vaše paní nějaké léky?"
"Brala hodně léků. Ona totiž měla tuberkulózu."
"Děkuji vám za informace a dovolu, abychom vám vyslovili upřímnou soustrast. Ale buďte tak laskav, neopouštějte město. Řekneme vám, kdy budete volný."
Neřekli mu to, protože si pro něj hned druhého dne přišli policisté a odvezli ho do cely předběžného zadržení, vyšetřování totiž proběhlo nečekaně rychle. Také otec zemřelé Rhety Burdine Gardner přijel nejbližším vlakem z Indianapolisu. S nikým se moc nebavil, vyžádal si tělo mrtvé dcery a dal je dopravit domů s poznámkou, že si nepřeje, aby po smrti byla jen jedinou hodinu v oné sice velmi prostorné, ale strašidelné vile. Když se ho novináři, pozorně sledující průběh vyšetřování, zeptali na názor na rodinu lékařů Wynekoopových, odpověděl:
"Tchyně doktorka Wynekoopová mi vždycky připadala jako velmi divná a jejich barák, to byl starý strašidelný hrad."
Doktorku Alici Wynekoopovou vyslyšeli hned druhý den po zatčení 24 hodin. Ona se prý, podle tvrzení novinářů, setkala ve vězení se synem a v několika denících se už ve večerním vydání objevila zpráva, že syn své matce řekl:
"Proboha, matko, jestli jsi to udělala, abys nám pomohla, tak jdi a přiznej se."
"Ale Earle, já jsem Rhetu nezabila", řekla Alice Wynekoopová.
Později se ukázalo, za jakých okolností probíhalo šetření. Policisté zacházeli se starou a unavenou paní velmi nešetrně. Celých čtyřicet hodin ji bombardovali otázkami. Policisté se střídali, ona byla po celou dobu bez jediné chvíle odpočinku, možná i bez jídla a pití. Byla v maximálně depresivním stavu. Když ji posadili na křeslo detektoru lži, měla prý tak nízký krevní tlak, že polygraf vůbec nezareagoval. Dokonce prý proto, že k smrti unavené matce policisté řekli, že se její syn k vraždě své manželky přiznal.

6.
"Stalo se to na policejní stanici 24. listopadu 1933 dopoledne, asi o půl jedenácté," prohlásil kapitán John Stege před soudním dvorem. "Ona ležela na gauči v kanceláři kapitána Duffyho. Byla přikryta pláštěm. Pozdravil jsem ji: 'Dobré jitro, paní doktorko' a ona odpověděla: 'Dobré jitro, kapitáne.' Zeptal jsem se jí, jestli už snídala.
'Ne, ještě jsem nesnídala,' odpověděla mi.
'Co byste si přála?' zeptal jsem se.
'Jenom šálek kávy,' pravila.
'Hned to bude,' řekl jsem jí a poslal jsem strážníka Donoghua, aby kávu přinesl."
"Kdo byl ještě v místnosti?" zeptal se soudce.
"Doktor Hoffman."
"Takže máte svědka."
"Doktora Harryho Hoffmana z kliniky pro behavioristickou psychologii."
"To je jistě dobrý svědek, který se zabývá analýzou lidského chování na nejvyšší úrovni. A co tedy před ním doktorka Alice Wynekoopová prohlásila?"
"Řekla mi: 'Kapitáne, co by se stalo, kdybych se přiznala, že jsem Rhetu zavraždila?'"
"Kdyby to byla pravda, tak bych vám poděkoval, jestli je ta otázka pouze sondou do hromádky možností, pak vám musím sdělit, že mě zajímá jediné pravda a nic než pravda."

Nejsou známy okolnosti ani průběh dalšího výslechu. Před soudem však vyšetřovatelé předložili záznam, který byl přečten zástupcem obžaloby.

"Rheta měla strach z nemoci. Často se vážila, aby zjistila, jestli nepřibrala. Vážila se nahá. V úterý 21. listopadu ji napadlo, že se po obědě vypraví do obchodu s hudebními, po nichž už dávno toužila. Bylo to pár minut po jedné hodině. Dostala na nákup peníze, ty si připravila, ale položila je na stůl, protože se chtěla před odchodem ještě zvážít. Já jsem šla do ordinace. Ona tam však seděla nahá a začala si mi stěžovat, že má dnes větší bolesti v boku než jiné dny. Tak jsem jí řekla, že už stejně je čas na další prohlídku, možná že bychom to měly vyřídit hned. Stěžovala si na prudké bolesti, já jsem jí navrhla slabé umrtvení, aby bolesti tak necítila. Sáhla jsem po láhvi s chloroformem. Ona souhlasila, že to tak bude lepší, tak jsem nakapala pár kapek na smotanou gázu a přiložila jsem jí tampon k nosu. Velmi rychle a zhluboka se chloroformu nadýchla. Zeptala jsem se, jestli ta bolest ustává, ale ona neodpověděla. Začala jsem zjišťovat, co se stalo. Ptala jsem se jí, ale ona neodpověděla. Tak jsem začala s umělým dýcháním, ale asi tak po dvaceti minutách jsem to vzdala. Nedýchala. Ještě jsem ji poslechla stetoskopem, ale zjistila jsem, že srdce už nepracuje. Ještě jsem jí rychle otočila na bok a zkoušela jsem masáž zezadu. Nejistila jsem ani nejmenší známku života. V této fázi jsem začala uvažovat o nešťastné události a jejích důsledcích. Neměla jsem ponětí, jak se zachovat. Mohlo se mi věřit, že zemřela bez mého přičinění, ale také mi to třeba někdo nebude věřit. A tak mě napadla ta věc s revolverem. Byl v šuplíku. Sáhla jsem pro něj a namířila asi tak ze vzdálenosti patnácti, možná dvaceti centimetrů. Bylo to snadné a bylo to pryč. K ztuhnutí mrtvé došlo až po několika hodinách."

7.

V historii zločinu se už objevilo dost přiznání pachatelů. Některá byla vynucená, jiná svévolná, z jedněch přímo čísel nátlak vyšetřujících policistů, ale tak naivní, pro jaké se rozhodla zkušená lékařka, která celý svůj život bojovala se smrtí pacientů, nemá obdoby. Státní žalobce Charles S. Dougherty, který přečetl protokol, se jen usmál a řekl:

"Tak tohle patří na divadelní jeviště a ještě do amatérsky napsaného dramatu. Při pitvě se ukázalo, že příčinou smrti byla kulka vystřelená z bezprostřední blízkosti a žádných pár kapek chloroformu, jak se nám zkušená lékařka snaží namluvit."

"Jste tedy přesvědčen, že jde o falešné přiznání?" zeptal se soudce.

"Já bych snad ještě mohl uvažovat o jediném, že se matka hlásí ke spoluvině svého syna Earla. Ale zeptejme se na to Earla, přiveďte ho, prosím."

Vězeňské chodby bývají dlouhé. Každých pár desítek metrů jsou mřížové zábrany, které musí strážník odemknout a zase za sebou zamknout vlastním klíčem, takže trvalo skoro dvacet minut, než přivedli z cely Earla Wynekoopa. Podali mu zápis. Trpělivě čekali, až si přečte celý text, a pozorovali přitom změnu v jeho obličeji. Nej dřív se mračil, vždyť ho přivedli z vězeňské cely, pak se mu pomalu v obličeji rozjašňovala grimasa vzdáleně se podobající úsměvu. Nakonec se vztyčil a prohlásil jako na jevišti:

"Nic z toho není pravda. Ani slovo, pane státní žalobce. Vymyslela si to a vymyslela to špatně. Vždyť to nedává smysl."

"Proč se rozhodla lhát?" zeptal se Charles Dougherty.

"Protože je matka. Protože si myslí, že jsem to udělal já a chce mne ochránit. Museli byste ji znát, ona je lékařka, jakou byste na tomto bláznivém světě už dneska marně hledali. Je spravedlivá, ochotná pomoci každému, kdo pomoci potřebuje."

"Udělal jste to tedy vy?"

"Já? Ne. Proč taky? Jaký by to mělo smysl?"

"A nebylo to snad takhle," řekl státní žalobce Dougherty. "Vy dva jste se večer předtím sešli. Tajně, abyste vy měl ještě alibi, a vymysleli jste si, jak se nepříjemné Rhety zbavit. Domluvili jste se v sobotu večer nebo možná v neděli večer."

Případ byl ostře sledován novináři, takže se čtenáři hned v ranním vydání 28. listopadu dozvěděli, že se doktorka Alice Wynekoopová ocitla ve vězeňské nemocnici, protože jí naměřili abnormálně vysoký krevní tlak, a navíc onemocněla těžkou bronchitidou. Když se u jejího lůžka objevili vyšetřovatelé, nej dřív jim na otázky neodpovídala, po jisté době jim však oznámila, že přiznání není pravdivé. K vraždě se přiznala po velmi těžkém a dlouhém nátlaku vyšetřovatelů.

Vyslychali ji plných šedesát hodin, nedali jí po celou tu dlouhou dobu najíst ani napít, nedovolili jí usnout. Prostě to přiznání z ní doslova vytloukli nedovolenou metodou protiprávního psychického nátlaku.

Earle Wynekoop novinářům prohlásil, že jeho matka je nevinná. Jakmile ho pustí z vyšetřovací vazby, najme si soukromého detektiva, aby odhalil pravdu a pořídil svědectví o nedovoleném psychickém nátlaku na svoji starou nemocnou matku. Dne 2. prosince se soukromý detektiv pustil do přešetřování případu. Přibližně ve stejnou dobu exhumovali v Indianapolisu na příkaz obvodního prokurátora mrtvou pohřbenou a zjistili, že na jejím těle nejsou žádné stopy po sebemenším množství použitého chloroformu. Po tomto nálezu propustil prokurátor Earla Wynekoopa z vyšetřovací vazby a on 14. prosince, při jízdě vozem se sestrou Catherinou, nešťastně přejel devítiletého chlapce. Ale ani to ještě nebyl konec zajímavých událostí. Švagr Alice Wynekoopové, doktor Gilbert Wynekoop, se dostal před soud, protože v nemocnici napadl a zranil jednu ze zdravotních sester. Nej dřív se s ním snažili domluvit před soudem, ale po marných pokusech skončil v bláznici, když ho předtím soud prohlásil za duševně chorého. Lidé si potom už povídali, že maléry rodiny Wynekoopových už snad nemohou dál pokračovat.

8.

Jedním z významných svědectví, které pomohlo dokreslit poměry v domě na chicagské West Monroe Street číslo 3406, byl výslech jedné z obyvatelek, Enid Henneseyové:

"Já jsem tenkrát, toho 21. listopadu 1933, vstala ráno, jako ostatně každý den, asi čtvrt hodiny před sedmou. Snídala jsem s paní doktorkou Wynekoopovou. Ted' už ani nevím, jestli s námi seděla u stolu Rheta."

"Mluvila jste s ní toho rána?" zeptal se vyšetřovatel.

"To vám už nepovím. Odešla jsem z domu asi v osm."

"Kam jste šla?"

"Do školy. Do Marshall High School. Učila jsem tam toho dne až do odpoledne a zapsala jsem příchod do knihy přítomných jako jindy a po odchodu jsem se zase odepsala."

"Kam jste šla?"

"Domů do West Monroe Street."

"V kolik jste přišla?"

"Asi tak v šest. Možná pár minut po šesté. Našla jsem paní doktorku v kuchyni."

"Jaký byl váš vztah k doktorce Wynekoopové?"

"Velmi přátelský. Byly jsme kamarádky. Když jsem přišla do kuchyně, tak paní Alice připravovala k večeři pár vepřových kotlet. Když s tím byla hotova, tak jsme si sedly ke kuchyňskému stolu a navečeřely jsme se. Rheta nebyla doma, myslím, že byla ve městě, protože si šla koupit noty."

"O čem jste si při večeři povídaly?"

"Právě o ní, že se ještě nevrátila. Po jídle, když jsme sklidily ze stolu, tak šla paní doktorka telefonovat. Zřejmě proto, že se Rheta ještě nevrátila."

"Komu telefonovala?"

"To vám nepovím. Ale ona o ni velice pečovala. Rheta totiž byla nevyzpytatelná. Šla kolem biografu, podívala se na plakát, a aniž by někomu o tom řekla, tak šla normálně do kina a přišla domů třeba o tři hodiny později, než jsme čekaly."

"Řekla vám paní doktorka, kdy šla Rheta ven?"

"Vlastně jsme o tom skoro nemluvily, ale řekla mi, že odešla z domu ještě ven asi v půl třetí. Jenže já jsem si všimla, že Rhetiny věci, klobouk a plášť, ležely v knihovně na stole, a tak jsem jí to řekla. Jak mohla odejít bez kabátu a bez klobouku?"

"Vysvětlila vám to doktorka Wynekoopová, paní Henneseyová?"

"Řekla mi jen, že si asi vzala na sebe něco jiného, nedělní plášť a ten její nový klobouk. No, a tak jsme potom šly každá po svém, až večer mne paní doktorka požádala, jestli bych jí neskočila do lékárny pro prášky, že si je zapomněla koupit."

"Do které lékárny jste šla?"

"Na roh Madison a Kedzie Avenue. Ta je nejbližší. Ale oni tam neměli dost těch tablet, které si doktorka předepsala na recept, tak jsem šla na roh Homan a Madison Avenue a koupila jsem jedno velké balení. Když jsem se vrátila s nákupem domů, tak jsme si sedly do knihovny a bavily jsme se o všem možném."

"Jak dlouho?"

"Nejméně hodinu."

"O čem jste si povídaly?"

"O knížkách, které jsme četly, například o Sáze rodu Forsythů. Já jsem jí totiž ještě nečetla, před několika dny jsem si ji přinesla z knihovny, kde jsem si ji vypůjčila. A taky jsem jí říkala, že mám pořád potíže s pálením záhy a ona mi slíbila, že mi přinese nějaké tablety. Jenže nešla pro ně do ordinace. Ona měla skříňku s léky v ordinaci, ale taky nahoře na chodbě. Ale nešla tam a nepřinesla mi je. Snad proto, že se jí nechtělo jít dolů do ordinace."

"Její ordinace byla v přízemí?"

"Ne, v suterénu."

"My to víme, já jsem jen chtěl, abyste to řekla sama. Dole v suterénu na operačním stole už ležela mrtvá Rheta přikrytá jen přehozenou pokrývkou, se zakrvácenou rouškou nebo hadrem přes obličej a pistolí, která ležela vedle ní. Je to tak?"

"Ano, bylo to tak."

"Ležela tam už několik hodin, zatímco vy dvě jste se bavily o Galsworthyho Sáze rodu Forsythů."

"Já jsem neměla ponětí, co se stalo."

"Vaše přítelkyně ale v době, co se s vámi bavila, věděla, co se stalo, protože ona Rhetu zavraždila. Když údajně mrtvou našla, nezavolala ani lékaře."

"Protože je sama lékařka, takže ona mohla úředně konstatovat smrt."

"Nezavolala ani úředního lékaře. Zatelefonovala své dceři Catherině, která byla v té době ve službě na dětském oddělení nemocnice Cook County Hospital a podle její výpovědi jí jen stroze oznámila, že se stalo něco strašného, že je Rheta mrtvá. A vy jste byla paní Henneseyová při tom. Je to tak?"

"Byla. Jenže jsem o tom neměla ponětí."

"Představte si tuto situaci," řekl vyšetřovatel poručík Peterson. "Nesudme ji zatím, jenom si představme: ona zavraždí Rhetu, přikryje ji na operačním stole v ordinaci nějakou pokrývkou, jde nahoru, sedne si s vámi nejdřív k večeři, pak s vámi jde do knihovny, ještě vás mezi tím pošle do lékárny pro prášky a podle vaší výpovědi se s vámi baví, jako by se nic nestalo. Nebyla například nervózní? Nevšimla jste si, že se chovala jinak než jindy?"

"Já jsem si nevšimla. Ale možná právě proto, že jsem netušila, že se něco stalo. Máte ale pravdu, že když jsem přišla do kuchyně, tak se mi zdálo, že je v obličeji strašně červená, že se trochu jako potácěla, jako by měla potíže s rovnováhou. A ruce se jí vlastně taky třáslly. Vzala jsem ji pod paždí, zavedla jsem ji do knihovny, posadila jsem ji do klubovky a šla jsem do kuchyně, tam jsem dala do skleničky lžičku aromatické soli, zamíchala jsem to a dala jsem jí to vypít. Myslím, že se uklidnila."

Podezřelá a později obžalovaná lékařka Alice Wynekoopová se podle výpovědí svědků chovala jako ostřílená vražedkyně, kterou hned tak něco nepřivede do rozpaků. Když se později objevila před soudním dvorem, byla to však

lidská ruina. Přivezli ji na vozičku, byla vychrtlá, hlava jí visela, že se bradou dotýkala hrudníku, její pohled byl roztěkaný. Mohla být tato ubohá troska chladnou vražedkyní, která za sebou dokáže dokonale smést stopy, která až do chvíle, kdy vyrukovala s nečekaným přiznáním, vlastně ani nebyla podezřelá?

9.

Proces s Alicí Wynekoopovou měl všechny předpoklady stát se dlouhodobou senzací chicagských novin. Mínění soudních zpravodajů se nelišilo v názoru, kdo byl pachatelem vraždy, většina autorů článků však hledala motiv zločinu. Doktorka byla sice stárnoucí, senilní, velmi osamělá žena, to všechno ale přece nebylo důvodem k tak hroznému činu. A tak se důkazní protokol číslo 28 stal středem pozornosti. Kapitán Thomas J. Duffy vyslýchal podezřelého 21. listopadu večer. Ze zápisu vyplývalo, že způsob, jakým byl pořízen, neodpovídal platným pravidlům výslechu. Další výslechy svědků obhajoby dokonce vynucené přiznání vážně znevažovaly.

Ukázalo se, že doktorka medicíny Alice Lindsay Wynekoopová se narodila v Onargu, Illinois v rodině farmáře, kde také vychodila základní i střední školu, pak absolvovala s výborným prospěchem Northwestern Woman's Medical School. Byla velmi pilná, citlivá, milá a přátelská, sotva kdo mohl najít na její povaze negativní vlastnosti.

"Měla Rhetu ráda, nikdy proti ní neřekla jediné slovo," prohlásila před porotou Alicina mladší sestra. "Mluvily jsme spolu o její budoucnosti, Earle totiž neměl žádné zaměstnání, a tak nikdy neměl dost peněz pro domácnost. Moje sestra Alice je podporovala a dávala peníze na domácnost právě přímo Rhetě."

"Naše matka si dělala starosti s chováním svého syna Earla k jeho manželce," řekl na stupínku svědků nejstarší Alicin syn Walker. "Byl delší dobu z domu. Pracoval totiž na přípravě světové výstavy a nestaral se o rodinu. Naše máma mu to vytýkala. Vždycky se i proti Earlovi postavila na stranu jeho manželky Rhety. Vždycky. A v poslední době to bylo stále častěji."

"Nikdy jsem neslyšela matku, že by Rhetu kritizovala nebo ji snad napomínala," řekla doktorka Catherine Wynekoopová. "Když mi matka, a dělala to dost často, koupila nějaké šaty, vždycky koupila stejné nebo podobné i Rhetě."

Obžalovanou přivezli do soudní síně na invalidním křesle. Nevypadala dobře. Obličej měla nehybný. Hleděla jako krátkozraká, která si zapomněla brýle. Na otázky odpovídala tiše monotónním, jakoby k smrti znaveným hlasem. Před tribunál ji přivezl obhájce W. W. Smith. O svém mládí, studiu a prvních létech v nemocnici mluvila stejně jako předešní svědci. Její výpověď byla překvapující až ve druhé polovině.

"Bylo to už v době, kdy Earle odjel do Velkého kaňonu, když jsem s ní večer seděla a povídaly jsme si o všem možném, ale hlavně o její nemoci. Nebyla zdravá, ale také nebyla pravda to, co si sama nalhávala."

"Můžete být konkrétnější, obžalovaná Wynekoopová?" zeptal se soudce.

"Ona si totiž namlouvala, že má tuberkulózu."

"Nebyla to pravda?"

"Určitě ne. Já jsem ji vyšetřila, a nejednou, ale ona si to prostě namlouvala, a to samozřejmě bylo také špatné. Trpěla záchvaty silné melancholie. Myslela jsem si, že proto, že vlastně je pořád sama. Protože jsem věděla, jak dobře hrála na housle, tak jsem ji poslala na hudební školu. Nevyržela tam."

"Měla snad nějaké důvody?"

"Melancholii. Někdy mluvila z cesty. Snažila jsem se jí pomoci, ale nešlo to. Nechtěla chodit ani ven na procházky."

Najednou jí bylo všechno jedno, ale myslím, že to musela být ryze psychická záležitost. Nezpůsobily to okolnosti. Měla všechny předpoklady pro bezstarostný život."

10.

Podívejme se ještě jednou na část výpovědi obžalované doktorky Wynekoopové. Byla ve špatném zdravotním stavu, jednou dokonce ve svém invalidním vozíku omdlela a museli s ní vyjet na chodbu, kam za chvíli přišel lékař, prohlédl ji a upozornil soudce, že by obžalovaná měla být v klidu, trpí těžkými depresemi.

"Je obžalovaná z vraždy," řekl soudce, "takže se nemůžeme divit, že není v nejlepším psychickém stavu. Jde přece o její život. Jsme ochotni přerušit jednání, ale to také je všechno, co nám zákon a soudní předpisy dovolují."

Druhého dne ráno výslech doktorky Alice Wynekoopové pokračoval.

"Ptáte se, pane předsedo soudního dvora, co jsem toho dne, kdy zemřela Rheta, dělala? Řekla jsem to už několikrát, nadiktovala jsem to do protokolu a svou výpověď jsem podepsala. Jestli čekáte, že dnes budu říkat něco jiného, mohu vás předem ujistit, že si dám pozor, abych se neodchýlila od výpovědi, kterou máte na stole."

"Odpovězte, obžalovaná Wynekoopová, na otázku," řekl soudce přísně.

"Byl to den jako každý jiný. Nasnídala jsem se v kuchyni s Rhetou, asi v osm jsem jela do nemocnice, kde jsem měla naplánovanou operaci jedné z mých pacientek."

"Co jste dělala po operaci?"

"Šla jsem pěšky domů, abych se trochu prošla."

"V kolik jste přišla domů?"

"Asi v jednu, tedy ve třináct, aby to bylo všem jasné. Rheta už na mne čekala v pootevřených dveřích a už z dálky se mi omlouvala: 'Neměla jsem poněti, kdy přijdeš, maminko, proto jsem na tebe čekala s jídlem.' Najedly jsme se a já jsem jí pak navrhla, že bychom mohly společně jít nakoupit."

"Odešly jste do města? Kdy jste se vrátily?"

"Asi tak v půl třetí, ale přesně vám to nepovím. Neměla jsem tušení, že se mne někdo na to bude ptát."

"Co dělala Rheta Wynekoopová?"

"Uklidila stůl a šla se převléct. Pak šla ven."

"Kam šla?"

"To vám přesně nepovím, ale pravděpodobně si šla koupit tu partituru. A to vám může dosvědčit sousedka Veronica Duncanová. Ta ji totiž potkala před domem a nabídla se, že by šla s ní, ale Rheta neměla zájem."

"Odkud víte, co si ty dvě povídaly?"

"Od Veroniky. Řekla mi to později, když se dozvěděla, co se přihodilo."

"A co jste tenkrát dělala vy, obžalovaná?"

"Taky jsem se šla projít. Byl totiž nádherný den. Zastavila jsem se ještě na poště, koupila jsem si tam známky, to si konečně taky můžete ověřit, všechny dámy u okének mne znají. Ještě jsem se zastavila v jednom železářství a nasedla jsem do tramvaje a jela jsem na kliniku podívat se na tu operovanou pacientku. Spala. Byla klidná. To mne uspokojilo, tak jsem se vrátila domů. Ale nešla jsem hlavním vchodem, ale tím přízemním, co vede do suterénu, kde mám soukromou ordinaci."

"Byla Rheta už doma?"

"Ne. Nebyla. Tak jsem si svlékla plášť a sundala klobouk, šla jsem do kuchyně, kde ležely obě nákupní tašky s nakoupenými potravinami. Tak jsem začala připravovat večeři."

Proces se táhl donekonečna. Padaly stejné otázky a svědci odpovídali na ně stejně. Mluvílo se také o dědických záležitostech, ale Rheta neměla žádné nadité bankovní konto a životní pojistku také ne. Obžalovaná doktorka Wynekoopová ještě v soudní síni dvakrát ztratila vědomí.

Nakonec však v úterý 6. března 1934 prohlásili porotci jednohlasně, že obžalovaná je vinna v celém rozsahu obžaloby, a žádali soudce, aby ji poslal na pětadvacet let do vězení. Což se stalo. Lékařce Alici Wynekoopové bylo 63 let, když nastoupila svůj dlouhý trest v ženské věznici v Dwightu, Illinois. Případ nepřesvědčivého trestu se dostal v dějinách zločinu mezi ty záhadné a nejasné.

NESMYSLNĚ ŠTASTNÝ CHARLIE

1.

"Policejní stanice, příjem. Mluvte, prosím."

"Musíte nám pomoci, pane. Můj zeť je vrah a teď utíká."

"Vaše jméno, prosím."

"Jmenuji se Abraham Meneshe a zavražděná je moje dcera Sophie. On utíká, snad byste ho mohli dohonit."

"Jak se jmenuje?"

"Doktor Friedgood."

"Celé jméno, prosím."

"Charles Edward Friedgood."

"Bydliště?"

"Pane, prosím vás, na to teď není čas, Friedgood utíká, musíte ho zadržet. Před chvílí volal z letiště, že letí na pár dní..."

"Z kterého letiště?"

"Předpokládám že z J. F. Kennedyho, protože si myslím, že by mohl mít namířeno do Londýna."

"S kterou leteckou společností?"

"To já, pane, nevím."

"Kdy volal?"

"Před chvílí."

"Počkejte, prosím," řekl policista na příjmu, spojil se s letištním dispečinkem a po chvíli řekl: "British Airways, linka 510 z New Yorku do Londýna, odlet ve dvaadvacet." Podíval se na hodinky a řekl do telefonu spíš jen tak sám pro sebe:

"Jen jestli už neroluje na start."

Seděl ve čtvrté řadě první třídy. Měl husté, už prošedivělé vlasy a brýle s obroučkou z imitace želvoviny. Vypadal velmi dobře, jako seriózní obchodník nebo univerzitní profesor. Do zavazadlového prostoru nad hlavou si odložil jen příruční kufřík s monogramem, tašku z černé kůže a zámek na heslo položil pod sedadlo mezi nohy. Seděl u okénka, tak se díval ven. Když se letadlo pohnulo, obdivoval scénu osvětlenou tisíci žárovkami. Byl to mohutný obraz a jeho zajímal z jiného než estetického důvodu: ta světla se vzdalovala, jak se letadlo pohybovalo, tak byla stále menší a menší, a to pro doktora Charlese Edwarda Friedgooda znamenalo jistotu.

Linka 510 britských aerolinií byla vypravena přesně, letadlo sice ještě mělo před sebou několik betonových kliček, než je služba letového dozoru pustí na startovací dráhu. Na Kennedyho letišti v té době letadla pojížděla ve frontě na start a právě na nájezdových plochách mohlo dojít k prodlení.

Nedošlo. Doktor Friedgood si toho zpočátku nevšiml. Letadlo vybočilo z oné fronty, ale podle světel odbavovací budovy se vracelo. Podíval se na hodinky a pak bez jediného pohybu pozoroval osvětlená okna terminálu. Teď zahlédl tři vedle sebe se pohybující světlomety. Z věže letového dozoru dostal pilot jasný pokyn. Ještě chvíli pojížděl, pak letadlo na postranní betonové ploše zastavilo. Sirény nepřestaly houkat, pár civilistů vyskákalo z vozů. Za nimi přijely lehké pohotovostní schůdky. Na palubu letadla vstoupili tři muži. Jeden z nich se podíval do kopie zasedacího pořádku. Vytáhl pistoli, ale zatím nemířil nikam. Když se zastavil u čtvrté řady první třídy, tak nařídil:

"Vaše doklady, prosím."

Doktor Friedgood mu podal cestovní pas. Policista si pečlivě prohlédl především fotografii a porovnal ji s originálem.

"Vezměte si své věci. Půjdete s námi," řekl.

Nejdřív sáhl po černé tašce, kterou měl na koberci mezi nohama. Nemohl udělat nic jiného. Nemohl předstírat, že mu nepatří, a věděl, že bude těžce vysvětlovat, proč v ní má peníze a šperky v hodnotě šesti set tisíc dolarů.

Nevypadal jako žid. Měl světlé vlasy, podlouhlý obličej, žádný nápadně velký nos. Dokázal se chovat jako vzorný žák a později na univerzitě měl také zpočátku dobrou pověst. Jeho spolužáci ho však přistihli při několika švindlech. Stále

se usmíval, takže vypadal jako spolehlivý, charakterní mladý muž, který to jednou někam dotáhne. Ve skutečnosti byl necharakterní, podlízavý, vypočítavý, vždy připraven udělat ve svůj prospěch všechno možné. Spolužáci ho neměli rádi. Neměl kamarády. Když ho někdo přistihl při nějaké nepravosti, neřekl ani slovo, klidně se dál usmíval, ale díval se na špičky bot. V roce 1940 se zapsal na lékařskou fakultu Michiganské univerzity. Jeho studium pokračovalo slibně. Když už se blížil ke konci, při lékařské prohlídce se zjistilo, že má tuberkulózu. Ta byla v té době jen těžko vyléčitelná, pro lékaře se však nález rovnal rozsudku smrti. Žádný s touto nemocí nemohl vykonávat své povolání.

Charles Edward Friedgood se rozhodl, že se vzepře osudu. Udělal to po svém. Vloupal se do děkanovy pracovny, vyhledal složku se svými papíry a posudek, v němž byla zmínka o jeho nemoci, vyměnil. Přitom využil ještě příležitost a přidal do textu pár pochvalných dobrodání. Byl dost drzý, ale málo předvídavý. Na podvod se při první příležitosti přišlo, Friedgood musel z lékařské fakulty odejít.

Za války, kdy většina mladých mužů nastoupila do vojenské služby, se Friedgood ztratil ze scény. Nebyl ani na vojně, ani nestudoval. Když válka skončila, objevil se v posledním ročníku medicíny na Wayneově univerzitě.

2.

Ti dva tajní agenti FBI, kteří se především zasloužili o vyšetření případu doktora Friedgooda, připomínali klaunský filmový pár Laurela a Hardyho. Ten objemnější z nich se jmenoval Tiberius Kirk a byl to velice bystrý a zasloužilý detektiv. Ten dlouhý, vychrtlý, ale notoricky žravý plešoun, byl Sam Teller. Rádi pracovali v páru, a přesto, že byli jenom dva, tak o sobě mluvili jako o týmu. Někdy si šli na nervy. Teller byl totiž sangvinik a Kirk klidáš, kterého nic nemrzelo hned, ale až zítra, kdy už dramatická zápleтка nebyla tak žhavá.

Nebylo třeba zvláštního nadání anebo bohaté zkušenosti, aby se rozhodli poučit se nejdřív o Friedgoodově minulosti. Jejich informátorem se ráda stala bývalá Friedgoodova manželka, dcera snad nejbohatších rodičů v Detroitu, kde se to milionáři už od Fordových dob jen hemžilo, Geraldina Davidsonová.

"Bylo nás v semestru několik s vlastním vozem," řekla. "Charles Friedgood ale mezi námi nebyl. Pamatuju si, že jezdíval stopem, anebo načerno nadzemkou."

"Takže jste vlastně působila jako milosrdná sestra?" zeptal se Sam Teller.

"Byl v tom zpočátku soucit, ale přiznám se, že se mi ten kluk velice líbil. V jeho chování bylo vždycky něco tajemného."

"Vytahovala jste se před ním, že máte vysoké kapesné?"

"I to jsem si později uvědomila. Ale to už jsme byli ve čtvrtém semestru, tak byl Charles mým prvním milencem."

"Studovala jste medicínu, pomalu jste končila a byla jste panna?"

"Ne. Panna jsem nebyla, ale moje první zkušenosti v tomto oboru sexuálních praktik byly tak mizivé, že jsem byla dost zklamaná. No, a pak jsem poznala jeho a nestačila jsem žasnout, co všechno mi bylo cizí."

"Vy jste spolu ale příliš dlouho nechodili", řekl Tiberius Kirk. "Brzo jste přece měli svatbu."

"Já jsem nespěchala, ale Charles se nějak nemohl dočkat. A tak jsme měli svatbu už před vánočními svátky v roce 1945."

"Já se nedivím, že váš milenec spěchal. Pro něj to přece byl skok do jiného světa. Byl študák, věčně bez peněz a teď měl najednou všechno k dispozici."

"Já jsem si právě tohle ani nějak neuvědomila," řekla Geraldina Davidsonová.

"Ale jemu se ten skok nahoru líbil."

"Jak se o něm vyjadřovali vaši rodiče?"

"Ne moc dobře. Otec ho neměl rád. On to sice nikdy neřekl, ale nedůvěřoval mu. Ale jinak se k němu choval korektně."

"Ne však srdečně?"

"Víte, každý rodinný klan má své velitele, ale taky favority. Naši pořád vzhlíželi k Fordovým. Oni totiž byli part'áci praforedů. Náš dědeček se jednou dávno téměř stal starostou Detroitu."

"Utrácel hodně? Myslím teď ne ten váš dědeček, ale váš manžel."

"Nemám ponětí. Já jsem se o jeho garderobu nestarala, nakupoval si sám, ale účty se posílaly firmě. Málokdy jsme platili penězi. Ale on nechal kupovat v módních salonech i svoji matku. A to se našim nelíbilo. Nešlo o pár set dolarů, ale o drzost. Naše rodina nikdy neměla ráda drzouny."

"Kdy jste se rozvedli?"

"V roce 1947."

"Váš manžel neprovozoval lékařskou praxi?"

"Ne. Jeden čas vůbec ne."

"Co tedy dělal?"

"Choval se jako boháč."

"Cožpak bohatí lidé nepracují?"

"On si asi myslel, že ne, že se pořád jenom baví. Jednou se objevil na jedné z našich častých rodinných slavností, kam nebyl pozván. Přesto tam přišel, hrál si na naboba. Jeden z mých strýců ho prostě a krátce vyhodil. No a právě tato epizoda byla jednou z hlavních příčin rozvodu."

"Nebylo vám to líto?" zeptal se Sam Teller.

"Představte si, že ne. Já jsem ho totiž už měla plné zuby. Přesvědčila jsem se, že ta láska byla jen iluzí. I v maličkostech byl podrazník. Nemluvil pravdu a někdy zapíral věci, které vůbec nestály za lež. Připadal mi jako puberták. Přitom si myslím, že Charles nebyl špatný lékař. Jenže se někdy jako dobrý lékař nechoval."

3.

Friedgood měl v životě štěstí. Vyvlékl se z nepříjemností, v nichž by se jiný utopil. Dokázal pracovat a nebyl líný. Když si po promoci odbyl povinnou praxi na interně Detroitské všeobecné nemocnice, věnoval se specializaci na Pensylvánské univerzitě u jednoho z nejlepších chirurgů světa Isidora Ravdina. To ovšem byla nejen báječná praxe, ale

nejlepší vysvědčení pro lékařovu příští kariéru, a tak se rovnou od Ravdina dostal na další špičku. Získal místo na jednom z nejlepších pracovišť, v nemocnici Mount Sinai v New York City.

Později se objevily názory, že ve všech těchto slavných zdravotnických institucích měl malé či větší průšvihy, které ale dokázal tak mistrovsky zakamuflovat, že za ně nebyl vůbec potrestán, mnohé dokonce zůstaly navždy utajeny. On totiž měl schopnost nad všechny ostatní. Báječně uměl jednat s lidmi. Ke spolupracovníkům se choval uctivě, s respektem, když bylo co, tak jim to pochválil, když u nich objevil něco pozoruhodného a použitelného, neváhal si to přisvojit. Ošetřovatelky ho zbožňovaly. Jednal s nimi jako se vzácnými dámami a nešel kolem žádné z nich, aby na setkání slovíčkem nebo jenom úsměvem nereagoval. Věděl dobře, co ženy chtějí, co mají rády, a protože byl rozvedený, tak si leckterá ošetřovatelka říkala: co kdyby.

Sophia Davidowitzová byla mladá, krásná a zamilovala se do Charlese, jako by to byl jediný chlap na světě. Není zbytečné se při této příležitosti zmínit, že i ona, právě tak jako její předchůdkyně, byla z židovské rodiny. Nakonec i slavný profesor Isidor Ravdin byl stejné víry. Je všeobecně známé, že židé už od dob Kristových drží spolu, je běžné, že jeden druhému pomáhá, když může, když nemůže, tak mu aspoň poradí, na koho by se měl obrátit. Sophia nepotřebovala ani doporučení, ani rady či pokyny moudrých, setkala se s Charliem a ostatní muži pro ni přestali existovat. Jako správná židovská matka byla stále těhotná, každý rok porodila dítě, takže jich Friedgoodovi za šest let měli šest.

Sophie si své štěstí hlídala, dělala všechno, manželovi v ničem neodporovala. Přestěhovali se do Brooklynu, protože Charles pracoval v Maimonideské nemocnici, která měla zvláštní statut, byla všeobecná, měla dobrou pověst a všechna ošetření pacientů byla zdarma. Zejména proto měla tak vynikající postavení v oboru, ale chudé pacienty. Charles Friedgood pracoval dosud spolehlivě, postupně se však zjistilo, že bere od nemocných úplatky, kterým říkal honorář. Nejdřív se o tom dozvěděli jeho kolegové, pak primář chirurgického oddělení, ten si Charlese dal zavolat na kobereček a pohrozil mu trestem. On však jako by neslyšel, účtoval za určité úkony, dokonce vypisoval jakési účty, peníze inkasoval a strčil si je do kapsy.

Charles se totiž spoléhal na svou výřečnost. Dokázal se vykrotit z lečceho, co by druhému neprošlo. Vysvětloval a vysvětloval, až nakonec odešel z kárného pohovoru jako vítěz.

Jenže padla kosa na kámen. Primářem chirurgického oddělení se stal Alfred Hurwitz. Ien si s Friedgoodem párkrát promluvil, nakonec ho vyhodil.

Zase si našel místo, a dokonce ve třech nemocnicích za sebou, ale ze všech ho postupně vyhodili. V roce 1960, kdy už na tom byl finančně velmi špatně, se na čas uchytil v Interboroské nemocnici v Brooklynu. Byla to vlastně skupina lékařů, kteří v prostorné budově měli své soukromé ordinace. Podíleli se na režii podniku, měli pevně smluvně rozdělené příjmy z inkasovaných honorářů.

Charlie Friedgood se však specializoval ne podle medicínských oborů, ale podle pacientů. Stal se lékařem ortodoxních Židů chasidimů, kteří chodili v širokých černých kloboucích, měli velmi dlouhé vlasy a pejzy a neholili si vousy, zabývali se čtením starých knih a pochodovali po ulicích krátkými krůčky. Doktor Friedgood si je oblíbil a oni jeho také. Nechtěl od nich ani cent a oni ho za to měli rádi. Netušili ovšem, že posílá účty za všechny své lékařské zákroky organizaci nemocenského pojištění pro lidi starší 65 let Medicare a inkasuje je. Stejným způsobem podváděl instituci, dobročinnou nadaci pro nemajetné Medicaid.

4.

"Snažili jsme se získat informace, odkud bere doktor Friedgood peníze, které uměl tak rozmařile rozhazovat," řekl detektiv Sam Teller. "Netrvalo dlouho a byli jsme u cíle. Friedgood byl anděličkář, dělal potraty nejen ve své improvizované ordinaci, ale dokonce i v nemocnicích, v nichž pracoval."

"Jakou měl sazbu?" zeptal se vyšetřující soudce Irwin Gregory."

"Většinou to dělal za tisícovku. Ale měl dozajista pohyblivý ceník. Podle toho, kdo byla pacientka a kdo ji přivedl do jiného stavu."

"Co jste zjistili v případě Evelyny Handelmanové?"

"To právě byl jeden z případů, kdy pacientku museli rychle odvézt do nemocnice, protože silně krvácela."

"Dostalo se do zápisu jméno doktora Friedgooda?"

"Ne."

"Ale nakonec jste přece našli důkazy?"

"Nahráli jsme je. Požádali jsme o povolení sledování telefonních rozhovorů a po dvou nebo třech měsících jsme měli důkazy v ruce. Jenže nakonec i Evelyn Handelmanová odmítla svědčit u soudu."

"Jaké důvody ji vedly k takovému rozhodnutí?"

"Provdala se. Manžel samozřejmě nic o potratu nevěděl. Pokoušeli jsme se ji přemluvit, dokonce ji o to požádal i obvodní prokurátor osobně, ale ona odmítla. Řekla, že by to mohlo znamenat konec jejího nového manželství."

"Tak jste neměli přímé svědectví?"

"Nejenom to. Charles Friedgood se poradil s jednou newyorskou advokátní kanceláří specializovanou na důkazy získané odposlechem telefonických rozhovorů. Táhl to z jedné instance ke druhé a nakonec rozhodl Nejvyšší soud, že důkazní materiál získaný telefonním odposlechem není přijatelný. Takže byl konec a doktor Friedgood se smál."

Doktor Friedgood se dostal do nesnázi, jaké nečekal. Do jeho pohnutého života zasáhla náhlá nemoc jeho manželky Sophie. Když jí bylo pětatřicet, prodělala záchvat mozkové mrtvice. Tato událost změnila její chování. Už nebyla hodná, ohleduplná, starostlivá, už se nestarala o domácnost, hádala se s manželem při každé sebemenší příležitosti a s dětmi si také nerozuměla. Doktor Friedgood nechodil domů včas, našel si milenkou a vyhýbal se věcným konfliktům vyvolávaným s neuvěřitelnou pravidelností jeho manželkou.

"Našel si náhradu," řekl detektiv Tiberius Kirk. "Nebyla to žádná bůhvíjaká kráska, ale spíš spolehlivá pracovnice s

pevnými nervy i životními zásadami."

"Kde se s ní seznámil?"

"V nemocnici. Byla to zdravotní sestra v Interboros Hospitalu, kde doktor v té době pracoval. Jmenovala se Harriet Larsenová a přistěhovala se do Spojených států z Dánska."

Zdravotní sestra by měla být laskavá, pozorná a mít nervy jako dráty. Harriet Larsenová byla vedle těchto potřebných vlastností ještě perfektní organizátorka a vynikající pečovatelka. Na dálku a anonymně se pustila do organizování života svého milence, ale navíc ještě i jeho rozhárané rodiny. Byla to podivná situace. Dcera Debie vystudovala a při promoci se mimo rodinných příslušníků objevila i otcova milenka Harriet. Debie neměla námitky. Naopak, stále víc se odcizovala matce, s kterou už nebylo možné vycházet v dobrém. Jednou se situace tak vyhrotila, že mohlo dojít k tragédii. V tomto případě napsala Debie Harrietě dopis, v němž ji vyzývala, aby se za jejího otce vdala.

"Ta věc se velice zkomplikovala," řekl detektiv Kirk vyšetřujícímu soudci, "Harriet byla v jiném stavu."

"V kterém roce to bylo?"

"1971."

"Jak na to reagoval doktor Friedgood?"

"To se nepodařilo zjistit, ale reakce Harriet byla jednoznačná. Zřejmě se svým milencem vůbec nediskutovala. Nechtěla, aby se vědělo, že má dítě s ženatým chlapem, tak se sebrala a odjela domů do Dánska a tam také porodila."

"Kdo tedy byl uveden v matrice jako otec toho chlapce?"

"To nemám ponětí."

"Jak se ten malý kluk jmenoval?"

"Heinrich, po dědečkovi, po Charlesově otci."

"Vrátila se do Spojených států?"

"Brzo. Když byly tomu malému klukovi tři měsíce."

"Tajila matka, kdo je jeho otcem?"

"Naopak. V nemocnici Interboros to věděli všichni a Charlieho matka dítě hlídala, když měl Charles i Harriet současně službu."

5.

Vyšetřovatelé se případem zabývali až do zahájení procesu v roce 1964, protože zájem na informacích mělo daňové oddělení ministerstva financí. Doktor přece nedělal potraty zadarmo, daně však nepřiznával a také neplatil. Byla to mravenčí práce. Ženy, které podstoupily nezákonný zákrok, nechtěly vypovídat. Vyšetřovatelé jim museli slíbit, že se o tom nikdo nedozví, a tak se detektivům Tellerovi a Kirkovi podařilo za spolupráce s daňovými revizory dát nakonec dohromady jakési náhradní účetnictví a spočítat, že touto protiprávní činností si doktor Friedgood vydělal tolik, že mu na daních a pokutách z daňového prodlení vyměřili dlužnou částku zaokrouhlenou na 400 000 dolarů. Nemohl je zaplatit. Kde by ty peníze vzal. Navíc se k nedoplatkům ani nevyjádřil, on totiž měl docela jiné starosti. Detektivové se v té chvíli zabývali důležitějším vyšetřováním, podezřením z pokusu o vraždu.

V roce 1964 se Friedgood seznámil s obchodníkem Toby Millerem. Představil mu ho jejich společný přítel Jerry Gottlieb. Doktor Friedgood se z neznámých zdrojů dozvěděl o báječném obchodním tahu, který se onomu Millerovi podařil. On totiž před měsícem nebo dvěma velmi výhodně koupil rozestavěné hostinské zařízení na pozemku sousedícím s letištěm Johna Fitzgeralda Kennedyho.

Miller se pustil do stavby podniku, který měl bez jakéhokoli přikrašlování naději na báječnou budoucnost. Newyorské letiště JFK bylo jedno z nejfrekventovanějších na světě. Jenže: peníze na stavbu půjčila banka, ta začala vymáhat stanovené splátky hypotečního úvěru. Jerry Gottlieb peníze neměl. Toby Miller také ne, ale doktor Friedgood zřejmě měl našetřeno. Začali si povídat o budoucnosti projektu. Ti dva vzali doktora na prohlídku staveniště, ten se dozvěděl, že Miller skutečně vložil před krátkou dobou do projektu 1,5 milionu dolarů, odcházel z exkurze po stavbě přesvědčen, že se mu před očima rýsuje vynikající obchod. Tak si jednou ve chvíli, kdy se s manželkou Sophií dalo v klidu mluvit, dohodl, že mu dá dispoziční právo k bankovnímu kontu, z něhož vybral 450 000 dolarů. Na základě tohoto vkladu se měl podle připravené smlouvy stát společníkem ve výši 45 % předpokládané hodnoty celého objektu.

Jednání se odehrálo v oboustranné pohodě, ale když už vlastně všechno podepsali a také skleničkou šampaňského zapili, přišel Friedgood s požadavkem provize ve výši 12 000 pro Gottlieba, který dohodě tolik pomohl. Doktor však vyslovil podivnou podmínku, šek musí být vystaven ne na doručitele, ani ne na onoho Gottlieba, ale na Friedgoodova otce. Bůhví jestli to bylo ovlivněno dobrou náladou po vyřešení finančních problémů nebo se prostě ti tři vzájemně považovali za spolehlivé, Miller napsal šek na Friedgoodova otce a doktor si jej strčil do kapsy.

"To byl jen zdánlivě konec té finanční transakce," řekl detektiv Kirk.

"Dostavěli ten hotel?"

"Dostavěli a všichni tři z toho měli nejen radost, ale taky slušný zisk. Doktor Friedgood přitom stále ještě pracoval v nemocnici a ti dva společníci ho tam dokonce i několikrát navštívili. On však zřejmě začal věřit, že to kamarádství trochu zavání. Začal se zajímat o finance hotelu a došel až k názoru, že ho ti dva okrádají, jak mohou."

"Řekl jim to? Nebo si to jen myslel?"

"Nejen že jim to řekl, požádal je o schůzku, aby ta podezření odstranili a sepsali novou smlouvu o spolujitelském poměru."

"Čeho se týkala?"

"Výše jejich podílů v případném prodeji nebo koupi."

"Uvažoval snad někdo z nich o prodeji?"

"Možná že ještě ne, snad zatím jen chtěli vědět, jaká je hodnota třetiny."

"Kdo z nich ta jednání řídil?"

"Nikdo. Každý mluvil za sebe. Ale Miller nabídl za Friedgoodův podíl čtyři sta tisíc dolarů."

"V kterém roce to bylo?"

"Začátkem roku 1972."

"Jaký byl odhad celé nemovitosti?"

"Dva miliony."

"Tak to nebyla špatná investice."

"Právě proto se Friedgood přihlásil, že by koupil Millerův podíl za cenu ještě o deset procent vyšší, protože od té doby, kdy se na projekt skládali, se jeho hodnota musela zvýšit."

"Já tomu nerozumím," řekl vyšetřující soudce. "Kdo od koho vlastně chtěl odkoupit podíl a za kolik?"

"Nám to taky nebylo jasné. Jisté je, že se začali hádat a nerozešli se v dobrém. Friedgood ještě požádal Millera o setkání, že se přece mohou dohodnout mezi čtyřma očima, ale zřejmě z toho nic nebylo. No, a krátce poté došlo k události, které se chytily snad všechny noviny v širokém okolí."

"Jo. Lidi měli zase senzaci a záhadu, jaké se čtenářům líbí."

"Kdy k tomu došlo?"

"V neděli 2. července 1972 ráno. Toby Miller se doma rychle nasnídal, oholil, osprchoval a šel do garáže pro vůz."

"Kolik bylo hodin. Jaký měl vůz?"

"Jezdil mercedesem a vyjel v osm. Když se dostal na polní cestu, která vedla na hlavní dálnici, tak se na té postranní postavil přes celou šířku cadillac. Miller prý si myslel, že tam někdo havaroval, stejně nemohl projet, tak zastavil a zeptal se, co se děje."

"Kdo vám to řekl?"

"Miller. Samozřejmě později při výslechu a celá akce je v jeho výpovědi. Miller otevřel okno, chtěl se zeptat, jestli nepotřebují pomoc, ale než k tomu došlo, tak vystoupil z cadillaku nějaký chlap, otevřel dvířka Millerova vozu, odstrčil ho velice neurvale na sedadlo vedle řidiče, sám si sedl k volantů a ti dva se začali hádat. V té chvíli se na silnici objevil další vůz. Tentokrát to byl modrý mustang. Vystoupil z něj Charles Friedgood. Šel rovnou k vozu, v ruce nesl velkou aktovku, odstrčil oba muže ještě dál dovnitř a řekl: nesu ti ty papíry. Musíš je podepsat."

6.

Podle Millerovy pozdější výpovědi se odehrála scéna jako z akčního filmu. Ten vůz se třemi chlapy na předním sedadle zajel kousek stranou a zastavil pod stromy. Doktor Friedgood se už se svým společníkem nebavil, jenom diktoval, co má dělat. Nejdřív si musel svléknout sako, pak si musel rozepnout košili od krku až dolů. Zatím Friedgood vytáhl z lékařské brašny injekční stříkačku, odřízl malým pilníčkem hrdélko ampule, nasál čirou bezbarvou tekutinu, houkl na vyděšeného Millera, aby vzpažil, a píchl mu do podpaždí injekci, pak vytáhl z aktovky celou složku se smlouvami a nařídil mu: podepiš to. Miller se prý jen jednou zeptal, co to je, ale Friedgood na něj jen štkl, aby nebyl moc zvědavý, vyhrožoval mu, že bude zle, když neposlechne, a Miller tedy všechny smlouvy podepsal.

"Co s ním udělali potom?" zeptal se vyšetřující soudce.

"Co se dělo potom, Miller nevěděl. Probral se až doma na gauči a zjistil, že je v pokoji sám."

"Oni ho tam odvezli?"

"A čekali někde vedle, možná v kuchyni, Miller zase na chvíli ztratil vědomí. Probudil se až později, když s ním doktor Friedgood cloumal, vyhrožoval mu, že ho zabije, a vůbec prý se choval jako šílenec. Jenže Miller asi věděl, jak na něj. Když už si uvědomil, co se stalo, začal doktorovi mazat med kolem huby a přemluvil ho, aby se o těch smlouvách mohl poradit se svým právníkem. Jsou přece nejen obchodní partneři, ale taky přátelé. Friedgood snad souhlasil, protože Miller zavolal svému advokátovi, doktoru Messierovi, ten rychle skočil do vozu a za chvíli byl v Millerově bytě."

"Byl v hrozném stavu," vypověděl Alex Messier. "Nedostal jsem z něj ani slovo, jen se třásl. Tak jsem okamžitě zatelefonoval pro sanitku, aby ho odvezli do nemocnice."

"Kdo byl v bytě, pane doktore?" zeptal se Sam Teller.

"Nikdo. Na gauči ležel Miller a sípavě dýchal."

"Byl tam doktor Friedgood?"

"Ne."

"Našel jste na stole nebo někde jinde ty podepsané smlouvy?"

"Ne. Nic takového jsem nenašel. Jenom jsem se od Millera dozvěděl, že ho chtěl Friedgood zabít."

"Doprovodil jste ho do nemocnice?"

"Jistě. Stál jsem na pohotovosti u vyšetřovacího stolu, když mu dělali odběr krve pro analýzu."

"Jak se k případu vyjádřili lékaři?"

"Zatím nijak. Jen patolog, kterého zavolali, našel v Millerově podpaždí stopu po vpichu. Byla to podkožní injekce. Tak to aspoň řekli. Později mi zatelefonovali, já jsem totiž nemohl čekat na výsledek rozboru krve, že se našlo v Millerově krvi téměř smrtelné množství barbiturátu, přesně 4,7 miligramu."

"Co udělali s Millerem?"

"Asi čtyři dny ležel na jednotce intenzivní péče napojený na všechny ty jejich budíky. Když ho pak za týden propustili domů, tak jsme společně sestavili trestní oznámení pro násilné napadení, loupež a únos."

"Jak dopadl Friedgood?"

"Ani se neptejte. Byla to ostuda, a je to ostuda. Nejdřív ho zatkli a obvinili. Nezůstal ve vazbě, k tomu nebyly důvody, případ se však přece jen dostal před Velkou porotu."

Neodsoudili ho. Obžaloba nepředložila dost přesvědčivých důkazů. Tak se od soudu rovnou vrátil do nemocnice, kde pracoval.

7.

Charlie Friedgood byl přesně to, čemu se říká dítě štěstěny. Z každého maléru se dostal se zdravou kůží. Přitom se dopouštěl stále častěji profesionálně neomluvitelných chyb. V Interboroské nemocnici způsobil svou nedbalostí nepřímo smrt nemocného dítěte. Vyhodili ho, ale on se do týdne domluvil s ředitelem ne sice prvotřídního, ale přesto prosperujícího zdravotnického zařízení v Brooklynu. A protože byl ve svém oboru všumělec, dělal všechno, co bylo třeba. Měl dost zkušeností a za sebou dlouhou praxi, a navíc dokázal svým chováním přemluvit i toho nejpodězíravějšího ředitele nemocnice. Ze soudních protokolů však vyplývá, že se brzo dostal na velmi tenký led. Příčinou byla žena, která chtěla být hezčí, než byla.

Nanette Edelsteinová si našetřila peníze na akci pro ni historickou. Chtěla mít větší poprsí, a tak se rozhodla pro plastickou operaci, při níž jí měli voperovat silikonové implantáty. Snad neměli zrovna chirurga zkušeného v oboru, možná že se při jednání o operaci nachomýtl náhodou Charles Friedgood, a s jistotou jemu vlastní slíbil paní Edelsteinové, že jí v nejbližším možném termínu, až bude na operačním sále volno, ten kosmetický zákrok provede. Operoval, Nanette Edelsteinová byla spokojena, po několika dnech odešla, za týden se však ozvala nejdřív telefonicky, pak se ale objevila na operačním sále, protože se jí rány nezhojily, naopak z jizev vytékal hnis. Operovaná ňadra měla hrozný tvar. Doktor Friedgood čaroval, natíral, dezinfikoval a profesionálně optimisticky přitom pacientku přesvědčoval, že všechno bude za pár dní v pořádku. Pacientka asi po třech nebo čtyřech návštěvách vyhledala jiného plastického chirurga a ten s hrůzou zjistil, že břídil Friedgood vložky zašil obráceně.

Nanette Edelsteinová podala žalobu, Friedgood se z maléru zodpovídal před soudem, a ačkoli se vykrucoval, jak nejlépe uměl, při prohrál, měl Nanette Edelsteinové zaplatit odškodné ve výši 65 000 dolarů, pro něj v té době astronomické. Měl dluhy a nikdo mu už nechtěl půjčit. Jakoby zázrakem mu však nesebrali lékařskou licenci a případ kvalifikovali jako nešťastný omyl.

Charlie Friedgood neměl snadný život, i když si svou hlavní roli dramatu napsal sám. Měl doma nemocnou, a navíc velmi protivnou manželku Sophii. Žil se svou milenkou Harriet a ta v roce 1974 opět byla v jiném stavu. Není zřejmé, jestli nedůvěřovala americkým porodníkům, nebo se bála nepříjemné publicity, ale odjela zase родit do Dánska, tentokrát vzala s sebou i Charlieho Friedgooda. Snad si doktor v Dánsku odpočinul, když se po dvou měsících vraceli, byl plný elánu a plánů, jak se v budoucnosti dostat k penězům. Jenže se stalo, že mu jeho milénka Harriet položila nůž na krk. Trvala na tom, aby se konečně se Sophií rozvedl a s ní oženil.

"Nesouhlasil?" zeptal se později soudce Richard C. Delin.

"Nemohl, Ctihodnosti," řekl Tiberius Kirk. "On totiž všechny podíly v oné společné firmě s Millerem dal přepsat na jméno Sophie, aby na ty částky případní věřitelé nemohli. Když se o transakci dozvěděla Harriet, rozhodla se, že se vrátí do Dánska a s milým doktorem se už nechce ani jen setkat."

"Řekla mu to?"

"Určitě, a dokonce si v cestovní kanceláři rezervovala letenku do Kodaně."

"Bylo pravděpodobné, že by doktor Friedgood mohl nebo chtěl změnit názor. Měla šanci, že by se s manželkou konečně rozvedl?"

"U doktora Friedgooda se těžko dalo něco předpokládat. Jeho život byl zašmodrchaný do tak spletitých závazků, že nemohl dělat, co by chtěl. A tak se pravděpodobně dostal do tak složité situace, že si nevěděl rady."

"On se ale přece rozhodl pro řešení," řekl soudce.

"Pokud si vůbec vybíral, Ctihodnosti, tak si vybral to nejhorší. On se totiž dostal do nepředvídané situace. Jeho manželka Sophie se uzdravila. Duševně sice ještě nebyla zcela ve formě, ale její stav se velmi zlepšil. Dokonce se podrobila jistému dietnímu plánu, zhubla a vypadala lépe než před deseti lety."

"Měla tedy onoho 17. června 1975 dobrou náladu? Považovala manželství za nadějně?"

"Zdá se, že ano. Ona totiž odpoledne šla koupit dvě brašny na golfové hole, protože dva dny předtím se mohla pochlubit vítězstvím a dostala se do finále místního klubu."

"Ty brašny byly pro ni a pro jejího manžela?"

"Ano. Oni spolu hráli ve stejném klubu. A potom měli schůzku v restauraci, kde se měli setkat na takové aspoň trochu slavnostní večeři."

Oni skutečně prožili hezký večer. Aspoň se tak zdálo. Sophie sice musela v restauraci na svého manžela dost dlouho čekat, ona však věděla, jaký je, že dochvilnost není jeho silnou stránkou, pak se ale najedli, napili a cestou domů se ještě zastavili u svého advokáta, kde Sophie podepsala nějaké smlouvy nebo zápisy o jednání týkající se podílu společného podniku. Pak jeli do své rezidence na Long Islandu.

8.

Podle znění obžaloby se doktor vrátil s manželkou domů a každý z nich šel do svého pokoje. Sophie se zřejmě chystala, že se s manželem vyspí, protože se osprchovala, neoblékla se a nahá se uložila do postele, zatímco její manžel šel do své pracovny, ze skřínky v předsíni ordinace nasál do injekční stříkačky silný uklidňující prostředek Demerol, přišel do ložnice, kde ležela jeho nahá žena, a píchl jí jehlu s Demerolem do boku.

Když křičela, tak jí vpíchl ještě jednu nebo dokonce dvě další dávky uklidňujícího prostředku, možná že ji přidusil polštářkem, protože zřejmě volala o pomoc anebo jen ječela, a počkal, až se jí zavřely oči navždy.

Detektivové Teller, Kirk a další kolegové se snažili najít pro soudní řízení ještě další důkazy a naštěstí je našli. Když se Tiberius Kirk pustil do výslechu dcery doktora Friedgooda Esther, řekla mu zdánlivě nedůležité okolnosti.

"Když přišla hned po mámině smrti do našeho domu policie, a všichni chodili z jednoho pokoje do druhého, jako by něco důležitého hledali, tak se ke mně přiblížil táta a řekl mi, jen tak aby nikdo neviděl, že vůbec mluví: Ve skřínce.

Ampule, injekční stříkačka. Nahoře v nejvyšší zásuvce. Já jsem pochopila, že se tam musím nenápadně dostat, a tak jsem vyčkala, až v místnosti nebyl žádný z policistů, a vyndala jsem injekční stříkačku a ampuli a strčila jsem si je za košili."

"Bylo na té ampuli označení, co obsahuje?" zeptal se soudce Richard C. Delin.

"Byla od nějaké injekce."

"Nevzpomenete si na jméno?"

"Myslím, že to byl Demerol."

"Co jste s těmi věcmi udělala?"

"Dala jsem je do plastického pytlíku a schovala jsem to v koupelně do almatky, co má dvířka se zrcadlem. Tam se táta vždycky holil."

"Nechala jste tam ten pytlík, nebo jste jej odnesla jinam?"

"Já jsem ho už nenašla. Prostě tam nebyl."

"Jaký byl vzájemný vztah vašich rodičů?"

"Dost často se hádali, ale máma tátu milovala. Strašně ho měla ráda a měla s ním velkou trpělivost."

"Myslíte tedy, že mohl váš otec vaši matku zavraždit tou injekcí?"

"O tom přece rozhodli na patologii. Ti, kdo tomu rozumí."

"Ale jaký je váš názor?"

"Nemůžu přece říkat, že táta zabil mámu. Já jsem jejich dcera. Já jsem dcera obou. Nebudu soudit vlastní rodiče, to je vaše řemeslo, pane doktore."

Ostatní děti, některé rády a jiné pod nátlakem, přiznaly, že otec zacházel s matkou špatně. Byl však pracovitý a staral se, aby se všichni měli dobře.

"Nakonec ale utekl se vším, co rodina měla. Sebral úspory i manželčiny šperky," řekl soudce Richard C. Delin.

Líčení skončilo, porota se odešla poradit. Když se vrátila, potvrdila jednohlasně, že je Charles Friedgood vinen ve smyslu obžaloby a soudce ho 15. prosince 1976 odsoudil k pětadvacetiletému trestu. Byla to nejvyšší možná sazba. Nesmyslně šťastný Charlie se přestěhoval za mříže.

TAJEMNÝ EGYPTÁN

1.

Grand Rapids je po Detroitu druhé největší město amerického státu Michigan. Už v prvních desetiletích dvacátého století zde žilo dost bohatých podnikatelů, jejichž vysoký příjem zajišťoval dobrou budoucnost i pro střední nemajetné vrstvy. Ve všední den, ve čtvrtek 9. září 1915, se v místním baptistickém kostele ve Fulton Street konala velmi okázalá svatba. Obřad řídil a snoubence oddal sám reverend Alfred W. Wishard, protože krásná nevěsta a velmi hezký a na první pohled milý ženich patřili mezi společenskou špičku prosperujícího města. Dcera z bohaté rodiny Clara Louise Pecková si brala doktora Arthura Warrena Waitea.

Byla to velká slavnost s množstvím pozvaných hostů. Ženám se líbil mladý manžel s šlechtickým vystupováním, mužům nevěsta k pohledání. Ten zubař ale má štěstí, mysleli si závistivci, protože Clara Louise byla velmi bohatá. Samozřejmě že mladý pár hned druhého dne ráno odjel na svatební cestu. Její program byl však nepochopitelný. Na pár dní a nocí se nastěhovali v Detroitu do velmi luxusního hotelu Pontchartrain, pak se vrátili do Grand Rapids.

Rodiče nevěsty očekávali, že si doktor Waite zařídí ve městě ordinaci, a překvapilo je, když od něj slyšeli, že Grand Rapids nevyhovuje jeho představám o budoucnosti. On míří do New Yorku. Tak se s milými rodiči rozloučili a nastěhovali se v newyorské pozoruhodné ulici s tak zvanou dobrou adresou, Riverside Drive číslo 435, do sedmipokojového bytu.

Není jasné, kdo a jak se postaral o báječné zařízení, jisté je, že účty za stylový nábytek, obrazy, porcelán a koupelnu se zlatými kohoutky zaplatil tchán Peck. Ten také oznámil, že jeho banka bude dceři vyplácet měsíčně kapesné ve výši tři set dolarů, což nebylo v roce 1915 málo. Novomanžel však byl velmi zklamaný a ani se své rozčarování nesnažil skrýt. Jak se později ukázalo, měl přesné informace o majetkových poměrech tchána, a počítal, že investuje do základu nové rodiny aspoň padesát tisíc. Doktor Waite měl totiž svůj dopodrobna propracovaný časový plán.

Už v době, kdy se s Clarou seznámil, několik měsíců před svatbou, se zapsal do New York Cornell Medical School a zaplatil v hotovosti zápisné 225 dolarů, a tchán, který o jeho akci věděl, si marně lámal hlavu otázkou proč?

2.

Arthur Warren Waite se narodil v malém městě Canons-bury, vzdáleném asi dvacet minut jízdy od Pittsburghu v Pensylvánii. Nežil tam s rodiči dlouho. Seržant Gamaliel Friedman, který se později jako první pustil po stopě zubního lékaře, zjistil, že otec i matka pilně pracovali, byli poctiví a sousedy vážení. Arthur byl vychováván v bázi boží, ve škole příliš nevynikal, ale absolvoval všechny třídy bez opakování. Rodiče sice museli hodně šetřit, aby mohli poslat syna na další studium, ale nakonec jejich syn vystudoval na fakultě Michiganské univerzity zubní lékařství. Alfred měl základ za sebou a štěstí před sebou.

Dva v té době už slavní absolventi stejné fakulty z Ann Arboru, Wellman a Bridgeman, kteří se vystěhovali do Jižní Afriky, měli v Kapském Městě, a později i v jiných místech, síť zubních ordinací, a protože zřizovali stále další zubní střediska, přijímali přihlášky čerstvých absolventů z jejich mateřské fakulty v Ann Arboru. Waite byl jedním z nich. Musel se sice nejdříve ještě zúčastnit doškolovacích kurzů a s úspěchem absolvovat dodatečné zkoušky, což udělal. Jižní Afrika byla v té době britskou kolonií, kdo tam chtěl pracovat jako lékař, musel mít potvrzení o zkouškách podle londýnských kritérií. Místní američtí lékaři Wellman a Bridgeman měli však dobrou pověst i vynikající společenskou pozici, a tak měl Waite po několika týdnech v ruce certifikát Glasgowské fakulty a byl přijat do lékařského grémia jako zubní chirurg. Dveře do dobré budoucnosti byly otevřeny.

Začal v Kapském Městě, jezdil do vesnic a osad, pracoval v zubních ordinacích v hornických oblastech, v roce 1913 byl jmenován ředitelem pobočky v Durbanu v Natalu. Rychlá a slibná kariéra skončila však krachem. V Jihoafrické republice se těžilo zlato a drahé kameny, zejména brilianty. Zubní lékaři už tenkrát vyráběli korunky a můstky ze zlata.

Kdo zlato těžil, mohl si je k zubnímu lékaři přinést. Lékař mu po zákroku nějaké vrátil, nebo nevrátil a naopak řekl, že ho bylo příliš málo.

Waite nastoupil jako zubní lékař v zařízení Wellman a Bridgeman a podepsal s majiteli pětiletou smlouvu. V roce 1913 se stal vedoucím jednoho z pracovišť, ale celých pět let tam nevydržel. Objevily se stížnosti pacientů. Waite vyžadoval daleko větší množství zlata, než bylo na korunky a můstky zapotřebí, tahal z kapes pacientů peníze, ale také drahý kov; v době, kdy vypukla první světová válka, z Jižní Afriky zmizel a vrátil se do Spojených států s koženým kufříkem, v němž měl srovnáno dvacet tisíc dolarů. Co s nimi udělal, jak je utratil, s kým je propil, anebo jak o ně přišel, se nepodařilo zjistit. Pro další vývoj případu Arthura Warrena Waita to však ani nebylo zapotřebí.

3.

Detektiv Friedman od samého počátku vyšetřování tvrdil, že cokoliv doktor Waite udělal, bylo součástí jeho dopodrobna propracovaného plánu, tvrdil dokonce, že jeho manželka Clara nebyla žádná krasavice, a kritizoval její příliš odulé a vystupující rty, zbytečně ostrou bradu a kolébatou chůzi. Detektiv však v Grand Rapids zjistil, že nový manželský pár pohledného světáka a bohaté dědičky měl ve městě tu nejlepší pověst. Waitovi zde sice už nebydli, často však navštěvovali manželčiny rodiče. Ona byla jedinou dcerou bohatého továrníka, jehož podnik vyráběl a vyvážel do ostatních států Americké federace farmaceutické preparáty. V místních kavárnách či na lavičkách v parku se hovořilo o milionech v bance a dalších v dobře tajených recepturách léčivých prostředků.

Arthur vystupoval všude jako doktor. Měl obrovské nadání chovat se důstojně a důvěryhodně. Jeho pohled fascinoval ženy. I jejich manželé se otáčeli, když prošel na sobotních sešlostech místní honorace kolem. Za každých okolností se dokázal usmívat, jako by žil v ráji. Tak daleko sice ještě nebyl, ale plánovitě tam směřoval.

Pan továrník Peck koupil na Floridě nádhernou vilu a rodina se do ní v zimě stěhovala. Doktor Waite byl častým hostem a pro starého pána dobrou reklamou. V celém Palm Beach se totiž nemluvilo o ničem jiném než o novém členovi místní vysoké společnosti, který se předvedl na tenisových dvorcích jako mistr. Podle tvrzení detektiva Friedmana to prý bylo to poslední eso, které přebilo továrníkovy úvahy o nápadnících jeho dcery. Továrník Peck nebyl naivní, ještě před zasnubami si objednal informace o budoucím členovi rodiny. Vyvracely všechna podezření.

Nezařídil si v New Yorku ordinaci. Stal se, podle toho, co říkal, odborným poradcem několika newyorských nemocnic. Na skutečnou zubařskou praxi mu už nezbyval čas. On si totiž od prvního dne začal budovat pověst neodolatelného společníka, s jakým se každý chtěl pochlubit jako se svým hostem. Navíc vyhrál několik místních tenisových turnajů, stal se přeborníkem a všichni měli z úspěchu radost: manželka Clara i její rodiče.

"Podařilo se zjistit, čím se ten zubní lékař vlastně živil?" zeptal se vyšetřující soudce Graham později.

"Bylo to sice dost složité," řekl detektiv Friedman. "Nebylo totiž jednoduché dostat se přes neviditelný plůtek, za nímž jsou trezory s tajemstvím milionářů. Ale nakonec se to podařilo."

"Pracoval tedy v nemocnicích?"

"Možná někdy, systematicky však ne. Později si zařídil malou výzkumnou laboratoř a zkoumal tam jakési bakterie."

"To ale přece taky stálo nějaké peníze?" pochyboval soudce Graham.

"Podporovala ho manželčina matka. Ta se do Arthura doslova zamilovala. Dostával od ní značné částky v hotovosti a později mu dokonce udělila podpisové právo na saldo jejího bankovního konta."

"Měla k tomu nějaký důvod?"

"Pracoval prý na důležitém výzkumu pro dobro lidstva."

"To jí řekl, nebo si to domyslela?"

"On prý o svých záměrech moc nemluvil."

"To bylo jistě chytré. Jenže ženské nejednají racionálně, když jde o pěkného chlapa, který to na ně dovede zahrát."

Například teta Catherine mu dala jako svatební dar tři tisíce dolarů. Ne jim, novomanželům, osobně Arthurovi. Clařina teta je totiž velmi bohatá dáma. Bydlí už několik let v drahém hotelu Park Avenue. Nepočítá, kolik utratí, a tak mu svěřila celých čtyřicet tisíc dolarů, aby je pro ni investoval," řekl detektiv Friedman.

"A co jeho manželka Clara? Nebylo jí divné, že se vrací domů někdy až hodně pozdě v noci?"

"Věřila, že pracuje. Ona totiž vůbec netušila, že nemá žádnou zubní ordinaci."

"Svátá prostoto!"

"Ten chlap měl navíc ještě milenku."

"Jak se jmenovala?"

"Margaret Weaver Hortonová."

"Ta zpěvačka? Šansonierka?"

"Přesně ta. Byla vdaná, ale o celých deset let mladší než její manžel Henry Mack Horton."

"Kolik mu bylo?"

"Jednačtyřicet. Říkal o sobě, že je letecký inženýr, ale kšeftoval se zbraněmi, často jen jako prostředník. Kancelář měl na Jedenácté Západní v čísle 56."

"Jak k té subretě přišel?"

"Setkali prý se na večerním kurzu francouzštiny nebo němčiny."

"Kam spolu chodili?"

"Pronajal jí apartmá v tom nóbl hotelu Plaza s pohledem na jižní část Central Parku."

"To tedy nebyla laciná láska," řekl soudce Graham.

4.

I nejchytřejší darebák musí mít štěstí, aby mu vyhlédnuté oběti naletěly na špek. Teta Catherine byla žvanivá milionářka, chtěla se chlubit a neměla lepší téma. Po malých troškách trousila při povídání informace, že její nový, milovaný a obdivovaný zubař zdědí po její smrti polovinu jejího majetku. Samozřejmě že to nebylo málo. Arthur Warren

Waite si nemohl nevypočítat, že až jeho noví, třeba i vzdálení příbuzní zemřou, bude on velmi bohatým a váženým dědicem v dobrém společenském postavení. On nezahálel, svůj plán odstartoval hned.

Už osm dní po své svatbě, 17. září 1915, se objevil v laboratoři doktora Louise Heitzmanna na 78. ulici a požádal svého kolegu o spolupráci při výzkumu života nebezpečných bakterií. Byl dobrým žákem a poctivým spolupracovníkem, byl zřejmě velmi pohotový. Sotva slyšel úvahu o problému, hned ze sebe vysypal pravděpodobné možnosti řešení a snad už o měsíc později navštívil známého bakteriologa doktora Moose v jeho laboratoři na Riverside Drive. Ten pracoval v bakteriologické výzkumné laboratoři Fordhamské nemocnice a rád a bez podezření poskytl doktoru Waitovi k vědeckým účelům kultury bakterií způsobujících difterii a tyfus.

V bádání zřejmě pokračoval ve dne i v noci. Doma se objevoval jen občas a krátce informoval svoji manželku o výsledcích výzkumných prací. On se ale skutečně vybranému oboru věnoval. Dostal se dokonce do styku s největším a nejznámějším patologem doktorem Percivalem de Nyce, vedoucím výzkumného týmu v New York Flower Hospital, kde prohlásil, že potřebuje kultury nejnebezpečnějších bakterií a virů, ty, které má dosud k dispozici, nejsou dostatečně agresivní kmeny.

Arthur pracoval někdy pozdě do noci, byl příkladným americkým mladým mužem, jehož kariéra a finanční úspěch byly na prvním místě. A jednou večer, když už se chystali jít spát, řekl jen tak mimochodem, že považuje za vhodné pozvat rodiče Peckových do New Yorku na několikadenní návštěvu. Ať tatínek a maminka vidí na vlastní oči, jak nyní žije jejich dcera. Bylo to pravé gesto v pravou chvíli. Peckovi byli nadšeni. Doktor Waite je příkladným zetěm, dokáže se chovat jako lord.

Návštěva, na kterou se všichni těšili, nedopadla dobře. Továrník Peck byl statný a zdravý chlap. Hned po příjezdu se mu však udělalo špatně. Lehl si po obědě na pohovku, kolem níž si sedl celý zbytek rodiny. Všichni nadávali na mizerný newyorský vzduch, věčně větrné počasí a kdoví jestli je ta tolik vychvalovaná voda doopravdy pitná. Od čeho je však zeť doktor. Arthur tedy šel do koupelny a přinesl skleničku s bělavou neprůhlednou tekutinou. Továrník Peck kloktal, jak mu zeť nařídil, zdálo se, že už je mu lépe, ale po chvíli se zase chytil za krk a sípal, že se jako trochu dusí. Nevolali jiného doktora, když měli v rodině svého, ale maminka Pecková rozhodla, že se co nejrychleji vrátí domů do Grand Rapids, aby byl manžel ve svém prostředí, případně na dosah jejich rodinného lékaře. Arthur souhlasil. On přece už při první nevolnosti prohlásil, že jde zřejmě o nachlazení, tatínkovi bude samozřejmě lépe v jeho prostředí.

Rodiče odjeli, pan Peck se už cítil lépe, ale když už byl doma, tak zavolal svého lékaře. Ten ho sice velmi pečlivě prohlédl, nenašel jediný důvod nečekané nevolnosti. Poslal Pecka do postele, aby se pořádně vyspal ve svém, že není důvod k obavám. Druhého dne ráno byl majitel farmaceutické továrny zdravý. Až do vánočních svátků se neudalo nic, co by stálo za zmínku. Původně se celá rodina dohodla, že stráví společné Vánoce v New Yorku u mladých. Těsně před Štědrým dnem však museli návštěvu New Yorku odříct, pan Peck musel totiž zůstat z technických důvodů ve svém podniku a nemohl se z Grand Rapids vzdálit. Proto se mladí rozhodli přijet na sváteční dny za rodiči do jejich sídla. Zdálo se, že bude všechno v pořádku, ale Arthur se musel údajně kvůli jakési velmi složité oční operaci vrátit do New Yorku hned po Božím hodě. Clara zůstala s matkou až do 10. ledna v Grand Rapids, když se matce udělalo špatně, zavolala na konzultaci rodinného lékaře doktora Williama H. Portera. Ten nemocnou pečlivě prohlédl, řekl, že jde o ledvinovou záležitost, předepsal ještě nějaké léky a ujistil Claru, že nejde o žádné vážné onemocnění, maminka bude za pár dní v pořádku.

Doktor Waite měl na onemocnění jiný názor. Ošetřoval nemocnou jako malé dítě. Ve dne v noci seděl u její postele, naléval do gumového ohřívadla horkou vodu, nosil na noční stolek čerstvý čaj a měnil na gramofonu desky s tichou, uklidňující hudbou. Během nemoci však došlo k pozoruhodné události.

5.

"Já jsem si na to vzpomněla teprve teď, když už je pozdě," řekla Clara Waiteová soukromému detektivu Raymondu Schindlerovi.

"Vy jste se u lůžka vaší paní matky střídali?" zeptal se detektiv.

"Ano. A jednou v noci, asi tak týden před mamčinou smrtí, jsem se probrala z dřímoty, protože jsem cítila ve vzduchu plyn. Nebyla jsem u jejího lůžka, ale ve své posteli v ložnici. Vyskočila jsem a vešla do mamčininy ložnice. Byl otevřen kohout plynového topení, ale nehořel plamen."

"Mohlo se to stát nedopatřením?" zeptal se detektiv.

"Mohlo, ale nemuselo."

"Co jste udělala?"

"To ani není tak důležité. Samozřejmě že jsem plyn zavřela a šla jsem otevřít okno. Přitom jsem zjistila, že nebylo dověno. Proto maminka ještě dýchala."

"Myslíte, že šlo o nedopatření?"

"Nechtěla bych se uanálovat v úsudku. U matčina lůžka jsme se střídali dva. Můj manžel a já. Já jsem ten plynový hořák neotevřela."

"Kdy zemřela vaše paní matka?"

"V neděli 30. ledna brzo ráno. Ještě vlastně byla tma."

Komisař Friedman později zjistil, že se doktor Waite velmi pečlivě staral o všechno, co bylo nutné zařídit. Stál vedle doktora Portera, když vyplňoval formulář úmrtního listu. Před celou rodinou prohlásil, že se mu maminka svěřila s přáním, že chce být zpopelněna a pochována v Grand Rapids. Zařizoval koupi rakve, transportní bedny s předepsanou kovovou zaletovanou fólií, všechny příbuzné poslal do sídla Peckových v Grand Rapids, kde seděl už třetí den beze slova dvaasedmdesátiletý vdovec. Když se ho někdo z pozůstalých zeptal, jestli si skutečně zesnulá přála být zpopelněna, a ne uložena v rakvi v monumentální rodinné hrobce, nevěděl.

Doktor Waite měl tedy volnou ruku. Postaral se o všechno sám.

Když bylo po pohřbu a všichni se odebrali domů, ocitl se starý pan Peck v obrovském sídle s více než dvěma desítkami pokojů jako v samovazbě. Byl to sice starý pán, ale fyzicky i psychicky velmi zdatný. Nikdy netrpěl žádnou nemocí, při pravidelných lékařských prohlídkách mu lékaři naměřili patřičný krevní tlak, adekvátní tep, až do smrti své drahé manželky spolu chodili na dlouhé pěší túry, když se vrátili domů, najedli se dosyta a společně vypili lahvičku dobrého vína. Teď však trpěl pocitem osamělosti.

Jeho zeť doktor Waite dobře věděl, jak mu je. Proto se i se svou manželkou vypravil do Grand Rapids, nabídli starému pánovi dvoupokojové apartmá ve svém newyorském domově a hned ho vzali s sebou. Byl šťasten a chválil je, kde mohl.

Doktor Waite nebýval často doma, přestože měl i v bytě malou chemickou laboratoř. Jeho manželka Clara byla zvyklá, že se vrací večer domů pozdě, věřila tomu, že je skutečně tak velmi zaměstnán. On však býval pozdě do noci u své milenky, a mimo kdovíjakých výzkumů se staral ještě i o jiné, nově vzniklé problémy.

Detektiv Raymond Schindler později zjistil, že přesně dva dny po smrti paní Peckové a ještě před zpopelněním a pohřbem se doktor Waite obrátil na advokátní kancelář Peckových, právních zástupců Archibald and Morrison a zeptal se jich, jak to nyní bude se závětí manželů Peckových, a přidal ještě větu, že starý pan Peck také není nijak moc zdrav.

Detektiv Schindler později řekl, že doktorova akce v advokátní kanceláři měla být signálem k opatrnosti. Právní zástupci jsou však zvyklí na leccos. Nehasí to, co je nepálí, a názory na jednání klientů či jejich příbuzných si nechávají pro sebe. Tak tedy na podezřelou otázku prostě neodpověděli a také na ni nemysleli.

6.

Pan továrník rád jedl i rád pil. Jeho dcera se starala, aby měl vždycky při ruce své oblíbené pokrmy. Vysedávala se svým otcem u stolu, jedla jen velmi málo, měla však radost, že je starý pán stále v dobré kondici. Po necelých dvou týdnech se však situace pozvolna měnila. John E. Peck už neměl tak velkou radost z dobré večeře jako dřív. Nej dřív si začal stěžovat na žaludeční tlak, pak se u něj objevily i křeče. Teplotu sice neměl, ale krčil se bolestí ve velkém ušáku a nebyla s ním žádná řeč.

Nej dřív mu dal kapky doktor Waite, když nepomohly, zatelefonovala Clara pro místního lékaře. Doktor A. A. Moore nemocného pečlivě prohlédl, zřejmě však nic podezřelého nenašel, tak předepsal pacientovi čaj a kapky a ujistil ho, že má v pořádku játra i ledviny, o žaludečním vředu se vůbec nedá uvažovat, je možné, že je to ještě zpožděný psychický následek dramatické události.

"Jeho stav není dobrý, pane kolego," řekl doktor Waite. "Ztrácí se nám před očima. Já bych se vůbec nedivil, kdyby se brzo vydal na cestu za svojí manželkou. Můžu vás ujistit, že budu dělat, co můžu, a na pacienta taky osobně dohlédnu. Je to moje lékařská i příbuzenská povinnost."

Zeť mu nosil z kuchyně čaj, který vůbec nepomáhal, Pecková dcera Clara ho jednou viděla, jak v kuchyni do čaje sype jakýsi bílý prášek. Do polévek také přidával léky.

"On nej dřív každé jídlo v kuchyni ochutnal," řekla později černá kuchařka Dora. "A potom do všeho něco přisypal nebo přilil."

Doktor Moore nemocného navštívil naposledy 5. března a další týden se u něj zastavil ještě několikrát. Později si při výsledku vzpomněl na jednu zdlácnivě nepodstatnou událost:

"Já jsem tam byl už snad popáté," řekl. "Jednou pro mne kolega Waite dokonce přijel a cestou mne poprosil, abych já sám řekl jeho manželce Claře, že se její otec už asi neuzdraví."

"Udělal jste to?" zeptal se detektiv Friedman.

"Ne. Já jsem mu naopak řekl, že jsem přesvědčen o tom, že se brzo uzdraví."

"Jenomže jste neměl pravdu," řekl detektiv Friedman. "To už dneska víme. Ale jak to tenkrát doopravdy bylo?"

"Mohla to být samozřejmě náhoda, ale pan Peck zemřel v neděli 12. března, přesně šest týdnů po smrti své manželky."

"Jak jste se o jeho smrti dozvěděl, pane doktore?"

"Kolega Waite mi hned ráno telefonoval, abych rychle přijel, že se stav pacienta podstatně zhoršil."

"On vám tedy neřekl, že starý pán zemřel?"

"Ne. Čekal na mne u otevřených dveří, nechal mne dojít až k nebožtíkově posteli, já jsem se ke starému pánovi sklonil, zkusil jsem pulz a dech a prohlásil jsem, že starý pan Peck zemřel."

"Takže jste to řekl vy, a ne doktor Waite."

"Ano. Bylo to přece samozřejmé."

"Z jistého důvodu dokonce snad i důležité," řekl detektiv. "Vy jste totiž zjistil, a ne jeho zeť Waite, že je pan Peck mrtvý. Vy jste tedy mohl a musel podepsat úmrtní list. Jaká byla příčina smrti?"

"Na té jsme se prakticky domluvili. Těžké poruchy trávicího systému. Tak jsem to taky napsal do úmrtního listu a ještě jsem přidal, že došlo k zástavě srdeční činnosti."

Všechno se tedy zdálo být v pořádku. Jenomže se na scéně objevily nové postavy. Jeden z nejvýznamnějších kronikářů tohoto kriminálního případu Richard Whittington-Egan popsal později události, které způsobily dramatický zvrat. Manželka doktora Waita Clara měla bratra, který se s rodinou příliš nestýkal. Objevil se však po smrti matky, zůstal na návštěvě v Grand Rapids skoro celý týden a týž den, kdy byl jeho otec prohlášen za mrtvého, se objevil v New Yorku a střetl se s doktorem Waitem. Ten zařizoval transport mrtvého tchána do Detroitu ke zpopelnění.

"Kdo vám k tomu dal souhlas, doktore?" zeptal se.

"Starý pán. Ten mne jednou požádal, abych se po jeho smrti postaral o zpopelnění jeho těla a smíchání popela s popelem jeho mrtvé manželky. Zařizuji převoz do krematoria a budu rakev doprovázet. Nevím, kdo jiný by se o tuto poslední službu zemřelému jinak mohl postarat."

"Dejte mi, prosím, ten nákladní list k přepravě," řekl Percival Peck.

"Co byste s ním dělal?" zeptal se doktor Waite.

"Mrtvola mého otce nebude přepravována do Detroitu, ale do Grand Rapids, do pohřebního ústavu Sprattlers." Doktor Waite dlouho mlčel, pochopil však, že se nemůže proti zásahu syna zemřelého postavit. Tak souhlasil, ale požádal ještě Percyho, aby mohl dát do rakve starému pánovi na rozloučenou růži.

Percival Peck měl velmi vážný důvod k vyřechování doktora Waita ze hry. On totiž dostal těsně poté, co doktor Moore podepsal úmrtní list, telegram:

Objevilo se vážné podezření. Trvejte na pitvě. O tomto telegramu se nikomu nezmiňujte. K. Adams.

Percy Peck neměl ponětí, kdo by mohl být K. Adams. Když se později bavil o průběhu Waitovy akce s detektivem Raymondem Schindlerem, objevily se odpovědi aspoň na některé otázky.

"Nepřišli jste na to, kdo je záhadný informátor?" zeptal se Schindler.

"Ne. V té chvíli ne. Pro mne však měl text značný význam. Já jsem totiž tomu našemu doktorovi od samého počátku nevěřil."

"Měl jste k tomu důvody?"

"Ne. Nebyl mi sympatický a podezírat jsem ho začal až později, když vehementně prosazoval kremaci mrtvé maminky. Já jsem nevěřil, že to opravdu chtěla. Pak jsem se ještě sešel s naším známým lékařem doktorem Schurtzem a ten mi rovnou řekl, že znal maminičiny ledviny jako nikdo jiný. Nikdy nebyla stížena žádnou ledvinovou nemocí. Řekl mi, že dokonce před jejím odjezdem na návštěvu dcery do New Yorku byla maminka naprosto zdravá. Od té chvíle jsem si kladl otázku, co asi musela maminka pít, že to za těch pár dní její ledviny zničilo."

Percival Peck začal pátrat, snažil se získat co možná nejvíc zpráv o událostech kolem otcovy nemoci a rychlého skonu a hledal autora onoho telegramu. Obvinění vlastně už bylo vysloveno. V místní kapli sloužil mši na rozloučenou se zesnulým reverend Wishard.

"Nevím proč, ale já jsem při obřadu stále pozoroval doktora Waita," řekl reverend detektivovi Schindlerovi.

"Můžete mi říct proč?"

"Nedovedu to definovat, ale kdykoliv jsem se podíval při obřadu na doktora Waita, tak jsem si všiml, že se dívá přímo na obličej mrtvého, vystaveného v rakvi. Jakoby ze strachu. Jako by čekal malér."

7.

Doktor Jacob Cornell byl jedním z příbuzných rodiny Peckových. Bydlel v Sommerville, New Jersey. Dalo se říci, že byl dobrým přítelem zemřelého.

"Já jsem se se strýcem Johnem setkával dost často. Když jsem se dozvěděl v neděli ráno, co se stalo, tak jsem se okamžitě vypravil do Riverside Drive číslo 435 a vzal jsem s sebou ještě synovce Arthura Swintona."

"Takže jste se setkali s doktorem Waitem?" zeptal se detektiv.

"Hned ve dveřích. Jako by na nás čekal."

"Vy jste mu předtím volal, že přijedete?"

"Vůbec ne. Ale skutečně čekal v pootevřených dveřích."

"Jak vás přijal?"

"Velmi chladně. Téměř nemluvil, když jsme se chtěli poklonit mrtvému, tak nás k němu nepustil."

"Uvedl důvod proč?"

"Ne. A choval se velice nepřátelsky."

"Byl v Riverside ještě někdo další?"

"Sestra zemřelého Elisabeth Hardwicková. Ta byla chováním doktora Waita taky nemile překvapena. Jenže ona k tomu měla důvod. Já jsem se o tom dozvěděl sice až později, ale bylo mi jasné, že z nás měl doktor Waite strach."

"Z jakého důvodu?"

"My jsme ho totiž čirou náhodou krátce předtím přistihli. Tedy ne doslova my. Já vám řeknu, jak to bylo. V době, kdy už nebylo Johnovi tak docela dobře, byla Elisabeth se svou dcerou a Arthurem Swintonem na večeři v hotelu Plaza."

"Můžete říct, kdy to bylo? Přesně?"

"Dvaadvacátého února."

"V kolik hodin?"

"To vám přesně neřeknu, ale možná v sedm nebo osm, prostě v době večeře. My už jsme jedli, když do restaurace v přizemí přišel doktor Waite s jakousi velmi mladou černovlasou ženou. Když viděl Elisabeth a Swintona, šel ode dveří rovnou k jejich stolu, zastavil se, s úsměvem vyslovil, jak je rád, že je vidí, jaká je to náhoda. Řekl, že měli dnes v nemocnici Bellevue Hospital velmi těžkou operaci. Tak se dostali na večeři až teď. Toto je moje nejšikovnější zdravotní sestřička, řekl. Odskočili jsme si na večeři jen tak narychlo, tvrdil, za hodinu budeme oba operovat v jiné nemocnici. Jsem rád, že jsem vás tady potkal."

Elisabeth Hardwicková byla sice dost stará, ale velmi zkušená dáma, která okamžitě pochopila, oč jde. Na první pohled jí bylo jasné, že ta sice velmi krásná černovláška, která se po dobu setkání u večeře jen profesionálně usmívala, neřekla však ani slovo, je milenkou doktora Waita. Zatím si to zjištění nechala pro sebe. Zvlášť proto, že nechtěla, aby se Claře ještě přitížilo. Ona totiž velmi těžce nesla ztrátu obou rodičů i odcizení manžela, který v poslední době už zůstával v nemocnici i přes noc.

Když převezli rakev s mrtvým do Grand Rapids, požádal Percy Peck doktora Schurtze o provedení pitvy. Trvala celou hodinu a starý praktik Schurtz zjistil, že všechny vnitřní orgány jsou a byly v naprostém pořádku, žádný z nich není poškozen, ale pro jistotu ještě poslal k analýze části žaludku děkanovi lékařské fakulty profesorovi Victoru Vaughamovi. Výsledek třikrát za sebou provedených analýz byl překvapivý, potvrdil přítomnost arzenu.

"Já jsem dostal od svých klientů příkaz dostat se nenápadně do bytu Waitových a pokusit se tam o důkladnou prohlídku," řekl soukromý detektiv Schindler. "Počkal jsem, až odjede doktor Waite z města, vešel jsem dovnitř a našel

jsem za obrazem ve zdi malý příruční trezor. Podařilo se mi strefit se do kódového čísla a otevřít sejf. Bylo tam několik šekových knížek a klíč k bankovnímu sef. Zbytek vnitřního prostoru byl doslova nacpán bankovkami oněch čtyřiceti tisíc, které mu kdysi dala k dispozici teta Catherine."

"Počítal jste ty peníze?"

"Ne. Na to ani nebyl čas, ale našel jsem tam záznam, že doktor Waite poslal deset tisíc z této částky svému bratru Frankovi s poznámkou, že je to jen začátek, existuje však reálná naděje na daleko větší částky."

8.

Ted' už byl doktor Waite podezřelý. Od chvíle, kdy se vrátil do New Yorku, hlídali policisté v civilu každý jeho krok. Jeho telefonické hovory byly odposlouchávány a byl zaznamenán i ten, kterým nařizoval paní Hortono-vé, aby se okamžitě vystěhovala z hotelu Plaza. Zpočátku se objevovaly v novinách jen krátké zprávičky o doktorově milence a o jeho milostných eskapádách s krásnou Margaret Hortonovou. S tou se, jak zjistili policisté v knize hostů, přihlásili jako dr. A. W. Walters a jeho manželka, a sice proto, že na doktorových kožených kufrech byly zlatené iniciály A. W. W., pocházeli z New Rochelle, Westchester County. Margaret Hortonová byla zpěvačka, její fotografie se brzy objevila na stránkách časopisů. Manžel Hortonové se rozčiloval a hrozil rozvodem, doktor Waite se bránil výmluvami, že on a paní Hortonová společně navštěvují večerní jazykové kurzy, že vůbec neměli v hotelu svůj vlastní pokoj, že si pronajali jen malý kumbálek bez postele, kde si opakovali učební látku. Byla to sice pečlivě sešitá výmluva, ale v případě doktora Waita i paní Hortonové nepravděpodobná a sotva uvěřitelná.

Policie se totiž postarala o další senzaci. Když se vyšetřovatelé pustili po stopě doktora s milou tváří, šlechtickým chováním a s šarmem, jemuž odolala jen málokterá žena, nestačili se divit. Od malička se nechoval slušně, okrádal ve škole spolužáky, vybíral doma krabičky s penězi na provoz domácnosti, dostal se do značných těžkostí i na univerzitní koleji. Když se později stal členem zubařského kolegia v africkém Ann Arboru, vyhodili ho pro zpronevěru sice nepříliš velkých částek, získaných však téměř násilím. V jeho pozdější charakteristice se objevila definice kleptomanie. Kradl proto, že nedokázal nekrást. Měl jediné štěstí: rodiče ve všech dosavadních případech částky okradeným vrátili, zloděj se omluvil a přestěhoval se jinam.

Na univerzitě v Glasgowu, kam se uchýlil, aby nebyl na očích těch, kteří už věděli, kdo je, v podvodech a krádežích pokračoval. Nedělal zkoušky v termínech, ale v indexu měl razítka i podpisy profesorů, takže se k titulu dostal několikaměsíčním velmi dobře promyšleným podvodem a nikdy skutečně neabsolvoval lékařskou fakultu, obor specializovaný na zubní praxi, nikdy neobstál při závěrečné zkoušce nazvané State Board Examen, což byla závěrečná státnice. Pak se ale objevil v oblasti Grand Rapids a zkusil své pochybné štěstí znovu. Když se vyšetřovatelé dostali až k této kapitole životopisu podvodníka, byli přesvědčeni, že má na svědomí dvě vraždy.

Při vyšetřování se objevily další temné skvrny na minulosti nedostudovaného zubaře. Na koleji ukradl ze skříně svého spolužáka tisíc dolarů, byl však přistižen a musel peníze vrátit. Tak jako okradl své zaměstnavatele v Jižní Africe, tak si už od malička přivlastňoval cizí věci. Vrcholem pak byla krádež závěrečné semestrové práce na univerzitě v Ann Arboru. Podvod odhalili a jeho vyhodili.

9.

V polovině května 1916 stál Arthur Warren Waite jako obžalovaný před soudním dvorem. Vyšetřovatelé pečlivě připravili důkazní materiál. Jedním z nejcennějších bylo svědectví Eugena Olivera Kana.

Státní žalobce Edward H. Swann měl sice už dost důkazů k odsouzení vraha, ale ten nejefektivnější se mu teprve nyní dostal na stůl. Když se synovi zemřelého pana Pecka podařilo zakázat zpopelnění mrtvého, požádal státní žalobce o důkladné analýzy zejména žaludku a lékaři z laboratoře univerzity v Michiganu poslali výsledek zkoumání s jednoduchým závěrem. V zasláném materiálu našli vysoký obsah arzenu, Peck byl tedy otráven velmi značnou dávkou tohoto prudkého jedu.

Policisté se vydali pro podezřelého Waita, zjistili, že se mezitím pokusil o sebevraždu. Setkali se s ním už na nemocniční chodbě Bellevue Hospital, kde se snažil ještě šekem na tisíc dolarů podplatit služebnou Doru, aby před soudem vypovídala v jeho prospěch.

"Tak si představte, pane prokurátore," řekl jeden z týmu vyšetřovatelů, "že se nám podařilo zjistit původ toho arzenu."

"Máte protokolární výpověď?"

"Jistě. Waite přišel 9. března do ordinace doktora Richarda W. Mullera na Osmádesáté ulici číslo 100 a požádal ho o předpis arzenu."

"Jak to zdůvodnil?"

"Že se potřebuje zbavit nemocné kočky, v lékárně mu nic nechtějí prodat bez lékařského předpisu."

"Chtěl recept najed?"

"Asi. Ale doktor Muller udělal něco jiného. Vytočil telefonní číslo Timmermansovy drogerie na Lexington Avenue 802 a řekl majiteli, že může dát arzen panu Waitovi už proto, že je to zubní lékař. Majitel drogerie ještě doktora Mullera dost dlouho přesvědčoval, že pro takový účel existuje dost prostředků obsahujících strychnin, což není tak nebezpečný jed, ale nakonec se tak dlouho dohadovali, až drogistka dal zubnímu lékaři Waitovi 90 gránů bílého arzenu a on mu podepsal v knize evidovaných jedů příjem."

"Přepočítali jste to na gramy?"

"Grán je 0,06 gramu, takže oněch devadesát gránů byla velmi silná dávka."

Arthur Waite se dostal do úzkých. Snažil se vysvětlit detektivům, že akce s arzenem byla akcí milosrdenství. Starý pan Peck byl po smrti manželky v tak hrozném psychickém stavu, že nechtěl žít. On totiž svou manželku nade vše miloval, když zemřela, chtěl za ní na onen svět. Dlouho váhal vyhovět jeho prosbě, ale nakonec se nad ubožákem slitoval. Je mu jasné, že se za to dostane na elektrické křeslo, ale nedělal to ve zlém úmyslu.

V nejméně vhodné chvíli se u Waita objevil ještě zaměstnanec pohřebního ústavu John Potter, který se sice omluvil, že

ruší, ale chtěl, aby mu Waite zaplatil účet za poskytnuté služby. Waite neměl peníze a měl docela jiné starosti, a tak se snažil pohřebáka vyhodit. Ten se však nedal a řekl:

"Není to jen moje záležitost, pane. Posílá mne taky pan Kane."

"Kdo je pan Kane?"

"Balzamovač, který nebožtíka připravil na cestu na onen svět. Má strach, že ty peníze nedostane."

"Proč by je neměl dostat? Dostane je, až je budu mít."

"Když ale ono se povídá, že tam je nějaký zádrhel s arzenem. A to není dobře, pane. Z toho by mohly být nepříjemnosti. My jsme taky slyšeli, že se našlo dost značné množství arzenu v mrtvole toho starého pána."

Waite se ještě, snad naposledy, snažil zachránit, co se dalo. Neměl šanci, policisté sledovali každý jeho krok, a tak se v jejich zprávě objevila i epizoda, v níž zahrál hlavní roli mistr balzamovač Eugen Oliver Kane. Waite věděl, že se odborník s dlouhou praxí mohl při své práci setkat se stopami jedovatého arzenu, a tak požádal Kana o schůzku.

"Waite sehrál roli ubohého podvedeného pitomce, který naletěl neznámým darebákům," řekl později inspektoru Calleterovi Eugen Oliver Kane.

Waite ho požádal o pomoc a měl už pro něj připravenou roli. Kane měl při pravděpodobném výslechu prohlásit, že na těle mrtvého mohli analytici univerzitní laboratoře najít stopy arzenu, protože ingredience používané někdy při balzamování mrtvol obsahují mimo jiných chemikálií také arzen.

"To přece byl jasný nesmysl," řekl státní žalobce.

"Samozřejmě. Ale tonoucí se stébly chytá a Oliver Kane byl oním Waitovým stéblem."

"On to navíc věděl, a přesto to ještě hrál dál," referoval detektiv Calleter. "Ti dva se dokonce dohodli na výši odměny."

"Kolik měla ta lež stát?"

"Devět tisíc."

"Devět tisíc dolarů za nesmysl."

"Měli se sejít druhého dne v jisté trafice, kde si měli oba ve stejnou dobu kupovat cigarety. My jsme tam byli dřív."

Waite ty peníze neměl u sebe. Byl opatrný. Řekl však Kanovi, že mu je nechal v telefonní budce na druhé straně ulice, ať si tam pro ně dojde."

"A co měl vlastně Kane udělat?"

"Poslat na státní prokuraturu malou lahvičku se vzorkem balzamovacího oleje s malým obsahem arzenu."

"Poslal ho?"

"Kdepak. My už jsme ho měli u nás a třásl se strachy jako podzimní list a všechno nám řekl."

10.

První stání procesu s vrahem Waitem bylo v prvním týdnu května, každé další se konalo v soudní síni, kde nebyla volná ani jedna židle. A většinu předních řad obsadili novináři. Úvody soudních procesů bývají málo zajímavé a neobyčejně dlouhé. Povinností žalobce je však souzeného obvinít, a to tak důkladně, aby se už ani s pomocí nejlepšího, nejdražšího a nejzkušenějšího obhájce z podezření nevymotal. Walter R. Duell měl všechny vlastnosti žongléra s paragrafy. Podle jeho úvodu se však zdálo, že v případě obžalovaného Waita nemá šanci na úspěch, a tak si zvolil jen úzký chodníček, kudy z pasti ven pomocí duševní poruchy obžalovaného. Měl dobrého žáka s hereckým nadáním. Waite se od samého počátku líčení choval jako nenormální tupec se sklonem k vychloubání.

"Proč jste je chtěl zabít?" zeptal se obhájce svého mandanta.

"Protože měli peníze. Byli velmi bohatí. Já jsem totiž pro svůj život potřeboval hodně dolarů a nikdy jsem se napřed nestaral o to, jakým způsobem si je opatřím."

"Kdy jste začal s jedy?"

"Později. Nej dřív jsem zkoušel na tetě Catherine bakterie. Ale nedařilo se to. Já jsem jí pomocí lékařské injekční stříkačky napíchl ve spíži do plechovky tuňáka v oleji bakterie. Ale nezabralo to. Teta přišla a odešla, měla pořád dobrou náladu jako kdykoliv jindy, ale nezastavila se ani na toaletě. Pak jsem zjistil, že tam napíchnutá konzerva byla ještě celý příští týden. Proto to nefungovalo. Jenže pak přijeli na návštěvu New Yorku staří Peckovi."

"Vy už jste měl připraveny bakterie?"

"Jo. Začal jsem s tím hned při večeri."

"Jaké bakterie jste si připravil?"

"Jednak kultury způsobující difterii, různé pneumonie a viry chřipky."

"Dal jste je do jídla oběma rodičům?"

"Ne. Jen mamince."

"Jak dlouho jste jí je dával?"

"Dva nebo možná tři dny. Než si šla lehnout do postele."

"Kde jste bral ty bakterie?"

"Vždyť už to víte."

"Chci to slyšet od vás."

"Dal mi je William Webe z nemocniční laboratoře."

"Co jste mu řekl? Musel přece vědět, na co ty kultury potřebujete."

"Řekl jsem mu, že jde o soukromý výzkum, připravuji převratnou práci. A on mi je dal. Ještě mi řekl, abych byl opatrný, kdyby se ty potvory dostaly někam, kam nemají, že by mohly způsobit epidemii."

"Tak jste je začal zkoušet na tetě Catherine."

"Namíchal jsem z nich koktejl. Všechno dohromady. Jenže mezitím nás navštívila tehyně s manželem, a tak jsem si to rozmyslel a dal jsem jí ty věci do jídla, ještě jsem k tomu přidal špetku arzenu a pět tablet Veronalu."

"Co jste dělal potom?" zeptal se Waitův obhájce.

"Šel jsem si lehnout. Brzo ráno jsem se však vzbudil a šel jsem se podívat do ložnice. Tchyně byla mrtvá."

Byla to nepředstavitelně cynická zpověď. Novináři se divili, že obhájce vede svého klienta k vyprávění tak otřesných podrobností úkladných vražd. Ale obžalovaný klidně vyprávěl dál, jako by šlo o obsah detektivky, kterou právě dočetl.

"Jak to bylo se starým panem Peckem? Postupoval jste stejně, jako když jste otrávil jeho manželku?" zeptal se obhájce Walter Duell.

"Starý pán měl dobrý kořínek. Já jsem mu nasypal do jídla od všeho trochu, ale dohromady to měla být bomba. Jenže s ním to ani nehnulo. Zkoušel jsem to dokonce i s plynem, nalil jsem solnou kyselinu do radiátoru v jeho pokoji a myslel jsem si, že ho ty výpary musí odrovnat, ale nic. Taky jsem jednou pustil plyn v kuchyni a nezapálil jsem hořák. Ale za chvíli byl nahoře domovník a hledal, kde ten plyn uniká. Tak jsem se omluvil a kohoutek jsem zase zavřel."

11.

Bylo to povídání jako v hospodě u piva. Porotci seděli jako přišití, nedokázali si vysvětlit, proč se vrah dokonce chlubí způsobem, jak se zbavil rodičů své ženy, ale výslech stále ještě pokračoval a advokát Duell kladl svému klientovi otázky, které by spíš příslušely státnímu žalobci. Další kapitola měla v titulu arzen.

"Dal jsem mu hned ze začátku slušnou porci, ale nic se nedělo."

"Dal jste ho panu Peckovi do jídla?"

"Do polévky, do ovesné kaše, do rýžového nákypu."

"Seděl jste u něj a čekal na účinek?"

"Seděl jsem u něj a divil jsem se. Děda měl v sobě obrovskou sílu. Chvilka sice zavíral oči, jako když se mu chce spát, ale pak se zase zkoušel na posteli posadit."

"Takže jste mu přidal ještě další jedy?"

"Musel jsem. Co jsem měl dělat. Přece jsem ho nechtěl nechat dlouho trápit. Já jsem taky už chtěl jít spát. Tak jsem na něj ještě v noci otevřel okno a doufal jsem, že třeba pořádně nastydne. Namočil jsem mu prostěradla i povlak přikrývky."

"Neuvažoval jste o jiném způsobu vraždy?"

"Ale jo, uvažoval. Myslel jsem si, že by nebyla špatná autonehoda, ale když jsem si pomyslel, jak by to bylo technicky složité, že by se třeba přitom mohlo něco stát i nám, tak jsem se vrátil ke staré dobré chemii, vždyť u babičky to šlo jako po másle."

"Kdy se vám ta vražda podařila?"

"V noci 12. března měl obrovské bolesti. Nařikal, že to muselo být slyšet až ven. Řekl jsem si, že mu musím nějak pomoci, aby tolik netrpěl. Tak jsem si šel do lékárničky pro chloroform, namočil jsem do něj kapesník, udělal jsem si z něj cucek, vrazil jsem mu to mezi zuby a řekl jsem mu, aby zhluboka dýchal. Tak to mu konečně pomohlo. Ráno byl John E. Peck mrtev."

"Měl jste při té vraždě nějaké komplice?"

"Komplice ne."

"Nikdo vám nepomáhal?" zeptal se soudce Shearn.

"Já jsem nepotřeboval, aby mi někdo pomáhal. Měl jsem přece Egypt'ana."

"Jakého Egypt'ana?"

"Part'áka, který mi vždycky říká, co mám udělat, a dobře mi poradí."

"Vy máte známého Egypt'ana?"

"Egypt'an není můj známý. Egypt'an jsem já a on je taky já."

"Nikdy jste se o někom takovém nezmínil."

"Nikdo se mě na nikoho takového neptal."

"Kde jste k němu přišel?"

"Kde bych k němu přišel? Mám ho odjakživa."

"Kdy odjakživa?"

"Třeba už když jsem šel poprvé do školy. Seděl vedle mne v poslední lavici."

"Vy ale přece jste z Missouri."

"To tedy jsem. Ale on je taky z Missouri. Někdy je Egypt'an z Egypta. Mnohokrát jsem ho viděl, jak bloumá mezi pyramidami. Možná že mě tam někdy hledá, aby mi mohl poradit."

"Egypt'an vám říká, co máte dělat?"

"Samozřejmě. Je to jeho jediná povinnost."

"Co tedy vám radil v případě starého pana Pecka?"

"Když k nám tchán přijel na návštěvu, tak jsem se o něj staral jako o každého hosta. Vůbec mne nenapadlo, že by snad mohl, nebo dokonce měl zemřít. Ale Egypt'an mi hned prvního dne řekl, že je starý pan Peck už příliš starý, že by už neměl dál žít. Jestli by teď zemřel, pak bych já neměl už nikdy žádné starosti s penězi."

"Jak jste reagoval na návrh Egypt'ana?"

"Nechtěl jsem o tom ani slyšet."

"Kdy vám to Egypt'an poradil?"

"Hned při první návštěvě tchána. Ale já jsem to tenkrát odmítl. Totiž jen částečně, zkusil jsem to s bacily infekčních nemocí."

"Dostal nějakou infekční nemoc?"

"Trochu. Ne moc. Něco se o něj pokoušelo, ale chvíli ležel, chvíli chodil. Já jsem se mu snažil pomoci, ale Egypt'an mi v

tom bránil. Hlídal mne na každém kroku. Já jsem si vůbec nemohl dělat, co bych chtěl."

"Kde je teď ten váš Egypt'an?" zeptal se soudce Shearn.

"Nemám ponětí. Odešel. Já jsem se sice několikrát pokoušel nějak se ho šikovně zbavit. Ale nešlo to. A najednou byl pryč."

12.

Byl to báječný, a dokonce velmi originální trik. Ať už jej vymyslel Waite nebo jeho obhájce, byla to jediná cesta ze šlamastyky. Waite je schizofrenik, trpí rozpolcením osobnosti, je to případ pro psychiatry, a ne pro soud. Vždyť ten pomatenec vlastně chvílemi vůbec neví, co dělá. Část jeho myšlení se potlouká mezi egyptskými pyramidami, ta druhá s ním zatím žije v Missouri a sedí s ním v cele vyšetřovací vazby.

V roce 1916 byla psychiatrie ještě hodně daleko od dnešních poznatků, a tak vedoucí lékař skupiny přidělené státnímu žalobci, doktor Jeliffe, vyslovil názor svých kolegů, že obžalovaný sice může trpět jakýmsi utkvělými představami, za spáchané zločiny je však bezvýhradně odpovědný. Může tedy být souzen, odsouzen a podle platného práva potrestán. V každém případě si byl dobře vědom, jakých zločinů se dopouští. Navíc je připravoval zcela logickými postupy. Figuru Egypt'ana si vymyslel, aby měl na koho přenést aspoň část viny. Jedním z nejlepších argumentů pro toto tvrzení bylo svědectví Eugena Kana. Proto ho soudce ještě jednou povolal k výpovědi. Asistent státního žalobce Francis X. Manseo zopakoval první část výpovědi o balíčku dolarů, které mu zaplatil obžalovaný za mlčení.

"Věděli jste, pane svědku, za co jste ty peníze dostal?" zeptal se Kana.

"Ne. Předpokládal jsem, že mi je dali jako odměnu za dobrou práci. Když jsou pozůstalí s výsledkem balzamování spokojeni, tak mi někdy dají víc, než jsem si řekl."

"Ale obžalovaný Waite vám přece sdělil, za co vám tu částku dává. Nebo to tak nebylo?"

"Řekl mi, abych nasypal trošičku arzenu do roztoku používaného při balzamování."

"Překvapilo vás to?"

"Byl jsem nervózní. Neměl jsem dobrý pocit."

"Přepočítal jste si ty peníze, když jste je přinesl domů?"

"Pokoušel jsem se o to, ale trásl se mi ruce. Byly tam nějaké stovky a padesátky. To jsem si všiml."

"Žádné větší bankovky?"

"Pár pětistovek taky."

"Co jste udělal s těmi penězi?"

"Schoval jsem je ve spíži. Několikrát jsem se pokoušel přepočítat, kolik mi dal, ale nebyl jsem schopen soustředit se. Trásl jsem se strachy, a tak jsem je nakonec dal do plechovky od fazolí v tomatové omáčce, odnesl jsem ji na Long Island a v Greenportu u pěšiny, co vede k východnímu pobřeží ostrova, jsem tu plechovku zakopal."

Každý soudní proces má své vrcholy, překvapení a nudná opakování už předtím známých okolností, při jejichž sáhodlouhém výčtu se porotcům zavírají oči. Když přistoupila k ohrádce pro svědky Clara Waiteová, potvrdila prakticky jen známé okolnosti, vzbudila však u přítomných pocit, jako by se jí ta hrozná tragédie moc netýkala. Byla zvyklá udělat to, co jí manžel řekl, příliš nepátrala po podivných souvislostech. Byla však velmi překvapena, když jí manžel sdělil, že mu její otec před smrtí řekl, že chce, aby jeho mrtvola byla zpopelněna.

"Věřila jste tomu?" zeptal se soudce.

"Bylo mi to sice divné, ale vzala jsem to jako přání umírajícího. Nenapadlo mě, že by to nebyla pravda."

"Mluvil s vámi, paní Waiteová, váš manžel někdy o jakémsi Egypt'anovi?"

"Ne. Já jsem to slyšela poprvé až tady v soudní síni."

"Není vám to divné, že váš manžel měl údajně, podle jeho výpovědi, záhadného dvojníka?"

"Já jsem o tom nepřemýšlela."

Výpověď dalších dvou svědků, matky a dcery Hardwickových, už byla o hodně zajímavější. Až do této chvíle totiž vyšetřovatelé nerozluštili záhadu telegramu, kterým všechno prakticky začalo.

"Já jsem totiž dostala od svého bratra zprávu o tom, co se stalo, a tak jsem se rychle rozhodla, že do té záležitosti zasáhnu," řekla slečna Hardwickeová, "když po rozhovoru matky s jejím bratrem, doktorem Cornellem, jsem si vzpomněla na jistou událost, a tak jsem poslala ten telegram."

"Byl podepsaný jménem jakéhosi pana Adamse?" zeptal se soudce.

"Ano. Nechtěly jsme tu zprávu podepsat my dvě."

"Kdo je onen Adams?"

"Můj známý. Nemá nic společného s tou záležitostí. Prostě mě to jen napadlo ve chvíli, kdy jsem pod text telegramu musela napsat nějaké jméno."

"Můžete nám říci, co vás k takovému rozhodnutí přivedlo?"

"Setkání s Waitem a jeho tak zvanou zdravotní sestrou v hale a restauraci hotelu Plaza. Když jsem ty dva viděla spolu, tak se mi zdálo, že se k sobě nechovají jako lékař a jeho pomocná síla, a taky mi poprvé blesklo hlavou, že se Waite najednou stal po smrti obou rodičů jeho manželky velmi bohatým dědicem."

"Dobře. To je váš dnešní pohled na ten případ," řekl soudce Shearn, "jaká souvislost vás vedla k podezření tenkrát, krátce po smrti starého pána?"

"Myslím, že na to přišla moje matka, ta mi řekla, abych poslala anonymní telegram, protože úmrtí dvou zcela zdravých manželů Peckových se jí zdálo být podezřelé, a kdyby byl i starý pán zpopelněn, zmizely by všechny stopy po možném zločinu."

"Já jsem nevěděla, proč jsem začala pochybovat," řekla paní Elisabeth Hardwicková, "prostě jsem to najednou věděla. Já mám takovou dost divnou osobní vlastnost, pane předsedo a páni porotci, já vždycky udělám to, co mě napadne poprvé. Myslím, že se mi to zatím vždycky vyplatilo."

"Bylo to tedy tušení?"

"Tenkrát nic než tušení. Dnes věřím, že ta údajná zdravotní sestra byla Wattovou milenkou, že on nejen podváděl svou manželku, ale i zavraždil paní i pana Peckový."

Mezi důležité svědky, kteří svými výpověďmi mohli dokreslit portrét neobyčejně nebezpečného vraha, patřila i Margaret Hortonová. Byla totiž u toho, když začal Waite shánět kultury nebezpečných bakterií, a doprovázela ho i do budovy Cornell Medical School, čímž se aspoň na čas zařadila mezi podezřelé. Musela přece vědět, proč je Waite shání, anebo o tom skutečně neměla ponětí? I jeho vlastní manželka totiž před soudem prohlásila:

"Mne nikdy nenapadlo, že by se mohl zabývat tak ošklivými věcmi. Byla jsem šokována, když ho zatkli a odvedli do kriminálu. Byl vůči mně vždycky pozorný, slušný, choval se v každé společnosti jako gentleman a nikdy mne ničím nezarmoutil."

"Já vím, že je Arthur vinen. Já vím, že se dopustil hrozného zločinu," prohlásila před soudem Margaret Hortonová.

"Považuji však za svou povinnost sdělit to soudu i porotcům. Byla jsem přesvědčena, že je to ušlechtilý člověk.

Zajímal se o ty lepší stránky života, měl rád umění, říkal mi, že si připadá jako v nebi, když jsem zpívala. Měl rád hudbu. Měla jsem ho ráda. Neměla jsem důvod podezřívat ho z něčeho tak hrozného. A teď slyším, že vůbec nebyl lékařem."

"Byl to podvodník, paní Hortonová. Nebyl ani lékařem, ani zubařem, a už vůbec ne chirurgem, všechno, co říkal, byla lež, musím však uznat, že ty lži dokázal lidem naservírovat na stříbrném podnose," řekl státní žalobce.

"My jsme začali o něm pochybovat, až po smrti starého pana Pecka," řekla Margaret Hortonová.

13.

Proces s tímto vrahem patřil k nejkratším americkým vůbec. Odsoudili ho k trestu smrti za senzačních pět stání. Odvezli ho do Sing-Singu, kde měl v cele smrti čekat na vykonání ortelu. Čekal na elektrické křeslo ještě skoro celý rok. Jeho obhájce podal odvolání. V úterý 3. dubna 1917 dostal zamítnutí žádosti.

Vrah vymlouvající se na záhadného dvojníka nebezpečného Egyptana měl být popraven v pondělí 21. května, dopisem plným pokory požádal Arthur Warren Waite guvernéra o odklad. Neuvedl žádný důvod, jen poprosil o poslední laskavost. Bůhví proč. Možná že mu zase radil onen záhadný Egyptan. Guvernér mu nevyhověl. Vrah usedl do elektrického křesla v noci po třinácté hodině a o několik minut později zemřel ve věku devětatdvaceti let. Po smrti provedli lékaři pitvu a velmi podrobně se zajímali o mozek popraveného. Nenašli žádnou chorobnou změnu mimo následek malého úrazu z dětství.

Vdova Clara zdědila značné jmění. Přestěhovala se do Pasadeny, kde se za tři roky po popravě manžela znovu vdala.

Ještě o rok později se objevila jistá věstkyně a vykládala novinářům, že jí popravený slíbil, že se jí z onoho světa ozve. Přiznala se však, že se tak nestalo. Bylo zřejmé proč: Arthur Warren Waite byl lhářem až za hrob.

HOŠANI

1.

Říká se, že gayové se navzájem poznají i za bezměsíčné noci v hustém lese. Ti tři se ale našli, aniž by se hledali. Nejméně dva z nich připomínali báječné figurky povídek Jeroma Klapky Jeroma, který si své směšné dobrodruhy nevymyslel. On je musel znát, proto je tak báječně předělal na sympatické vychytralé darebáky. Ti tři hošani z kriminálního případu, který kdysi pobouřil americké veřejné mínění, však nebyli sympatičtí chytráci.

Richard Pryde Boggs byl samorost. Nikdo mu nepomáhal, a přesto se dostal na společenském žebříčku dost rychle nahoru. Narodil se v Jižní Dakotě, mládí však zčásti prožil v Casperu ve Wyomingu v nedobré době hospodářské krize, jeho otec neměl práci, tudíž mu také scházely peníze. Nebyl sám, mnoho lidí muselo tenkrát vzít pytel na záda a odstěhovat se z Wyomingu jinam. Boggs si v roce 1939 vybral Jižní Kalifornii. Rodina se usadila v jednom z nejhezčích předměstí Los Angeles Glendale.

Richard měl štěstí i nadání. Už na střední škole měl vynikající známky, přestoupil na losangeleskou Californian University. Věděl, co chce, a vsadil dobře na lékařský obor. Začal studovat medicínu v době, kdy přicházeli do módy rodinní lékaři. Ti sloužili v jakýchsi ústředních zdravotních zařízeních a byli schopni přijet po zavolání telefonem do bytu během několika desítek minut. To se Richardovi líbilo.

Studium nebylo levné, ale on měl ochotnou přítelkyni, která se za něj zaručila, a tak se dal zapsat na College of Medical Evangelists, známé pod jménem Loma Linda Medical School. Richard všechno bral velmi vážně. Byl ctizádostivý, pilný a také nadaný. Rozhodně nebyl hloupý, a aby svůj záměr dovršil, stal se členem náboženské víry Adventistů sedmého dne, kteří zásadně nepili alkoholické nápoje, nekouřili a nejedli maso. Mířil hodně vysoko, studoval jako jeden z nejlepších, už v roce 1961 dostal lékařský diplom. Teď se také mohl oženit se svou velkou a trvalou láskou, učitelkou matematiky Lolou Clevelandovou, která ho celou dobu na studiích podporovala. Bylo to manželství na dluh, tak je aspoň novináři později nazvali. Richard měl samozřejmě, zvlášť zpočátku, velké starosti, protože na amerických školách je sice možné studovat na půjčku, tu však musí absolvent začít splácet hned z prvního platu.

Doktoru Boggsovi se sice podařilo brzy splatit dluhopisy lékařské fakulty, jenže v tu chvíli byl zase bez peněz jako kdysi. Jeho manželka pocházela z bohaté rodiny a on to samozřejmě věděl. Tak Lolu poprosil o další půjčku. Tentokrát to byla dost vysoká částka, jednatřicet tisíc dolarů.

Další životopis doktora Boggse připomíná prototyp amerických mužů, kteří se z kamelotů stali milionáři. Boggs peníze své manželce nevrátil, protože je neměl. Ona mu to však nevytykala, věřila totiž v jeho nadání a příkladnou pracovitost. Byl tvrdohlavý, nic ho nedokázalo unavit a odradit od cesty k vytčenému cíli. Domů chodil pozdě, pracoval současně na několika klinikách, a přitom ještě studoval neurologii. Kolegové z Obvodní všeobecné nemocnice v Los Angeles mu drželi palce a pomohli mu do ještě vyšší funkce: stal se lékařem Bostonské městské nemocnice, kde kdysi byl na praxi. V roce 1967 se ale vrátil do Los Angeles a byl jmenován přednostou neurologického oddělení nemocnice Rancho Los Amigos. Stal se vynikajícím lékařem, tvrdili to mimo jeho manželky i pacienti a vedení kliniky, kde pracoval.

Musel mít velmi vysoký příjem. Koupil si totiž sídlo, jaké mívají filmové hvězdy. Bylo sice poněkud stranou, v krásném údolí Pasadeny. Doktor se pustil s šikovným architektem do přestavby velké stylové vily v palác. Tam později pro své dobré známé, ale i pro blízkou i vzdálenější společenskou smetánku pořádal víkendové party se vším, co v Americe k takovému pojmu patří. V novinách se dokonce objevila zpráva, že si koupil Rolls Royce Silver Wraith II, a to byl pěkně drahý automobil.

Aby tyto řádky nevyzněly jako oslava darebáka, Richardova manželka se později přiznala, že nebylo všechno tak růžové, jak se navenek zdálo. Její manžel měl obrovské schopnosti, byl pilný, pracovitý, dokázal se chovat jako lord, čas od času však propadával jakési psychické depresi a nebylo s ním k vydržení. Byl vzteklý, agresivní, nebezpečný, vyhrožoval manželce i dětem, z jeho jednání šel strach. Nebylo možné ani jen odhadnout, co tyto nesnesitelné stavy mohlo způsobit. Záchvaty začaly původně v domácím prostředí, ale protože přednášel také na lékařské fakultě, neblaze se proslavil i zcela nesmyslným výpadem proti jistému studentovi, který se jenom zmýlil.

Přitom byl Boggs báječným společníkem. Při večeři, kterou platil, dokázal bavit společnost vtipy i duchaplnými úvahami o lásce, o literatuře či o hudbě. Jeho kariéra stoupala závratným tempem a v roce 1970 založil v oblasti Hollywoodu organizaci podobající se zdravotní pojišťovně. Měla zahrnovat zdravotní péči pro sto tisíc členů. Byl to chvályhodný projekt jakési všeobecné nemocnice, v níž se dvadřacet lékařů staralo o víc než 25 000 nemocných. Zprávy o úspěšné novince se dostaly až do Bílého domu a doktor Richard Boggs se mohl pochlubit telefonickým uznáním samého prezidenta Spojených států Richarda Nixona.

Byla to předčasná chvála. Krátce poté se v roce 1974 ukázalo, že šlo o nabubřelý plán, v celé oblasti nebylo dost pacientů, aby byla kapacita ordinací vytížena. Nemocní nepřišli, lékaři nedostali platy, banky se odmítly finančně zúčastnit na velikašském projektu. Podnik zkrachoval, doktor Boggs už nebyl úspěšným podnikatelem a lidumilem, který se stará o zdraví potřebných. Ti, kdo vložili kapitál do První soukromé nemocenské pojišťovny, podávali u soudu žaloby a snažili se dostat aspoň část vložených peněz zpět.

2.

"Dostal se do obrovského průšvihů," řekl později detektiv Jim Peterson, "ale přesto měl hodně zastánců. Našel jsem v novinách článek nebo spíš rozhovor s paní Ritou Pynoosovou, kterou vyléčil."

"Manželku toho majitele realit Morrisse Pynoose?" zeptal se zástupce šerifa Max Gregory.

"Pomohl jí, když už vystřídala beznadějně bůhvíkolik specialistů."

"Co jí léčil?"

"Trpěla dlouhou dobu degenerací hrudního nervu, už se nemohla pohybovat."

"Jak ji vyléčil?"

"Snad taky hypnózou."

"Já jsem ho jednou viděl. Byl to chlap, na jakého se nezapomíná. Vysoký, s figurou atleta, a přitom už mu je šestapadesát. Na mě dělal ten nejlepší dojem, myslím, že bych mu klidně půjčil peníze na tak prospěšný projekt, jako byla ta nemocnice."

Ne všichni mu udělali tak dobrou reklamu. Jiní říkali, že je sice chytrý, ale že je až příliš chytrý. Topil se v dluzech, vyhodili ho z Americké lékařské asociace, ale také z Klubu amerických neurologů. Jeden z jeho kolegů mu půjčil čtrnáct tisíc dolarů, aby mohl splatit půjčku Internal Revenue Service.

"Byli jsme rádi, když nás opustil," řekl jeden z primářů, "ale nežalovali jsme ho. Přitom nás dlouhou dobu ignoroval."

Velmi nás zklamal nezájmem o práci v nemocnici. Já sám jsem ho považoval za bystrého, ale on myslel především na svoje zájmy."

Pracoval ještě v dalších zdravotnických ústavech, ale v roce 1976 dostal výpověď z Glendale Memorial Hospital a krátce poté také z nemocnice Verdure Hills. Nebylo divu, že se při tak prudkém pádu snažil o záchranu. V nemocnicích předepisoval pacientům amfetaminy, kterým se v lékařské, ale i feťácké hantýrce říká speed. Je to nebezpečná návyková droga, kdo si na ni zvykne, musí ji mít za každou cenu.

Doktor Boggs prý začal ne tak nebezpečným crackem. Už nebyl společensky dokonalý, už se o něm neříkalo, že se chová jako lord. Když se, jak říkal, napumpoval, tak se s ním nedalo vydržet, byl vzteklý, agresivní, nepříjemný a nebezpečný. Nikdo totiž, ani jeho manželka, nevěděl, se co udělá za dalších pět minut. V noci nechodil domů, coudal se po hollywoodských nočních podnikcích. Nosil v kapse pistoli, náhodní kamarádi ho slyšeli, že se vychloubá spoluprací s mafií. Bylo to možné, bylo to pravděpodobné, vždyť on byl stále ještě lékařem, který mohl napsat recept na jakékoliv omamné drogy. Což tedy zřejmě dělal.

Manželka Lola s ním měla obrovskou trpělivost, snažila se mu pomoci, celé dlouhé večery či noci mluvila a mluvila, prosila a vyhrožovala, nakonec ten marný boj vzdala a v roce 1978 se s ním rozvedla. Když už byla ve dveřích, dozvěděla se neuvěřitelnou novinu. Její manžel se jí přiznal, že je bisexuál, že má rád taky hezké hošany.

3.

Všude jsou, a v oblasti Hollywoodu zvláště, bary pro gaye. Samozřejmě že v nich je dost ochotných mladíků. Sazby za něžnosti nejsou levné. Záleží na tom, kdo s kým a kde, a podle toho vypadá účet. Doktor Boggs se už nechoval jako lord v perfektním obleku s chováním zkušeného světáka. Přitom fetoval, a to také nebylo zadarmo. Stovka dolarů není nic, a dvě taky ne, a tak Boggsovi zbýval jediný možný zdroj příjmů. On přece dostal na recept jakoukoliv drogu. V roce 1981 byl Boggs dobře přes polovinu šikmé plochy, na které se ocitl. A právě v té době podala jeho bývalá manželka žalobu o zaplacení výživného na děti ve výši 33 000 dolarů. Ona totiž zjistila neuvěřitelné. Boggs, který byl už jen soukromníkem, vydělal za poslední rok 155 000 dolarů. Nebyl to však jediný důvod, proč se rozhodla podat k soudu trestní oznámení. Její bývalý manžel jí totiž několikrát vyhrožoval zabitím, jednou dokonce před svědky vykřikoval, že by si klidně mohl najmout někoho, kdo to za něj udělá.

California Medical Board je lékařská úřední komise, instituce, která má dozor nad výkonnými lékaři. Jedno oddělení

posuzuje připomínky nebo stížnosti, případně pochybení lékaře trestá. Je nepochopitelné, že úředníci CBM si nevšimli chování doktora Boggsa, že všechny jeho profesionální zásahy nevyprovokovaly šetření, za jakých okolností k nim došlo. Boggs v té době provozoval ve své ordinaci jen, jak on tomu říkal, spací sezení pro pacienty, kteří měli potíže s usínáním a spali třeba jen dvě hodiny za noc. Byla to prostá a pochybená terapie. Boggs pacientům předepsal drogy, napsal jim recept, dostal za to tučný honorář a pacient dostal drogy bez problémů v kterékoliv lékárně.

Poprvé zemřel jeden z pacientů už v roce 1983 a revizoři CMB si případu všimli a doktor Boggs se dostal pod lupu. Zjistilo se, že za ním jezdí mnoho stálých zákazníků, dokonce z míst vzdálených sto kilometrů. Takový zájem přece musel mít logický důvod. Mnozí z nich, a možná dokonce všichni, byli feťáci.

Mezitím probíhaly soudní procesy o zaplacení dlužných částek, doktor Boggs měl zaplatit šedesáti věřitelům víc než milion dolarů. Exekutoři mu zabavili zařízení bytu, každým dnem mohl čekat, že přijde o svůj luxusní vůz rolls-royce. Zapečetili dveře jeho ordinace, ale doktor se ještě nevzdal. Otevřel si jinou ve stejné ulici a dál ordinoval většinou pro feťáky.

Jedním ze stálých zákazníků se stal hezký a příjemný mladý muž John Hawkins. Ten byl tak trochu s doktorem Boggsem spřízněn. On totiž měl malou tělocvičnu, v níž prováděl se zájemci, toužícími po báječné sportovní postavě, cvičení. Součástí terapie kulturistů byly drogy povzbuzující růst svalů, steroidy a quaaludes, které on i jeho cvičenci používali. Hawkins získal doktorovu adresu a snadno se s ním dohodl na výhodné spolupráci. Boggs měl zase další zdroj příjmů, on totiž potřeboval stále víc peněz a zatím je vždycky a někdy jakoby zázrakem získal.

4.

V sobotu 16. dubna 1988 se v 7.04 ozval na čísle glendalské policejní pohotovosti telefon a doktor Boggs žádal strážníka ve službě, aby někdo okamžitě přijel do jeho ordinace, potřebuje pomoci, protože došlo k maléru. Přijeli dva policisté, Timothy Spruill a Jim Lowry.

"Ta ordinace nevypadala dobře," řekl později Spruill. "Byl tam binec, spousta alamárek s léky, mizerná pohovka potažená tím bílým omyvatelným plátnem, jakou snad mají všichni doktoři světa. Na podlaze ležel chlap a nehýbal se. Doktor Boggs, kterému ta ordinace patřila, řekl, že je jeho pacient už mrtvý. Došlo k zástavě srdce."

"Jak to, že byl ten pacient v ordinaci tak brzo ráno?" zeptal se detektiv Jim Peterson.

"Doktor Boggs říkal, že když se večer vrátil, měl na telefonním záznamníku vzkaz."

"Kdy byl zaznamenan?"

"Ve 3.30. Na něm taky byl uveden důvod. Ten člověk prý hodně pil, udělalo se mu špatně. Nemohl dýchat a bolelo ho na prsou. Tak se doktor hned vydal za ním do ordinace."

"Takže záznamník v bytě, ordinaci, byl?"

"Ano, ale ten nemocný čekal na ulici před vchodem do domu, kde má Boggs ordinaci. Přišel tam v pět ráno."

"Takže doktor toho pacienta znal?"

"Zřejmě jo."

"To znamená, že máme jméno a adresu?"

"Obchodník z Ohia, Melvin Eugen Hanson."

Podle další výpovědi doktor Boggs udělal elektrokardiogram a pacienta pečlivě prohlédl, pak si na chvíli odskočil do bytu, a když se vrátil, tak Hanson ležel na podlaze. Hned skočil k telefonu a vytočil číslo pohotovosti 911. Ta záchranná linka ale prý byla obsazená. Tak se vrátil k pacientovi, snažil se ho vzkřísit umělým dýcháním, ale marně. Tak tu snahu nakonec vzdal. Pochopil, že mu už nepomůže. Tak zavolał ještě jednou na 911. Mohlo to být asi tak v šest ráno a linka už byla volná."

Timothy Spruill a Jim Lowry byli obyčejní policisté. Náhoda si však zase jednou zahrála důležitou roli. Timothy Spruill byl ženatý a jeho manželka byla zdravotní sestra, to znamená, že o medicíně také leccos věděl. Jeho kolega Jim Lowry pocházel z lékařské rodiny, jeho otec byl známý kardiolog, a tak vlastně odmalička vyrůstal v prostředí, kde se hodně mluvilo o lékařských úspěších i prohrách. Oba policisté měli divný pocit, a když se vrátili na strážnici, tak se s tím svým dojmem svěřili Jimu Petersonovi. Ten měl za sebou dlouholetou praxi.

Divné bylo, že se doktor Boggs nemohl dovolat na číslo záchranné služby. Tak si chtěli tuto okolnost ověřit a zjistili podle nahaného záznamu, že nebylo, v době, kdy tam údajně doktor Boggs volal, spojení zablokováno. Když se pak podívali na pásek EKG, nebyl natočen v pět hodin ráno nebo snad ještě později, ale už dvě minuty po půlnoci, tedy o plných šest hodin dříve od chvíle, kdy doktor případ ohlásil.

"Teď stojíme, páni kolegové, před záhadou," řekl detektiv Peterson. "Buď měli poruchu na telefonu, ale to se dá snadno ověřit a myslím, že spojení normálně fungovalo, nebo byl doktor Boggs tak nervózní, že nevěděl, co dělá. Je ovšem možné, že nemluví pravdu."

"Mně se jeho chování nezdálo normální," řekl Lowry. "Je to přece profík, skon pacienta ho nemůže přivést do stavu, v jakém byl, když jsme tam přijeli. Trásl se, oči mu tékaly, zbytečně kráčel sem a tam. Co ho tak vyšinulo z normálu?"

To bylo jistě zajímavé zjištění, nikoliv však převratné a důležité zatím také ne. Zajímavější podezření vzniklo, když policisté prohlíželi obsah kapes zemřelého. Ve své náprsní tašce měl mrtvý několik běžných platebních karet, všechny na jméno Hanson, ale jeden dost neobvyklý dokument, který občané nenosívají celý život s sebou. Byla to kopie rodného listu. Proč opilec nosil takový doklad s sebou na noční tahy do hospod, kam chodili homosexuálové? Snad právě pro tyto, zatím jen nečitelné, pochybnosti požádal ještě detektiv Peterson policejního fotografa, aby pořídil snímky mrtvol, a archiv otisků prstů o srovnání s případnými záznamy. Všechno bylo v pořádku, barva očí, vlasů, stav chrupu, dokonce, až na malý rozdíl, i váha mrtvého.

Jim Peterson pak požádal pathology o speciální prohlídku, jestli nebyl Hanson před svou smrtí od některého z homosexuálů, kteří se v hollywoodských putykách scházivali, znásilněn. I tato analýza byla negativní. Případ zmizel v archivu jen krátkou dobu předtím, co se objevil další podobný. Velmi mladý počítačový specialista Barry Pomeroy

přišel na policejní stanici s tím, že chce místní detektivy informovat o zvláštním případu.

"Tak kde se to stalo?" zeptal se mladíka, který vypadal jako gymnazista, detektiv Peterson.

"V západním Hollywoodu. Já nevím, jestli ten podnik znáte. Jmenuje se Rose Tattoo. Je to takové hnízdo pro ty lepší gaye."

"A tam jste ho poznal?" zeptal se detektiv.

"Jo. A byl mi docela sympatický. Já jsem si hned na počátku myslel, že to je chlap, který do tak hnusného pajzlu snad ani nepatří."

"To přece je dost drahý klub, nebo se mýlím?"

"Drahý? Podle toho, co chcete. Podle toho, co hledáte. Někdy seženete šikovného kluka za pár supů, ale když pak už má nějaké zkušenosti, tak mu musíte dát balík. Pane Petersone, tam neplatí žádné pevné ceny."

"Dobře, pane Pomeroyi. Jak jste se s ním tedy dohodl a na čem?"

"S tím Richardsem?"

"Jo, tak on si říkal Richards?"

"Peter Richards."

"A kam jste spolu měli namířeno?"

"K němu. Nejdřív jsme se ještě šli narychlo najíst, možná proto, že jsme se chtěli nejdřív trochu vzájemně poznat, a ne jen hrr na to, a pak mne odvedl do lékařské ordinace. No, tak na to jsem opravdu nebyl připraven. Pár pajzlů jsem už se zákazníky vymetl, ale tohle mi připadalo jako nějaká pitomá střelenina a začal jsem větřit."

"Jaká to byla ordinace?"

"Kde přesně to bylo, nevím, oba jsme byli dost pod parou a mně to bylo fuk, kam jdeme. Byla to prostě doktorárna. Na stěnách visela spousta všelijakých diplomů v rámečcích, ale na všech bylo jiné jméno."

"Jiné, ale všude stejné?"

"Jo. Richard Pryde Boggs. Tak jsem se toho nového kámoše na to zeptal a on mi řekl, že v té ordinaci pracují dva doktoři, on, tedy jako Richards, a Boggs. To že je jeho společník. A hned mi nabídl, jestli nechci, aby mi udělal EKG."

"Takhle v noci?"

"Ne, to nebylo tu noc. Tu noc to pak proběhlo docela normálně, a když jsme se vyváleli, tak jsem šel domů. Ale podruhé. To mi zavolal, abych přišel rovnou do ordinace hned těsně po zavření, že půjdeme někam na dobrou večeři. Tak jsme šli, a když jsme se vrátili, tak mi nabídl ten EKG a hned na mne skočil s rukama roztaženými jako Kristus na kříži. Myslel jsem si, že mne chce obejmout, tak už jsem se na to připravil. Ale najednou, když už byl docela blízko, tak mě něco píchlo do krku a už se to se mnou všechno začalo točit. Práskl jsem sebou o zem. Za chvíli jsem se však vzpamatoval a zjistil jsem, že nade mnou stojí ten chlap, co se vydával za Richardse, ale že to je zřejmě doktor Boggs, kterému patří ordinace. V ruce měl paralyzátor, teda taky se tomu říká plynovka. Napálil to do mne, ale buď se netrefil, anebo s tím neuměl zacházet. Já jsem to náhodou znal, protože mě tyhle věci odjakživa zajímaly. Při mém řemesle musí být člověk opatrný!"

"Bránil jste se?" zeptal se detektiv.

"Samozřejmě, ale on mě tou černou věcí, co měl v ruce, ještě několikrát bodnul, ale nakonec se mi podařilo vypadnout ze dveří a fiktorem jsem sjel ze schodů a přitom jsem se přidržoval oběma rukama zábradlí. Jenže jsem se nedostal daleko. Měl jsem toho chlapa za sebou a tiše mi hučel do ucha, že se mi moc omlouvá, že neměl tolik pít, že se mu to ještě nikdy nestalo, mlel a mlel a nakonec mne dotáhl nahoru do té ordinace a tam mi tu ránu na krku sešil."

"Vy jste už neměl strach, že vám něco udělá?"

"Ne. Já nevím proč, ale neměl jsem strach. Ten doktor totiž uměl tak hezky mluvit, že mu člověk uvěřil i tu nejhnusnější lež."

"Odvezl vás tedy domů svým vozem?"

"Jo. A já jsem se poprvé v životě a taky naposled svezl rolls-roycem. No, a do rána jsem si to rozmýšlel, ale pak jsem se rozhodl, že vám to půjdu říct."

"Dobře jste udělal. Pomohl jste nám hned tenkrát, když jste 9. dubna šel na policii v Glendale."

"Přiznám se, že jsem dost dlouho váhal. Víte, já vám ještě musím říct, jak to bylo. Já jsem mu tu jeho černou oblbovačku, co mě s ní píchal, vyrazil z ruky. Možná jen náhodou. Ale v tu chvíli jako by to najednou byl jiný člověk."

"V čem se to projevilo?"

"Začal se omlouvat. Vykládal mi, že se dostal do velkých potíží. V rodině a ve financích. Z těch starostí že má někdy takové chvíle, že ani neví, co dělá."

"Andělská hudba?"

"Jo. Něco na ten způsob. A já jsem na to naletěl. On mi tu opíchanou kůži zašil, pak mi na to přilepil náplast a řekl mi, že mne odveze domů."

"Vy jste svolil?"

"Proč ne? Venku bylo hnusně. Byl jsem utahanej. No ale když jsem přišel domů, tak se mi to všechno chvíli rojilo v hlavě, ale nakonec jsem se rozhodl, že to co nejdřív zatelefonuju policii."

5.

Pomeroy měl smůlu, glendalští policisté neudělali vůbec nic. Protože co vlastně měli nebo mohli udělat? Dva opilí buzeranti se do sebe brzo ráno v jakési lékařské ordinaci pustili, jeden z nich to odnesl škrábanci na krku a dost. Tam nebylo co vyšetřovat, vždyť nedošlo k žádnému trestnému činu. Něco jiného by bylo, kdyby třeba cestou rozmlátili výkladní skříň.

Případ s počítačovým znalcem Barrym Pomeroyem nebyl pozoruhodný. Podruhé už ale měli policisté zavětřit, když v téže ordinaci u téhož doktora Boggse, který vystupoval jako Richards, našli mrtvého pacienta. Detektiv Peterson

později zjistil, že doktor Boggs měl bratra, který sloužil u policie, a vyslovil domněnku, že tento policista měl možnost strčit bratrův případ na dno některého policejního šuplíku.

"Já jsem měl trochu štěstí," řekl Peterson, "když jsem našel v Boggsových věcech adresu jeho přítele Johna Hawkinse, který bydlel v půlmilionovém Columbusu v Ohiu, nedaleko Lake City, a zeptal se ho, jestli doktor Boggs mohl být milencem Melvina Hansona. Boggsovův přítel se vyhýbal přímé odpovědi, mluvil, mluvil, ale dohromady nic neřekl, jako by se styděl, nebo nechtěl přítele pomlouvat. Brzo se však ukázalo, že Petersonův telefonát byl startovním výstřelem pro Johna Hawkinse. Ten totiž téhož dne odpoledne jel z Ohia do Los Angeles, objevil se v márnici, kde identifikoval tělo Melvina Hansona, dal je převézt do pohřebního ústavu a ještě téhož dne zpopelnit. Pak se věnoval zajímavé finanční akci.

Vytáhl z aktovky několik životních pojištění uzavřených Hansonem, jejichž částky měly být podle zápisu v pojistné smlouvě vyplaceny právě jemu. John Hawkins předal případ advokátní kanceláři a pověřil ji inkasem přibližně částky 1,5 milionu dolarů. Všem, kdo jen o výplatu tak velké částky zavádili, zdůrazňoval, že na ty peníze velmi spěchá, jedna z jeho firem se totiž dostala do úzkých, on peníze také nemá, a potřebuje proto rychle inkasovat pojistné, aby podnik zachránil před konkurzem.

"Kdy jste zachytili stopu té finanční machinace?" zeptal se náměstek obvodního žalobce Mackenzie detektiva Petersona.

"My jsme se podívali do účetnictví jedné z těch firem. John Hawkins nelhal, úřední revizní kontrola ukázala už před třemi měsíci, že Hanson spáchal několik velkých podvodů. Tech nezákonných machinací se podle účetních záznamů dopouštěl vždycky, když byl Hawkins na obchodní cestě nebo na dovolené."

"O jakou částku šlo?"

"Nejméně o dva miliony."

"Ty zpronevěřil Hanson?"

"Snad je dokonce už i utratil. Když se to Hawkins dozvěděl, pustil se po Hansonově stopě."

"Kde ho hledal? Ten člověk přece věděl, že se musí skrývat."

"Dopadl ho v Los Angeles."

"Oznámil to policii?"

"Ne, pane. On totiž našel Hansona v takovém stavu, že nemělo smysl chtít se na něm hojit. Byl velice nemocen. Ležel na jednotce intenzivní péče po infarktu a naděje na vyléčení byla mizivá. A tak se vrátil do Columbusu, předstoupil před zaměstnance své firmy Just Sweets a řekl jim, co se stalo. Upozornil je však také, že vykoupil Hansonův podíl a bude se snažit dát záležitost do pořádku."

"Jak toho chtěl docílit? Cožpak by dostal někde bankovní úvěr? Jakže se ta firma jmenuje?"

"Just Sweets."

Hawkins udělal jediné možné. Zašel do pojišťovny a snažil se je přesvědčit, jak moc potřebuje ty peníze. Ředitel pojišťovny Farmers New World Insurance Co. se sídlem v městě Mercer Island ve státě Washington věděl, že stejně bude muset tu částku vyplatit, a tak to udělal hned. Sedmého července dostal Hawkins šek na milion dolarů. Peníze sice zinkasoval, zaměstnanci firmy Just Sweets však neviděli z této částky ani dolar. Hawkins byl jedním z těch flamendrů, kteří navštěvovali noční kluby. Když měl ty velké peníze k dispozici, řádl jako pomínutý. Když se o tom dozvěděla glendalská policie, kam telefonovali zaměstnanci zkrachovaného podniku, vydal se detektiv Jim Peterson znovu po stopě bláznivého Hawkinse.

"Mně v té chvíli šlo o jediné," řekl Peterson. "Začal jsem pochybovat o tom, jestli mrtvý Melvin Hanson byl skutečně oním Hansonem, který okradl Hawkinse o velké částky. A já jsem měl štěstí. Dostala se mi do ruky fotokopie Hansonova řidičského průkazu, vydaného v Kalifornii v roce 1985. Fotografie nesouhlasila. Později naši technici zjistili, že ani otisky prstů nejsou pravé."

V této fázi vyšetřování byl na řadě koroner. Ten dal příkaz přešetřit znovu a důkladněji případ mrtvého Hansona. Bylo zřejmé, že mrtvý nebyl Melvin Hanson, že mrtvý netrpěl žádnou srdeční chorobou, že však byl nakažen nemocí AIDS, a to dokonce v pokročilém stadiu. Hansonovy záznamy tuto nákazu vylučovaly. Kdo však byl onen mrtvý muž, když nešlo o Hansona, jehož testy po smrti na HIV byly negativní? Začalo celostátní vyšetřování, a teprve v září se podařilo nalézt další stopu. Vyšetřovatelé z oddělení pohřešovaných osob Ministerstva spravedlnosti zjistili podle otisků prstů, zejména palce mrtvého Hansona, že patří od dubna do kategorie pohřešovaných osob. Zmizení ohlásila již v dubnu paní Cleo Fasulová z Hollywoodu, protože její synovec Ellis Henry Green zmizel.

Předložili jí fotografii mrtvého, pořízenou na podlaze ordinace doktora Boggse, a ona řekla, že skutečně jde o mrtvolu jejího synovce.

Tak se objevila souvislost Ellise Henryho Greena a doktora Richarda Boggse, o němž se už vědělo, že ve velkém obchodoval s omamnými drogami.

6.

Ellis Henry Green bydlel v Los Angeles. Pracoval ve městě jako účetní, bylo mu dvaatřicet let a bylo o něm známo, že je to notorický flamendr, který se velmi často vyskytuje v nočních podnicích homosexuálů. Kolem 15. dubna to táhl už snad druhý nebo třetí den. V kanceláři se choval jako slušně vychovaný mladý muž, spíš bojácný než sebevědomý. Když se dostal do nálady v baru, nebyl k zastavení. Sex, chlast a drogy, to byl v poslední době jeho program. Ale proč se tak náhle a tak moc změnil?

Jeho rodina žila v Ohiu, kde se také narodil. Byl jedním ze sedmi dětí. Všední postava, ne příliš hezký, ne příliš ošklivý chlap, jakého si nikdo nevšimne, ani si jeho podobu nezapamatuje. Vystudoval, oženil se, chodil do práce, všechno se zdálo být v pořádku. Snad s ním nebyla spokojena jeho manželka, možná že ho brzy přestala zajímat, možná že v sobě teprve v manželství objevil homosexuální sklony. Ellis se rozvedl a odstěhoval v roce 1985 do North Hollywoodu v

Kalifornii. Měl štěstí, dostal dobré místo v soukromé účetní kanceláři a zaměstnavatel byl s jeho prací spokojen. Jenomže začal najednou žít dvojmístným životem.

Mužští prostituti bývají dražší než ženské bohyně lásky. Ellis v sobě objevil ještě jinou velmi nákladnou touhu. On za jednu noc vystřídal několik povolných hošanů. Jenže každý z nich chtěl za jedno číslo stovku. Kde na ty orgie ten mladý muž bral? Pít taky nebylo zadarmo. Nebylo však těžké levně koupit a pak po půlnoci za desateronásobnou cenu prodat drogy těm, kterým právě potřebná dávka došla. A prostituta taky dělal. Ušetřil tím spoustu peněz a ještě mu za každou noc něco zůstalo. Green měl v Ohio bratra. První týden v dubnu mu telefonoval a navrhl mu báječný kšeft. Konečně získal pro svůj dávný plán dva šikovné bohaté podnikatele. Byli ochotni dát se s ním dohromady a zařídit továrnu na pizzu. On totiž miloval pizzu, uměl ji upéct a měl na ni dokonce nový recept, že byla jiná, než vyráběla konkurence. Bratrovi řekl, že s nimi má schůzku v pátek. Zavolał hned druhého dne, jak jednání dopadlo. Ti chlapi byli do nápadu celí diví. Kde s nimi má schůzku? No, kde jinde než v baru.

Ti dva nepřišli. Nejdřív na ně čekal, a aby se nenudil, tak si dával jednoho vizoura za druhým a ještě si k tomu šnupnul. Když ho napadlo, že se asi přeslechl, kde se s nimi má sejít, tak šel k telefonu, který byl vzadu u toalet, a vyptával se v jiných nočních podnicích, jestli tam náhodou na něj ti dva nečekají. Z baru odešel Green krátce před půlnocí, vymotal se ze dveří, vyhazovač u vchodu se za ním ještě díval, jak se potácel ulicí a měl strach, že skončí před některým projíždějícím vozem. Pod vozem neskončil, ale po tomto nočním pochodu ulicí ho už nikdo neviděl živého.

7.

Na ulici ho potkal doktor Boggs. Mohlo být asi tak půl dvanácté, když ho podepřel v podpaždí a nařídil mu: "Hezky capej, chlapečku, přece bys nechtěl spát na chodníku posraném od psů, pojď, já už se o tebe postarám." Není pravděpodobné, že Ellis něco proti návrhu namítal. Je naopak pravděpodobné, že vůbec nebyl schopen něco říct. Lékař, který opilce kočíroval, ho zavedl do své ordinace, zamkl za sebou nejen venkovní dveře, ale i ty z čekárny. „Hezky se posaď, drahoušku, uvidíš, jak ti za chvíli bude dobře, jako v ráji. Nemusíš se stydět za to, jak ses zřídil, proč ne, když ti to dělá dobře."

Doktor Boggs si uměl s pacienty povídat. Měl vycvičený melodický hlas, uklidňující, ale přesto přesvědčivý. I ti nejzarputilejší pacienti ho poslechli na slovo. Opilý Ellis taky. Svezl se na bíle potaženou pohovku, oči měl zavžené. Ani trochu se nepohnul, ani nepípnul, když přišel doktor z vedlejší místnosti, zařízené jako kancelář, a v ruce měl plynovou uspávací pistoli. Nespěchal, dlouho mířil, přitom se mohl spolehnout, že se jeho cíl ani nehne. Pak zmáčkl kohoutek. Uspávacíka nevydala ránu. Nebylo slyšet výstřel, jen zvuk podobající se silnému bafnutí. Ellis Green se pohnul. Ale ne moc, ani zbrkle, byl to spíš záchvěv krátké křeče umírajícího těla. Tiché, klidné úmrtí, ani náznak obrany nebo protestu. Není jasné, co doktor Boggs potom s mrtvým dělal, nebo co dělal u něj, s pohledem na mrtvolu. Jistě je pouze to, co se od něj dozvěděli policisté. Poprosil ho v noci o pomoc, on se mu snažil vyhovět, ale neměl naději, proto volal na číslo 911, aby přijeli se sanitkou. Když se konečně ráno objevili, tak už bylo pozdě, Melvin Eugene Hanson, jak se ten ožrala podle kopie rodného listu jmenoval, v ordinaci zemřel. Není divné, když lidé umřou v nemocnici, není to sice běžné, leč je to možné, že zkolabují v lékařské ordinaci. Jako ten poměrně mladý muž Hanson.

8.

Téměř o dva roky dříve, někdy koncem roku 1986, se sešli v baru, kam také chodili homosexuálové, tři šikovní, zatím jen známí chlapi a začali si povídat o životě, který nestojí za nic, když má člověk hluboko do kapsy. Vymýšleli, jak se dostat k penězům právě ve městě filmových ateliérů a filmových hvězd, kde se točí miliony, bohužel ale v cizích rukou. Dva z nich byli starší, tudíž i zkušenější, třetí byl devatenáctiletý holobrádek s atletickou figurou a příkladně nádhernými vlasy, svalovec, po jakém touží kdejaká ženská, ale i řada teploušů. Jmenoval se John Barrett Hawkins a pracoval daleko odtud, v podniku Studio 54 v New York City.

Ti druzí dva byli společníci, řekněme podnikatelé. Starší, velmi hubený a velmi vysoký, se jmenoval Melvin Hanson. Plešatěl a mrzelo ho to. Už mu nepomohly pomády, byl by potřeboval přičesek, ale zatím neměl odvalu rozhodnout se. Jednodušší je chodit v čepici. Kašlal, on totiž pořád kouřil, že měl prsty žluté jako žloutek. Bylo mu teprve čtyřiačtyřicet, ale vypadal starší, možná právě proto, že nevypadal nijak reprezentativně. Jenže uměl mluvit. A také se tím živil.

"Byl to elitní cesták, nákupčí řetězce obchodů s obuví, s platem, který mu mohl závidět kdekdo. Bral pětasedmdesát tisíc dolarů ročně. Jemu však ty peníze nestačily. Proto si tak dlouho vymýšlel, až přišel na skvělý nápad. A hned o něm referoval svému milenci Hawkinsovi. Ti dva spolu žili. Pánského prostituta přibrali do party už proto, že byl krásný a měl postavu pro módní fotografy, když našel dobrého kunčafu, tak mohl vydělat za jednu noc taky pět tisíc. Když byl na suchu, tak šel do postele taky za stovku. Přitom prodával drogy, nejvíce a nejčastěji guaaludes, které mu většinou po dvou dolarech obstarával jistý doktor Boggs, a on je pak dával zákazníkům v nočních podnicích za dvacku.

Ti tři si vymysleli, jak se snadno a rychle dostat k penězům. Seriózně vyhlížející krasavec John Barrett Hawkins si objednal u jisté firmy velmi drahé zařízení bytu. Stylový nábytek, perské koberce, starožitné obrazy. Počkal na účet, ukázal platební kartičku se svým jménem ve zlatě, poprosil pokladní, aby mu objednala přepravu, že si raději u toho počká, až to chlapi naloží. Pojede s nimi, jistota je jistota, dneska jsou stěhováci balvani.

Nábytek přivezli, vyložili, nanosili do bytu a odjeli. Ani ne za hodinu zatelefonoval krasavec stěhovací firmě a požádal o odstěhování nábytku. Přijeli, naložili všechno zase na jiný vůz, když s tím byli hotovi, pozval Hawkins stěhováky do blízké restaurace za rohem na oběd a pohostil je. Když pak vyšli asi za necelou hodinu ven, stěhovák s nábytkem byl pryč.

Žádná škoda, Hawkins přece nebyl dnešní, věděl, že se hrozně krade, a proto měl spásný nápad, to zařízení do bytu si už hned po koupi pojistil. Za týden mu pojišťovna vyplatila 109 000 dolarů. To byl kapitál, kterým Hawkins a Hanson začali otvírat síť prodejen Just Sweets prodávajících sportovní oblečení. Centrála byla v Ohio, filiálky se šířily do

ostatních států.

9.

"Co ale přivedlo ty tři chlapy k sobě?" zeptal se zástupce prokurátora Mackenzie.

"Všichni tři byli buzeranti a všichni byli taky fetišáci."

"Podle zápisu detektiva Petersona se ale těm dvěma podnikatelům dařilo dobře."

"Dokonce výborně. Oni totiž přišli jako jedni z prvních s nápadem založit co možná nejvíc prodejen se sportovním oblečením, a to byl v osmdesátých letech hit. Za rok už měli dvaadvacet obchodů s celkovým obratem osm a půl milionu dolarů."

"Rychle nabyli, rychle pozbyli," řekl detektiv Peterson. "Hawkins byl zelenáč, ale taky v tom kšeftu nejel na stejná procenta. Vzali ho tam jen z kamarádství. Ale on byl z nich nejblbější."

"V jakém smyslu?"

"Nejdřív si koupil nejdražšího poršáka, šaty si dával šít v krejčovském salonu, potloukal se v drahých barech, kde stála márinka třikrát tolik než ve vedlejším pubu. No, a taky s oběma společníky spal."

"Dobře, ale jak se dostali k doktoru Boggsovi. Lépe řečeno, jak se on dostal k nim?"

"Ten můstek, přes který museli překročit propast, se jmenoval crack čili metamfetamin."

Doktor Boggs byl chytrý, nadaný, byl to dobrý lékař, když začal fetovat, tak padal dolů jako kámen hozený do propasti. Přišel o manželku, která ho nejen milovala, ale v začátcích podporovala. Tak už neměl rodinu, v ordinaci už taky bůhvíco nevydělal. Přišel zlom a on se už pak chlubil jen svým šarmem. Dovedl se perfektně chovat, uměl báječně povídat, pro ty, kdo o něm nic nevěděli, to byl sice bohém, ale jinak báječný společník. Akorát že byl poslední dobou bez peněz a psychicky docela na lopatkách. Když mu řekli, že mrtvý z jeho ordinace se nejmenuje Hanson, ale Ellis Henry Green, pokrčil rameny a řekl:

"Tak to jsem samozřejmě netušil. Neprohližím svým pacientům kapsy, to by ke mně podruhé nepřišli."

"Takže o něm nic nevíte? Nikdy předtím jste ho neviděl?" zeptal se detektiv Peterson.

"Potkal jsem ho v noci na ulici."

"Samaritánská služba? Fetišáci si často pomáhají."

Prohledali ordinaci, pak zašli do vedlejší místnosti, kde snad kdysi bývala kuchyně. Objevili tam chemickou laboratoř s prvotřídním vybavením na výrobu metamfetaminu. To sice byl velmi cenný objev, nedokazoval však ani vraždu, ani pojišťovací podvod. Museli se tedy vrátit znovu až na začátek podezření a prověřovat jeden detail po druhém a hledat onu červenou nitku, která povede k důkazům. Nebyli na špatné cestě.

10.

V neděli 29. ledna 1989 se objevil na letišti Dallas-Fort Worth International podivný člověk. Přiletěl v červených šortkách z velmi lesklé látky a v teniskách značky Filla, jinak měl na sobě snad hedvábnou žlutou košili s krátkým rukávem. Nebylo to sice vhodné oblečení, ale někteří turisté, vracející se z dovolené v tropech, se převlékají až na letišti, když jim přijedou po běžícím pásu zavazadla. Mladý muž s podivně červenou tváří přiletěl z mexického Acapulka. To všechno by ještě nebylo důvodem, aby si turistu celníci vzali do vedlejší místnosti. Jim se totiž především nelíbil obličej toho cestujícího. Připadal jim jako opářený, možná velmi spálený mexickým sluncem. Vyžádali si jeho cestovní pas a zjistili, že se jmenuje Wolfgang von Snowden. Prohlédli Snowdenovi kufr. Nějak se jim totiž nezdál, právě tak jako divný výraz tváře cestujícího mladého muže. Začali tedy pečlivě prohlížet jeho zavazadlo a pod podšívkou nepříliš velkého kufru našli dobře schované čtyřnáct tisíc dolarů, ale také osobní doklady na různá jména. Jedno z nich bylo velmi zajímavé, ten člověk měl doklady na jméno Ellis Green.

Posadili se s ním do vedlejší místnosti, zavolali letištní policejní službu, při výslechu se dozvěděli, že se jmenuje Melvin Hanson, že si dal operovat obličej, aby změnil svůj vzhled, a po té plastické operaci ho tváře i čelo ukrutně pálí, zřejmě udělal chybu a chvíli se někde zdržel na sluníčku.

"Kde jste použil toho nepravého jména?" zeptal se policista, který se mezitím spojil s ústřední kartotékou.

"Když jsem pronajímal byt."

"Měl jste nějakého ručitele, nebo jste platil napřed a hotově?"

"Udal jsem ručitele. Dva. Doktora Boggse a Johna Hawkinse."

"Takže zatažení totožnosti. Zřejmě jste měl k takovému činu dost vážné důvody."

"Jo. Měl. A všechno vám řeknu. Jen o jedno vás prosím. Předtím než mne pošlete do Ohia kvůli pojišťovacímu podvodu, tak mě strčte do lapáku. To vím. Buďte tak laskaví, dejte mne do obvodní věznice Tarrant ve Fort Worthu do oddělení pro homosexuály. Já bych mezi normálníma zlodějema nevydržel. Oni totiž po nás jdou."

Melvin Hanson prožil v Miami na Floridě báječné měsíce ve čtyřhvězdičkovém hotelu se dvěma bary. Teď se dostal do cely předběžného zadržení, kde už měl o hodně užší postel. Netajil při výslechu nic, o tom se všichni přítomní přesvědčili, když srovnávali jeho výpovědi s prohlášením svědků. Ti tři darebáci si často telefonovali, považovali tento způsob komunikace za jistější a utajitelnější než schůzky. Nenapadlo je, že telefonické rozhovory doktora Boggse jsou natáčeny.

"Podařilo se nám zjistit," řekl prokurátor Mackenzie, "že podezřelý používal krycího jména Wolfgang von Snowden, ale protože měl špatnou paměť, tak se několikrát například na účtenky hotelu podepsal Wolfgang Eugene Vonsnowden. Patnáctého dubna 1988, v den, kdy zmizel Ellis Green, letěl Hanson z Miami na Floridě do Los Angeles, ubytoval se v Glendale, v hotelu Hollyday Inn, jen pár ulic od ordinace doktora Boggse, a i tam se podepsal tou zkomoleninou Vonsnowden. Následujícího dne zase jel na letiště a odletěl zpět do Miami, odkud odjel taxíkem do nedalekého Key West, kde si v bance otevřel konto na jméno Ellis Henry Green."

Policisté požádali o kontrolu pohybu na bankovních účtech podezřelých, přičemž se zjistilo, že v květnu 1988 dostal Boggs od Hawkinse převodem z bankovního konta 6500 dolarů. Na otázku, za co ty peníze dostal, odpověděl, že mu je

dlužil, a tak je vrátil.

"Dobře, ale kde je vzal?"

"To se budete muset zeptat jeho. Ale pokud já vím," řekl doktor Boggs, "tak si vydělal pár milionů na prodeji těch sportovních souprav."

"Myslíte Just Sweets?"

"Pokud vím, tak jinou firmu neměl. A taky ji nepotřeboval. Just Sweets byl podle mých informací zlatý důl a John Hawkins patří mezi úspěšné milionáře."

Hledali ho, ale nenašli. Jim Peterson měl k dispozici štáb vyšetřovatelů a agenti FBI také pomáhali. Po Hawkinsovi však zůstala jediná stopa. Jeho luxusní kabriolet mercedes. Našli jej na parkovišti letiště v Co-lumbusu. Na Floridě měl na nejdražším pobřeží na okraji Miami luxusní vilu. Teď však v ní bydlel jiný nájemník. Ten pochopitelně netušil, kam se Hawkins odstěhoval, údajně s ním dokonce nikdy nemluvil, ani se s ním nesetkal. Převod luxusní rezidence zprostředkovala realitní agentura. Hledaný zmizel, soudce musel zahájit proces s oběma zbylými, doktorem Boggsem a Melvinem Hansonem. Ten se však objevil před soudem jen jako host, měl svědčit proti Boggsovi, ale přišel, uklonil se a odmítl vypovídat, tak se za ním zase zavřely dveře soudní síně.

Doktora Boggse soudili a podle průběhu procesu se ukázalo, že důkazy o vraždě nejsou přesvědčující. Tak se soudní dvůr zabýval víc oním pojišťovacím podvodem. Za ten se ovšem doktor Boggs nemohl dostat do plynové komory.

Řízení bylo prohlášeno za zmatečné, tribunál zasedl znovu až za tři měsíce a porotci se tentokrát dohodli na doživotním trestu pro doktora Boggse. Když ho odvezli do věznice, zjistili vězeňští lékaři při vstupní prohlídce, že je Richard Boggs nakažen virem AIDS, takže jeho dny jsou sečteny.

John Hawkins, který začal jako homosexuální prostitut, si žil rozmařilým životem dobře vyhlížejícího boháče. Byl mladý, hezký, naučil se chovat jako muž s tučným kontem, potloukal se po světových plážích, jistý čas žil ve vile ve španělské Marbelle, pak se objevil v Acapulku. Na polynéském ostrově Bora Bora měl luxusní apartmá, na thajském ostrůvku Phi Phi si pronajal prezidentské apartmá hotelu Cabana. Jenže svět už byl pro takového seladona příliš malý a komunikační technika dokonalá. John Hawkins plachtil na svém luxusním katamaranu v doprovodu několika vyhlášených krás a dvou hezkých mladých hochů po mořích. Jeho věčná dovolená na lodi s příznačným jménem Carpe Diem, což znamená: využij každý den, trvala celé tři roky. Baval se a někdy už také nudil, ale doprával si všechny slasti zkaženého světa.

Místní policie ho zatkla v přístavu jachet na Sardinii v srpnu 1991. Nedopadli zločince ani agenti FBI či jiné slavné světové policejní organizace, ale sardinští policajti malého přístavu Cannigione.

Detektivům v tomto případě pomohlo televizní vysílání známého seriálu Oprah Winfrey Show, dílu, v němž autoři uváděli případ doktora Boggse. Mezi reklamami v přestávce vysílání se objevila fotografie už několik let hledaného Hawkinse. Jako jeden z osobních údajů byla uvedena i bisexualita zločince. Čirou náhodou se na seriál a na reklamu o přestávce vysílání dívala jedna z bývalých Hawkinsových milenek. Údaj o sexuální obojetnosti jejího bývalého milence ji tak pobouřil, že ponížená a podvedená skočila k telefonu a zavolala do ústředí italské televize.

Hledaný byl přistižen. Lékaři zjistili, že se podrobil operacím obličej, krku, a dokonce i uší, nebylo mu to však nic platné. Tento údajný Glen Donald Hawson, britský občan, který se narodil v Irsku, měl totiž kuriózní identifikační znaménko. Tajemství prozradila právě jeho holandská milenka, která zavolala do italské televize. Hawkins měl skrytou tělesnou vadu, kterou znaly jen jeho milenky a milenci, měl na žaludu penisu bílou kůži. Tato výjimečnost, s níž se někdy chlubil a jindy ji skrýval, ho přivedla před americký soud. Zabavené jmění se blížilo hodnotě pěti milionů dolarů. Ani tato částka mu však nepomohla k tomu, aby ji směl složit jako kauci a být vyšetřován na svobodě a mohl tak znovu zmizet.

OPILCI

1.

Stáli v dolní části hřbitova, sledovali smuteční obřad. Pár rodinných příslušníků, všech dohromady nebylo snad ani dvacet. Ti dva mezi ně nepatřili, seržant Fred Foan a detektiv Jim Barron byli na pohřbu služebně. Neměli sice reálný důvod ani nadějně podezření, snad věřili na náhodu.

"To jsem v životě neviděl, Frede," řekl Barron. "Ten chlap přijde na pohřeb svého syna ožralý jako prase."

"Potácí se, že může skončit v připraveném hrobě dřív než rakev s mrtvým synem."

"V té rodině se prý vůbec hodně chlastá. Mluvil jsem s pošťákem. A popeláři říkali, že mají přede dvěma víc prázdných láhví než v protějším baru."

"Ten opilec je lékař."

"Tomu bych se tedy nechtěl dostat pod skalpel."

"On ale prý je dobrý lékař."

"Kde dělá?"

"Nevím, kde teď dělá, ale dlouho byl v Pearce Hospitalu v El Dorado Springs."

"Jako co?"

"Jako operátor."

"Panebože, to bych si snad slepé střevo radši vyřízl kudlou sám."

Vyšetřovatelé pouze věděli, jak a kde se našla mrtvola doktorova syna Seana. Zjistili také, že lékař Dale Cavaness nežil ve spořádaných rodinných poměrech.

"Jel jsem s traktorem domů od El Dorado Springs. Spěchal jsem jednak proto, že byla strašná zima, a musel jsem doma založit dobytku krmení," řekl farmář Grootson. "Víte dobře, jak to tady na té prokleté pláni vypadá."

"Kde jste ho našel?" zeptal se detektiv Barron.

"To bych vám musel ukázat. Je to kousek od Allen Road. Nejdřív jsem si všiml jenom, že z té suché trávy čouhá bota, víte dobře, že to tam nikdo nekosí. Tak jsem zabrzdil, ale zůstal jsem sedět za volantem, jenom jsem dolů křičel, co tam ten chlap dělá v té zimě, a to ještě zrovna začalo pršet. On ale neodpověděl. Tak jsem šel dolů a podíval se tam zblízka. Já jsem byl přesvědčen, že je to ožrala, který v tom roští vyspává opici, tak jsem mu do té jedné nohy kopl a on se otočil. Ale to už jsem věděl, že je mrtvý."

"Zkoušel jste mu pulz?"

"Ne. Viděl jsem jeho oči. Byly v hajzlu. Viděl jste už někdy mrtvé oči, seržante?"

"Viděl. Vypadají jinak než živé. Kde ho tedy máme hledat? Nemohl byste jet s námi?"

"To teda bych nemohl, já už mám takhle zpoždění. Ledaže byste to šli vysvětlit mým kravám. Řeknu vám přesně, kde leží. Je to Allen Road u Times Beach, roští po levé straně. Ale hned u silnice. Ten chlap je blondák a není ani moc starý."

"A odkud nás voláte, pane Grootson?" zeptal se detektiv Barron.

"Z jedné farmy nedaleko. Já jsem sem musel zajet, protože doma nemám telefon."

"Takže mi řekněte, kde jste, a buďte tak laskav a počkejte tam na nás. My vám potom s krmením krav pomůžeme."

Mrtvý byl už docela mokrá, protože před chvílí začalo pršet, a na pláních v oblasti El Dorado Springs když prší, tak leje. Nebyl to opilec, který v roští naposledy vydechl, byl to muž středního věku, s dvakrát prostřelenou hlavou. Jedna kulka za uchem byla vypálená z velmi krátké vzdálenosti, možná dokonce že střelec opřel pistoli o hlavu. Druhou ránu vypálil zblízka, z třiceti nebo čtyřiceti centimetrů. Prolétla šíjí. Oba policisté viděli hned po prvním pohledu, že nejde o sebevraždu, ten neznámý muž byl zavražděn.

Přijela parta techniků, fotografovali a měřili, také hned mrtvému sejmuli otisky prstů. Když poté vstřčili mrtvolu do černého plastického pytle a zatahli zdrhovadlo, mohli se všichni, kteří byli u toho, rozejít. Detektivové nasedli do vozu a jeli ještě před technickou skupinou na strážnici, farmář dojel na traktoru ke krávinu. Identifikace netrvala dlouho, otisky prstů porovnali s těmi, které měli v archivu. Mrtvý se jmenoval Sean Cavaness, byl synem známého, i když trochu výstředního lékaře. Měl za sebou policejní škraloup, před časem ho totiž přistihli nedaleko periferie St. Louis při výtržnosti spojené s nemírným pitím, otisky založili do kartotéky, opilce pokárali a poslali ho domů.

2.

Mrtvý skončil na pitevně, detektivové Foan a Barron se pustili do vyšetřování bez jediné stopy, která by vedla k příčině vraždy. Navštěvovali jeho známé, vyptávali se sousedů a konečně objevili aspoň nitku k dalšímu podezření. Sousedé totiž den před zavražděním prožili malý horor, který je však velmi vyplašil.

Je třeba říci, že sousedé v Americe jsou stejně zvědaví jako všude na světě. Sousedky však ještě víc. Ve středu 12. prosince příběhla sousedka z kuchyně za manželem k televizoru a řekla, že venku jezdí nějaký blázen už hezkou chvíli kolem jejich domu. Manžel chtěl vyjít ven a zeptat se toho chlapa, co to má znamenat. Byla už tma a on dostal strach. A tak znovu zamkl dveře a ve škvírci stažené rolety se díval na šílence kroužícího kolem plotu usedlosti. Pro jistotu si na kousek papíru zapsal poznávací číslo vozu. To druhého dne přinesl na policejní strážnici, kde zjistili, že vůz patří známému místnímu lékaři doktoru Dale Cavanessovi. Dobře věděli, kdo to je. Pracoval jako velmi spolehlivý chirurg v nemocnici Pearce Hospital v nedalekém El Dorado Springs. Patřil mezi prominenty nejen pro své společenské postavení, ale i proto, že měl mezi místními dost svých pacientů. Je pravda, že někteří o něm tvrdili, že se někdy chová neobvykle hrubě, že nadává a vyhrožuje, ale brali ho takového, jaký byl, protože každý přece je nějaký, a pokud nepase nepravosti, není proč mu takovou povahu vyčítat.

Doktor Dale Cavaness se choval přinejmenším jako podivín. Například vůbec se nepřišel do márnice podívat na svého mrtvého syna Seana. Na pohřbu se objevil opilý, že se sotva udržel na nohou. Měl v okolí dost pacientů, kterým pomohl. Většina z nich ho chválila, ale téměř všichni kroutili hlavou, když říkali, že dokáže být sprostý, drzý a nevyzpytatelný. Mimoto měl za sebou už jeden případ náhlé smrti.

V roce 1977 zemřel za nevyjasněných okolností nejstarší doktorův syn Mark. Tak jako všichni v této oblasti měla rodina Cavanessových dost slušnou farmu, o jejíž provoz se starali nájemní pomocníci. Tam vyrůstali doktorovi synové, včetně tehdy dvaadvacetiletého Marka. Toho pak jednoho dne našli na farmě zavražděného jediným výstřelem z pistole. Ležel na zemi vedle nákladního automobilu, pistoli, kterou byl zastřelen, objevili na podlaze vozu. Byla dokonce řádně zasunuta do koženého holstru. Ten však měl v místě, kde končí hlaveň, prostřelenou kůži, jako by někdo vystřelil, ale nevyndal zbraň z pouzdra.

Vyšetřovatelé místního šerifa se snažili vypátrat aspoň nějaké okolnosti tragického skonu syna z dobré rodiny, ale o stopu vůbec nezavadili. Nepodařilo se ani zjistit, jestli nákladní automobil řídil Mark Cavaness, nebo jestli ho v nákladáku někdo přivezl do blízkosti farmy už mrtvého. Případ očividné vraždy nebyl nikdy objasněn a jako nevysvětlitelný byl uložen do šerifova archivu.

Doktor Cavaness možná nebyl špatný řidič, byl však nebezpečný tím, že si klidně sedl za volant opilý. Měl štěstí na mírné soudece. Způsobil smrt osmadvacetiletého Donalda McLaskyho z Harrisburgu a jeho desetileté dcery. Byl odsouzen za zabití z nedbalosti k tříletému podmíněčnému trestu. Odsoudili ho nejen za řízení vozu v opilosti, ale také za nezákonné držení zbraně, kterou měl ve svém voze.

3.

Ani tento soudní případ však nebyl poslední. V roce 1984 obvinili doktora Cavanesse hned z několika porušení zákona. Překupník drog Stephen Vineyard byl odsouzen v roce 1984 k osmi letům vězení za držení a prodej drog. Mezi jiným vypověděl před soudem, že drogy mu obstarával doktor Cavaness. Seznámila ho s ním jeho příbuzná nebo její dcera, s níž měl doktor milostný poměr. Ani jednu z těchto okolností se policistům nepodařilo dokázat, a tak případ skončil v archivu. Detektiv Barron se však dostal k materiálu proti doktoru Cavanessovi jen prostou dedukcí. Začal se zajímat o jeho soukromý život, vyslýchal svědky, kteří mohli něco vědět o poměrech doktora k jeho manželce a třem synům, a

nestačil se divit, jaké monstrum se začalo objevovat pod bílým pláštěm lékaře, který svou vlídností pomáhal nemocným překonat utrpení nemocí.

Už jeho dům se vymykal americkému standardu. Stál stranou, jako by se jeho majitel chtěl lišit od ostatních. Městečko Harrisburg se svými možná ani ne deseti tisíci obyvateli nemělo zrovna výhodné podnební podmínky. Hodně tu přšelo, což bylo dobré pro pastviny. Doktor Dale Cavaness koupil ošklivý patrový dům z červených cihel na West Walnut Street a nestýkal se se svými sousedy, pokud ho nepožádali o pomoc jako lékaře.

"Tak jsem se dozvěděl všechno," řekl detektiv Barron, když se vrátil. "Ten doktor je totiž chlap dvou tváří."

"Odkdy skládáš básně?" smál se Fred Foan.

"Budeš se divit, jak to sedí. Když je v nemocnici, nebo ošetřuje jinde pacienty, je milý, pozorný, optimistický a chová se vybraně. Doma je to pes."

"Jak se ten pes projevuje?"

"Sekýruje rodinu. Mlátí ženu a děti."

"Opravdu bije děti?"

"Teď už asi ne. Jeho tři synové byli bez matky. Ta se s doktorem totiž už před více než deseti lety rozvedla. Jednoho syna kdosi zastřelil a druhý to koupil teď."

"Chlastal?"

"Všichni pili. A v takových případech to u nich doma vypadalo jako na bojišti. Sousedi se shodli v názoru, že ta dobrá paní Cavanessová měla od něj utéct už dávno a nečekat, až jí zcela zničí život."

"Bil ji často?"

"Vždycky když se dostal do hádky se svými klukama."

"A jak to bylo s tím zastřeleným synem? S tím prvním."

"Nenašel se jediný důkaz, a tak ten spor skončil v archivu."

Matka tří chlapců se odstěhovala a žila konečně šťastným životem. Už se nemusela bát, že špatně naladěný manžel si najde záminku, aby ji mohl seřvat a zřádkovat. Rodinné výbuchy se však přece jen konaly při narozeninách, o Velikonocích, na svatého Valentina a o vánočních svátcích. Ty začínaly podle předpokládaných pravidel. Napadl nový sníh, i přes den se v údolích válela mlha, i doma vládlo klidné sváteční počasí. Všichni s obavou čekali, kdy dojde k výbuchu.

Při zdobení vánočního stromku to ještě jakž takž šlo, ale po obědě, když už se přestalo pít pivo a přešlo se na whisky, to začalo jiskřit. Průběh hádky byl daný. Doktor okřikl z nějakého nesmyslného důvodu svého syna Seana, kterému bylo dvacet a chtěl rozhodovat o tom, co má a nemá dělat bez rozkazů otce. Vynadal mu, že je lenoch, který to v životě nikam nedotáhne, syn mu výtku vrátil tvrzením, že syn je jen takový, jak ho otec vychoval.

"Ty si myslíš, že jsi lepší, než jsem já?" vykřikl Sean.

"Seber si svých pět švestek a zmiz. V mém domě nemáš co hledat."

Detektiv Barron se později zeptal paní Cavanessové, jak hádka probíhala.

"Mysleli to ti dva opravdu tak, jak to říkali?"

"Samozřejmě. Jenže můj bývalý manžel měl nějakou velmi špatnou náladu, anebo vypil ještě víc než jindy. Já jsem z jeho jednání dostala strach."

"Choval se jinak než jindy?"

"Úplně jinak. V jeho obličejí se objevil nepředstavitelně zlý výraz."

"Jiný, než když vás kdysi předtím bil?"

"Ano."

"Vy jste byla u toho, když se hádali?"

"Ne. Byli ve vedlejší místnosti."

"Takže jste je jenom slyšela. Kdy to bylo, paní Cavanessová?"

"Třináctého."

"Že jste už zdobili vánoční stromek?"

"Ne. Nezdobili. Ti dva, můj bývalý manžel a Sean, ve vedlejší místnosti zatím jen přitesávali stromek do stojanu. Měli tam sekyrku, a toho jsem se bála."

"Šla jste do toho vedlejšího pokoje?"

"Ne. Šla jsem k oknu, protože jsem slyšela prásknout venkovní dveře. Oba k nim běželi, pak vyběhl první ven Sean, skočil do svého vozu a na plný plyn odjel."

"Co udělal jeho otec?"

"Chvilí stál venku a vykřikoval: Já tě jednou chytnu a pak tě zabiju. Ať mě zavrou, já toho kluka stejně zabiju."

"Kdy se váš Sean vrátil?"

"Nikdy. Zůstal v St. Louis, našel si tam laciný podnájem a měl pokoj."

"Jak se živil?"

"To nemám ponětí. Já jsem s ním už nemluvila. Jen jsem se dozvěděla, že hodně pije. Že sedí doma u flašky a pije."

"Vy jste, paní Cavanessová, potom bydlela se svým třetím synem?"

"Ne."

"Ale stýkala jste se s ním?"

"Ne příliš často. Spíš jen náhodně. On nestál o moji přítomnost. Snad proto, že jsem mu připomínala to hrozné dětství."

"Takže jste nevěděla, že šel po pohřbu svého bratra na policii?"

"Ne. To jsem se dozvěděla až od vás."

4.

Detektiv Barron zatelefonoval doktoru Cavanessovi do nemocnice a požádal ho, aby se dostavil na policejní stanici, chtěl by si ujasnit několik maličkostí kolem vraždy jeho syna Seana. Doktor se schůzkou souhlasil. Vešel do místnosti, kde už na něj čekali oba vyšetřovatelé Barron a Foan, s úsměvem. Když mu položili první otázky, choval se jako grand ze světa důležitých osobností, až zbytečně zdůrazňoval své společenské postavení a jednal s policajty, jako by ho zastavili na ulici pro rychlou jízdu a obtěžovali ho, když spěchá na důležitou schůzku.

To ještě netušil, že jeho návštěva na policii nebude žádný čajový dýchánek s přáteli. Tvrdý výslech trval nepřetržitě šestnáct hodin. Když se rozednilo, seděl na dřevěné židli jako boxer po prohraném zápase. Ještě se však nevzdal.

Všechna obvinění odmítl. Výpovědi svědků označil za nesmyslné. Jako robot prohlašoval, že to, co tvrdí svědci, není pravda, nebyl tam, proto ho tam nikdo nemohl vidět, a když mu detektiv Barron ukázal zmačkaný útržek papíru s číslem jeho vozu, řekl, že tohle si mohl napsat kdokoli kdykoliv, jeho vůz jezdí po silnici a parkuje na mnoha místech mimo město anebo v některé z ulic. O možnosti vraždy svého syna nemohla vůbec být řeč.

"Jenže my máme důkazy o tom, že jste se vy dva onoho večera sešli."

"Ale jo," změnil doktor Cavaness unavený pohled v úsměv. "Já jsem Seana ten večer navštívil, ale nic víc."

"Kde jste se s ním sešel?"

"Tam, co bydlí."

"Co jste mu chtěl?"

"Co asi tak může chtít otec, který navštíví svého syna?"

"V kolik hodin jste za ním přišel?"

"V půl jedenácté."

"Co jste tam dělal?"

"Nejdřív jsme si šli koupit cigarety a něco k pití, to si konečně můžete ověřit v obchodě proti jeho bytu."

"Jak dlouho jste se u syna zdržel?"

"Asi do půl druhé ráno."

"Proč jste nám tuto návštěvu až do této chvíle zatajoval? Máte k tomu nějaký vysvětlitelný důvod?"

"Měl jsem strach, abyste mne nepodezírali. My jsme se se synem občas hádali, ale to je generační rozdíl v názorech na jisté věci, běžný snad v každé rodině. My jsme třeba nosili dlouhé vlasy a oni se dají ostříhat dohola, a už máte hádku na talíři."

Když mají detektivové či tajní agenti před sebou tvrdohlavého soupeře s nervy jako dráty, anebo zase nerváka, který dělá při vyšetřování zmatek, tak ho dají uzrát do cely předběžného zadržení. To malé okénko s mříží, ta zatuchlá rohožka místo domácí postele s vodní matrací, udělají své. Psychické bitvy bývají tiché a klidné. Žádné výkřiky, vyhrožování a přísahy, že pomsta bude sladká. Detektiv Jim Barron měl za sebou kus života mezi grázly, kteří měli ještě i při výslechu, na který je přivedli v poutech, dost drzosti, aby pokračovali v zapírání. Věděl, jak na ty zmetky lidského rodu jít. A tak po třech dnech nejistoty překvapil doktora Cavanesse zdánlivě nezajímavou otázkou:

"Dostal jste po synově úmrtí nějaké peníze?"

"Ne. Samozřejmě že ne. A od koho bych je měl dostat?" řekl zatčený doktor.

"Já jsem myslel od pojišťovny."

"Jestli máte na mysli životní pojistku, tak tu můj syn neměl."

"To ale není běžné. Zvlášť u vás jako u lékaře, který ví, že má na operačním stole pojištěnce."

"Já jsem se, pane, o to taky kdysi pokusil, ale pojišťovna Seana odmítla pojistit."

"Můžete mi říct proč?"

"Protože chlastal a vědělo se o tom."

"Vy taky nejste abstinents, ale životní pojistku přece máte. Nebo snad ne?"

"Já jo, ale on ne."

Šikovný lékař byl ve svém oboru mistrem, v psychologii však zřejmě nevynikal. Po dvou dnech přišel totiž s další romantickou verzí.

"Já se vám tedy přiznám. Nechtěl jsem to původně udělat kvůli čestné památce mého syna. Teď ale vidím, že musím s pravdou ven. Můj syn spáchal sebevraždu. Možná že v opilosti, ale v mé přítomnosti."

"Proč jste to neřekl hned?"

"Měl jsem strach. Nechtěl jsem, aby se lidé, ani moje rodina, dozvěděli, že si sáhl na život."

"Chcete říct, že se zastřelil tím revolverem, co se našel v koženém pouzdru?"

"Ano. Tím. Nevím, jak se k té zbrani dostal."

"Myslíte, že sebevrah se může střelit do hlavy dvakrát za sebou? Vy přece jste lékař, musíte vědět, že je to nemožné."

"Dobře, tak já vám to ještě také řeknu. Když se to stalo, tak jsem si uvědomil, jaká by to byla ostuda, a tak jsem vzal tu pistoli, co vedle něj ležela na zemi, a druhým výstřelem jsem chtěl zamaskovat tu sebevraždu."

"Když tedy ne sebevražda, ale vražda, kdo tedy měl být jeho vrahem?"

"Tak tuhle otázku jsem si nepoložil. Asi to bude moje chyba."

"Nejenom to. Kdyby váš syn spáchal sebevraždu výstřelem, při němž se hlaveň pistole dotýkala jeho hlavy, tak by musel mít nejen na ruce, ale i na obličeji stopy spáleného střelného prachu. Naši technici ale nic takového na kůži mrtvého nenalezli. Nemůže to tedy být pravda. Chcete nám snad naservírovat ještě nějakou hloupou lež, anebo se konečně přiznáte k vraždě svého syna?"

"Nezavraždil jsem ho. A se stopami zbytků střelného prachu jsem to taky předvídal. Proto jsem mu mokrým hadrem otřel nejen tvář, ale i pravou ruku. Nebo obě? To už si ani nepamatuju."

"Pamatujete si jen věci pro vás prospěšné," řekl detektiv Barron. "Kolik vám vyplatila pojišťovna za životní pojistku vašeho zastřeleného syna?"

"Nevím, o čem mluvíte."

"Ale my víme. Po jeho zavraždění jste zinkasoval sto čtyřicet tisíc dolarů."

Policisté předložili důkazy, 19. listopadu stál obviněný Dale Cavaness před soudním dvorem a státní žalobce John Goldman přečetl obžalobu z vraždy prvního stupně. Hned druhého dne odpoledne porotci vraždícího lékaře odsoudili k trestu smrti. Odvezli ho do missouriské státní věznice v Jefferson City, kde měl být popraven.

OKULTISTA

1.

"Kdy vám zavolali, paní doktorko?" zeptal se inspektor Dominicks.

"V šest ráno."

"Vy se s těmi Coppolinovými znáte?"

"Doktor Coppolino je můj kolega a bydlí nedaleko."

"Ještě vás poprosím o předepsané náležitosti. Vaše celé jméno a titul, prosím."

"Jmenuji se Julliette Karowová, je mi čtyřicet, jsem lékařka, dneska je 28. srpna 1965, datum do protokolu taky patří."

"Řekl vám důvod, proč vám v tuto neobvyklou dobu volá?"

"Coppolino řekl, že našel svou ženu v posteli mrtvou. Tak jsem na sebe něco hodila a hned jsem tam jela. Není to daleko, Coppolinovi se nedávno přestěhovali do velmi pěkného domu na Bowsprint Lane."

"Tak to je dozajista dobrá adresa. Do některého z těch nových domů?"

"Do jednoho z nejnovějších."

"Jak se jmenuje doktor Coppolino křestním jménem?"

"Carlo. Ale někdy se píše taky jen Carl."

"Čekal na vás?"

"Stál v otevřených dveřích a hned mi řekl, že ráno našel svoji manželku v posteli mrtvou. Jak se zdá, byl příčinou infarktu myokardu. Ještě mi řekl, a to mi už připadalo zbytečné, oba jsme přece profesionálové, že se ji už kolem večere dělalo špatně, stěžovala si na bolesti na prsou, že se jí snažil přemluvit, aby mu dovolila zavolat ještě lékaře. Ona totiž taky byla lékařka."

"Vám ale bylo na náhlém skonu lékařky Carmely něco podezřelého. Můžete nám podrobně říci co a proč?"

"Možná že to byl jen dojem. Nechci tvrdit, že mám pravdu, ale tělo mrtvé bylo v podivné poloze. Neležela na zádech, jak by se dalo čekat, ale na boku, a přitom měla pravou ruku vespod pod tělem. A ještě něco, Carmela Coppolinová byla velmi mladá na infarkt. Bylo jí tak kolem třiceti. Kdyby trpěla nějakou koronární poruchou, tak by se o tom už předtím muselo vědět. Ta žena však nikdy nestonala, byla naprosto zdravá."

"Neptala jste se doktora Coppolina na nějaké detaily?"

"Nepovažovala jsem to za vhodné bavit se v tak dramatické chvíli o možnostech co by kdyby. Navíc ta ruka, na níž ležela, nebyla vůbec oteklá."

"A měla být?" zeptal se inspektor Dominicks.

"Jistě. Smrtelné krevní skvrny také neodpovídaly té divné poloze. Lůžko vypadalo jako čerstvě povlečené. Prostěradlo nebylo zmačkané a krevní skvrny nebylo vidět. Po smrti se totiž krev usazuje v těch fyzicky nejniž položených partiích těla."

"Řekla jste o vašem podezření doktoru Coppolinovi?"

"Ne. Byl v té době v jiném pokoji. Viděla jsem ho jen na chvíli v pootevřených dveřích, jak polyká nějaké tablety, zřejmě pro uklidnění. Já jsem tedy mrtvolu prohlížela, abych mohla podepsat úmrtní list."

"Proto pro vás doktor Coppolino poslal?"

"Zřejmě. Vždyť byla jeho žena po smrti."

"Proč si vybral právě vás?"

"Protože bydlím nedaleko, protože se známe, protože jsme kolegové."

"Co jste uvedla na úmrtním listě jako příčinu smrti?"

"Koronární okluze. Kopii jsem ještě téhož dne postoupila oblastnímu soudnímu lékaři v Sarasotě, aby rozhodl, jestli se bude nebo nebude pitvat. Řekl mi ještě později do telefonu, že pro pitvu nevidí žádné důvody."

2.

Doktor Carlo Coppolino dal příkaz pohřebnímu ústavu, aby mrtvou manželku dopravili lodí do New Jersey, kde žijí její rodiče. Ti se postarají o důstojný pohřeb, ti také vědí, komu je třeba rozeslat parte. Inspektor Bruče Dominicks se případem náhlé smrti dál nezabýval, když však mluvil s jedním z Coppolinových spolupracovníků, ale také se sousedy, rozhodl se ve vyšetřování pokračovat. Zatím to byl jen jistý pocit nejistoty, nevěděl, kde začít, ale zdálo se mu, že lidé nepovažovali doktorovo manželství za příkladné.

"Já jsem koukal jako blázen, pane inspektore," řekl soused George Thomson. "On se totiž vůbec nechoval jako pozůstalý. Já vím, že doktoři jsou zvyklí na mrtvé, ale v tomhle případě se mi to nezdálo."

"Choval se nějak podezřele, nebo co vám na vdovci vadilo?"

"Jednak tam za ním domů chodily návštěvy."

"To se ale v případech úmrtí rodinného příslušníka dělá."

"Jenomže tohle byla pořád jedna a táž ženská. Mladá, pěkná. Někdy přijela až večer, ale pokaždé když děti nebyly doma. Jednou mi doktor, i když jsem se ho na nic neptal, řekl, že uvažuje o tom oženit se. Nechce být sám. Je to moc smutné."

"Kdy vám to řekl?"

"Druhý den po pohřbu, hned jak se vrátil z New Jersey."

"Věděl jste, koho si chce vzít?"

"Ne. To mi neřekl, ale já jsem si to snadno domyslel. Musela to být ta vždycky dobře oblečená žena."

"Ale neoženil se."

"Jak to?! Já vám dokonce řeknu, jak se ta paní jmenuje, řekl mi to totiž pošťák. Mary Gibsonová a oženil se s ní přesně měsíc po pohřbu své ženy. Bylo to ale už devětadvacátého srpna, kdy mi řekl, že to udělá. Jako by čekal na schválení." Inspektor Dominicks se pustil po stopě doktora a nestačil se divit. Čerstvý vdovec byl lékař s dobrou pověstí, šikovný, oblíbený, profesionálně prvotřídní. Jeho rodina, ostatně jako mnoho jiných v období evropské krize, se přistěhovala do Spojených států už po první světové válce. Carlo Anthony Coppolino se narodil v Brooklynu jako šesté dítě místního holiče a kadeřníka a jeho manželky, která si přivydělávala praním prádla zámožnějším paničkám. Carlo byl vzorným dítětem. V domácnosti pomáhal, v neděli roznášel noviny a byl velmi bystrý, dobře se učil a dokázal si už jako desetiletý kluk ukládat vydělané dolary do hrníčku s červeným srdcem. Takže měl našetřeno, když se šel zapsat na lékařskou fakultu Fornhamské univerzity.

Už od malička byl hezké dítě, pak hezký kluk, nakonec hezký tmavovlasý lékař se snědou pletí. Dokázal se chovat, jako by nepocházel z dvoupokojového bytu s okny zpoloviny zastřeny chodníkem. Spolužačky obdivovaly jeho štíhlou atletickou postavu. Spolužáci ho považovali za samotářského podivína. S nikým se moc nebavil, nezúčastnil se žádných večírků, byl sice velmi milý, ale ne přátelský, později si jeho kamarádi povídali, že ho viděli chodit s parádní holkou.

Jmenovala se Carmela Mussettová. Když se poprvé viděli, byla v nultém ročníku medicíny na vysoké škole Trinity ve Washingtonu D. C. Byla velmi hezká, pocházela z rodiny známého a bohatého lékaře z New Jersey. Ti dva si hned padli do noty a chodili spolu. To bylo v roce 1952. Když oba v roce 1958 promovali na lékařské fakultě v Long Islandu, tak se rozhodli, že se vezmou. Později se objevily oprávněné dohady, že se budoucí zeť svým jednáním i výsledky studia Carmeliným rodičům tak zalíbil, že ho na studiu finančně podporovali. Univerzitní taxy byly velmi vysoké.

3.

Carlo Coppolino měl dlouho hluboko do kapsy. Nebylo mu tedy proti mysli, když se o rodinnou pokladnu odpočátku starala jeho manželka Carmela. Je třeba zdůraznit, že se novomanželé skutečně milovali, že u obou šlo o první a jedinou lásku, že se na jisté životní rozcestí dostali až později, když se jim narodila holčička, kterou dali pokřtít jménem Monica. Ale ještě předtím spolu pracovali jako sekundáři Brooklynské metodistické nemocnice, nezůstali tam však dlouho. Carmela si našla místo výzkumného lékaře v laboratoři farmaceutické firmy, Carlo nastoupil jako anesteziolog v Riverview Hospital v Red Bank v New Jersey. Přestěhovali se do Middletownu. Carlo si zařídil soukromou ordinaci. Pracoval tedy na plný úvazek v nemocnici, mimo to však měl ještě privátní pacienty. Middletown nebylo bůhvíjak zajímavé maloměsto, ale stylem bungalovů, hospodských barů s gigantickými billboardy doporučujícími kokakoly a hamburgery se sýrem, se podobalo ostatním americkým.

Doktor Coppolino měl dobrý nápad. Mimo svého závazku v nemocnici a soukromé ordinace si vymyslel ještě další výdělečnou činnost. Dal si do místních novin inzerát, že léčí nepříjemné nemoci odbornou hypnózou, protože ať chceme nebo ne, většina nemocí začíná kdesi v našem myšlení, v bezbřehé nudě a škodlivých návycích. Co však bylo nejzajímavější, doktor Coppolino zaručoval, že vyléčí notorické kuřáky z nebezpečného návyku, a když jeho metodě ještě pomohou psychickou vstřícností, tak už nikdo z nich nevezme cigarety do ruky. Většinou to však byly pacientky a jejich stálá přítomnost v ordinaci až do pozdních večerních hodin byla počátkem doktorova konce. Byl prý to průvod krásných žen. Uléhaly na pohovku čalouněnou omyvatelnou bílou potahovou látkou, ležely před ním se zavřenýma očima a dlaněmi skříženými na prsou, jak jim lékař-čaroděj přikázal, připraveny přijímat rozkazy a plnit je.

"Já jsem se do toho chlapa zamilovala hned první večer," prohlásila později matka tří dětí Pamela G., která nedovolila, aby její skutečné jméno bylo publikováno.

"Čím vás tak očaroval?" zeptal se inspektor Dominicks.

"Měl krásný hlas. Nikdy jsem ještě takový neslyšela. Řekla bych, že byl sametový a jako by slova neříkal, ale hladil jimi."

"Vy ale přece nejste nezkušená žena. Žijete v manželství víc než deset let, máte tři děti."

"To je moje šarže. Dělam pořád totéž, vařím pořád stejná jídla, peru a žehlím."

"Vy se ale přece s vaším manželem milujete. Myslím tím pohlavní styk, soulož."

"Je to taky pořád stejný jídelní lístek. Ale když jsem si lehla v ordinaci na to kanape, poslouchala jsem ty divné věty, které neříkal, ale zpíval, tak jsem měla pocit, že nemám k večeri guláš, ale pečeného páva nadívaného uzeným lososem."

"Takže jste byla v transu?"

"To teda jo, inspektore. Když jsem se probudila, tak jsem si na nic nemohla vzpomenout. Jen jsem věděla, že v pátek přijdu zas a nepotřebuju si nic pamatovat, a na kouření jsem se taky hned vykašlala. Ne kvůli sobě, abych nedostala plicní rakovinu, jak bylo v tom inzerátu, ale kvůli tomu, že on to chtěl."

"Sugesce je taková malá šachová partie s hráči nestejné úrovně. Vy jste nemohla zvítězit, kdyby vám to nedovolil. Vy jste ho prostě poslechla ve všem."

"Jistě."

"Nevadí vám to?"

"Ani trochu. Já totiž za nic nemůžu, když to dělám v transu."

4.

Carlo Coppolino byl původně zádumčivý chlapec, později nesmělý a neprůbojný. Hezkých pár let žil spokojeně se svou manželkou. Pokoušel se sice o realizaci několika nápadů, ale všechny byly jen v rámci profese anesteziologa, tedy lékaře, který se při operacích stará o řízení bezvědomí pacienta. Když za ním později chodily znuděné paničky,

předepisoval jim prášky na spaní nebo na zmírnění bolesti. Když už byl zavedený, měl dobré jméno, a tím i dostatečnou klientelu, začal objevovat novou stránku života a střídal milenky stejně často jako spodní prádlo. Po delší praxi, kdy už měl tolik zkušeností, že je mohl rozdávat, padla nečekaně kosa na kámen, Carlo Coppelino se seznámil s Marjorií Farberovou.

Krátce předtím se Carlo Coppelino dostal do nezáviděníhodné situace. Začal se v nemocnici Riverview podivně chovat k jedné z ošetřovatelek, s nimiž na operačním sále společně pracoval. Byla sice mladá, přesto však měla za sebou dobrou praxi, lékaři, kteří si ji vyžádali do operačního týmu, byli přesvědčeni, že se na ni mohou spolehnout. Nebyla snad zářivě hezká, byla milá. Každého z pacientů dokázala potěšit aspoň pár slovy nebo jen úsměvem. Carlo Coppelino ji z neznámého důvodu nenáviděl a nesnažil se svou averzi skrýt. Hledal na její práci chyby, poučoval ji v případech, kdy to nebylo třeba, pomlouval ji, kde mohl, a mnozí se shodli v názoru, že proti nešťastné dívce uspořádal nemístné tažení.

Žaloval na ni primán, obviňoval ji z chyb, které nemohl dokázat. Neznámý zaměstnanec riverviewské nemocnice v Red Bank poslal na ni do místní stanice FBI jakési zmatené udání, v němž radil, aby si tu holku pořádně proklepli, dělá totiž věci, které patří před soud. Anonym nenapsal, jaké věci, ani proč se mu zdají být nezákonné. Agent FBI se v nemocnici vyptával lékařů i sester, několikrát však při výsleších uslyšel jméno doktora Coppelina. Za týden se pak v administrativní kanceláři nemocnice objevili dva členové technické skupiny FBI. Snažili se zjistit, co se vlastně děje. Vyšetřování bylo onou pověstnou kapkou do plné sklenice. Žádná soukromá nemocnice si nemůže dovolit aféry, které by mohly poškodit její dobré jméno. Doktor Coppelino už také ztratil zájem na zaměstnání v Riverview Hospitalu, a tak se dohodl s ředitelem, že se rozejdou. Doktor Coppelino měl však svůj zdánlivě dobře promyšlený plán. Vyšetřovatelé jej objevili až o hodně později. Coppelino, jako ostatně každý lékař, byl pojištěn. Když zrušil svůj pracovní poměr, oznámil pojišťovně, že musel odejít ze zdravotních důvodů, protože má značné srdeční potíže. Podrobil se několika prohlídkám a záznam na elektrokardiografu jeho tvrzení potvrdil. Pojišťovna mu tedy začala vyplácet podle smlouvy 1500 dolarů měsíčně, což nebylo špatné, i když neobvyklé. Coppelinovi bylo v té době třicet a v tomto věku byly srdeční potíže výjimkou.

Middletown v New Jersey je pro svou polohu považován vlastně za předměstí New Yorku. Má asi šestnáct tisíc obyvatel, mezi nimiž je dost bohatých. Jedna část městečka, Fox Run, je považována za exkluzivní. Doktor Coppelino, který bydlel s rodinou v jedné z nejlepších vil, patřil mezi elitu. Byl sice lékařem, ale roztrušoval o sobě, že bude spisovatelem. Skutečně napsal knihu, nebo spíš odborné pojednání s titulem "Využití hypnózy v anesteziologii" a chystal se napsat ještě další odborná díla. Nečekal, že ho psaní užití, ale on nebyl závislý na honorářích, měl svou zdravotní rentu a manželka také vydělávala přibližně tolik.

Jedním z Coppelinových sousedů ve Fox Run v Middletownu byl plukovník William Farber. Byl to starý a velmi vážený muž, který měl za sebou úspěšnou vojenskou kariéru. Jeho manželka Marjorie byla o hodně mladší, s postavou, o jaké se mnoha ženám jen zdá. Doktor Coppelino v té době hrál roli zajímavého, leč churavého spisovatele, stále se však zabýval léčbou zájemců hypnotickou sugescí. Není jasné, jestli si Carlo Coppelino sám sobě vsugeroval, že je chudák trpící nemocí, jestli to nebyl jen jeden z jeho převleků, jisté je, že se kráska středních let nabídl, že ho bude na jeho výpravách do knihoven a studoven doprovázet. Později se objevilo svědectví jednoho z knihovníků, že se o doktoru Coppelinovi šuškal, že trpí nevyléčitelnou nemocí a zbývá mu sotva pět let života. Zdravý nemocný chýry z pochopitelných důvodů podporoval. Vždyť zatím přece stále bral od pojišťovny invalidní rentu.

Carmela Coppelinová zpočátku vychlovala rodinu Farberových až do nebe. Přestože Farberovi mohli být rodiči Coppelinových, stýkali se stále častěji a při jednom ze setkání u bazénu přišla řeč na kouření paní Marjorie a Carmela Coppelinová jí doporučila svého manžela, který se problémem už dlouhá léta zabývá a pomocí hypnotické sugescie může vášnivého kuřáka vyléčit.

5.

První seance se konala v pondělí 4. února 1963 v bytě Farberových. Coppelinová terapie obsahovala dost čarodějnických prvků. Nezapomněl na náležitě dramatickou hudbu, kterou měl na pásce. Mluvil tiše, leč důrazně barytonem, dával si záležet na každém slovu i každém gestu. Když začal s dotyky doširoka napnutých dlaní, věděl, že překročil Rubikon, a v transu nepřítomnou Marge políbil. Není známo, jestli se milovali ještě ve stavu jejího bezvědomí. Pravděpodobnější je, že oba přestali s předstíráním a seanci proti kouření zakončili normální souloží.

Případ čarujícího doktora Coppelina posuzovalo mnoho kriminalistů, univerzitních profesorů zabývajících se kriminalistikou či dokonce dějinami sexu. Dva z nich, Evans a Clarkson, se shodli na tomto úsudku:

Marjorie Farberová byla mistryní v lásce. Doktor Coppelino měl jistě dost velkou praxi, ale vůbec ho nenapadlo, co všechno ještě neumí. Jeho nová milenka byla o hodně starší, měla však fantasticky dokonalou figuru a každý ze svých půvabů dokázala využít ke spokojenosti obou. Dlouho chodila na Carlovy seance, možná ze zvědavosti, anebo s dobře vymyšleným plánem, a když přišla chvíle, kterou si vybrala, tak se milenci předvedla v umění milovat.

Carlo Coppelino stále vystupoval jako nemocný chudák, ona si zase vybrala roli samaritánky, která ho na jeho cestách pro jistotu doprovází, kdyby náhodou potřeboval pomoc. Její manžel William Farber byl odpočátku proti, ale protesty mu nebyly nic platné. Jeho manželka se se svým dvorním hypnotizérem dokonce vypravila na týden či dva na Floridu. Vystupovala jako jeho ošetřovatelka, později však prohlásila:

"Milovali jsme se aspoň třikrát denně. Bylo to nádherné. Můj miláček Carlo netrpěl už žádnou nemocí, ani ve floridském dusném vedru. Jestli někdy trpěl koronární insuficiencí, tak v Miami Beach rozhodně ne. Ale já jsem definitivně přestala kouřit. Jeho hypnotické seance pomohly."

"Co tomu říkal váš manžel?" zeptal se inspektor Dominicks.

"Zlobil se. Byl protivný. Dokonce mi začal vyhrožovat."

"Měli jste už někdy předtím v manželství nějaké nesrovnalosti?"

"Ne takové, aby stály za řeč. Nikdy nešlo o nic vážného."

"A co když jste se vrátila z Floridy?"

"Dělala jsem jenom to, co mi řekl Carlo."

"Kdo přišel na nápad s trápením Williama Farbera?"

"Carlo."

"Kdy vás do svého plánu zasvětil?"

"Procházeli jsme se po promenádě, kde kotví turistické lodě. Tenkrát tam zrovna začali stavět nějaké obchodní centrum a fontánu před prodejnou vstupenek."

"Co jste tedy chystali?"

"Ofenzívu. Já už jsem měla manželových keců a zákazů až po krk. Teď už jsem ho velice nenáviděla, a tak jsem začala s první fází plánu, na kterém jsme se dohodli. Že už s ním nebudu spát."

"Myslíte opravdu spát, nebo milovat se?"

"Obojí. Taky jsem se přestěhovala do jiného pokoje a na noc jsem se začala zamykat."

"Co váš manžel?"

"Mohl se zbláznit, jak se vztekal. William nebyl žádná bačkora, nenechal si nic líbit."

"Bylo to vaše jednání taktické?"

"Na to se zeptejte Carla."

"Chci to slyšet od vás," trval inspektor na odpovědi.

"Přišel s nápadem, že budeme spolu zatím žít jen jako přátelé."

"Tedy rozvod od lože?"

"Nechtěl, abychom se stýkali."

"Měl k tomu důvod?"

"Deset, dvacet, a všechny byly přesvědčivé."

"Co tedy konkrétně chtěl?"

"Rozvod nebo prohlášení sňatku za neplatný."

"Copak něco takového existuje?"

"Nevím, říkal to takhle."

"To by se přece musel rozvést taky on."

"Asi to plánoval."

"A neplánoval snad ještě něco jiného?"

"Nevím, co máte na mysli, inspektore Dominicksi."

"Ale víte. Vy jste přece večer 30. června 1963, jen si vzpomeňte, byla to náhodou neděle, zatelefonovala ke Coppolinům a chtěla jste, aby k vám přišel doktor, že si nevíte rady."

"No, já jsem si nevěděla rady. Dcera šla nahoru do ložnice a začala křičet, že tam táta leží v bezvědomí."

Vyběhla jsem nahoru a viděla jsem, že je zle. Vypadal strašně a dcera to taky říkala, tak jsem zavolala lékaře, aby rychle přišel."

"Přišel?"

"Ne. Přišla jeho manželka. Ona je přece taky lékařka. A on nesmí provozovat lékařskou praxi kvůli pojišťovně, mohla by mu přestat vyplácet podporu."

"Co tedy řekla Carmela Coppolinová?"

"Že můj manžel zemřel."

6.

Nikdo nikoho z ničeho nepodezříval. Manželka zemřelého řekla Carmele, že si už včera a pak ještě pozdě odpoledne stěžoval na silné bolesti na hrudi, a Carmela kývla, protože to skutečně vypadalo na infarkt. Prohlédla mrtvého, který měl na jedné straně boku několik modřin, jinak však nic nebránilo tomu, aby vystavila úmrtní list, na němž uvedla jako příčinu smrti trombózu věnčitých tepen. William Farber byl plukovník ve výslužbě, proto směl být pochován na Arlingtonském hřbitově, kde mu vystrojili pohřeb s patřičnými vojenskými poctami. Nepřišlo tam mnoho lidí, byly tam však obě ženy, Carmela Coppolinová a Marjorie Farberová.

Po této události se život na Fox Runu vrátil do starých kolejí. Carmela Coppolinová měla dobře placenou práci ve výzkumné laboratoři, Carlo napsal ještě dvě knížky a vypadalo to, že se celý náklad prodá.

"Osmnáct měsíců byla hladina jejich života klidná," řekl inspektor Dominickš šerifovi sarasotské oblasti Stoneovi.

"On přece ale podle zápisu v protokolu odjel bez manželky, ale s Marjorií Farberovou do Atlantic City."

"To je sice pravda, ale byl to jen víkendový výlet, a kdo ví, jestli ne něco jako noc v hotelu na rozloučenou."

"Myslíte, že už se s ní nechtěl stýkat?"

"Vím to určitě. Trvalo to ještě osmáct měsíců, ale Farberová mu už asi šla na nervy. Ona totiž byla rozená pečovatelka a při každé příležitosti se mu podbízela. Já si myslím, že to byl konec jejich poměru."

Vypadalo to tak a Carmela Coppolinová mohla být klidnější. Rodině se dařilo dobře, peníze jim také nescházely, a tak se rozhodli, že se přestěhují na Floridu. Carmela dala výpověď, prodali dům na Fox Runu a koupili jiný a lepší na Floridě, na ostrově nedaleko Sarasoty na pobřeží Longboat Key.

Pochopitelně že tam bylo lepší podnebí, že krajina s palmami, rozkvetlými agávami tvořila báječnou kulisu pro šťastný život. Nedaleko Sarasoty je národní park Jungle Gardens a slavné Muzeum cirkusového umění. Idylické prostředí, báječný klid, zahradní plot lemovaný stále kvetoucími ibišky, o pár kilometrů dál do vnitrozemí oranžerie a háje keřových borůvek velkých jako švestky.

Všechno bylo v pořádku až do chvíle, kdy se na scéně objevila Marjorie Farberová. Koupila parcelu nedaleko jejich

domu, do čtrnácti dnů na ní dala postavit montovaný dřevěný bungalov a provokovala oba manžele svou přítomností. Nedokázali se jí zbavit, nemohli se s ní nestýkat. Navíc se jejich plány hroutily. Carmela se musela podrobit lékařské zkoušce, na Floridě platila jiná kritéria, a neuspěla. To znamenalo, že si nemůže otevřít lékařskou praxi a její příjem bude v domácnosti scházet. Další starost nebyla o nic lepší. Pojišťovna, která platila doktoru Coppolinovi patnáct set dolarů měsíčně, nařídila přezkoušet důvody. Carmela sice dostala z minulého zaměstnání půlroční odstupné, ale i tyto peníze se snadno utratily za provoz domácnosti. Doktor se navíc v klubu Maxwell Bridge seznámil s hezkou, nedávno rozvedenou ženou Mary Gibsonovou.

"Ten chlap měl ukrutnou smůlu, šerife." řekl inspektor Dominicks. "Nic se mu nedařilo. Farberová samozřejmě svého bývalého milence špehovala, když ho přistihla, jak ve voze souloží s novou milenkou, tak se rovnou vypravila za Carmelou Coppolinovou a všechno jí řekla."

"A to byl začátek jeho konce?" zeptal se Šerif.

"Ne."

"Tím byla svatba Carla Coppolina s Mary Gibsonovou. Když se o ní Marjorie Farberová dozvěděla, tak se vypravila k doktorce Juliette Karowové a rovnou jí řekla, že jejího manžela udusil Carlo Coppolino."

7.

Část policejního záznamu výslechu doktorky Karowové: "Začala mi to všechno říkat od začátku. Ona se do toho chlapa zbláznila snad hned při jejich prvním setkání. Zřejmě ji ovlivnily ty hypnotické seance. Přišla, aby se zbavila zlozvyku kouření, ale skončilo to tím, že ji zcela ovládal. Při každé možné příležitosti jí stále opakoval, že se oba musí co nejdřív zbavit Williama Farbera. Ten jim ve všem překážel. Ona se mi přiznala, že jí jednou v noci dal do ruky injekční stříkačku, nasál do ní z ampule jakýsi čirý roztok a nařídil jí, aby šla do ložnice a píchla mu to do stehna. Nepodařilo se jí to, byla příliš nervózní, ale trochu toho jedu se přece jen do manželova těla dostalo. Ani ne za hodinu začal sténat, převaloval se v křeči, ona se do ložnice šla podívat. Když spatřila tu hrůzu, tak šla pro doktora Coppolina. Ten mu vpíchl nějaký utišující lék, aby tak nekřičel, mohlo by to být slyšet ven, ale pro jistotu mu ještě navlékl na hlavu igelitový pytlík, a tím ho ještě víc podráždil, že se spolu na té posteli prali."

"Marjorie Farberová se na to dívala?" "Jo, a začala svého milence prosit, aby to nedělal." "Poslechl ji?"

"Skoro. Na chvíli ho prý pustil, ale když se Farber trochu vzpamatoval a vykřikoval, aby okamžitě zmizel z jeho domu, tak se na něj znovu vrhl a udusil ho polštářkem."

"Takže smrt nastala udušením."

"Zčásti. Jenže já jsem si tenkrát nevšimla, že mu zřejmě ještě zmáčkl oběma rukama krk, takže ho uškrtil. To se totiž zjistilo až později." "Mne totiž nenapadlo, že by mohlo jít o vraždu. My všichni jsme přece byli lékaři."

Vyšetřování případu se dostalo do obrátek. O jedno z prvních překvapení se postaral Carmelin otec Carmelo Mussetto, který se po skonu své dcery přestěhoval do nedaleké Sarasoty, aby se mohl starat o svá vnoučata. Ten se totiž telefonicky zeptal doktora Coppolina na podrobnosti nešťastné smrti jeho dcery a ten mu odpověděl větou, která byla později významným svědectvím: příčina smrti zjištěná doktorkou Karowovou - koronární okluze byla - prokázána pitvou. Přitom však inspektoru Dominicksovi majitel pohřebního ústavu prohlásil, že se žádná pitva nekonala. Vrah udělal první, ale ne poslední chybu a případ se rychle začal odvíjet poněkud jiným směrem. Vyšetřovatelé se totiž shodli v názoru, že je třeba obě mrtvolky exhumovat a znovu podrobit zevrubné analýze.

Týmu vyšetřovatelů se podařilo odhalit ještě další motiv pro podezření z vraždy. Doktor Carlo Coppolino zvýšil krátce před vraždou manželky její životní pojistku na částku 65 000 dolarů, z nichž mu 40 000 dolarů pojišťovna již proplatila. Doktor Coppolino však na pojišťovnu pohotově podal žalobu a vymáhal vyplacení zbytku soudně. Mezitím však jeden z nejlepších amerických soudních lékařů, newyorský doktor Milton Helpem, shledal při pitvě srdce Williama Farbera zcela zdravé, nemohl tedy zemřít na koronární okluzi nebo na srdeční infarkt, na krku však objevil prstenčitou krční chrupavku na dvou místech poškozenou, takže bylo jasné, že byl William Farber uškrcen. Při pitvě Carmely Coppolinové rovněž nepřicházelo v úvahu žádné náhlé srdeční selhání, srdce manželky doktora Coppolina bylo zdravé a v naprostém pořádku. Ale v levé hýždí objevili lékaři nepatrnou stopu po vpichu injekční stříkačky. To sice samo o sobě nic neznamenalo, proč by si nemocná lékařka nemohla vpíchnout nějaký preparát, proč by jí případně nemohl posloužit také lékař, její manžel. Bylo však nutné zjistit, jaký farmaceutický preparát to byl. A to už snadné nebylo.

8.

Colin Evans, který se později tímto případem také zabýval, tvrdil, že doktor Helpem byl starý praktik. Měl za sebou již víc než dvacet tisíc pitev. Manžel zesnulé byl anesteziolog, celý svůj život se zabýval aplikací preparátů způsobujících bezvědomí. Doktor Helpem měl zatím ničím nezdůvodněnou předtuchu, že by bylo možné použít tak zvaný šípový jed, chlorid sukcinylcholinu, tedy známé kurare, používaný jako anestetikum působící u teplokrevných organismů obrnu příčně pruhovaného svalstva, nevyvolá však bezvědomí.

"To tedy znamená, pánové," prohlásil doktor Helpem vyšetřovatelům, "že Carmela přestala dýchat, protože plíce odmítly vykonávat svou funkci. Byla však při vědomí, věděla tedy, co se s ní děje, nemohla však nic dělat. To však je teorie, kterou je třeba před soudem prokázat. Podle známých vědomostí je kurare v organismu neprokazatelné. Já jsem se s problémem obrátil na jediného možného experta v tomto oboru, přednostu toxikologického oddělení soudního lékařství, doktora Charlese Umbergera.

Můj kolega se, vážení pánové, postavil k problému jako poctivý vědec. Jeho experimenty trvaly téměř půl roku. On však musel, protože chtěl dojít k exaktnímu závěru, naočkovat uvedeným jedem, řekněme mu pro zjednodušení kurare, pokusná zvířata, ta potom na dobu několika měsíců zakopal, a zjistil, tak jako předtím v mozku nebožky Carmely, nenormální množství kyseliny jantarové, což je důkazem pro skutečnost, že jí před smrtí byla vpíchnuta injekce obsahující onen šípový jed amazonských indiánů - kurare."

Vyšetřující, vedeni inspektorem Dominicksem, se tedy pustili po nové stopě, a netrvalo dlouho a podařilo se jim najít

lékárníka, který doktoru Coppolinovi prodal větší množství tohoto exotického jedu. Prohlásil se za lékaře, ukázal mu nějaký doklad a tvrdil, že jed potřebuje pro výzkumnou práci v oboru toxikologie. Tyto zjištěné skutečnosti už umožňovaly státnímu žalobci Floridy Franku Schabovi podepsat návrh na zatčení podezřelého a vypracování obžaloby, kterou předloží Velké porotě.

Zajeli si pro něj do jeho sídla na Longboat Key. Nebránil se. Neprotestoval, nesnažil se odporovat, byl v takovém psychickém šoku, že neřekl ani slovo. Krátce poté se dodatečně dozvěděl, že bude obžalován a postaven před porotu také z vraždy Williama Farbera.

9.

Obhájce, kterého si obžalovaný doktor Coppolino vybral, byl neobyčejně slavný a neobyčejně drahý. Měl za sebou už několik vyhraných procesů, které se zapsaly do dějin kriminalistiky. Jmenoval se F. Lee Bailey, úspěšně obhájoval mimo jiné lékaře doktora Sama Shepparda, stal se nejvyhledávanějším obhájcem Spojených států také proto, že už ve svých dvaatřiceti letech měl za sebou pozoruhodnou kariéru. Měl všechny vlastnosti úspěšného obhájce, byl bezohledný, lstivý, vyznal se v klikatých pěšinkách amerických právních předpisů, vyšvihl se až na vrchol společenského žebříčku. Byl ženatý, měl syna a obýval ranč o čtrnácti pokojích vzdálený asi třicet kilometrů od Bostonu. V místnostech bylo instalováno 14 telefonních aparátů, používal však v době, kdy ještě nebyly mobilní telefony, vysílačku, která přenesla zprávu do jeho automobilu, jeho soukromého letadla nebo na luxusní jachtu. Obhájoval Zeleného mužika Alberta DeSalva v lednu 1967. Do případu Coppolino nastoupil až po delších dohodách zástupců Floridy na straně jedné a New Jersey na straně druhé. Jedna vražda, pro kterou měl být vrah souzen, byla spáchána na Floridě a druhá na území státu New Jersey.

Obžalovaný byl nakonec vydán zástupci státu New Jersey a v soudní budově Monmouthu zahájili 5. prosince 1966 proces. Nebylo to zrovna vhodné řešení, tato oblast sousedící s velkým New Yorkem neměla s oněmi dvěma vraždami nic společného. Je pravda, že experti oboru soudní medicíny měli do budovy místního soudu blízko. Pár epizod se však odehrálo na území Monmouthu.

Prokurátor Vincent Keuper přečetl obžalobu, obhájce Bailey přešel okamžitě do protiútoků a unavoval porotce i novináře, kteří obsadili všechny židle soudní síně, výkladem, jak hrozná potvora byla a je Marjorie Farberová. Vylíčil ji jako ženu sice už starší, ovládanou však touhou po sexu s mladším a velmi pohledným partnerem, jakým doktor Coppolino bezesporu je, ať se přítomní přesvědčí, sedí vlevo od poroty v první lavici. Vykreslil Marjorii jako zkušenou svůdkyni, které bylo naprosto jedno, jakým způsobem získá lásku fešáka, do něhož se zamilovala. Když ji nevyslyšel, když se po dlouhé době, kdy byla jeho milenkou, rozhodl, že ji opustí, protože si našel novou lásku, byla k smrti nešťastná, ochotná nasadit třeba i vlastní život pro další pokračování jejich milostného poměru. Ano, tato sexbomba, o celých osmáct let starší než doktor Coppolino, zlostí, pokořením a nepřekonatelnou vášní nevěděla nakonec, co dělá. Předstoupila před soudní dvůr oblečená jednoduše a nenápadně jako řeholnice. Když odpověděla na povinné úvodní otázky, začala vyprávět průběh velké lásky. Po chvíli se tak vžila do role pokořené, že na stupínku pro svědky omdlela. Zvedli ji, posadili do křesla, omývali ji obličej, dali ji napít studené vody, pak ji soudce Elvin R. Simmill vyzval, aby se posadila do lavice, pokud je to fyzicky možné. Kývla. Odcházela jako heroina dramatu, která čeká na potlesk. Obhájce Bailey neimprovizoval, měl připravený scénář. Stal se známým svou agresivitou, teatrálním zdůvodňováním pro obhajobu významných detailů. Nešetřil slovy ani gesty, mluvil důrazně a víc než nahlas, obsahem svého stylu obhajoby překvapil i ty, kteří už o jeho kumštu věděli. Kategoricky prohlásil, že to, co říkala Marjorie Farberová, je pustá lež, dokonce velmi hloupě vymyšlená lež, nebude těžké přesvědčit o tom pány porotce i soudní dvůr. Pak už si z uvádajících krásky, které se nepodařilo udržet si svého o tolik mladšího milence, dělal jen legraci. Jeho výslech trval dva dny a obhájce Bailey předvedl své umění.

Jeho argumentace byla prostá, všem porotcům bez výkladu srozumitelná. Snažil se úspěšně dokázat, že William Farber zemřel přirozenou smrtí, on skutečně trpěl už delší čas srdeční chorobou, přítomní soudní lékaři Joseph Spelman a Richard Ford, kteří v této funkci vystupují už hezkých pár let, vyslovili názor a soudní dvůr nemá důvod, proč jim nevěřit, že ke zlomení krční chrupavky nedošlo před skolem Williama Farbera, ale až po jeho smrti, nebyl tedy udušen, ale zemřel přirozenou smrtí. Oba zkušené soudní lékaři prohlásili, že podle pitevního nálezu po exhumaci mrtvého bylo zřejmé, že jeho srdce trpělo už delší dobu srdeční chorobou, která ho pochopitelně mohla zabít.

Obžalovaný doktor Coppolino pak pod přísahou prohlásil, že navštívil Williama Farbera den před jeho smrtí, protože měl bolesti na prsou, a on, poté co pacienta prohlédl, mu striktně oznámil, aby se dal okamžitě odvézt do nemocnice, kde by mu včas pomohli.

Porota se radila celých pět hodin. Pak jednohlasně vyslovila, že doktor Carlo Anthony Coppolino je nevinný. Slavný obhájce Bailey se opět proslavil a doktora Coppolina převezli hned druhého dne do Tampy na Floridě, kde na něj čekali jiní soudci.

Druhé dějství soudního dramatu se odehrálo až začátkem dubna 1967 a bylo velmi překvapivé. Floridský žalobce oznámil, že bude doktor Coppolino obžalován, obhájce Bailey se snažil ještě protestovat, ale nebylo mu to nic platné. Je pravda, že Tampa nebyla zrovna pro slavného obhájce důstojným místem pro proces, který sledovaly desítky novinářů, tak požádal o přeložení a měl dozajista na mysli přeložení tribunálu do Miami, ale Naples, které vybrali, bylo ještě horší hnízdo s necelými dvaceti tisíci obyvateli. Zdá se, že to soudci udělali drzému obhájci naschvál. Navíc měl Bailey nebezpečného soupeře, státního žalobce Franka Schaubu. Ten měl už za sebou pozoruhodnou kariéru.

Pětaosmdesátkrát vystoupil před soudem ve funkci žalobce a jen třikrát proces prohrál. Je jasné, že si dá i v tomto případě záležet, protože publicita procesu byla obrovská a novináři už napřed prohlásili, že tento proces bude v kariéře žalobce tím nejdůležitějším. Soudce Lynn Silvertooth si také uvědomil, že u Baileye jde o prestižní záležitost. Průběh procesu se podobal minulému, jen soudní znalec z oboru toxikologie byl jiný. Jmenoval se Charles Umberger, jeho dobrozdání se však nelišilo od vyjádření jeho kolegů.

Obrat však způsobilo přiznání Marjorie Farberové. Ta prohlásila, že slyšela, jak doktor Coppelino po Carmelině smrti říká do telefonu: "Začali zkoumat stav tepen a nenajdou zase nic."

Obžalovaný se nebránil. Ani po výzvě svého obhájce už neřekl jediné slovo. Porota v Naples se také dlouho radila, nakonec však uznala obžalovaného vinným z vraždy druhého stupně, což sice neodpovídalo zcela výkladu zákona i soudních předpisů, pro vraha to však neznamenal trest smrti, ale jen doživotí. Ještě téhož dne skončil v cele raifordské věznice. Porota tedy vlastně rozhodla ve prospěch obžalovaného. Ten si ze svého trestu odpykal dvanáct a půl roku a v roce 1969 byl už zase na svobodě. Vrátil se do Tampy, kde bydlela jeho žena Mary a trpělivě na něj čekala.

SMRT NETVORA

1.

Byl představitelně ješitný. Měl plavý plnovous, který si každé ráno před koupelnovým zrcadlem natíral silně parfémovanou pomádou a konce pod nosem sežmolil do přesně namířených špiček. Rád se dal fotografovat. Svě portréty měl po stěnách čekárny, v ordinaci a také je vnucoval známým. Snažil se chovat noblesně jako princ. Četl si Shakespearova Hamleta a pamatoval si některé statě doslova a do písmene. Oblékal se jako lord. Při každé možné příležitosti veřejně vystupoval. Byl členem několika spolků a významných klubů s vysokým ročním příspěvkem. Témata jeho přednášek byla exotická. Rád hovořil o Egyptě a civilizacích faraónů. Protože však byl lékařem, přednášel zájemcům, jak se chovat, chceme-li celou noc klidně spát. Proti kouření bojoval velmi hlasitě, svá tvrzení doplňoval rozmáchlými gesty. Přesto, anebo právě proto byl vyhledávaným společníkem, který měl vždycky v rukávě připraveno překvapení, třeba o možném pěstování rajských jablek na ostrově Guernesey v Kanálu La Manche. Doktor Edward William Pritchard byl lékařem známým v odborných kruzích. Byl členem lékařských kongregací i členem Královské chirurgické společnosti. V oficiálním seznamu lékařů byly jeho jméno a adresa uvedeny už v roce 1865. Soukromou ordinaci měl ve svém domě v Glasgowu na Clarence Pláči, Sauchiehall Street a byla to dobrá adresa s významnými sousedy.

Narodil se v roce 1815 v Southea v Anglii. Jeho otec sloužil stejně jako někteří další jeho synové v Královském námořnictvu, a tak nebylo zvláštní, když se i Edward William objevil na nějaký čas jako lodní lékař na palubách válečných lodí. Projel velký kus světa, poznal mnoho přístavů na březích Pacifiku, dostal se i do polárních oblastí a navštívil mnoho přístavních barů na březích Středozemního moře. Odešel do civilu, vrátil se do Glasgowu, kde potkal v roce 1850 svou lásku a příští manželku Mary Jane Taylorovou. V té době se ještě plavil na palubě lodi Victory, brzy pak přešel ve funkci lodního lékaře na Collingwood, pak na Calypso a Asia. V roce 1850 sloužil na lodi Hecate. Ta kotvila v přístavu Portsmouthu, kde kapitán pořádal v jednom z velkých lodních sálů slavnostní ples.

V Portsmouthu žil doktor David Cowan, známý chirurg Královského námořnictva, u něhož byla na návštěvě jeho neteř, Mary Jane Taylorová, dcera bohatého a váženého obchodníka s hedvábím Michaela Taylora. Byla to vzdělaná, i když ne bůhvíjak atraktivní, ale velmi milá dívka, ne však tak krásná mladá dáma, okolo níž by se shromažďoval hlouček nedočkavých nápadníků. Pro ni však byl den plesu dnem nejdůležitějším. Pozнала svého budoucího manžela Edwarda Williama Pritcharda.

Byl to nejhezčí muž, jakého kdy potkala. Byl štíhlý, vysoký metr osmdesát, v uniformě námořního důstojníka, ale i v civilu pozoruhodný mladík. Viděl už kus světa, dokázal o svých cestách a životních zkušenostech zajímavě mluvit, byl báječný tanečník a vynikající vypravěč s hluboce modulovaným hlasem, jak se na chlapa sluší a patří. Nebyl ostýchavý, hned druhého dne dal jasně najevo, že se mu Mary Jane líbí, neodmítl pozvání svého staršího kolegy doktora Davida Cowana.

Později se objevily úvahy, čím asi lékaře se značnými životními zkušenostmi Mary Jane zaujala. Nebyla oslnivě krásná, nejmladší už také nebyla. Mnozí se domnívali, že ho získala právě pokorou, ostýchavostí a úsměvem, který nemohl být záměrně nacvičený. Byla milá, jemná, zbožná a zdálo se, že bude manželovi zcela oddaná.

Doktor Pritchard byl děvkař, darebák, sexuální maniak, o němž přátelé říkali, že je v posteli nenasytný. V přístavních bordelech, zejména asijských měst, se lecčemu naučil, zvykl si však také být na své sexuální partnerky přísný.

Neprosil, nařizoval. Když nebyl spokojen, dokázal vyslovit ošklivé soudy. Anebo dokonce i ztrestal. Mary Jane byla však připravena poslechnout příkazu. Nebylo to však často. Doktor Pritchard se totiž ještě musel vrátit do služby na lodi Hecate.

2.

To se jeho manželce nelíbilo. Musela se nastěhovat k rodičům do Edinburghu, ale zmobilizovala všechny blízké i vzdálené příbuzné, aby se pokusili dostat manžela do civilu. Podařilo se. Rodinná klika zapracovala. Příbuzní se postarali o zařízení ordinace, doktor svlékl uniformu a začal nový, lepší, pro něj zajímavější život. Jenže měl ordinaci v místě, kde v té době dávaly lišky dobrou noc. Hunmanby je klidné místo s poctivými a zbožnými obyvateli v Yorkshiru mezi Scarborough a Bridlingtonem.

Doktor Pritchard byl dobrý lékař, a navíc velmi příjemný mladý muž s bezvadným chováním, budícím důvěru. Dařilo se mu dobře. Otevřel si ještě druhou ordinaci v nedalekém Filey. Snad jen dva roky po nastěhování ho jmenovali zdravotním radou okresu Bridlington. Pacienti ho měli rádi a chodili dokonce do místního sálu na jeho večerní přednášky, kde vyprávěl o svých zkušenostech, a jak se později ukázalo, báječně lhal. To byla první, zatím jen malinká skvrna na jeho reputaci.

Jeho rodinné vztahy byly spořádané, za čtyřletého pobytu v Hunmanby se Mary Jane narodily čtyři děti, tři chlapi, Kenneth, Horace a Charles, a holčička Fany. Jejich matka však měla čím dál tím větší zdravotní potíže, a tak jí v domácnosti dost často pomáhala její matka, která zbožňovala svého zetě a byla připravena pomoci ve všem. Stále častěji brala však svou churavějící dceru do Edinburghu, aby byla na čistém vzduchu. V nepřítomnosti manželky a dětí měl doktor Pritchard dost času i příležitosti pobavit se s pěknými dívkami. Dokázal se vmluvit do přízně dam a dívek s

telegrafickou rychlostí. Baval se dobře, jen jednou šlápl vedle. Začal v ordinaci osahávat jednu ze svých pacientek, zašel dost daleko, když mu dáma vlepila facku a oznámila mu, že řekne o drzosti manželovi, který se postará o jeho potrestání.

Ta záležitost sice neskončila u soudu, veřejnost se však o nemístném chování lékaře dozvěděla a Edward Pritchard už neměl plnou čekárnu. Po několika týdnech pochopil, že ho místní maloměstšáci budou ignorovat. Úspory neměl, příjem od pacientů mu už nestačil na běžnou režii. Rozhodl se proto pro řešení, které považoval za geniální. Zmizí z Hunmanby, jeho rodina se prozatím přestěhuje k manželčiným rodičům, on se vydá do ciziny, aby si vydělal. Dozvěděl se, že jistý milionář se chystá na delší zdravotní pobyt v cizině a hledá šikovného lékaře, který by ho doprovázel. Snad proto, aby měl ještě lepší kvalifikaci, si Edward koupil diplom doktora medicíny in absentia univerzity v Erlangenu, který bylo možné získat již graduovaným lékařům bez přítomnosti. Přihlásil se ještě do Kongregace londýnských lékárníků a vydal se se svým zaměstnavatelem na příjemnou cestu do Egypta a Palestiny. Hlídal svého chleboďárce, aby nedostal některou z tropických nemocí, neměl dohromady nic na práci, a stal se tak spíš přítelem magnáta, byl totiž schopen spřátelit se v cizině s lidmi během několika hodin. Když se vrátil z cest, čekalo ho doma velké překvapení.

Postarali se o ně rodiče jeho manželky, babička a dědeček jeho dětí. Ti mu připravili v Glasgowu nový, reprezentační byt s kompletně zařízenou ordinací. Než se do nového sídla nastěhoval, bydlel dočasně na Berkeley Terrace číslo 11. Tam došlo 5. května 1863 k podivné události. Začalo tam hořet. Podle zpráv z tehdejších novin byl dům jednopatrovou stavbou s půdou, na níž bylo několik malých kumbálů pro služebnictvo. Té osudné noci si konstábl při noční pochůzce všiml, že část půdy hoří. Proto zazvonil dole u dveří a volal na poplach.

"Já jsem si v té chvíli nebyl zcela jist, jestli je to skutečně požár, viděl jsem jen prudce blikající světlo za půdním okénkem. Přišel jsem otevřít doktor Pritchard, ale nebyl v noční košili, měl na sobě kalhoty a domácí plášť a řekl, že ho už před chvílkou vzbudili oba synové, takže o tom ohni ví a chystá se proti němu bojovat. Ten pán byl velmi klidný. Dokonce se mi zdálo, jako by ani moc nespěchal s ohlášením požáru hasičům. Zatím jsme šli spolu nahoru, když jsem viděl, oč jde, poslal jsem prvního kluka, aby podal zprávu o požáru policejní stanici. Ti pak telegrafovali hasičům. Nebyl to velký požár a stříkačka se u baráku objevila dost brzo. Jenže to už jsme my dva, já a doktor, věděli, co se stalo. V hořící komůrce ležela v plamenech na posteli nějaká žena."

"Kdo to byl?" zeptali se později novináři.

"Služka."

"Jak se jmenovala?"

"Elisabeth McGirnová."

"Mrtvá?"

"Jo, právě že mrtvá."

"Vy jste se tomu divil?"

"Jo. Ležela mrtvá a dočerna ohořelá na posteli. Proč včas neutekla?" řekl konstábl.

"Takže musela být mrtvá, už když vznikl požár? Je tomu tak, konstáble?"

"Nebyla ani svázaná a rány při pitvě taky nezjistili. Někdo ale řekl, že jí vrah nemusel svázat ruce a nohy, aby nemohla před plameny utéct, že stačilo, když jí dal napít nějakého bohehlavu anebo uspávačky."

"Doktor Pritchard měl ale dvě služby," namítal novinář. "Co ta druhá? Ta přece taky bydlela na půdě."

"Nebyla doma. Doprovázela paní doktorovou na návštěvu k babičce."

"Jakpak se jmenuje?"

"Mary McLeodová."

"Stará? Mladá? Ošklivá či hezká?"

"Je jí asi tak šestnáct, je velmi hezká a umí se chovat. Pritchardovi ji přijali jako slečnu k dětem. Prý to s nimi umí," řekl policejní konstábl a dodal: "A umí to taky s panem doktorem. Krátce před odjezdem s dětmi načapala paní domu madam Pritchardová svého muže, jak se s tou holkou objímá a líbá."

"Takže bylo zle."

"Vůbec ne. Podváděná manželka byla nesmírně moudrá paní. Nestála o manželův sex. Ona totiž byla skoro nepretřžitě těhotná a šuškal se, že nemá zájem o něžnosti svého muže."

Policisté vyslyšeli všechny, kdo mohli přinést trochu světla do temné záhady, jak to tenkrát bylo. Kuchař Latimer, který samozřejmě věděl o všem, co se v domě šustlo, referoval při výslechu o způsobech svého zaměstnavatele:

"Je to bezvadný chlap, pánové," řekl. "Vyzná se v životě jako nikdo jiný. S manželkou to uměl. Ona se totiž na něj ani po tom, když ho přistihla, nevykašlala, ani mu snad pořádně nevynadala, a když se jí Mary omlouvala, plakala a slibovala a prosila, aby jí to paní odpustila, že dá výpověď, aby paní domu zmizela z očí, tak prý jí madam odpustila a řekla jí, že může zůstat a přestěhovat se s nimi do nového domu."

"Do Sauchiehall Street?"

"Jo. Právě tam."

"Kdy se stěhovali?"

"Přesně vám to nepovím, ale bylo to v únoru 1865. A to už se to s panem doktorem houpalo. Lidi si povídali hrozné věci."

4.

"Přišel jsem domů až v noci," řekl doktor Pritchard novinářům. "Bylo pozdě, a tak jsem ani nebudil služku, abych se jí zeptal, jestli mne někdo nevolal. Šel jsem nahoru, za chvíli jsem pak učitil kouř a hledal jsem, odkud jde. Seshora šel. Z půdy. A tak jsem vyběhl a našel jsem ji v plamenech."

Policejní vyšetřovatelé došli k jinému závěru. Oni totiž dali zuhelnatělou mrtvolu odvézt na pitevnu, tam soudní lékař

zjistil, že ty části mrtvoly, které byly při požáru přikryty dekou, nejsou téměř vůbec poškozeny, stejně tak jako vnitřnosti zemřelé. Když provedli analýzu žaludečních šťáv a obsahu celého zažívacího traktu a také střev, zjistili přítomnost značné dávky prudkého jedu chloridu antimonitého, kterému se v odborné hantýrce říká antimonové máslo. Služebná byla tedy zavražděna a pachatel založil požár, až když už byla mrtvá, nebo v každém případě musela být v bezvědomí.

Další vyšetření prokázalo, že patnáctiletá dívka měla za sebou ne dost odborně provedený potrat, který měl na svědomí její zaměstnavatel a milenec doktor Pritchard. Ten se dostal svým chováním a způsobem života do úzkých, neměl peníze, musel se starat o manželku a děti, zapletl se s pohlednou služkou a pravděpodobněji slíbil, že se se svou manželkou rozvede a ožení se s ní. Není vyloučena, a je dokonce nejpravděpodobnější tato verze: namíchal jí limonádu, čaj nebo skleničku vína, přidal dost velkou dávku jedu, řekl své milence, aby to vypila, že se tím zbaví jiného stavu. Pozdějším šetřením se ukázalo, že začátkem roku 1865 byl dosud poměrně úspěšný lékař na dně a neměl ponětí, jak a kdy se dostane k penězům. Tak si vymyslel celkem logicky zdůvodněný plán. Jedem se zbaví milenky, požárem zamete stopy, dům v čísle 11 na Berkeley Terrace byl dobře pojištěný, ale po požáru neobyvatelný, tak zinkasuje vysoké pojistky a přestěhuje se. To poslední skutečně udělal. Zbytky ohořelého nábytku stěhováci převezli do domu číslo 22 na Royal Crescent. Tam se historie opakovala. Místo upálené Elisabeth McGirnové nastoupila malá, mladá, ale hezká Mary McLeodová a o svatodušních svátcích, kdy doktorova manželka odjela s dětmi na návštěvu babičky a dědečka, se patnáctiletá stala doktorovou milenkou.

Jeho manželka musela být velice důvěřivá anebo slepě zamilovaná, když uvěřila, že její manžel, kterého přistihla nejdřív s jednou ze služek a podruhé s druhou, McLeodovou, dokonce v ložnici na posteli, obě jen vyšetřoval. Nebylo jim dobře, možná že snědly něco, co neměly, on prostě považoval za svoji povinnost pokusit se najít důvod jejich nemoci. Vyšetřoval je na posteli, poslouchal stetoskopem do půl těla nahou služku, jestli nemá něco na plicích, jestli neuslyší šelesty.

Událost, odehrávající se v doktorově domě již jednou, se znovu opakovala. Mary jednou večer vtrhla do ordinace a přiznala se, že je v jiném stavu. Zbožňovala ho. Byla mladá a nezkušená, nebyla ani vzdělaná, ani společensky přijatelná. Dostala strach, že ji nechá. On ji nezklamal. Zachoval se jako kavalír. Zradil paní domu, manželku a matku jeho dětí, a slíbil patnáctileté naivce, že si ji vezme, že se s ní normálně ožení. Radostí se mohla zbláznit. Nemohla tušit, že se dostala do pastí. Její pánbůh v bílém plášti se skalpelem v ruce si nevěděl rady. Neměl peníze, kam se podíval, tam měl dluhy.

Jean Plaidyová, která o Pritchardově případu psala, došla k závěru, že se budoucí vrah poučil na případu, který krátce předtím pobouřil veřejné mínění. V nedalekém sousedství Sauchiehall Street, kde bydleli Pritchardovi, žila před několika roky v domě na Blythswood Square Madeleine Smithová. Ta údajně otrávil jedem namíchaným do šálku horké čokolády bývalého milence, který jí překážel, když se dobře vdala za bohatého muže. Všichni věřili, že je vinna, přesto ji soudce musel propustit na svobodu pro nedostatek důkazů.

Doktor Pritchard byl vzdělaný. Vyznal se také v chemii. Našel si pro svůj účel jed působící pomalu, ale jistě a byl, podle možnosti tehdejší policie v roce 1865, neprokazatelný. Byla to sloučenina amonia s vinným kamenem, do níž přidal ještě jedinou unci omějové tinktury. Tato jedovatá směs mu měla zaručit nenápadným způsobem se zbavit nepohodlné manželky, po jejímž skonu by dědil velký majetek.

Trpěla dlouho, se značnými přestávkami. Měla bolesti a nemohla jíst, čas od času se na nějakou dobu přestěhovala i s dětmi k matce a kupodivu se tam její stav vždycky zlepšil. Edward ji pokaždé slavnostně přivítal, měl radost, že se jí daří lépe, přesněji nadšeně předstíral, že jeho léčba je úspěšná. Byl si svou travičskou dovedností tak jistý, že se dopustil zásadní chyby. Neměl všechny jedovaté ingredience kupovat u stejného drogisty, případně pro ně posílat někoho s receptem, který sám podepsal.

5.

Drama vyvrcholilo 1. února v noci, když se někdy krátce po půlnoci vzbudila kuchařka Catherine Lattimerová, běžela dolů do ložnice své paní a našla ji v hrozném stavu, zkroutenou bolestí. U její postele stál oblečený Edward Pritchard, držel svoji manželku za ruku, snažil se, aby se aspoň trochu napila ze sklenice vody, otíral jí zpocené čelo. Kuchařka stála u dveří a pozorovala chování svého zaměstnavatele. Stala se tak očitou svědkyní, že doktor Pritchard se podle svých sil a vědomostí snažil své nemocné manželce pomoci.

Když se zdravotní stav Mary Jane zase zlepšil, odvezl ji doktor Pritchard do Edinburghu k její matce. Tam zase po jisté době potíže zmizely, a tak se v doprovodu své matky, staré paní Taylorové, vrátila do bytu Pritchardových. Její dcera jí dala k dispozici svoji ložnici, sama si lehla do dětské. Snad za necelý týden pobytu u své dcery, 24. února, se z ložnice ozvalo volání o pomoc. Paní Taylorová dosáhla na zvonec a ještě stačila zazvonit, když však přiběhla dolů Mary McLeodová, našla starou paní Taylorovou v bezvědomí. Seděla zkrivená, hlava jí visela na prsa. Vedle na posteli ležela její dcera ve stavu naprosté zoufalosti. Zdálo se, že nevnímá, co se vlastně stalo.

Doktor Pritchard se nepokoušel oběma ženám pomoci, poslal ale pro svého kolegu doktora Jamese Patersona. Když za chvíli přijel z města, zavřel se s ním nejdřív do jedné z místností.

"Nezavedl mne k postižené pacientce." prohlásil doktor Paterson před soudním dvorem. "Posadili jsme se do čekárny a on mi vykládal, že jeho tchyně psala u stolu jakýsi dopis a přitom se jí najednou udělalo špatně. Zřejmě omdlela, protože spadla ze židle. Já jsem svému váženému kolegovi řekl, že bych se chtěl na nemocnou podívat. Tak jsme šli do ložnice. Tam ležely na jedné posteli matka i dcera, paní Taylorová a paní Pritchardová. Mladá paní se už jako by probírala. Prohlédl jsem obě. Stará paní na tom byla špatně, zřejmě po požití nějakého velmi účinného uklidňujícího prostředku. Byl jsem přesvědčen o tom, že ji zřejmě nelze zachránit. Hned poté jsem se věnoval její dceři. Ta sice dýchala, ale jakoby z posledních sil. V obličeji byla rudá, nevnímala, co se děje."

"Nesnažil jste se jí pomoci?"

"V tak pokročilém stavu to nemělo smysl. Ta stará dáma byla otrávena prudkým jedem, to mi už bylo jasné. Její dcera byla také zřejmě pod vlivem nějakých omamných prostředků."

"Řekl jste svůj názor kolegovi Pritchardovi?"

"Ne. Nevyjádřil jsem se k tomu případu." "Můžete nám, pane doktore Patersone, říct proč?" "Měl jsem pocit, že se přede mnou odehrává jakýsi nečistý případ."

"Měl jste na mysli, že víte, co ty dvě ženy požily?" "Podle symptomů šlo o otravu antimonem." "Nechtěl jste se ještě pokusit aspoň o záchranu paní Pritchardové?"

"Neměl jsem žádnou možnost. Paní Taylorová zemřela snad jen hodinu po mém příchodu." "Takže jste byl svědkem její smrti?" "Ne. V té chvíli jsme seděli s kolegou Pritchardem v hale."

Když zjistili, že nemocná už nedýchá, poslali jejímu manželovi do Glasgowa telegram. Přijel hned druhého dne ráno a odešel v doprovodu Edwarda Pritcharda k doktoru Patersonovi, který bydlel nedaleko, aby ho společně požádali o vystavení úmrtního listu. Snad se domluvili, možná že ne. Doktor Paterson, zřejmě na pokyn doktora Pritcharda, dostal poštou potřebný předepsaný blanket, který však poslal zpět s následujícím dopisem:

Vážený pane,

s podivem jsem zjistil, že jsem byl vyzván k vystavení úmrtního listu, na němž jsem měl uvést příčinu smrti paní Taylorové. Já jsem ji však viděl jen jednou, krátce před jejím skolem, jen pár minut předtím, než zemřela. Zjistil jsem pouze, že byla pod vlivem velmi silných uklidňujících prostředků. Dobře informován a přítomný při jejím skolu byl doktor Pritchard, ona totiž zemřela v jeho domě, takže především on by se mohl vyjádřit k příčině její smrti. Ta nastala náhle, nečekaně, myslím si dokonce z neznámých, snad záhadných důvodů.

S veškerou úctou J. Paterson

Tento dopis nebyl přiložen k soudnímu spisu, zato však tam byl úmrtní list podepsaný doktorem Pritchardem. Jako důvod náhlého úmrtí své tchyně uvedl její zeť Pritchard srdeční mrtvici. Paní Taylorovou uložili do rakve, odvezli do Edinburghu, kde ji 2. března pohřbili do rodinné hrobky. Jak bývalo už tenkrát zvykem, zasedli po pohřbu příbuzní i známí v jednom z místních hotelů k prostřeným stolům, aby si vzájemně připili na památku zesnulé. O dva dny později se doktor Edward Pritchard dozvěděl po úředním otevření závěti, že zdědí jednu třetinu z veškerého majetku, v případě, že by jeho manželka zemřela dříve než on, však celé dvě třetiny. Zbytek byl určen dětem až do doby jejich dospělosti, potom však byl jeho i tento rodinný majetek.

6.

"Už o dva týdny později, přesně 17. března, mne zavolal, abych přišel do jejich sídla v Sauchiehall Street a poprosil mne o pomoc," řekl doktor Paterson.

"Vzkázal vám proč?"

"Měl jsem ošetřit jeho manželku."

"Udal vám důvod? Řekl, co se jí stalo?" zeptal se státní žalobce.

"Ne. Prosil jen, abych neváhal a přišel co nejdříve."

"Co jste zjistil? Prosím vás, pane doktore, o přesnou a jasnou odpověď."

"Její stav byl kritický. Na výraz v jejím obličeji nikdy nezapomenu."

"Jak vypadala?"

"Strašně. Já vím, že to není žádný odborný výraz, ale zděsil jsem se. Její obličej byl rudý, tváře ochable visely, v očích jako by už nebyl život."

"Mluvil jste s ní?"

"Setkaly se spíš jen naše pohledy. Nevím, jestli byla ještě schopna mluvit. I když, počkejte, ona přece jen cosi zamumlala, něco o zvracení a sahala na skleničku, ale nedosáhla na ni a ukázala, jako by měla žízeň a chtěla se napít."

"Mohl jste určit, co se jí stalo, že se dostala do tak špatného zdravotního stavu?"

"To jsem si netroufl. Její manžel, kolega Pritchard, mi řekl, že si ještě přede dvěma dny hrál s dětmi."

"Neležela?"

"Ne. Normálně s nimi byla v salonu."

"Dal jste jí nebo předepsal nějaké léky?"

"Hypnoticum, aby lépe spala a mohla si odpočinout."

"Kdo jí měl ty prášky dávat?"

"Manžel. Doktor Pritchard."

"Takže jste odešel a ty uklidňující tablety jste dal svému kolegovi."

"Ano. Ale asi tak za hodinu, když už jsem byl doma, u mne zazvonil jakýsi poslíček a řekl, že mi pan doktor Pritchard vzkazuje, abych už k nemocné paní nechodil, protože zemřela. Tak už jsem se o události v Sauchiehall Street nestaral." Edward Pritchard se už ani nenamáhal sehnat některého z kolegů, aby mu podepsal úmrtní list jeho manželky. Udělal to sám a jako příčinu úmrtí uvedl silnou gastritidu, což se v té době mohlo říkat, že zemřela na gastrickou horečku. Tak to aspoň napsal do úmrtního listu.

Myslel si, že udělal všechno jaksepatří, ale tentokrát se zmýlil. Kdosi poslal na policejní stanici anonymní dopis s velmi přesně pojmenovaným podezřením, že paní Pritchardová nezemřela přirozenou smrtí, ale byla otrávena silným jedem. Policejní prefekt nařídil exhumaci.

7.

Všechny stopy vedly k doktoru Pritchardovi. Lékařská zpráva z pitevny byla nejpřesvědčivějším důkazem. Policisté snadno zjistili, kde vrah koupil jedovaté ingredience, z nichž pak namíchal smrtící jed. Další prohlídkou mrtvoly analytici dokázali, že krátce před smrtí musela nemocná dostat ještě zvlášť silnou a poslední dávku akonitinu, alkaloidu, obsaženého například v oměži šalamounkovi nebo v dalších varietách omějovitých rostlin. Doktora Pritcharda zatkl policisté 22. března, státní žalobce ho obvinil z vraždy manželky. Po několika dnech vyšetřování žalobce ještě rozšířil žalobu na podezření z vraždy tchyně a služby McGimové.

Současně zatkl vyšetřovatelé i druhou služebnou Pritchardových, Mary McLeodovou, pro podezření z účasti na zavraždění její zaměstnavatelky. Dívka se třásla strachy, při vyšetřování jí dalo dost práce, aby odpověděla na otázky. Státní žalobce však neměl dost důkazů proti ní, a tak ji po několikadenním pobytu v cele zadržených propustil na svobodu.

Proti obžalovanému Pritchardovi však nastoupil doslova mistrovský tým věhlasných právníků. Ti se pak v pondělí 3. července 1865 objevili před zrakem mnoha novinářů, ale i zvědavců v soudní síni edinburského soudu. Na prvním místě za předsednickým stolem seděl soudce Inglis se dvěma přísedícími, lordem Ardmillanem a lordem Jerviswoodem. Druhým státním žalobcem byl skotský právník George Young, pozdější lord Young. Obhájcem byl rovněž právník s mimořádně dobrou pověstí, Andrew Rutherford Clark, jeden z prominentních obhájců, později povýšený do šlechtického stavu jako lord Rutherford Clark.

Proces se na rozdíl od mnoha dalších stejně významných netáhl do nekonečna. Celkem trval jen pět dní. Byl však námětem reportáží i úvah mnoha listů na celém světě. Motiv vraha nebyl nový, lehkomyšlný lékař se chtěl snadno a rychle dostat k penězům. Způsob, jakým vraždu provedl, byl však nový, snad právě proto tak otřesný.

Nový pohled na případ přinesly hned v první den procesu výpovědi některých svědků. Když se soudce Inglis zeptal svědkyně Mary McLeodové na její osobní vztah k obžalovanému doktoru Pritchardovi, vyslechl zajímavou odpověď:

"Pan doktor mi slíbil, že si mne vezme."

"Byla jste ještě panna, když s vámi měl poprvé pohlavní styk?"

"Jistě. Bylo mi patnáct a neměla jsem o ničem ponětí. Já jsem byla strašně hloupá. Doma se mnou nikdo nikdy o těchto věcech nemluvil a ani jsem se neměla koho zeptat."

"Věřila jste tomu slibu?"

"Samozřejmě. Jen si představte, jak to bylo. Co všechno chtěl udělat, aby si mne mohl vzít. To přece byla obrovská oběť kvůli mně."

"Skutečně vás tak moc miloval?" zeptal se soudce Inglis.

"Skutečně mě tak miloval. Říkal mi to při každé příležitosti."

"Takže jste věděla, že je právě z tohoto důvodu dokonce ochoten vraždit?"

"Říkal to."

"Nenapadlo vás, že mu spíš šlo o dědictví po bohatých mrtvých?"

"Ne. To mě nenapadlo."

"Pomáhala jste mu při vraždě?"

"Ne. To ne! On mi o tom ani nikdy nic neřekl."

"Byla jste opravdu tak naivní, obžalovaná?"

"Já nevím, co je naivní, pane."

"Taky se tomu říká hloupá."

Obhájce Rutherford Clark se snažil nabídnout soudci pohled z druhé strany.

"Vážený soude, Vaše Ctihodnosti, pokusme se podívat na situaci této mladé ženy, která stojí před tímto tribunálem proto, že se zamilovala do svého prvního milence, a naneštěstí to byl starší a zkušenější, ale také rafinovanější lékař, který tuto dívku velmi převažoval ve vzdělání. Co měla dělat dívka, která se zamilovala do lékaře se značnými společenskými styky, se značnými finančními prostředky, který vystupoval sice v roli vášnivého milence, ale současně byl jakýmsi jejím druhým otcem. Proč by neposlouchala, co jí říká, proč by si měla namlouvat, že lže, proč by měla podezírat lékaře, který ve své ordinaci, kterou denně uklízela, pomáhal tolika lidem. Jak měla vědět, že matka její zaměstnavatelky anebo později ona sama nosí v kapse sukně dlouhé až na paty lahvičku s tmavou tekutinou, na níž je napsáno krasopisně tuší Laudanum, což je jiný výraz pro opium. Ano, vážení, paní Pritchardová si pravděpodobně zvykla na narkotika a obžaloba se snaží usvědčit obžalovanou služebnou, že ten nález nesebrala a neodnesla lahvičku na policii. Kdo z vás ví, že je laudanum opium, tudíž návyková droga?"

Žalobce se samozřejmě snaží odhalit všechny stinné stránky obžalovaných, jsou-li po ruce fyzické důkazy, pak je předloží soudcům k nahlédnutí, případně prostudování. Všechna tato pravidla nebo jen právní zvyklosti žalobce použil při výsledku doktora Jamese Patersona.

"Podle vašeho názoru, pane doktore Patersone, byla tedy paní Pritchardová často pod vlivem škodlivých jedů?"

"Ano."

"Můžete říct kterých jedů?"

"Mohli bychom uvažovat i o onom laudanu, ale především šlo o nebezpečný antimon."

"Chcete tím říci, že vlastně brala nebezpečný jed antimon jako lék?"

"Místo léku. Podle mého názoru byla otrávena značnou dávkou tohoto smrtícího jedu."

"Vy jste tedy, pane doktore, měl jisté podezření, že s léčením doktorovy tchyně a později také jeho manželky není něco v pořádku?"

"Neměl jsem dobrý pocit."

"Můžete nám říci, proč jste nešel na policejní stanici a podezření tam neohlásil?"

"Protože jsem lékař, pane žalobce Youngu. Protože nepracuji s dohady a pocity, jsem zvyklý pracovat s důkazy jako

vy, Ctihodnosti. Nejsem-li si jist, jakou nemocí pacient trpí, pak mu nemohu naordinovat jen tak něco, aby se neřeklo. To se týká případu mého nehodného kolegy, jehož jednání odsuzuji."

"Šel jste se na vaši pacientku, paní Pritchardovou, ještě jednou podívat?" "Ne, pane." "Proč?" "Protože nebyla mojí pacientkou a taky proto, že mne o to nikdo nepožádal. Ani lékař se nemůže vnučovat. I lékař musí být nejdřív někým vyzván a potřebuje souhlas, než se pustí do operace."

"Máte tedy pocit, že není vaší povinností zasáhnout v případě, když se vám zdá, že není něco z lékařského hlediska v pořádku?"

"Ano. Není to mojí povinností."

"Ani v případě, když máte podezření, že někdo někoho chce otrávit?"

"Ne."

"A proč?"

"V jejím domě, v její ložnici byl přece jiný lékař."

"Vy jste ale nemocné předepsal nějaký lék a pak jste se ani nešel podívat, v jakém je stavu? Jestli jí ty prášky pomohly?"

"Nemám právo navštěvovat pacienta, který si to nepřeje. Víte dobře, že mi obžalovaný poslal vzkaz, abych k nim už nechodil. Měl jsem se do jejich bytu snad vloupat? Měl jsem se hádat s kolegou a trvat na tom, že chci vidět jeho nemocnou manželku?"

Všechny pokusy objevit ještě během soudního procesu nové důkazy, odhalit nové okolnosti, najít ještě další důvod, proč se obžalovaný lékař choval jako nepřičetný primitiv, byly marné, ale i zbytečné. Porotci se svým rozhodnutím také dlouho neváhali. Případ byl jasný, obžalovaného doktora Edwarda Pritcharda odsoudil tribunál k trestu smrti. Když čekal ve vězení na termín popravy, modlil se, ale nenařikal, byl klidný, tichý, téměř nic nejedl a pil také málo. V pátek 28. července 1865 byl na jednom z glasgowských náměstí oběšen. Na smrt netvora s lékařským diplomem se přišlo podívat sto tisíc lidí. Snad proto, že to byla poslední veřejná poprava v historii Velké Británie.

DOKTOR ŠMEJD

1.

Některé kriminální případy nestárnou. Dnešní vrahové mohou opisovat od kolegů dopadených a odsouzených třeba i před sto lety. Metody se sice poněkud liší, v principu však zůstávají podobné a dnešní oběti jsou stejně naivní v době počítačů a televizních detektivních seriálů jako v Londýně pánů v cylindrech a ulic s kočáry taženými bělouši. Jedno však zůstalo stejné, noviny se slavným titulem The Times na první stránce. Právě v těch se 13. dubna 1892 objevila několikrátádková zpráva o dramatické události v jednom z nízkých řadových domků na Stamford Street.

Tehdejší oblast úzkých špinavých uliček kolem Waterloo Road, Lambeth Road a zapáchající Duke Street byla velkou ostudou města, a ti, kdo zde bydleli, rozhodně nepatřili mezi zámožné.

"Já jsem byl normálně na pochůzce," referoval strážmistr Comley, "když jsem slyšel volání o pomoc. Tak jsem se rozběhl do Stamford Street a vpadl jsem do jednoho ze stejných domů a tam jsem našel ležet na zemi tu zraněnou holku."

"Kde ležela?" zeptal se vyšetřující inspektor oblasti Ost Surrey Wyatt.

"Pod schodištěm. Ležela tam a neměla na sobě skoro nic. Byla v hrozném stavu, pane, strašně zraněná. Tak jsem poslal jednoho kluka, aby zaběhl do nemocnice St. Thomas Hospital, aby pro ni rychle přijeli."

"Zjistil jste, jak se jmenuje?"

"Jo. To mi ještě stačila říct. Jmenovala se Emma Shrivellová, byla velice mladá, a jak jsem se dozvěděl později, už při transportu cestou zemřela."

"Co ta druhá?"

"Ta se jmenovala Alice Marshová a byla na tom o něco líp, ale taky zemřela, na operačním sále. Ony obě ty holky měly potíže se žaludkem a s dýcháním."

"Řekla vám ta Shrivellová, co se jim stalo?" zeptal se inspektor Lowe, který se na místo činu dostavil o něco později.

"Ty dvě holky potkaly nějakého nóbl pána, který je na ulici oslovil. Nabídl prý každé z nich nějaký úzký dlouhý bonbon, chvíli se s nimi bavil, ale nepozval je do hospody aspoň najedno pivo, domluvil se s nimi však, že je doprovodí domů. Zůstal s nimi až do dvou v noci, pak ale vytáhl z kapsy dlouhého pláště nějakou rybí konzervu ve skle a jim pak, když rybu snědly, začalo být špatně od žaludku."

"Představil se jim? Řekl nějaké jméno?" zeptal se inspektor Lowe.

"Jo. Jmenoval se Fred. A ona prý ho ta holka potkala i nějaký čas předtím."

"Byly ty holky štetky?"

"To vám, inspektore, neřeknu. Jenže, jaké holky se potloukají kolem půlnoci po takových hnusných uličkách."

"Řekla vám, jak ten chlap vypadal?"

"Docela přesně. Snad právě proto, že se s ním nesetkala poprvé. Byl prý starší, měl pleš, nosil brýle a na hlavě měl drahý černý hedvábný cylindr. Jo a měl v kapsičce vesty zlaté hodinky s dlouhým masivním zlatým řetízem," řekl strážmistr. "Vypravil jsem se do pokoje, v němž bydlely ty dvě holky, a našel jsem na špinavém stolku skleničku od ryb naložených v oleji a hodinky s dlouhým masivním zlatým řetízem. Sotva jsem se rozhlédl po pokojíku, snad měsíc či dva neuklizeném, všiml jsem si, že na stolku mezi koflíky od čaje leží dopis. Bylo to pozvání na setkání. Napsal těm dvěma holkám, že je navštíví."

"Pozval obě?"

"Z toho dopisu se to nepoznalo. Ale zřejmě obě, když pak jednu i druhou zavraždil."

Obě mrtvé odvezli na pitevnu a lékaři se snažili zjistit, co bylo příčinou jejich náhlé smrti. Zřejmě to byl prudký jed

strychnin. V pátek 6. května se k jejich diagnóze přidal i soudní chemik Thomas Stephenson a také potvrdil jako příčinu jejich smrti strychnin. Nebylo až tak moc důležité, jakým způsobem byly obě dívky otráveny, ale proč a kým. Policie našla stopu v jednom podobném případě z loňského roku. 13. října přivezli do nemocnice St. Thomas Hospital další ženu s prudkou otravou neznámým jedem. Jmenovala se Ellen Donworthová. Také ona byla už v tak pokročilém stavu otravy neznámým jedem, že se od ní lékaři ani policisté nic nedozvěděli. V jejím případě však přišla s informací její přítelkyně. Ta totiž vyprávěla, s čím se jí nešťastná přítelkyně svěřila předtím, než odešla z ubytovny.

"Měla rande s nějakým chlapem," řekla. "Měla se s ním sejít před hotelem York ve Waterloo Road a tam mu měla vrátit dopis s oním pozváním. My jsme se tomu smály. Nevěděly jsme, proč chce zpátky tu obálku s pozváním, ale ona ji prostě vzala, strčila si ji do kabelky a šla tam. Já jsem s ní mluvila ještě jednou na ulici, asi tak o hodinu později. To tam stála sama, řekla mi, že ten chlap má plešatou hlavu a šilhá. Já jsem ho ještě z dálky zahlédla, ale radši jsem šla na druhou stranu ulice, abych ho nevyplašila. Pak už ji asi tak za půldruhé hodiny přivezli do nemocnice a ona mi těsně předtím, než zemřela, řekla, že ten chlap s pleší a s šilhavými očima jí dal napít čehosi z láhve a za chvíli se jí udělalo špatně."

2.

Ve všech třech případech byly mladičké dívky otráveny značnou dávkou strychninu. Záhadný muž s pleší a hedvábným cylindrem jako by se propadl. Řádl však dál a 20. října zemřela na otravu strychninem další mladá žena, která bydlela v čísle 27 na Lambeth Road, Matylda Cloverová. Známy lékař sir William Broadbent však dostal dopis napsaný a podaný dne 28. listopadu 1891 v Londýně.

Sire,

paní Cloverová, která ještě před krátkou dobou bydlela na Lambeth Road S. E. číslo 27, zemřela 20. října na otravu strychninem. Po její smrti policie provedla prohlídku jejího majetku. Byly nalezeny důkazy, že jste jí podal onen jed, ale navíc že jste tak učinil na cizí příkaz. Důkazy o tomto činu jsou v archivu jednoho z našich detektivů, který je připraven předat je vám anebo policii za částku 2500 liber. Můžete tento kompletní materiál získat za tuto částku (2500 liber) a zachránit se tak před zákonným stíháním, což by znamenalo konec vaší kariéry. Když předáme ony důkazy policii, budete obžalován a odsouzen a dobře víte, co by pro vás takový rozsudek znamenal. Byl by to váš konec. Jestliže se rozhodnete vyměnit tento materiál za jmenovanou částku, stačí, když v inzertní rubrice Daily Chronicle uveřejníte v odstavci osobních sdělení ujištění, že Malone od vás dostane za prokázané služby 2500 liber. Pak vás navštíví jistá osoba a dojednanou záležitost s vámi vyřídí. Když se však nedohodneme, předáme důkazní materiál policii a pošleme jej také do redakcí novin. Dobře si rozmyslete, které řešení zvolíte. Buďte si jistý, že jednám čestně, ze vás nepodvedu. Podepsán M. Malone.

Sir William Broadbent poslal dopis do Scotland Yardu, kde si jej možná přečetli, ale nic jiného s ním neudělali a uložili obálku s dopisem do archivu. Zdálo se, že tím je vydírání vyřízeno. Autor dopisu se už siru Broadbentovi neozval, zato však dostal podobný dopis společník firmy W. H. Smith a syn, pan Frederick Smith, který mu poslal muž, podepsaný jako H. Mayne.

Sire,

v úterý v noci 13. října byla otrávena strychninem jistá dívka. Jmenovala se Ellen Donworthová, vystupovala však také pod jménem Ellen Linnellová. Bydlela v Duke Street, Westminster Bridge Road číslo 8. Po její smrti se našly mezi jejími věcmi dva dopisy, které by umožnily odhalení těžkého zločinu, kdyby se dostaly na veřejnost. Posílám vám kopii jednoho z těchto dopisů, který tato dívka dostala ráno 13. října, tedy v den, kdy byla zavražděna. Přečtěte si jej a uvažte, jaké máte možnosti, kdyby se dopisy dostaly do rukou policie. Uvědomte si, co by vás a vaši rodinu jakož i široké příbuzenstvo čekalo, kdyby se tato zpráva dostala na veřejnost. Zatkli by vás a odsoudili a dostal byste se na dlouhou dobu do vězení. Já však mám pro vás návrh a nabízím se vám jako právní poradce pro tento případ. Když se rychle rozhodnete a dáte mi kladnou odpověď, můžete se spolehnout, že budu hájit vaše zájmy. Kdybyste však s tímto rozhodnutím čekal, až vás zatkou, tak bych pro vás už nemohl udělat nic. Můžu vás zachránit před katastrofou, jedině když vám dám oba dopisy. Budete-li s mým návrhem souhlasit, napište na kousek papíru jen tuto větu: Pan Fred Smith se chce neprodleně setkat s právním zástupcem Baynem. Nalepte tuto zprávu příštího úterního rána na některé z oken vašeho podniku v čísle 186 na Strandu. Když tam lístek uvidím, vejdu dovnitř, abych se s vámi mohl předběžně dohodnout. Mohu vás zachránit, když mne neprodleně pověříte tímto případem, jinak ne.

S veškerou úctou H. Bayne

Policie později dostala i znění druhého dopisu:

Slečno Ellen Linnellová,

napsal jsem Vám, a současně jsem Vás varoval před jistým Frederickem Smithem od firmy W. H. Smith a syn, předtím než vás otráví. Nyní si Vám dovoluji sdělit, že zemřete, jestliže vezmete třeba jen nepatrné množství léku, který vám přinesl. Bude vás to stát život. Já jsem byl totiž u toho, když Vám do oné lahvičky s kapkami nasypal silnou dávku prudkého jedu strychninu. Je v ní dávka, která by v okamžiku zabila koně. Zemřete, i když použijete jen jedinou kapičku.

H. M. B.

Ani toto ještě nebyl poslední záhadný dopis, který skončil později na stole vyšetřujícího soudce. Tentokrát byl adresován a doručen do rukou ohledávče mrtvol, který zahrál podstatnou roli v případě zavražděné Ellen Donworthové. Byl podepsán detektivem A. O'Brienem a nabízel velmi podezřelou spolupráci při vyšetřování vraždy a doslova prohlásil, že za vysokou odměnu vydá policistům jejího vraha. Byla to pozoruhodná částka se současnou hodnotou víc než milion liber a neuvěřitelná drzost i naivita pisatele. Později se podařilo zjistit, že CTBrien a Bayne byli táž osoba a že obě jména byla jen krycí. Všechny dopisy skončily ve Scotland Yardu. Detektivové pak zjistili, že Ellen Donworthová skutečně 13. října krátce před smrtí dostala onen dopis, který H. Bayne poslal v kopii Smithovi. Bylo zřejmé, že jde o stejného autora, a další průběh případu tuto verzi potvrdil. O půl roku později, po vraždách oněch dívek, dostal podobný dopis dosud neznámý adresát doktor Harper z Barnstaple. V tomto psaní šlo o smrt dívek Marshové a Shrivellové. Text se podobal předešlým. Dopis byl datován 25. dubna 1892.

Vážený pane,

považuji za svou povinnost oznámit Vám, že jeden Z mých sluhů vlastní velmi přesvědčivý důkazní materiál o vine Vašeho syna, studenta lékařské fakulty W. H. Harpera, který v nemocnici St. Thomas Hospital otrávil dvě mladé dívky. Jde o Alici Marshovou a Emmu Shrivellovou. Byly zavražděny 12. tohoto měsíce. Jsem připraven poslat Vám tento kompromitující materiál, abyste ho podle své vlastní úvahy mohl zničit. Cena za doručení je tisíc pět set liber sterlingů. V případě Vašeho nezájmu prodám materiál policejnímu ředitelství. Zveřejnění tohoto důkazu by zničilo nejen Vás, ale i celou Vaši rodinu, to si jistě dokážete představit. Abych Vás přesvědčil, že to, co Vám nabízím, obsahuje skutečné události, poslu Vám kopii důkazu proti Vašemu synovi, takže se o serióznosti mé nabídky budete moci přesvědčit. Napište mi ihned odpověď na moji nabídku otištěním v inzertní rubrice londýnského Daily Chronicle textu tohoto znění:

W. H. M. zaplatím za vaše služby. dr. H.

Když si v novinách přečtu tuto zprávu, hned se s Vámi spojím. Jak jsem se již zmínil, přesvědčím Vás o tom, že mám k dispozici velmi vážné důkazy o vraždě spáchané Vaším synem. Když od Vás nedostanu obratem odpověď, pošlu je neprodleně úřednímu ohledávči mrtvol.

S veškerou úctou W. H. Murray

Přílohy byly přiloženy. Šlo především o výstřižky z novinových zpráv týkajících se vraždy a vyšetřování případů zavražděných Marshové a Shrivellové. K nim však byl ještě přiložen lístek s tímto textem.
(Texty dopisů jsou citace z materiálu zveřejněného F. Tennysonem ze svazku The Country House Murders.)

VRAŽDA ELLEN DONWORTHOVÉ. VŠEM HOSTŮM HOTELU METROPOL. TÍMTO VÁM SDĚLUJI, ŽE PACHATEL, KTERÝ 13. ŘÍJNA OTRÁVIL JEDEM ELLEN DONWORTHOVOU, PRACUJE v HOTELU METROPOL, VAŠE ŽIVOTY, VÁŽENÍ HOSTÉ, jsou TEDY OHROŽENY, DOKUD SE ZDRŽUJETE VE JMENOVANÉM HOTELU, VYSTAVUJETE SE VELKÉMU NEBEZPEČÍ.

W. H. MURRAY

3.

Inspektor Scotland Yardu M'Intyre začal pátrat, ale současně se dohodl s doktorem Haiperem na určitých bezpečnostních opatřeních.

"Navštívil jsem doktora Harpera až poté, kdy jsem si ověřil, kdo je kdo," prohlásil inspektor. "Vysokoškolák Harper skutečně existoval. Byl synem věhlasného doktora Harpera, absolvoval praxi v nemocnici St. Thomas Hospital a bydlel na Lambeth Paláce Road v domě, v němž bydlel i jakýsi Thomas Neil. Neměl jsem dobrý pocit, když jsem se tam vypravil, ale snadno a rychle jsem se přesvědčil, že Neil není Neil."

"Co vás vedlo k takovému úsudku?" zeptal se vyšetřující soudce.

"Příliš mnoho záhad na jednom místě."

"Například."

"Všechny vyděračské dopisy. Horentní částky za informace, kterým nikdo nemusel věřit."

"Mluvil jste o tom s ohledávčem mrtvol?"

"Jistě. A taky s předsedou komise pověřené vyšetřováním násilné smrti Marshové a Shrivellové. Navíc ještě s bývalým soukromým detektivem z Cockspur Street Clarkem."

"Mluvil jste s obyvateli toho baráku?"

"Ne se všemi. To nebylo možné ani potřebné. Stačilo mi svědectví jisté slečny Sleeperové, dcery majitelky pokoje, který si pronajal podezřelý Thomas Neil. Ta mi totiž řekla, že s ním mluvila téhož dne, kdy došlo k vraždě, vykládal jí, že v Lambeth Road byla zavražděna požitím jedu jeho známá s malým dítětem."

"Bylo to v době, kdy se už v novinách psalo o vraždě?"

"Ne. Právě že ne. Nikdo to mimo pár lidí ze Scotland Yardu nemohl vědět a tahle paní Sleeperová se měla s Neilem jít podívat, co se tam děje. Údajný doktor Neil jí však řekl, že ví, kdo otrávil v Lambeth Road tu dívku."

"Řekl jí snad i jméno vraha?" zeptal se vyšetřující soudce.

"Okamžitě. Ona dokonce později ještě dodala, že s jakousi radostí, jako by se chlubil."

"A kdo tedy ty holky zabil?"

"Vrahem prý je lord Russell."

Vývoj tohoto kriminálního případu byl zcela ojedinělý. V historii zločinu v té době kuriózní. Policisté navštívili manžele Russellovy, lady Russellová jim předložila dopis, který nedávno dostala. Byl skoro stejný, přinejmenším však podobný těm ostatním výhružným, vyděračským, v nichž neznámý muž pod několika jmény žádal vysoké výkupné.

Hraběnka dostala onen dopis v prosinci 1891 a netajila se tím. Naopak ukázala ho několika známým, ale především svému právníkovi, siru Georgi Lewisovi, neodevzdala však dopis Scotland Yardu, protože jej ztratila, a tak se nestal součástí pozdějších důkazů obžaloby.

"Ten dopis se mi nedostal do ruky," řekl inspektor M'Intyre, "zato však jsme získali cenné svědectví slečny Sleaperové. Byla totiž žensky zvědavá. Podnájemník si s ní povídal o všem možném, ba dokonce se jí svěřil s malým tajemstvím. Měl totiž v úmyslu oženit se a ukázal jí fotografii své budoucí manželky. Jmenovala se Laura Sabatiniová, připravovaný sňatek se měl konat koncem roku 1891."

Teprve po dlouhých desíteletích se podařilo zjistit, že se Thomas Neil Cream narodil v Kanadě rodičům, kteří se tam vystěhovali, jeho otec v emigraci neuspěl, pocházel z Glasgowu, tak se vrátil do Anglie, ale ani tam se jim potom nedařilo dobře. Když chlapec vyrostl, snažil se zbohatnout všemi možnými, i nečestnými metodami. Ale také on měl smůlu. Tak se na jistou dobu vystěhoval do Spojených států a ve slavné době Divokého západu se seznámil s mnoha způsoby riskantní obživy. Zdá se, že už tenkrát zapomněl na všechny zvyklosti lidského soužití. Nakonec se usadil v Londýně a začal se chovat jako šelma v džungli.

V lednu 1892 odjel doktor Cream do Kanady, ale jako by se stěhoval na jiný svět, sepsal předtím závěť ve prospěch Laury Sabatiniové. Nepobyl tam dlouho, vrátil se v sobotu do svého starého bytu v Lambeth Palace Road a v neděli 17. dubna, po vraždě Marshové a Shrivellové, si sedl k novinám se slečnou Sleaperovou a povídal si s ní o té dvojnásobné vraždě mladičkých prostitutek. Mluvil, jak se později ukázalo, o otrávení těch dvou dívek strychninem ještě o pár dní dříve, než se ta možnost začala přetřásat v novinách. Odkud tedy měl tak dobré informace?"

"Co vám o tom vyprávěl, slečno Sleaperová?" zeptal se inspektor M'Intyre.

"Všechno možné. Připadalo mi to, jako by to přednášel pan učitel dětem ve škole. Je pravda, že se vyznal v lékařských termínech, já jsem kolikrát ani nevěděla, o čem hovoří. Ale uznala jsem, že umí."

"Nebylo vám to nápadné?"

"Proč? Byl to přece lékař, tak se v tom musel vyznat. Já jsem se ale přece jen zarazila, když mi řekl, kdo je vrahem."

"Jmenoval vám někoho konkrétně?"

"Jistě."

"Řekl vám i jeho jméno?"

"Řekl. Tvrdil, že to byl druhý podnájemník."

"Který?"

"Pan Harper."

"To však byl také lékař."

"Jistě, a doktor Cream šel do jeho pokoje, když nebyl Harper doma, a prohlížel tam zásuvky a knížky."

"On vás vzal do pokoje doktora Harpera s sebou?"

"Ne. Ani mi o tom nic neřekl. Ale já jsem šla náhodou po chodbě a viděla jsem ho, jak za sebou zavřel dveře, a tak jsem šla za ním a zeptala jsem se ho, co tam dělá."

"Řekl vám to?"

"Tvrdil, že hledá cosi důležitého v lékařských odborných knihách a že to dělá kvůli mladému Haynesovi."

"Řekl vám, kdo to je?"

"Ne. Já jsem to věděla. Je to totiž mladý, hezký muž, kterého si každá žena všimne. Bydlí v podnájmu u Armsteadových na Westminster Bridge Road."

"Kdo jsou ti Armsteadovi?"

"On je fotograf a Neil Cream se od něj dal několikrát fotografovat."

"Je to možné, že se nechal dokonce ještě vyfotografovat, místo aby se pečlivě skrýval?" uvažoval inspektor.

Našli si ho, smluvili si s ním schůzku. Začali si povídat. Mladý Haynes byl velice sdílný. On se totiž tomu povídavému pánovi tiše divil, protože slyšel věci tak podivné, že se mu zdálo, že jsou z nějakého divokého filmu.

"Znal jste se s panem doktorem Creamem delší dobu?" zeptal se inspektor.

"Ne. Jen jsme se párkrát potkali na chodbě."

"Jak to že, jste se začali bavit o těch vraždách?"

"Neil Cream začal. Mě to ani nijak moc nezajímalo. Ty dvě holky byly mrtvé, bylo to sice smutné, ale nebylo jim pomoci."

"No a co tedy vám povídal?"

"Že je zavraždil Walter Harper, jeho bývalý spolužák, s kterým chodil do školy a teď je jeho spolubydlícím."

"Řekl, jak je měl Harper zavraždit?"

"Jedem. Nějakým jedem, a otrávil prý ještě tři další ženy."

"Jmenoval je?" zeptal se inspektor.

"Ellen Donworthová, Matylda Cloverová a Lou Harveyová."

"Co jste mu na to řekl?"

"Nic. Já jsem si nevěděl rady. Ten chlap se choval jako cvok. Chvilími tiše, jakoby tajemně vyprávěl jako babička dětem pohádku, pak se najednou rozčílil a začal tvrdit, že s ním musím jít a na něco se podívat."

"Šel jste?"

"Co jsem měl dělat? On se do mne zavěsil jako holka do milence a táhl mne do Lambeth Road k domu, kde zemřela Matylda Cloverová. Přinutil mne, abych vešel do domu a trochu se tam rozhlédl a zeptal se někoho, kdo tam bydlí, jestli ta holka byla otrávena nějakým jedem," řekl Haynes.

"Proč to dělal?"

"To vám nepovím. Myslel jsem si, že je to blbec. Jenže on byl nebezpečný. Když si něco umínil, tak to taky udělal. On mě totiž, inspektore, dotáhl za ruku ještě k jinému baráku na Townsend Road, St. John's Wood, kde prý bydlela Lou Harveyová. A tahle Lou Harveyová byla otrávena v jednom nočním klubu silným jedem."

"Kdo ji měl zavraždit? Řekl vám zase, kdo byl pachatelem té vraždy?"

"Ne. To neřekl."

"Ani kde k ní došlo?"

"Jmenoval dva noční podniky. Royal a Oxford."

"Tam mělo dojít k těm dvěma vraždám při plném provozu?"

"Tvrdil to."

"Ale vy jste, pane Haynesi, kdysi pracoval jako soukromý detektiv. Takže jste měl nějakou praxi s podobnými situacemi. Nebo ne?"

"Pracoval jsem v tomhle oboru, to je pravda, a byl jsem taky informantem ministerstva vnitra. Někdy. Smluvně, případ od případu."

"Myslíte si, že to doktor Cream věděl?"

"Možná že jo. Někdy se mi zdálo, že ze mě chce vymáčkout nějakou radu nebo aspoň poučení. Jenomže to nebylo logické."

"V jakém smyslu?"

"Kdyby tušil, že jsem z oboru, tak by se mi přece na sto honů vyhnul a nezačal by se se mnou kamarádit. Vždyť on mi, pánové, tak strašně důvěřoval, že mi jednou přinesl ukázat fotku mladého Harpera, kterou ukradl z alba slečny Sleeperové."

"Proto jste se s námi spojil, pane Haynesi? Nebo vás tlačilo svědomí? Vy přece nejste žádný naivní puberták."

"Samozřejmě že jsem byl připraven předat vám informace."

"Proč jste to neudělal hned?"

"Protože jsem žádné konkrétní neměl. To všechno byly báchorky a já jsem především chtěl zjistit to podstatné pro vyšetřování. Nemohl jsem za vámi přijít s povídáním, které nedávalo vůbec žádný smysl. Co byste si o mně pomysleli? Co byste mi asi tak řekli? Že jsem zrovna takový cvok jako doktor Cream. Jděte, pane M'Intyre, do Townsend Road a zeptejte se tam například, jestli někdo nezná nebo neznal jakousi Lou Harveyovou. Pokud vím, tak Scotland Yard nemá žádnou ženu tohoto jména v záznamu a já jsem se o ní taky nic nedozvěděl. To jste chtěli ode mne slyšet? Že jsem přišel, ale nepřinesl jsem vám žádnou zprávu, dokonce ani žádný tip?"

5.

Inspektor M'Intyre a jeho kolegové ze Scotland Yardu však na případu vraha mladých žen intenzivně pracovali. Jako v mnoha jiných kriminálních případech jim aspoň trochu pomohla náhoda. Strážmistr Comley si při ranní pochůzce 12. dubna všiml, jak na Stamford Street vyšel z čísla 118 jakýsi muž z domovních dveří, před nimiž stála uliční lucerna, a tak si ho mohl prohlédnout. Měřil přibližně stopětsedmdesát centimetrů, mohl být asi tak čtyřicet nebo padesát let starý, měl na nose brýle a na hlavě hedvábný cylindr. Neměl ani kotlety, ani vousy pod nosem. Strážmistr se podíval na hodinky. Bylo tři čtvrti na dvě.

George Comley si však všiml také mladé ženy, která muže, zřejmě svého hosta, doprovodila ke dveřím a pak je pečlivě zamkla. Byla to Emma Shrivellová, kterou strážmistr hodinu poté viděl, jak ji v bezvědomí nakládali do drožky. Měla ji dovézt do nemocnice. Comley přiskočil, pomohl kočímu a Marshové, ta svoji přítelkyni snesla dolů, a jel s nimi do nemocnice.

"Co se vám stalo?" zeptal se Emmy Shrivellové. Ta však neodpověděla, ale její kamarádka řekla:

"Ten chlap dal každé z nás tablety."

"Proč?"

"Protože se nám udělalo špatně."

"Co jste jedly?"

"Nějaké ryby z konzervy. A ten hodný pán nám potom dal každé tři tablety a řekl, že za chvíli už nebudeme o bolestech vědět."

"Jak vypadal ten hodný pán?" zeptal se strážmistr Comley.

"Brýle, pleš a na hlavě cylindr."

"Byl to on, kterého asi čtvrt hodiny před druhou vyprovázela ke dveřím?"

"Jo. Byl to on."

Strážmistr Comley byl vlastně jediným svědkem tragické události a při křížovém výslechu vypověděl:

"Tenkrát to byla ošklivá studená noc. Všude ležela mlha. Ten chlap se velice rychle vypařil, ale já jsem si dost podrobně zapamatoval, jak vypadal, a asi za měsíc poté jsem ho při pochůzce potkal na Westminster Bridge Street. Neměl jsem tušení, kdo to je, a neměl jsem důvod sledovat ho, ale přece jen jsem si všiml, že bloumal noční ulicí za tak mizerného počasí a koukal po kurvách. Za chvíli jednu sbalil a šel s ní do Elliott's Row a byl tam s ní asi tak půldruhé hodiny."

"Vy jste zatím čekal venku?"

"Jo, Ctihodnosti, s policejním strážmistrem Wardem, a ten měl popis toho chlapa, kterého už policie hledala. Byl to ten

ze Stamford Street a byl to on, kdo později zmizel v domě v Lambeth Paláce Road číslo 103. Měl klíč od domovních dveří."

Policisté hlídali, co se dalo, včetně domu Armsteadových. A tak se jednoho dne setkal doktor Cream s jedním z policistů v civilu, kteří měli na starosti tuto oblast.

"Ten člověk musel být doktor Cream," referoval policista svému představenému. "Ale on neutíkal. Vůbec se mě nelekl. Přitom si zřejmě domyslel, kdo jsem. Řekl mi, že je to hrozné, co se právě v této ulici před časem stalo."

"Tahle ulice a všechno ostatní v této čtvrti nemají dobrou pověst, v noci se to tam hemží prostitutkami," řekl vrchní inspektor. "Takže holky tam jsou každou noc a jejich zákazníci taky. Objevil se tam ten Cream ještě jednou?"

"Jo. A začal mi povídat, že on není Harper. Ten však bydlí ve stejném domě. Já jsem to už řekl M'Intyroví, protože ten chlap si na ředitelství stěžoval, že ho policie bezdůvodně sleduje."

Došlo k neuvěřitelnému vývoji vyšetřování. Doktor Cream se spřátelil s inspektorem M'Intyrem, několikrát se s ním na ulici dal do řeči, při většině setkání se zmínil o vraždách prostitutek. Jednou mu dokonce vykládal o jakémsi chlapovi, který je velmi podezřelý z nezákonných jednání a jmenuje se Murray. Tímto jménem však byl podepsán jeden z oněch udavačských dopisů.

"Já si, vážený pane, myslím, že ten Murray je vlastně policajt. Já jsem s ním totiž mluvil. Začal se mne vyptávat na mladého doktora Harpera a mluvil o jakémsi dopise."

"Vy jste ho viděl, pane Creame?"

"Viděl? Samozřejmě že jsem ho viděl."

"Já to jméno slyším poprvé," řekl inspektor. "Můžete mi říct, jak ten chlap vypadá?"

"Může mu být takových čtyřicet. Je asi sto sedmdesát vysoký, nosí černý plnovous."

"Takže byste ho poznal, kdybyste ho zase potkal?"

"Jasně. Na to se můžete spolehnout."

6.

Policisté naplánovali akci na 26. května. Odehrála se na Westminster Paláce Road. Byli připraveni podezřelého doktora Creama zatknout. On se totiž poslední dobou, co ho sledovali, choval jako potrhlý. Chodil po chodníku sem a tam, ruce se mu třáslly. Najednou se zastavil a prudce se obrátil dozadu, jako by chtěl přistihnout ty, kteří ho sledovali. Když ho policisté zastavili a M'Intyre ho oslovil a začal se ho vyptávat, neměl úspěch. Cream se proti němu postavil, jako zápasník v aréně dal ruce v bok a řekl:

"Nechci s vámi mít nic společného. Dejte mi pokoj. Já totiž odjíždím a budu se s vámi bavit jedině za přítomnosti obhájce."

"Proč s námi nechcete mluvit?"

"Protože já už žádné nahaté fotografie nemám. A já jsem ty kurvy nikdy nefotografoval. Těch pár snímků, co jsem měl v šuplíku, jsem už dávno prodal. Já jsem, pánové, lékař a s tímhle svinstvem, co se děje v těchhle ulicích, nemám nic společného. To mi věřte a dejte mi laskavě už pokoj. Nebo si budu stěžovat ve Scotland Yardu."

Bylo to plané gesto. Doktor Cream však věděl, že Scotland Yard nemá přesvědčivé důkazy, aby detektivové mohli prokázat vraždy prudkým jedem. Jenže vyšetřovatelé udeřili z jiné strany.

Přijeli 3. června do domu, v němž doktor Cream bydlel. Zatklí ho ne pro vraždy, ale pro pokus získání vyděračským způsobem od doktora Harpera značné částky a předložili vyšetřujícímu soudci onen výhružný dopis.

"Takový dopis, o němž je tady řeč, jsem nikdy nenapsal."

Inspektor Tonbridge předložil vyšetřujícímu soudci obálku, ten ji otevřel a ukázal dopis doktoru Creamovi.

"To není moje písmo."

"Ale je. My vám to dokážeme."

Výsledky pokračovaly s většími či menšími přestávkami až do 12. července, kdy došlo k úřednímu otevření hrobu Matyldy Cloverové a exhumaci její mrtvolky. Když policejní lékaři provedli potřebné analýzy, zjistili, že byla otrávena silnou dávkou strychninu s přidávkou ještě dalších chemikálií. Doktor Cream byl obžalován z úkladné vraždy. Identifikaci mrtvé provedla její bývalá kolegyně Lou Harveyová, s níž šlapávala chodník. Ta se však ve skutečnosti jmenovala Harrisová. Používala jméno svého manžela Charlese Harrise, malíře a natěrače. Její výpověď potvrdila podezření."

"Jo. Já jsem se s ním sešla někdy v říjnu loňského roku v St. James Hallu."

"Byl to zde přítomný obžalovaný Cream?"

"Jistě. Moc dobře si ho pamatuju. Já jsem se s ním totiž setkala několikrát."

"Měla jste s ním pohlavní styk?" zeptal se inspektor Tonbridge.

"Co jiného? Jasně že měla."

"Kde došlo k pohlavnímu styku?"

"V tom malém hotelku na Berwick Street."

"Jak dlouho jste tam s ním byla?"

"Skoro celou noc. Ten chlap byl strašně nadrženej. Ale když jsem se s ním pak ve dveřích loučila, tak si mě zamluvil i na příští noc. Slíbil, že mi přinese pár dobrých tablet, abych se zbavila uhrů na nose."

"Přinesl vám je druhý den večer?"

"Jo. Sešli jsme se na nábřeží Temže. Řekl, že si ještě někde na chvíli odskočí. Když se vrátil, tak jsme šli na panáka do hospody v Northumberlandu. Tam mi dokonce koupil pár růží."

"Smluvil se s vámi zase na celou noc?"

"Myslela jsem, že jo. Ale když jsme vyšli z té hospody ven, tak vytáhl z kapsy malou obálku se třema tabletama, řekl mi, abych si je potom ve varietě vzala a zapila je třeba pivem nebo vínem."

"Vy jste s ním měla jít do varieté?"

"Původně. Ale on řekl, že budu muset jít sama, on dnes má ještě nějakou práci, o které včera nevěděl, ale přijde za mnou kolem jedenácté a pak zase půjdeme do hotýlku."

"Šla jste tam napřed?"

"Ne. Já nevím proč, ale mně se jednání toho chlapa najednou nějak nelíbilo. Víte, pánové, my jsme zvyklé na všelicos. Chlapi jsou strašný prasata a člověk někdy musí vzteky zatnout zuby, ale tenhle člověk se mi nelíbil a nevěděla jsem proč. Nemlátil mě, nechtěl žádný extra sprostáry, ale já jsem si úzký dlouhý tablety proti uhrům nevzala."

"No, počkejte, kde vám je tedy dal? Kde jste je měla polknout? V tom varieté?" zeptal se inspektor Tonbridge.

"Ne. V té knajpě v Northumberlandu, když mi objednal skleničku vína a přinesl ty růže."

"On se nedivil, když jste si je nevzala?"

"Já jsem předstírala, že je polykám, ale přendala jsem si je do druhé ruky a pak jsem je šoupla do kabelky. On mi pak ještě dal pět šilinků na vstupné do varieté a chtěl mne posadit do drožky. Ale já jsem mu řekla, že si vezmu drožku až za rohem."

"Chtěla jste se mu nějak vyhnout?"

"Já jsem byla pro ten večer zadaná. Měla jsem se setkat s Harveyem. Ten mne ten večer doprovázel. Šel jen kousek za náma."

"Nebylo to Creamovi podezřelé?"

"Ne. Cream Harveye neznal."

"Kdo je Harvey?"

"Flákač. Úplně pitoměj frajer. Dělá, jen když už má pár dní prázdnou kapsu."

"Vy jste s ním chodila?"

"No, chodila? Já jsem s ním spíš spala."

"Nevadilo mu, čím se živíte?"

"Harveyovi? Tomu je všechno jedno. Ten má hlavu jenom na klobouk, na žrádlo a na chlast. Nic víc ho nezajímá. Ale když jsem mu ukázala ty úzké dlouhé tablety, tak mi řekl, abych nebyla kráva pitomá a hodila je rovnou do hajzlu, že bych po nich mohla mít ráno kompletně vylízanej mozek."

7.

Doktor Cream byl zvláštní člověk se zvláštní minulostí. Nedalo se říct, že měl klidné dětství, že jeho rodina byla místem, kam se mohl uchýlit, když se odmalička potloukal nepohodlným životem. Narodil se v Glasgowu, ale už jako malý kluk se vystěhoval s rodiči do Kanady za bohatstvím. Byl to otcův sen. Kanada byla v té době divočinou s medvědy, neuvěřitelným množstvím zvířat, do jejichž kožešin se oblékala polovina žen celého světa. Nepodařilo se zjistit, jestli jeho otec zkrachoval jako nešikovný dřevorubec nebo lovec zvíře. Přestože se rodině nedařilo dobře, mladý Cream vystudoval v Kanadě medicínu, a kdyby nebyl rozeným zločincem, mohl být úspěšným lékařem.

Na první pohled to byl hezký mladý muž, který se však od svých studentských let stýkal s podivnou společností zlodějů, lupičů a prostitutek. Měl zřejmě smůlu, když se dostal do vězení, protože neošetřil pořádně pacienta, o něhož se měl v nemocnici starat. Stál před soudem obžalován z vraždy a byl odsouzen na doživotí. V kriminále se choval vzorně, pracoval v tamější nemocnici, odseděl si za vzorné chování jen polovinu trestu a odjel první lodí nejdřív do rodného Glasgowu, později se přestěhoval do Londýna.

Když byl obviněn z vraždy mladých prostitutek, které otrávil ve většině případů strychninem, dostal se zase po letech před soud a za mříže, do prostředí špinavého studeného kriminálu, v jakém už strávil téměř polovinu svého života. Měl proti sobě zdatné soupeře. Hlavním žalobcem se stal sir Charles Russell, známý později jako lord Russell of Killowe, obhájcem byl doktor Geoghegan. Byl to krátký proces. Trval od úterka 18. do soboty 22. října. Obžalovaného Neilla Creama hájil průměrný obhájce, v tomto případě to však bylo jedno. Důkazy obžaloby byly tak přesvědčivé, že by ani nejgeniálnější advokát neměl šanci na vítězství. Neill Cream však tvrdil, že je nevinný a žádal o osvobození. Není si vědom, že by se provinil proti některému z britských zákonů.

Otec byl Skot, Neill vyrostl v Kanadě, kde vystudoval medicínu, a jeden ze svědků, hospodský Levy, dosvědčil, že v roce 1891 pracoval jako praktický lékař v americkém Chicagu. Dne 1. října 1891 přijel do Británie a ubytoval se v londýnském hotelu Anderton, kde se na ulici druhý den seznámil s mladou ženou Elizou Mastersovou.

"Kam jste s Elizou Mastersovou šel?" zeptal se žalobce Russell.

"Do varieté Gatti."

"To už jste se spolu znali?"

"No, znali? Vlastně znali. Ona mi pak vevnitř představila kamarádku Elisabeth Mayovou."

"Kdo byly ty dvě nové přítelkyně?"

"Kurvy jako všechny holky ve čtvrti, které se říkalo Orient. Bydlely někde na Lambeth Road, tam měly děvky svá hnízda."

Další průběh případu těchto dvou dívek se podobal osudu všech ostatních, které Neill Cream v životě potkal. Tyto dvě však měly víc štěstí, a tak přežily. Příklad se vyvíjel spletitě, snad proto, že Neill Cream nepromýšlel všechny podrobnosti. Eliza Mastersová dostala 9. října oznámení, že pisatel dopisu přijde k ní mezi třetí a pátou hodinou odpoledne, a připomněl dívce, že se už viděli ve varieté Gatti. Pisatel však k celkem nevinnému oznámení připojil poznámku, aby dívka dopis nezahazovala ani neničila, že si ho vezme při návštěvě zpět.

Kronikář F. Tennyson Jesse ve svém pitavalu popsal následující kapitulu případu takto:

Mastersová a Mayová pracovaly společně, což znamenalo, že používaly stejný pokojík i stejnou postel. Mastersová řekla přítelkyni o zákazníkovi, který se ohlásil písemně, tak se obě postavily k oknu a dívaly se na protější chodník, kudy ten chlap musel přijít. Obě byly zvědavé, co je to zač. Najednou však zpozorněly, protože si všimly na druhém

chodníku ženy, kterou znaly od vidění. Nesla košík, měla na sobě bílou zástěru s ramínky na zádech zkříženými. Sledoval ji chlap, na kterého čekaly. Služka s košíkem se několikrát bázně ohlédla, bylo tedy zřejmé, že před tím chlapem utíká, že on ji vlastně pronásleduje. Host, na něhož ty dvě čekaly, nezahnul ke vchodu do jejich domu, ale pronásledoval ženu s košíkem. Obě dívky tedy vyběhly na ulici a čekaly v bezpečné vzdálenosti, co se bude dít. Byl to totiž jejich revír, a tak byly samozřejmě zvědavé, co je to za chlapa, který se potlouká po chodníku.

"Sledovaly jste toho neznámého muže?" zeptal se žalobce Russell.

"Jo."

"Co se vám na něm nelíbilo?"

"Spěchal jako blázen. Když přijde nějaký chlap do Orientu, tak se především dívá po holkách."

"Máte na mysli, že si v chůzi vybírá?"

"Jasně. My se taky otáčíme, uděláme pár kroků sem a zase zpátky, aby viděl nabízené zboží," řekla Mastersová.

"Holky zmizely ve dveřích čísla 27 a čekaly, až tam chlap přijde," řekl strážník.

"Číslo dvacet sedm v Lambeth Road?" zeptal se žalobce.

"Jo. Pustily ho dovnitř. A my jsme tam hlídaly ještě nejmíň půldruhé hodiny a ten kurevník nevyšel."

"Vy jste ho ale později přece jen viděla, Mastersová."

"Jo. Až když jsem ho identifikovala."

8.

"Podívejme se ještě na program podezřelého doktora," řekl státní žalobce. Cream přijel 1. října do Londýna, hned druhého dne potkal Mastersovou a Mayovou, smluvil si s nimi schůzku na devátého. Mezitím sháněl nějaké ubytování na Lambeth Road. Dne 13. října jako by zapomněl na schůzku, setkal se s Ellen Donworthovou a otrávil ji prudkým jedem. Dne 20. zavraždil stejným způsobem Cloverovou, o dva dny později 22. se pokusil zavraždit Lou Harveyovou. Je to strašná série. Detektivové Scotland Yardu našli při domovní prohlídce jeho bytu dokonce jakési účetnictví odporného vražedčího lékaře. Na obálku dopisu si napsal saldo svých hříchů. Ne všichni svědci, kteří byli předvoláni a vystoupili před porotu, říkali pravdu. Prostředí, v němž se odehrály vraždy, mělo špatnou pověst, jeho obyvatelé, zejména ženského pohlaví, měli zkreslené představy o pravdě a lži, vyhýbali se porušit pravidla prostředí bordelů, pasáků a děvek: kdo moc mluví, nepřežije. Jediná svědkyně, uklízečka Lucy Roseová, se odvážila promluvit.

"Den předtím, než zemřela Cloverová, jsem našla v jejím pokoji na stole obálku a dopis," řekla.

"Vy jste uklízela její byt?"

"Každý den. Ona bydlela nahoře ve dvoupokojovém půdním bytě se svým malým synkem."

"Četla jste ten dopis?"

"Já vím, Ctihodnosti, že se to nemá, ale dneska jsem ráda, že jsem si to přečetla."

"Co bylo v tom dopise?"

"Byla to pozvánka pro Matyldu Cloverovou. Někáký Fred ji zval na setkání v 19.30 před Canterbury Hall."

"Kdo byl Fred?"

"To jsem nevěděla. Ale všimla jsem si ještě podivné věty v tom dopisu. Matylda Cloverová měla dopis na to setkání přinést s sebou. I s obálkou."

"Mluvila jste s ní o tom pozvání?"

"Ne. Už jsem se s ní nesetkala. Když zemřela, tak jsem v jejím pokoji prohledala každé šuple, ale ten dopis jsem nenašla. Víte, Ctihodnosti, my jsme byly spíš přítelkyně. Matylda mne ještě předtím, než odešla, poprosila, abych dala malého do postýlky."

"Udělala jste to?"

"Jo, a Matylda Cloverová odešla asi v půl osmé, ale přibližně za půl hodiny se vrátila s tím chlapem."

"Takže jste ho viděla, slečno Roseová?"

"Jasně že jsem ho viděla. Byl to chlap v dlouhém kabátu a přes něj měl ještě pelerínu. Když pak Matylda postavila petrolku na stůl, tak jsem si všimla jeho ksichtu. Nic moc. Hlava jako meloun, černé vousy jako uhlíř, na hlavě měl černou hedvábnou buřinku. Netvářil se odporně, usmíval se spokojeně, jako by nebyl v zasmrádlém kumbálu, ale na rozkvetlé louce v ráji."

Londýnská idyla z uliček s červenými lucernami se odehrávala jako scéna ze špatného filmu. Roseová si ještě později došla pro pivo, slyšela klapnutí domovních dveří, v té době nerušily noční klid žádné televizory ani hlučně puštěná rádia, šla si lehnout. Ale ve tři ráno se vzbudila.

"Dostala jsem strach. Věděla jsem, že křičí Cloverová, ale bála jsem se tam jít sama, tak jsem zaklepala na domácí Voulesovou a vešly jsme do pokoje Cloverové. Ležela na posteli zkroucená, svíjela se v bolestech a křičela, že ji otrávil, že jí dal jed. Voulesová poslala pro doktora Grahama, ale ten nebyl doma, tak přišel jeho asistent doktor Coppin."

Doktor pacientku prohlédl, dal jí na kávovou lžičku pár kapek nějakého léku. Povidal něco o opilství, řekl, že zvrací, protože do sebe vrazila zbytečně moc panáků whisky. Tak některá z žen, tísňících se u dveří, uvařila čaj, jiná jí přinesla koflík teplého mléka se slovy, že jí to určitě pomůže, jejich matka takhle už vyléčila hezkých pár opilců, ale Cloverová sténala a křičela o pomoc dál. Kolem deváté hodiny zemřela. Doktor Coppin se domácí Voulesové zeptal na datum narození, když je neznala, tak rubriku úmrtního listu proškrtl. Načež přijel koňmi tažený pohřebák a mrtvou odvezl. Její malý chlapec skončil v sirotčinci.

Nikoho nenapadlo, že by Matylda Cloverová mohla být zavražděna. Nikdo nepátral po muži v dlouhém kabátě s pelerínou. A už vůbec nikoho nemohlo napadnout podezírat neznámého chlapa s černým plnovousem. Byl jen jedním z nočních zákazníků, kteří navštěvovali prostitutky.

9.

Snad nejzajímavější svědek v procesu s doktorem Creamem byl obchodní zástupce John Wilson M'Culloch, který se s

obžalovaným seznámil za jeho pobytu v Kanadě.

"Kde jste se setkali, pane M'Cullochu?" zeptal se státní žalobce.

"V Quebecu, v hotelu Blanchard."

"Kdy to bylo, pane M'Cullochu?"

"V únoru 1892."

"Jak jste se s ním sešel? Kdo vás dal dohromady?"

"Nikdo. Prostě jsme se vídali v hotelové hale, jindy zase v restauraci, nejdřív jsme na sebe jen tak kývli hlavou, ale pak jsme se spolu bavili. A jednou mne doktor Cream pozval do jeho pokoje a začal mi ukazovat nějaká léčiva."

"Vysvětloval vám, co to je a proč to má?"

"Ne. Ale viděl jsem asi patnáct, možná osmnáct menších lahviček, do jakých dávají v lékárnách sirupy, a pak vytáhl z kožené taštičky, jaké mívají báby na trhu, vyšší lahvičku z tenkého nazelenalého skla. Zamával mi s ní před očima a zeptal se mě, jestli bych uhádl, co v ní je. Já jsem zavrtěl hlavou a řekl jsem: Jak bych to mohl vědět? A on mi slavnostně naladěným tónem řekl: Je v ní jed."

Tato scéna se později objevila snad ve všech novinách, jejichž redaktoři sledovali proces s doktorem Creamem.

"Proboha, pane, k čemu vám je jed?" zeptal se M'Culloch.

"Dávám to zbouchnutým ženským, aby potratily."

"Byli jste tak důvěrní přátelé, že se vám doktor Cream svěřoval s tak ošemetnými záležitostmi?"

"Já jsem měl pocit, že Cream musí mít někoho, komu by mohl vyprávět o svých dobrodružstvích."

"Tušíte, jaká to jsou dobrodružství?"

"Neměl jsem ponětí, ale zvykl jsem si, že je upovídaný. Vodil mne po ulicích a vykládal, co kde nějaký jeho známý nebo příbuzný zažil nebo provedl, ukazoval mi obrázky nějakých ženských."

"Byl mezi nimi také portrét slečny Sabatiniové?"

"Myslím, že byl."

Později se objevila fotografie Creamova kufříku s jedy. Otiskly ji snad všechny obrázkové týdeníky, v nichž byly články o ukrutném vrahovi. Inspektor Tonbridge ukazoval dokonce novinářům tuto zásobnici smrti s čtyřiapadesáti krabičkami a lahvičkami prudkých jedů, drogisté a lékárníci dosvědčili, že si doktor Cream psal sám pro sebe recepty, na nichž byly uvedeny opiáty přísně vedené v knize, kterou musel mít každý, kdo je prodává. Inspektor Tonbridge předal kufřík s jedy analytikovi, doktoru Stevensonovi, který vypracoval posudek s hrozným závěrem. Majitel této skříňky se smrtí mohl těmito jedy zavraždit stovky lidí. Došel však ve svém odborném posudku ještě k jinému závěru: vrah Cream sám bral morfium a opium.

Doktor Cream měl za sebou velmi výrazný zločinecký život. Vražda Matyldy Cloverové nebyla jeho prvním zločinem. Už za pobytu ve Spojených státech byl obviněn dokonce ze dvou vražd, státní žalobce však od místních policistů nedostal dostatečně jasné důkazy, a tak byl psychicky zmražený lékař propuštěn. Podruhé ho v dalším případě vraždy odsoudili k sedmnáctiletému trestu. Ocitl se za mřížemi, ale choval se tak vzorně, že ho po méně než polovině odsezeného trestu propustili na svobodu. Přitom byl odsouzen za otrávení manžela své milenky strychninem. Původní rozsudek na doživotí mu byl zkrácen na 17 let.

Při posledním soudním procesu byl pouze za vraždu Matyldy Cloverové odsouzen k trestu smrti. Byl popraven ve středu 16. listopadu v devět hodin. Bylo mu 42 let a měl za sebou sakramentsky ohavný život.

VRAHEM NENÍ ŠKOLNÍK

1.

Byl to ojedinělý zločin. Odehrál se na neobvyklé scéně Harvardovy univerzity v americkém Cambridge, nedaleko Bostonu, ve státě Massachusetts. V hlavních rolích byli dva univerzitní profesori. Šedesátiletý profesor chemie a mineralogie John White Webster a jeho kolega, profesor světově proslulé univerzity, doktor George Parkman, lékař, jeden z nejbohatších starousedlíků a majitel mnoha čtverečních mil dobré půdy v blízkosti Bostonu. Byl to vynikající, zkušený a oblíbený lékař, který však už neprovozoval praxi. Byl také populární místní figurkou, nosil totiž černý hedvábný cylindr, černou ebenovou hůlku se stříbrnou rukojetí, byl hubený, vysoký, za každých okolností pospíchající dlouhými kroky. Jeho obličej byl v zimě v létě bledý, měl neobyčejně špičatou vyčnívající bradu, pravou paži mívál složenou pod zády v pase. Byl bohatý a štědrý, mnohá univerzitní fakulta vděčila právě jemu za svou existenci.

Profesor John White Webster byl synem zámožného lékárníka. Vystudoval vysokou školu, stal se univerzitním profesorem, když v roce 1833 zemřel jeho otec, zdědil padesát tisíc dolarů, což byla v té době velmi pozoruhodná částka. Pan profesor si dal v Cambridge postavit velký, krásný dům, v němž bydlel s manželkou a třemi neprovdanými dcerami. Rodina žila na vysoké noze, ženy nešetřily a on se také nestaral o to, kolik co stojí. Brzy zůstal bez peněz. A tak se obrátil na svého kolegu, profesora a nyní finančníka George Parkmana, s prosbou o půjčku. George Parkman byl původem Skot, přivydělával si půjčováním peněz. Neměl důvod, proč prosbu slovnutného kolegy nevyslyšet. Poprvé půjčil Websterovi čtyři sta dolarů, dlužník však nedodržel sjednanou lhůtu, sice šestiprocentní úroky pravidelně splácel, z půjčené částky však uhradil jen 68 dolarů.

Profesor Webster nebyl flamendr, neuměl však hospodařit a jeho tři dcery s manželkou také ne. Tak se dostával do stále horší finanční situace, přednášky byly také mizerně placeny, měl však dost dobrých známých a přátel, ti mu, když se dostal do krize, pomohli společným úsilím částkou 1600 dolarů a doktor Parkman přidal také ještě dalších pět set a za celou dlužnou částku se zaručil. Neudělal transakci jen tak na čestné slovo, dal si podepsat zástavní listy na zařízení Websterova velkého domu, včetně nábytku a knihovny s několika sty vázanými knihami. V seznamu, který měl zaručit návratnost půjčky, byla i profesorova vzácná sbírka minerálů. Webster měl dluh uhradit ve čtyřech čtvrtletních

splátkách.

Nemohl dodržet slovo, neměl peníze, a tak v dubnu 1848 měl dát přepsat jako zástavu na půjčku svůj krásný, prostorný dům. Profesor Webster byl bezradný, proto se obrátil na svého známého, švagra doktora Parkmana, Roberta Shawa. Ten mu půjčil dvanáct set dolarů a jako zástavu přijal zástavní list na sbírku minerálů. Tu však Webster už jednou zastavil, když si půjčoval od kolegy Parkmana. Ale ani tomu nebyl schopen platit třeba jenom úroky z půjčené částky. Když se doktor Parkman dozvěděl o podvodu, začal velmi důrazně žádat zaplacení dluhu. O svém kolegovi se pak několikrát vyjádřil jako o nespolehlivém a při rozhovoru s kvestorem univerzity, který měl na starosti finance Harvardovy vysoké školy, ho dokonce poprosil, aby Websterovi domluvil.

Ve čtvrtek 23. listopadu 1848 se doktor Parkman vypravil za dlužníkem s rozhodnutím, že ho přinutí k vyřešení situace. Nenašel ho však. Ale příštího dne si s ním smluvil schůzku. Měli se v půl druhé po poledni setkat v jeho univerzitním kabinetu. K setkání prý nedošlo. Doktor Parkman totiž zmizel.

2.

Rodina ohlásila případ místnímu šerifovi, policisté i dobrovolníci hledali doktora po městě i okolí, nikde však nikdo nenarazil na jedinou stopu. Univerzita dokonce vypsalá odměnu 3000 dolarů pro toho, kdo doktora Parkmana najde. Policisté Cambridge i nedalekého Bostonu prohledali, co se dalo. Bezvýsledně. Doktor Parkman byl šedesátník, nebylo tedy vyloučené, že mohl být stížen mozkovou mrtvicí nebo srdečním infarktem. Protože se zmizelým mluvil snad jako jeden z posledních v univerzitním areálu profesor Webster, začali detektivové s výslechem u reverenda Franci se Parkmana, bratra zmizelého.

"Můj bratr měl v pátek schůzku s profesorem Websterem. Měl mu vrátit 483 dolarů."

"Vrátil mu je?" zeptal se šerif.

"Zřejmě mu je vrátil, ale když pak se mnou mluvil, tak se rozčiloval, že mu Webster nechtěl vrátit zástavní list a slíbil, že mu jej přinese příští den. Neudělal to však. Až do dnešního dne ne."

"Choval se Webster jinak než dřív? Nebylo na jeho jednání něco nápadného?"

"Ne. Byl klidný a důstojný jako jindy."

"Nevíte, kdo s ním ještě v té době mohl mluvit?"

"Školník Littlefield."

Ten se později stal hlavním svědkem. Bydlel s manželkou v budově areálu Harvardovy univerzity, staral se o pořádek, se svou ženou udržoval čistotu chodeb a příslušenství.

"Já jsem měl na starosti také místnosti profesora Websteru," řekl policejnímu inspektorovi Clappovi.

"Které místnosti?"

"Jeho pracovnu, laboratoř a toaletu. Pod tou je taky sklepní místnost, oddělená od ostatního jen zdí."

"K čemu slouží?" zeptal se inspektor.

"Bývají tam mrtvoly určené k pitvě."

"To všechno patřilo profesoru Websterovi?"

"Ano. Ale spodní část používal jen někdy, když se pitvalo, a jenom ve všední dny."

"Kdy jste viděl doktora Parkmana naposled?"

"V pátek odpoledne. On totiž šel nakoupit naproti do stánku nedaleko Medical College pár hlávkových salátů. Byly zřejmě v tuto dobu hodně drahé, ale on je měl pro nemocnou dcerku. Měl ji totiž strašně rád."

"Pak se s těmi saláty vrátil do budovy?"

"Asi tak v půl druhé nebo ve dvě."

"To jste ho viděl naposled?"

"Jo. Naposled."

"Máte nějaké podezření, nějaký názor na tu událost?"

"Že zmizel? Tak to teda nemám. Ale zaslechl jsem někoho z našich na chodbě povídat, že šerif a jeho lidi hledají v řece a bůhví kde. Měli by hledat někde v tomhle baráku. Ale přece vám ještě něco řeknu. Profesor Webster se mě zeptal, jestli je v pitevně všechno v pořádku."

"Co se vám na té otázce nezdá?"

"Proč mu zrovna den po zmizení doktora Parkmana záleželo na pořádku v pitevně? A taky jsem si všiml, že jsem v pracovně Websteru viděl ležet kladivo."

Ephraim Littlefield byl Školník jaksepatří. Byl dost zvědavý, aby se dozvěděl věci, po kterých mu nic není, byl dost přemýšlivý, aby si leccos domyslel. V době, kdy se ještě někdy pro vědecké účely kradly mrtvoly, měl přesný přehled, kdy a kdo byl či nebyl ve sklepní pitevně.

"Kam patřilo to kladivo?" zeptal se inspektor. "Co s ním profesor Webster dělal v kanceláři?"

"Nemám ponětí, ale on ho za chvíli vrátil. Já jsem kladivo videi v laboratoři, pak ale zmizelo docela."

"Viděl jste doktora Parkmana ještě později?"

"Ne. Já jsem zametal na druhé straně, ne kolem vchodu. Taky jsem přikládal do všech kamen. Když jsem potom přišel zametat do pracovny profesora Websteru, tak byly dveře zamčeny."

"To nebylo obvyklé?"

"To vůbec nebylo obvyklé. Ale taky nebylo běžné, aby se pan profesor Webster zdržoval v budově ve dnech, kdy nepřednášel. To se předtím ještě nikdy nestalo."

"Podezíral jste ho, že by mohl něco vědět o zmizení svého kolegy Parkmana?"

"Až do té chvíle ne. Ale v neděli večer jsem stál před vchodem na ulici s jedním známým a pan profesor šel kolem a zeptal se mne, kdy jsem doktora Parkmana viděl naposledy."

"Co jste mu odpověděl?"

"Že jsem ho viděl v pátek asi v půl druhé odpoledne, nedaleko univerzitní budovy. A profesor Webster přišel blíž a řekl mi: Tak to je přesně ta chvíle, kdy jsem mu zaplatil 483 dolary a 60 centů."

3.

Pátrání v okruhu celých šedesáti mil od budov Harvardovy univerzity bylo bez výsledku. Podnikavý a přemýšlivý školník Ephraim Littlefield se pustil do akce sám, aniž by se radil s policisty nebo správou univerzity. Snažil se vysvětlit záhadu pomocí logické úvahy: Prohlídka budovy i okolí byla bezvýsledná, jediné místo, kam se policisté nedostali, byla sklepni místnost, situovaná pod podlahou toalety kabinetu profesora Webstera. Klíč neměl, mával jej u sebe vždycky pan profesor, duplikát neexistoval. Dveře nechtěl školník zničit, tak se snažil pomocí špičáku a těžšího kladiva vysekat aspoň malý otvor v jednom ze dvou rohů podlahy v toaletě, a dostat se tak stropem do spodní místnosti. S prací začal 29. listopadu, druhého dne nahlédl dolů nejdřív jen jedním okem, pak s prostrčenou petrolejovou lampou a zjistil, že ve spodní místnosti jsou rozházené po podlaze velmi podezřelé předměty, podobající se zbytkům lidských údů. Umyl si ruce a běžel do šerifovy kanceláře. Policisté se s ním okamžitě vrátili do univerzitní budovy, vypáčili masivní dveře do sklepni místnosti, rozsvítili, poslali kluka, aby přivedl někoho z rodiny Parkmanových. Během několika dalších minut bylo zřejmé, že jde o zbytky mrtvoly doktora Parkmana. Zakrvácené laboratorní utěrky patřily však podle vyšitých značek prádelny profesoru Websterovi. Technici šerifovy kanceláře provedli zevrubnou prohlídku suterénu a zjistili ještě další důkazy o zločinu: zbytky holenních a stehenních kostí. Nejcennějším důkazem však byl zbytek zubní protézy, zčásti deformovaný vysokou teplotou, jak se jej vrah snažil spálit v laboratorní pídce, zkonstruované pro analýzy tavených kovů.

Všechno bylo najednou jasné. Policejní hlídka se vypravila do Bostonu do bytu profesora Webstera, aby ho přivedla na místo činu. Přišel, zůstal stát ve dveřích sklepni místnosti a řekl:

"Nevím, co to má znamenat. Můžete mi to vysvětlit?"

"Samozřejmě že vám to vysvětlíme, dokonce jednou větou. Sám víte, že jsme se několik dnů snažili nalézt tělo zavražděného doktora Parkmana. Teď už jsme je našli. Zatýkám vás pro vraždu prvního stupně. Dostanete pouta a budete čekat ve vězeňské cele na další výsledky."

Spoutali ho, prohledali mu kapsy, našli velký klíč s visačkou Přívát. Strážník mu klíč vzal a hodil jej do připraveného sáčku. Když pak jeden z dozorců odešel, zeptal se profesor Webster zbývajících:

"Vy jste našli doktora Parkmana?" Nedostal odpověď, ale nepřestal se vyptávat: "Tak přece mi řekněte, co se vlastně děje? Kde jste ho našli? Objevili jste snad celé jeho tělo? Já nevím, jak mne můžete podezírat."

Byla to naivní hra na nevinného. I prostý policista pochopil, že se tonoucí stěbla chytá, neřekl mu ani jediné slovo, nebyl však dost pozorný. V nestřežené chvíli si profesor Webster sáhl do kapsičky vesty a strčil si do úst tablety nebo jakýsi bílý prášek. Později, když už ležel na nemocniční posteli, přišla z laboratoře zpráva, že zatčený spolkl značnou dávku prudkého jedu strychninu. Vypláchli mu žaludek, připoutali ho k lůžku, počkali, až se probudí, a pak mu přečetli zatykač a upozornili ho na práva zatčených podezřelých. Hned druhý týden se přihlásil zubař, který zhotovil zubní protézu Parkmanovi. Nosil ji od roku 1846.

Domovní prohlídka také přinesla důkazy. V psacím stole i v zásuvce knihovny byly bankovky a dlužní úpisy, podepsané doktorem Parkmanem. Zbývala tedy jediná odpověď na všechny otázky: jakým způsobem profesor Webster zavraždil svého kolegu, univerzitního profesora doktora Parkmana.

Webster se ještě postaral o nečekané zpoždění zahájení soudního procesu, obvinil totiž z vraždy školníka Ephraima Littlefielda. Nebyla to přesvědčivá klička. U školníka totiž scházel motiv k takovému zločinu.

Profesor Webster si vybral nejlepší obhájce, které mohl. Oba měli dobrou pověst a vyhrané procesy. Edward D. Sohier byl původně civilním právníkem, přešel však na trestní případy, Pliny Merrick měl za sebou delší praxi jako státní žalobce. Ti dva měli zachránit obžalovaného před nejtěžším trestem za příšernou vraždu. Existovala snad jen jedna jediná cesta pro právnícké kličky, takže i oba obhájci se pustili do výsledku svědka, školníka Littlefielda. Znovu se objevily stejné otázky a stejné odpovědi o tom, co, kdo, kdy a kde dělal, Websterovi obhájci se snažili prokázat, že vrahem je školník. Neměli však k dispozici ani jediný přesvědčivý důkaz.

Podle některých zbytků rozčtvrceného těla mrtvého bylo zřejmé, že byl velký a těžký, i přibližně stejně starý jako doktor Parkman. Hlavním argumentem pro porotu bylo prohlášení zubního lékaře doktora Keepa. Ten totiž ve svém archivu měl přesné záznamy o způsobu ošetření chrupu doktora Parkmana a ve skladu si podle registračního čísla našel i formu odlitku horní i dolní části dásní. Proces identifikace mrtvého byl tedy uzavřen.

Profesor Webster se prostřednictvím obhájců snažil prokázat, že v době, kdy mohlo dojít k vraždě, nebyl vůbec v Cambridge. Obhájci však o tom nemohli předložit důkaz. Porota uzavřela ojedinělý kriminální případ, považovaný za raritu v dějinách kriminalistiky, rozhodnutím, že obžalovaný je vinen. Tak byl harvardský univerzitní profesor, který přednášel na nejstarší lékařské fakultě Spojených států bostonské Medical School odsouzen 26. ledna 1850 k trestu smrti.

Profesor Webster se po rozsudku ke zločinu přiznal.

"Já jsem tenkrát, když jsme se měli setkat v mém kabinetu, doufal, že mi doktor Parkman prodlouží lhůtu ke splacení dluhu. Věřil jsem, že to udělá. On však jakékoliv jednání o termínu okamžitě odmítl a choval se navíc strašně panovačně, ponižoval mne a nadával mi. Já jsem se rozčílil, popadl jsem poleno, které leželo u kamen a praštil ho do hlavy."

Nebyla to připravovaná vražda. Nikdy jsem na nic takového nepomyslel. Udělal jsem to ze vzteku, bez rozmyslu, naprosto impulzivně. Když jsem si uvědomil, co jsem provedl, zhroutil jsem se. Zamkl jsem se v laboratoři a začal jsem odstraňovat tělo mrtvého kolegy. Stopy krve jsem spláchl vodou, která byla u zdi ve dvou sudech. Části těla mrtvého jsem spálil v kamnech, některé zbytky jsem strčil do bedny a uložil na záchodě. Když jsem byl se vším hotov, vzal jsem si v laboratoři silnou dávku strychninu. Byl jsem připraven spáchat sebevraždu."

Webster zemřel 30. ledna 1850, dvacet minut po deváté hodině, na šibenici, před zraky víc než 150 diváků.

MILOSRDNÁ SMRT

1.

Ve čtvrtek 29. prosince 1949 ráno přišla sekretářka ředitele slečna Connorová k primárnímu doktoru Loverudovi a přinesla mu status nedávno zemřelé pacientky.

"A co se vám na tom nezdá, slečno Connorová?" zeptal se.

"Doktor Sander mi nadiktoval zápis. Dodatečný zápis do statusu pacientky Borrotové."

"Té staré paní, co zemřela už před týdnem na následky rakoviny?"

"Na úmrtním listu je uvedena rakovina, ale podle nového zápisu vstříkl doktor Sander pacientce intravenózně čtyřikrát deset kubíků vzduchu. Zemřela deset minut po vpichu."

"Kdy jste to tam připsala?"

"Před hodinou."

"Vysvětlil vám důvody?"

"Já jsem se ho rovnou zeptala, jak na ni ta injekce zapůsobila a on mi odpověděl, že velmi dobře, pacientka v klidu zemřela."

Doktor Hermann Sander byl jedním z nejlepších lékařů kliniky v Manchesteru ve státu New Hampshire. Bylo mu jednačtyřicet, ale měl bohatou praxi jako internista. Pacientka Borrotová byla téměř šedesátiletá manželka obchodního zástupce a byla velmi těžce nemocná. Už před patnácti měsíci byla operována, ale od té doby se jí nedařilo dobře. Byla už jen kost a kůže, vážila necelých čtyřicet kilogramů, nejedla, nepila, musela být už delší dobu uměle živená. Rakovinový proces byl ve stadiu, kdy už nebyla naděje na zlepšení. Přestala mluvit, jen velmi tiše občas něco zašeptala. Nemohla se pohybovat, komunikovala zcela nesrozumitelně jen otvíráním a zavíráním očí. Ani medikamenty utiňující bolest už nezabíraly.

Proto se internista Sander, patřící mezi medicínskou elitu nemocnice, 4. prosince rozhodl pro milosrdnou smrt. Čtyři vpichy do vychrtlé paže znamenaly klidný odchod z utrpení tohoto světa. Sekretářka Connorová informovala o záznamu ředitele nemocnice doktora Loveruda, ukázala mu záznam ve statusu nemocné, ten pak okamžitě o případu informoval místního šerifa.

Některý z jmenovaných, možná že dokonce všichni, pak vyslechli doktora Sander a šerif mu oznámil, že ve smyslu platných zákonů se dopustil trestného činu, který se velmi podobá vraždě.

"Naprostě nesouhlasím, vážení páni kolegové," bránil se doktor Sander. "Samozřejmě že to nebyla vražda. Ona sama mne několikrát prosila, abych ji pomohl skončit nesnesitelné utrpení. Udělala to za přítomnosti svého manžela, který nejen souhlasil, ale i on mne několikrát o pomoc prosil."

"To ale je, pane kolego, jedna stránka věci," řekl doktor Biron.

"Ta záležitost nemá druhou stránku," řekl doktor Sander. "Paní Borrotová byla téměř šedesátiletá žena a všichni víme, jaký byl její zdravotní stav. Neměla šanci. Šlo pouze o to, kdy v nesnesitelných bolestech odejde z tohoto světa. Mluvil jsem s jejím manželem. Miloval ji, proto mne prosil, abych ji zbavil utrpení. Považoval jsem tu pomoc za svou křesťanskou povinnost."

"To je sice hezké, pane doktore," řekl, "je to však protizákonné jednání. Neexistuje zákon, který by dovoľoval zabít někoho ze soucitu."

"Vím to. Všichni lékaři světa to vědí," řekl doktor Sander, "víme však taky, že existuje jistá hluboká propast mezi zákonným ustanovením a morální povinností. Proti tomuto pravidlu jsem se neprohřešil."

Doktora Sander odvezli 29. prosince 1949 do policejní věznice, zavřeli ho do cely, ale po složení kaucí ve výši 25 000 dolarů ho ještě na Silvestra propustili domů.

Prezident Lékařské komory státu New Hampshire vydal po poradě grémiu prohlášení pro tisk a televizi, že se lékařská organizace nemůže k případu doktora Sander oficiálně vyjádřit, protože jí to nepřísluší. Je však třeba zdůraznit, že vzala na vědomí obvinění, vznesené proti jejímu členovi, doktoru Hermannovi N. Sanderovi, o jehož vině rozhodne soud. Představenstvo Lékařské komory však považuje za vhodné prohlásit, že její člen doktor Sander pracoval dlouhou dobu jako praktický lékař v New Hampshiru bez jediného pochybení, na vysoké profesionální úrovni, spolehlivý, charakterní, v nemocnici kolegy i pacienty velmi vážený. Také z těchto uvedených důvodů mu Lékařská komora nezastavila jeho činnost a neodebrala mu lékařskou licenci.

2.

Ve Spojených státech začínají soudní procesy někdy až velmi dlouho trvající volbou porotců. Proces zahájili 20. února 1959. Porotců bylo navrženo 106. Po dlouhých tahačích bylo vybráno devět mužů, kteří byli ještě téhož odpoledne podle platných předpisů izolováni do pokojů místního hotelu, k těm ještě přibyli druhého dne tři další a dvanáctičlenný kolektiv byl pohromadě.

Šlo o velmi důležitý proces, veřejnost měla k problému eutanazie rozdílné názory. Dala se očekávat velká publicita, zejména značný zájem televizních diváků. Snad proto byl vedoucím hlavním žalobcem jmenován sám generální prokurátor státu New Hampshire. Obžalovaný doktor Sander si zvolil dobrého a spolehlivého obhájce, Wymana z Manchesteru, přítele zemřelého otce. Doktor Sander se dostavil do soudní budovy v doprovodu své manželky, která rovněž patřila do oboru, byla zdravotní sestrou.

Některý z novinářů, kteří obsadili mnoho křesel, spočítal, že text obžaloby měl jen 150 slov. Obhajoba byla ještě kratší, doktor Wyman prohlásil, že dokáže, že je obžalovaný doktor Sander neviný. Od obhájce se nečekalo jiné stanovisko. Advokát Wyman nebyl nováček, ale jeho i jeho soupeře průběh procesu překvapil. Oběma stranám se totiž zdálo, že vše proběhne hladce.

Prvním svědkem po ranním zahájení líčení 23. února byl šerif.

"Je pravda, že se vám obžalovaný Sander k vraždě své pacientky sám přiznal?" zeptal se ho státní žalobce.

"Přiznal, že se postaral o smrt z milosti paní Borrotové tím, že jí dal injekci vzduchu."

"Co jste mu na to sdělení řekl?"

"Že se dopustil vraždy."

"Jak na obvinění reagoval?"

"Přiznal, že se dopustil protizákonného činu, ale hned taky zdůraznil, že to udělal ze soucitu, chtěl, aby se jeho těžce nemocná pacientka už tolik netrápila. Mluvil o morálce i o pomoci k důstojnému přechodu ze světa bolestí do věčného klidu."

Na místo velkého, silného šerifa přišla subtilní zdravotní sestra Connorová a předložila soudci status nemocné paní Borrotové.

"Byla jste u toho, když doktor Sander dal své pacientce onu injekci?" zeptal se žalobce.

"Ne, Ctihodnosti, ale zeptala jsem se ho, jak to probíhalo."

"Co vám obžalovaný odpověděl?"

"Řekl, že to proběhlo dobře. Pacientka zemřela lehce a v klidu."

"Vy pracujete v nemocnici ve funkci sekretářky. Je to tak?"

"Ano. Někdy jsem v kanceláři a jindy na sále."

"Byla jste, slečno Connorová, přítomna rozhovoru doktora Sander s doktorem Bironem?"

"Podle toho kdy a kde. Jestli vám jde o jejich setkání 29. prosince, tak jsem byla při tom, když doktor Sander připustil, že se dopustil protizákonného činu a současně řekl, že počítá i s případným trestem."

"Řekl s jakým trestem?"

"Uvažoval, že by to mohlo být pokárání, oficiální důtka."

"Nepočítal tedy s vyšším trestem?"

"Při onom setkání ne. On vůbec asi nepočítal s tím, že by mohl být za svůj čin nějak potrestán."

"Kdo z nemocničního personálu byl při tom, když došlo k oné injekci?"

"Sestra Rose."

"Staniční sestra?"

"Ano. A právě ona prohlásila, že nemocná paní Borrotová ještě před vpichem dýchala. Později však výpověď změnila a tvrdila, že už byla mrtvá."

Zavolali ji. Čekala na chodbě. Vyptávali se jí, jak to tedy bylo.

"Já sama přesně nevím. V takových situacích, kdy má nemocná smrt na jazyku, mi nejde o pozorování detailů. Ona byla na prahu smrti už několik dní a její stav se stále zhoršoval. Mně se zdálo, že jsem ji zaslechla vzdychnout nebo heknout, ale všechno probíhalo v klidu a pan doktor Sander pak prohlásil, že zemřela, že je třeba vyrozumět příbuzné."

"Příčina smrti?" zeptal se soudce.

"Snad embolie. To je věcí lékařů, já jen zapíšu do statusu, co mi řeknou."

"A co vám tedy řekli?"

"Embolie."

Příčina skonu nemocné se objevila ještě na jiném místě, a zapisovatelka z příjmu Ducharmeová se k tomuto bodu také vyjádřila.

"Vy jste byla při tom, sestřičko," řekl státní žalobce doktor práv Snay, "jde nám o jedinou věc. Slyšela jste, když manžel umírající poprosil pana doktora Sander, aby ukončil utrpení jeho ženy?"

"Byla jsem u toho. Proto jsem později napsala do protokolu, že pacientka Borrotová zemřela na embolii."

"Což znamená?"

"Zanesením krevní sraženiny, trombu, proudem krve do plicní tepny, nebo do tepen mozku, břišních partií nebo končetin."

"Může být příčinou i vzduchová bublina?"

"Samozřejmě. V tomto případě je to dost pravděpodobné."

"Vy jste prý byla při tom, slečno Ducharmeová, když se o příčině smrti bavili doktor Biron s doktorem Sanderem."

"Ano, byla jsem při tom. Doktor Sander si kolegovi stěžoval, že manžel zemřel paní Borrotové, který ho sám požádal o ukončení utrpení, nyní prohlašuje, že nic takového neřekl. Přitom vám řeknu, slavný soude, že se doktor Sander stará o všechny pacienty, jako by to byli jeho příbuzní nebo členové jeho rodiny. Velmi pečlivě!"

"A co staniční sestra?"

"Zapsala do denního protokolu, řeknu to teď z paměti a možná že nepřesně: Nemocná pacientka v bezvědomí, tělo napřimné, extrémně chladné."

"Kterého dne to bylo?"

Čtvrtého prosince. V osm hodin třicet minut byl pulz jen slabě znatelný. Pak přišel doktor Snay a řekl, že necítí žádný pulz. Zkusil poslech ještě stetoskopem, ale nezjistil nic, žádný pulz. Když doktor Snay odešel, rozhodl se doktor Sander pro vpich vzduchové bubliny.

"Byla tedy mrtvá, nebo ne?"

"Já jsem se také ptala proč, když je pacientka už mrtvá, ale zaslechla jsem ještě doktora Snaye, který už byl na odchodu, že mi odpovídá: Víte, sestro, v medicíně se některé zákroky dělají jen ze setrvačnosti."

3.

Zdálo by se, že všichni věděli, jak to bylo, ale skoro nikdo o tom nechtěl mluvit. Pro lékaře ani pro zdravotní sestru, která se sice většinu svého života pohybuje mezi neštěstím a smrtí, není příjemné vypovídat o službách nemocným

před soudním dvorem. Chirurg i asistentka u operačního stolu jsou lidé citliví, zamilovaní nebo se se svou láskou rozcházející, mají své bolesti i radosti jako ostatní. Navíc ale nemohou a nesmějí udělat sebemenší chybu, protože v medicíně může být i maličký selhání života nebezpečné. Když se stane, že lékař pochybí, vyčte mu to nejen pacient, členové jeho rodiny, ale všichni, kdo se o tom dozvěděli. Soudit pochybení lékaře je dvojnásobně nepříjemná práce. Zvláště když lékař nejednal ve snaze o svůj prospěch. Případ doktora Sandera však byl takovou kauzou. Státní žalobce si pro jistotu, aby se sám nedopustil chyby, pozval na slovo vzatého odborníka, hlavního patologa státu New Hampshire, doktora Millera, který provedl také pitvu nebožky Borrotové. "Je možné, pane doktore Millere, způsobit pacientovi vpíchnutím vzduchové bubliny srdeční embolií?"

"Ano, je to možné," řekl doktor Miller.

"Můžete nám vysvětlit, co se po takovém zásahu stane?"

"Embolie, tedy krevní vmetek, znemožní, aby krev ze srdce plynula do plic a srdce přestane pracovat."

"Můžete nám a vážené porotě vysvětlit, co se stalo v pacientčině těle, co jste zjistili při pitvě?"

"Zjistili jsme, že nemocná paní Borrotová trpěla velmi těžkou rakovinou tlustého střeva. Ta se rozšířila postupně do jater, ledvin, slinivky břišní, do štítné žlázy a lymfatické mizní žlázy, navíc byla stížena těžkým zápallem plic."

"Mohli byste, prosím, za těchto okolností potvrdit, že příčinou smrti byla ona vzduchová bublina?"

"Na mém konstatování by se nic nezměnilo," řekl patolog.

"Ta žena přece byla již mrtvá, jak ji mohla zabít vzduchová bublina z injekční stříkačky?" ptal se obhájce.

4.

Později se při procesu hledaly odpovědi na otázku, co vlastně je smrt, kdy je tělo umírajícího mrtvé, a některé z výpovědí odborníků se od sebe lišily jen způsobem vyjádření. Po doktoru Millerovi předstoupil před soudní dvůr další odborný poradce, newyorčan Dr. Milton Helpirie, a prohlásil, že paní Borrotová nezemřela na následky rakoviny, ale poté, kdy se injekční stříkačkou dostala do krevního oběhu vzduchová bublina.

Třiadvacet svědků povolal obhájce k výpovědi. Byli to Sanderovi kolegové, zdravotní sestry, s nimiž spolupracoval. Ale především doktor Snay.

"Jste přítelem doktora Sandera a vážil jste si ho i jako kolegy," řekl státní zástupce.

"Vždycky jsem ho respektoval. Je to velmi dobrý lékař."

"Kdyby bylo třeba, tak byste mu pomohl?"

"Samozřejmě."

"Já se vás tedy zeptám, jestli znáte nějaký důvod, proč by někdo vpíchl injekci se vzduchovou bublinou do krevního oběhu mrtvého?"

"Ne, pane."

Každý soudní případ připomíná šachovou partii, jen hráčů kolem šachovnice je víc. Mnozí z nich se však vrací k předešlým už známým tahům.

"Byl byste tak laskav, pane doktore, a popsal nám situaci, když jste vstoupil do nemocničního pokoje, kde ležela pacientka Borrotová?" požádal obžalovaného jeho obhájce.

"Řeknu to jednoduše a pro všechny srozumitelně," odpověděl obžalovaný. "Vypadala jako mrtvá. Ležela nehybně."

Byla velmi bílá, její obličej byl neživý. Měla otevřené oči s prázdným pohledem do stropu."

"Co jste udělal, když jste vešel?"

"Šel jsem k posteli, vzal jsem do ruky její zápěstí a palcem jsem se snažil najít pulz."

"Co jste zjistil?"

"Její ruka byla studená."

"Cítil jste pulz?"

"Ne. Žádný pulz jsem necítil."

"Co jste udělal potom?"

"Požádal jsem zdravotní sestru Rose, která měla službu, o stetoskop. Obnažil jsem pacientce hrudník a naslouchal jsem."

"S jakým výsledkem?"

"Nezjistil jsem ani známky dýchání, ani srdeční tep."

"Jaký byl váš závěr?"

"Paní Borrotová byla mrtvá."

"Požádal jste potom zdravotní sestru Rose, aby vám podala sterilní injekční stříkačku?"

"Ano. Právě v této situaci, když jsem se podíval na obličej mrtvé pacientky. Já nevím, co mi právě blesklo hlavou, co jsem pocítil, na co jsem myslel. Já jsem prostě udělal celé to gesto bez rozmyslu, v profesionální setrvačnosti, a snad jsem ani nevěděl, co dělám. Já prostě nevím, proč jsem to udělal, i když dnes vím, že to nemělo vůbec žádný smysl."

"Měl jste v úmyslu usmrtit paní Borrotovou?"

"Nikdy jsem neměl v úmyslu někoho zabít. Včetně pacientky Borrotové."

"Jaký je váš názor na problém eutanazie?"

"Jsem přesvědčen o tom, že každý z nás lékařů a možná i ošetřovatelek těžce nese, když vidí trápení nevléčitelně nemocných. Je to hrozné, a my víme, že jim není pomoci. Přitom je nám známo, co nám nařizuje a zakazuje zákon. Já to také velmi dobře vím. Ctím zákony a vždycky jsem je respektoval a budu to dělat i v budoucnosti. Budu je dodržovat."

"Můžete potvrdit, že jste požádal zdravotní sestru, aby vám podala injekční stříkačku?"

"Ne. To si neuvědomuji."

"Vzpomenete si, co jste s tou injekční stříkačkou dělal?"

"Vstříkl jsem několik kubických centimetrů vzduchu do paže nemocné, ale nic se nestalo. Všiml jsem si nepatrného

otoku kolem vpichu, a tak jsem vstříkl ještě několik dalších kubíků opatrně do paže nemocné. Nic se nezměnilo. Organismus nereagoval."

"Byl jste si jistý, že jste se strefil do žíly?"

"Právě že ne. A tak jsem pokračoval."

"Další injekce vzduchu?"

"Napumpoval jsem tam celých deset kubíků. To je obsah injekční stříkačky."

"Všiml jste si potom nějaké změny? Nepohnula se například paní Borrotová?"

"Ne. Nikdy už ani trochu. Žádná reakce."

"Kolik injekcí jste jí vpíchnul?"

"Čtyři."

"A výsledek?"

"Byl jsem si jist, že je a byla už před injekcemi mrtvá."

"Kolik injekcí jste jí dal celkem a kolik kubíků vzduchu to bylo?"

"Pětadvacet, možná až osmadvacet kubíků."

"Jaká byla příčina smrti?"

"Rakovina."

"Byl jste si v té chvíli, kdy jste jí dal ony injekce, jistý, že je mrtvá?"

"Ano. A tak jsem to taky nadiktoval do zápisu."

"Kdybyste se byl přesvědčil, že příčinou smrti byla embolie, tak byste to uvedl do zápisu?"

"Samozřejmě."

"Kdy jste pořídil ony zápisy do nemocničního protokolu?"

"Máte-li na mysli status, tak hned tenkrát. Já jsem nediktoval zápis víckrát. Jen jednou jsem to řekl a sestra to taky zapsala."

"Proč jste to tam však uvedl, když jste ji už předtím shledal mrtvou?"

"Nemám ponětí. Pracoval jsem v tomto smyslu mechanicky. Neměl jsem ponětí, že by část zápisu mohla být ještě později podrobena zkoumání. Jednal jsem mechanicky jako každý lékař za daných okolností. Musíme být konkrétní, nesmíme se pustit do oblasti citových vazeb. To naše profese nedovoluje."

"Ale vy jste to udělal. Podle toho, co je v protokolech vyšetřovatelů i odborných znalců, jste najel na tu citovou výhybku."

"Připouštím. Bohužel. Bylo mi líto, že tak trpí."

"Proč jste tedy dal ty kubíky vzduchu do protokolu, když jste byl přesvědčen, že jste je vstříkl mrtvé ženě?"

"Nevím proč. Nevím, prostě to nevím! Možná proto, že moje povinnost, povinnost ošetřujícího lékaře je zapsat všechny okolnosti a zákroky bez rozdílu, jestli byly úspěšné anebo ne."

"Tak ještě jednou, pane doktore," vrátil se k výsledku obhájce. "Vy jste do zápisu nadiktoval, že pacientka zemřela deset minut po vašem zásahu injekční stříkačkou. Je to tak?"

"Ano. Je to tak."

"Tak kdy vlastně pacientka zemřela?" zeptal se obhájce.

"Ne příliš dlouho předtím, než jsem přišel do místnosti."

"Tedy předtím, než jste vešel do místnosti. Ale to, pane doktore, odporuje vašemu předchozímu tvrzení. Zeptala se vás slečna Connorová, jestli pacientka zemřela lehce, bez velkých bolestí?"

"Ano, zeptala."

"Co jste jí odpověděl?"

"Že byla už několik hodin předtím v hlubokém bezvědomí."

"Řekl jste jí také o injekci vzduchové bubliny a o jejích následcích?"

"Řekl jsem jí, že neměla žádný vliv na smrt pacientky."

"Zeptal se vás také doktor Biron, jaký byl důvod smrti pacientky?"

"Ano."

"Co jste mu odpověděl?"

"Rakovina tlustého střeva a metastáza jater."

"Ptal se vás na injekci vzduchu?"

"Ano."

"Ptal se vás na množství?"

"To už přesně nevím, ale domnívám se, že ne, ale mám pocit, že on sám mluvil o deseti kubících, o čtyřikrát deseti kubících, a já jsem s tím souhlasil. Znal jsem doktora velmi dobře, vím, že obvykle trval na svém názoru. Nechtěl jsem s ním o tom debatovat, tak jsem na jeho otázky odpověděl kladně."

"Takže se vás nezeptal, jestli byl zásah příčinou smrti pacientky Borrotové?"

"Ne."

"Prohlásil jste vůbec někomu, že jste zabil paní Borrotovou?"

"Ne. Nikomu jsem to neřekl."

"Ani Chesteru Davisovi a Calderwoodovi, kteří se vás na to po vašem zatčení vyptávali?" zeptal se obhájce.

"Těm asi ano."

"Byla při této příležitosti řeč o jakémsi čestném chování?"

"Nevím přesně, jak k tomu došlo, ale moje manželka odpověděla na podobnou otázku novinářům, že bych nikdy neudělal nic nečestného."

"Padla při tom rozhovoru poznámka o injekci a zapsání tohoto zásahu do statusu pacientky, že se poctivost nevyplácí?" zeptal se státní žalobce.

"Je možné, že padla. Všechno se totiž točí kolem jediné zdánlivé maličkosti. Kdybych nebyl poctivě zapsal do statusu poznámku o vpichu, tak všechno proběhlo v klidu."

"Prý vám taky v tomto smyslu psali vaši kolegové. Je to tak?"

"Dostal jsem několik dopisů, v nichž mi vyčítali chybu. Přiznali se mi taky, že udělali totéž, ale nemluvili o tom, a také to nedávali do zápisu o stavu pacienta."

Jednou z nejvýznamnějších fází procesu byl křížový výslech státního žalobce. Ten začal Hippokratovou přísahou, potom se rovnou zeptal:

"Souhlasíte se zněním Hippokratovy přísahy, obžalovaný?"

"Jistě."

"Snažil jste se podle ní chovat?"

"Samozřejmě."

"Měl jste přitom čisté svědomí?"

"Ano. Vždycky. I v tomto případě, slavný soude."

"Měl jste s oním zásahem vzduchové embolie nějakou zkušenost?"

"Ne, slavný soude."

"Proč jste se tedy pro takový zásah rozhodl?"

"Nevím. Opravdu nevím."

"Vy jste vystudoval medicínu v Dartmouth Medical School. Učili vás tam, že se musíte v každém případě vyvarovat injikovat vzduch do žil."

"Učili jsme se, že se musíme vyhnout vpíchnutí vzduchové bubliny do tepen."

"Proč jste tedy vpíchnul vzduch do žíly?"

"Nevím, proč jsem to udělal. Opravdu to nevím."

"Cožpak jste nebyl při smyslech?"

"Jednal jsem iracionálně, přiznávám to, ale nevím, proč jsem to udělal."

5.

Byl to velmi zvláštní proces. Žaloba neměla důkazy, obhájce se nemusel snažit za každou cenu přesvědčit porotu, že nedošlo k trestnému činu. Křížové výslechy svědků také nepomohly ani jedné, ani druhé straně, a tak se objevovaly už donekonečna opakované otázky a odpovědi, nikdo však nepřišel s něčím novým. Už druhý nebo třetí den si málokdo z přítomných myslel, že skutečně došlo ke zločinu, že ošetřující lékař pacientku Borrotovou záměrně zabil. Obžalovaný toto obvinění jednoznačně odmítal.

Posledním, a jak se zdá nejdůležitějším, svědkem procesu se stal oficiální soudní znalec, patolog doktor Ford z Harvardovy univerzity. Prohlásil, že podle analýzy došlo u pacientky k embolii ještě zaživa, takže s pětadevadesátiprocentní pravděpodobností nemohla způsobit její smrt injekce vzduchu. Paní Borrotová byla totiž už v této chvíli mrtvá.

"Vzduchová bublina totiž zůstala těsně pod místem vpichu, takže se vůbec nemohla dostat do krevního oběhu. Navíc se při pitvě prokázalo, že žádná z tepen či žil nebyla napíchnuta. Jisté vydechnutí, které někteří ze svědků zaznamenali, je možné i po klinické smrti. Nahromaděný vzduch se ústy nebo řitním otvorem dostává ven. Přitom je třeba zdůraznit ještě jednu podstatnou okolnost," řekl profesor Ford. "Kdyby se vzduchová bublina skutečně dostala do krevního oběhu, nezemřela by pacientka klidnou smrtí. Došlo by ke křečovitým pohybům, jako když se někdo dusí."

Soudní znalec Ford předložil ještě soudci i porotcům několik fotografií, které jeho tvrzení dosvědčily. Státní žalobce na to reagoval, jak mu jeho postavení nařizovalo. Povolal znovu k výslechu doktory Millera a Helpera. Ti se však přidali na stranu svého kolegy z Harvardovy univerzity.

"Chtěl bych ještě při této příležitosti zdůraznit, že není lehké, je dokonce velmi těžké na první vpich se strefit do žíly," řekl Miller. "Za druhé. Podle informace obžalovaného doktora Sanderu vpíchl pacientce 40 kubíků vzduchu, což není množství, které by mohlo způsobit smrt. Provedli jsme mnoho zkoušek na laboratorních zvířatech, ale nemáme zkušenosti, jak rezistentní je v takovém případě lidský organismus."

Státní žalobce byl po výpovědích nucen uznat, že žaloba nemá dostatek důkazů o tom, že doktor Sander způsobil svým nešťastným zákrokem smrt své pacientky paní Borrotové a doporučil porotcům, aby obžalovaného doktora Sanderu prohlásili za nevinného. Poslechli. Dne 9. května 1950 odešli jen na hodinu ze soudní síně, když se vrátili, prohlásili, že doktor Sander je nevinen.

Vracel se domů jako vítěz, jeho trápení však ještě neskončilo. Na schůzi Lékařského grémia, jehož byl doktor Sander členem, se rozhodli vyjádřit své stanovisko k případu údajné a neprokázané eutanazie. V článku, který otiskly mnohé místní noviny, byly shromážděny do několika odstavců fráze o poslání lékařské vědy, o povinnostech všech lékařů zachovávat princip Hippokratovy přísahy.

Příslušný Svaz lékařů zahájil jakési trestní řízení, a přesto že řádný soud doktora Sanderu osvobodil, tato instituce ho vyloučila ze svazu, načež mu ředitelé čtyř nemocnic zakázali pracovat, dali mu výpověď a zrušili s ním smlouvu. Pro jistotu, aby se vedení zalíbilo veřejnému mínění. Pacienti však měli jiný názor, ale primáři a také někteří vlivní kolegové se postarali, aby kolegovi Sanderovi byla odebrána licence. Stalo se to ve středu 19. dubna 1950, příslušná organizace mu odebrala aprobaci pro stát New Hampshire.

Udělali to, ale pacienti navrhli písemný protest proti rozsudku, v novinách se objevila výzva, 1800 nespokojených ji podepsalo, ale současně odeslalo jen v prvních několika dnech na doktorovo bankovní konto 11 500 dolarů. Během několika dalších dnů částka vzrostla na 40 000 dolarů, kterými mohl doktor Sander zaplatit účet obhájci. Netrvalo

dlouho a doktoru Sanderovi vrátili aprobační list. Zařídil si ordinaci a dál se věnoval svému lékařskému povolání. Problém pomoci nevyléčitelně nemocným však přežívá dál. V dubnu 1999 byl za obdobný, leč soudně prokazatelný případ odsouzen na 15 až 25 let vězení bojovník za právo na klidnou smrt, doktor Jack Kevorkian, když mu bylo sedmdesát let. Na rozsudek reagoval po svém. Prohlásil, že se postavil čelem proti mocnému tabu, které obestírá smrt, a škodolibě přidal, že si sotva odsedí celý trest.

SPRAVEDLIVÝ TREST

1.

Detektiv seržant Maxmilián Kroner nevypadal jako chytrý policajt. Nebyl příliš velký, měl kulatou hlavu a břicho jako notoričtí pijáci piva, kteří se vrací domů, až když putykář stahuje rolety. Měl štěstí, že měl toho večera službu, protože se proslavil. On se totiž poprvé v životě dostal na stránky novin. Stal se prvním, kdo o případu záhadné smrti Joan Hillové mohl referovat. A nebyl to ledajaký případ, později o něm psali novináři, ale také spisovatelé, dramatizace se po několika letech objevila i na obrazovkách televizorů. Kroner však mluvil se služebnou Effie Greenovou první.

"Kdy jste si všimla, že vaši paní není dobře?" zeptal se a pohladil si lesklou pleš. "V neděli ráno," řekla.

"Dneska je úterý, nebo vlastně teď už středa." "Jenže ona začala být nemocná už v neděli." "Trpěla nějakou chorobou? Její manžel je přece slavný lékař, tak by se o ni přece postaral."

"Měla žaludeční potíže. Strašné. Já jsem si nevěděla rady. Ona totiž dostala strašný průjem a nedošla včas na záchod a já jsem byla dole v kuchyni a ona v tom ležela nejméně půl hodiny."

"Bylo to poprvé, že vás to tak překvapilo?" "Madame Joan byla zdravá. Nikdy jí nic nebylo. Ale právě když pán odcházel, tak na mne zavolaal až ode dveří, abych se o ni řádně postarala."

"Kdy to bylo?"

"Večer. Pan doktor šel do nové hudební haly na koncert."

"Poslouchat, nebo hrát?"

"To nevím, ale on dělá obojí. Pan doktor velice miluje hudbu."

"Takže jste ho tam zavolala?"

"Nejdřív jsem se snažila dostat paní Joan do koupelny, ale nešlo to. Připadalo mi to, jako by najednou dostala nějaký záchvat. Posadila jsem ji na židličku a ona pořád vykřikovala, že nechce zemřít. Nikdy jsem ji neviděla takhle zuboženou."

"Proč jste nezavolala lékaře?"

"Zavolala jsem pana doktora. Za chvíli přijel a řekl, že paní musí okamžitě do nemocnice."

"Váš šéf, to je ten doktor, jak přešívá ženským vrásky a prsa?"

"Ano, pan doktor Hill je plastický chirurg, ale taky hudebník. Když jsem si všimla, že madame začíná být v obličeji bílá a pod očima se jí objevily modré fleky, tak jsem mu řekla po telefonu, aby rychle přijel domů."

Doktor John Hill přijel během několika minut. Naložil manželku do vozu a jel s ní do Sharpstownské nemocnice, a ne do o hodně bližšího Texaského zdravotního střediska, vzdáleného jen patnáct minut jízdy od Hillových vily, kde pracovali nejlepší houstonští lékaři. Snad byl spolumajitelem. Sharpstownská byla vzdálena jedenáct mil a on v hustém provozu po dálnici tuto vzdálenost překonal až za tři čtvrtě hodiny. Matce jeho manželky, která svou dceru doprovázela, se zdálo, že jede velmi pomalu.

"Pane doktore, vy jste nemocnou přijal. Co jste zjistil?"

"Především velmi nízký krevní tlak," řekl doktor Walter Bertinot, Hillův přítel, který později potvrdil, že prý si Joan Hillová přála, aby ji manžel zavezl právě k němu.

"Můžete mi, prosím, říci, co jste zjistil?" zeptal se seržant Kroner.

"Mohla to být úplavice, možná salmonelóza. Dal jsem jí obvyklé léky, posadil jsem k její posteli ošetřovatelku, ale v devět večer za mnou přiběhla do inspekčního pokoje sestra, že se pacientce přitížilo. Tak jsem k ní šel. Když jsem viděl, v jakém je stavu, poprosil jsem sestru, aby okamžitě zatelefonovala pro doktora Hilla."

"Přišel hned?"

"Ne. Asi až za dvě hodiny."

"Proč tak pozdě?"

"Dřív jsme ho nenašli. Tak jsme se poradili, ještě jsme zkusili další léky, pak jsme nechali nemocnou jen se sestrou a šli jsme si lehnout. Madame Joan Hillová velice trpěla. V půl třetí ráno začala nemocná chrlit krev a krátce poté zemřela," řekl doktor Bertinot.

"Jak se choval doktor Hill?"

"Nepředstavitelně hystericky," řekl doktor. "Nevěděl jsem, co si mám o něm myslet. Nařikal a křičel jako na indickém pohřbu, objímal mrtvou na úmrtním lůžku. Běhal po místnosti od zdi ke zdi. Připadalo mi to zbytečně teatrální. My přece jsme zvyklí na umírající a zemřelé pacienty. I když, samozřejmě, jemu zemřela manželka. Její matka, která seděla celou dobu dole v čekárně, se zachovala důstojně."

2.

Plastický chirurg je Rotschildem lékařské profese a houstonský John Hill jím bezesporu byl. Houston je texaským šťastným městem. Od chvíle, kdy v zálivu objevili mohutné zdroje ropy, se z neznámého města stal podnikatelský zázrak. Byl jsem poprvé v Houstonu už po startu ekonomického rozmachu a viděl jsem růst báječné moderní mrakodrapy a k nim náležející příslušenství v čele se stavbou století, několikaúčelovou halou Astrodome, v té době největším krytým stadionem světa s šedesáti tisíci místy k sezení, a největší muzeum astronautů Lindon B. Johnson Space Center (NASA).

Houston je město bohatých, a tam, kde se lidé mají dobře, mohou ženy investovat do své odkvétající krásy. Doktor

John Hill vydělával velké peníze, on totiž operoval jako na běžícím pásu od rána do večera a opravoval vrásky, malé či velké nosy, odstávající uši a bůhvíco ještě.

Když zemřela jeho žena, postaral se především o to, aby mrtvou odvezli co nejdřív do síně pohřebního ústavu. Obešel tím nařízení texaského zákona, podle něhož musí být provedena pitva u každého pacienta, zemřelého do čtyřiašest hodin po příchodu do nemocnice. Joan Hillovou odvezli do pohřebního ústavu už v šest hodin ráno. Někdy mezi sedmou a osmou hodinou ranní patolog Morse zjistil, že tělo mrtvé už bylo zbaveno tekutin pomocí vstříknutí balzamovacího roztoku.

"Dělal jsem, co jsem mohl," prohlásil později doktor Morse. "Skončil jsem s pitvou až někdy po jedenácté hodině dopolední, nemohl jsem však zjistit, co bylo bezprostřední příčinou smrti Joan Hillové. Zemřela mladá, ve věku osmatřiceti let, nebylo známo, že byla do té doby nemocná. Bylo však podivné, že slinivka břišní měla kaštanově hnědou barvu, což napovídalo, že šlo o těžkou pankreatitidu."

"Hovořil jste o tom s jejím manželem, doktorem Hillem?"

"Ne. On v době, kdy jsme skončili pitvu, nebyl přítomen. Zřejmě měl na starosti jiné, asi důležitější věci."

"Pankreatitida však vzniká většinou jako následek alkoholismu. Nebo se mýlím?"

"Nemusí to být jediná z možných příčin. Nemocný žlučník nebo napadené žlučové cesty mohou způsobit totéž," řekl doktor Morse.

Jiní, zejména otec zemřelé, Ash Robinson, od chvíle, kdy mu telefonovali, že je jeho dcera v nemocnici, nemohl uvěřit, že zcela zdravá mladá žena může tak rychle a neočekávaně zemřít, aniž by si její manžel, také lékař, její nemoci nevšiml. O další kapku do dost vysoko nalitého poháru podezření obstarala jedna z přítelkyň zesnulé, Kitty Rogersová. Ta totiž téhož dne, kdy se o tragédii Joan Hillové dozvěděla, sedla do vozu a vypravila se do okázalého sídla Hillových, aby vyslovila jejímu manželovi a synovi upřímnou soustrast.

Zastavila na parkovišti, ten kousek nahoru vyšla pěšky. Prošla otevřeným vchodem velké zahrady a namířila si to ke vchodu do vily. Uprostřed ale je tavníků se zarazila, jedno z oken vily bylo dokořán. Slyšela hudbu a smích. Mohli mít puštěný televizor, z něhož se ozývala píseň. Kitty se blížila k domu velmi opatrně, jako by tušila, že tam něco není v pořádku. Když přišla blíž a postavila se na betonovou obrubu záhonu s jirčinami, nahlédla dovnitř a zděsila se. Pak se rychle obrátila ke svému vozu a odjela.

"Já jsem nechtěla věřit svým očím, pane Robinsone," řekla. "Seděli kolem stolu, snad hráli karty. Měli puštěnou hlasitou hudbu a chechtali se, jako když si vyprávějí vtipy. Cítila jsem cigaretový kouř a taky whisky."

"Byl mezi nimi taky John?"

"Slyšela jsem jeho hlas."

Kitty Rogersová byla rodinnou přítelkyní, znala se s Joaniným otcem, řekla mu, co viděla a slyšela, Ash Robinson se hned ráno vypravil do kanceláře státního prokurátora.

"Mám velmi pravděpodobné podezření, že můj zeť, doktor John Hill, zavraždil moji dceru."

"Co vás vede k takovému závěru, pane Robinsone?" zeptal se asistent prokurátora McMaster.

"Moje dcera byla zdravá. Nikdy jí nic nebylo. Udělalo se jí špatně a během několika dní zemřela."

"Její manžel je lékař?"

"Ano. Plastický chirurg. Velmi známý a velmi oblíbený."

"Byly mezi manžely nějaké vážnější rozpory?"

"Nikdy jsem o tom neslyšel. Oba se před třetí osobou vždycky chovali velmi korektně."

"Byla vaše mrtvá dcera pitvána?"

"Ano. Pochybuji však o tom, že pitva proběhla korektně."

"Kdo ji provedl?"

"Doktor Morse z Sharpstownské nemocnice."

Případ náhlého úmrtí se dostal na stůl houstonského doktora Josepha Jachimczyka. Ten se nejdřív spojil s doktorem Morsem a vyptával se ho na podrobnosti pitvy Joan Hillové. Už po několika větách mu bylo jasné, že pitva neproběhla regulérně. Doktor Morse argumentoval tím, že ho vůbec nenapadlo, že by Joan Hillová nezemřela přirozenou smrtí, přiznal však, že vzorky odebraných tkání má dosud ve skříni.

Joan Hillová byla pohřbena, Robinsonovi měli za sebou velkou hostinu pro smuteční hosty, jak bylo zvykem. Otec zesnulé, Ash Robinson, znovu navštívil prokurátora Jachimczyka, který mu řekl, že smrt jeho dcery nastala zřejmě proto, že Joan byla nakažena virovou hepatitidou. Ash Robinson se však obrátil na dalšího lékaře s otázkou, jak taková nemoc probíhá. Dostal odpověď, na jakou čekal: virová hepatitida neprobíhá tak rychle, aby bez předešlých příznaků mohla způsobit během dvou nebo tří dnů smrt nemocné.

3.

Dva velmi schopní a zkušené kriminalisté, doktor práv Frank Briscoe a detektiv Kroner, se pustili do práce a začali pátrat po minulosti známého, bohatého, oblíbeného plastického chirurga Dr. Johna Hilla. Zjistili, že je vynikajícím lékařem a vášnivým milovníkem hudby. Měl vzácnou sbírku nahrávek věhlasných orchestrů, dokonce prý operoval své pacientky za zvuků Beethovenových skladeb. Narodil se na farmě v jižním Texasu v městečku Edcouch, nedaleko mexické hranice, které ani dnes nemá víc než tři tisíce stálých obyvatel. Měl mladšího bratra Juliana a oba chlapci se věnovali hudbě, uměli hrát na všechny možné nástroje. Jejich matka Mary byla z nich zoufalá. Byla totiž přesvědčena, že z nich nebude nic jiného než potulní muzikanti.

Velmi se mýlila. John byl ctížádostivý mladý muž. Když absolvoval místní školu, dal se zapsat na lékařskou fakultu Baylorovy univerzity v Houstonu. Výsledky jeho studia byly pozoruhodné. Nejenže nastoupil s vysvědčením summa cum laude, on ale také jako jeden z mála premiantů ve studiu pokračoval.

John Hill byl mimořádně hezký mladý muž. Byl vychován v rodině biblických fundamentalistů, lidí čestných a

pokorných. Nesnášel však každodenní úvahy rodičů o nebi, pekle a věčném zatracení. Byl pilný, pracovitý, ctižádostivý, přestože byl velmi hezký, na lásku mu nezbyl čas. Později se říkalo, a není důvod proč tomu nevěřit, že byl až do svých šestadvaceti panicem.

Texaský Houston byl báječným městem, rostoucím do šíře i výšky. Právě zde se objevily vysoké mrakodrapy se skleněnými zdvižemi umístěnými na budovách zvenčí. Vyrostly zde pětihvězdičkové hotely, město a jeho přilehlý areál NASA, v němž byly vystaveny satelity a již použité lunární moduly, které se vrátily z vesmíru, se staly turistickou senzací světové úrovně. Nemocnice, které vyrostly téměř přes noc, měly nejlepší pověst. V lékařském oboru se s úctou a obdivem hovořilo o úspěších chirurgů Michaela DeBakeye a Dentona Cooleye, kteří jako jedni z prvních prováděli těžké operace za použití umělého srdce. Kardiologie byla ze všech lékařských oborů nejvyšší. John Hill si však vybral také atraktivní plastickou chirurgii.

Bohaté dívky s nepříliš výraznými prsy, či staré dámy s vráskami na krku a pod očima jezdily dosud na plastické operace do New Yorku. John Hill si zařídil ordinaci s operačním sálem a věřil, že první desítka úspěšně zkrášlených dam bude nejlepší reklamou. Na večírcích, v cukrárnách a při víkendových barbecue party si operované povídaly s vrásčitými a John Hill měl ordinaci plnou. Scházely mu však peníze, aby mohl pracovat ve velkém. Ve chvíli, kdy se rozhlížel, kdo by mu mohl půjčit, se čirou náhodou setkal s krásnou dcerou milionáře, Joan Robinsonovou. Bylo jí dvacet, byla už dvakrát vdaná a znovu rozvedená. Její otec, Ash Robinson, obchodoval jako mnozí jiní v Houstonu ve velkém s naftou.

První dějství budoucího dramatu se odehrálo na exkluzivní scéně. Joan Robinsonova, pověstná sprostými výrazy, pila šampaňské a kouřila jednu cigaretu za druhou a bavila se o tom, jak vyhrála pět světových šampionátů v jízdě na koních, si Johna všimla. Oba byli toho večera a té noci v Cork Clubu nového pompézního hotelu Shamrock v Houstonu. Joan nikdy nedělala žádné dlouhé cavyky. Když se jí chlap líbil, tak mu to řekla a prostě a krátce ho sbalila. Tak se stalo i oné noci. Později se povídalo, že za krásvcem poslala přítelkyni, aby jí vyjednala schůzku.

"Víte, byla to shoda několika náhod," řekl detektiv Kroner. "Doktor Hill byl skutečně nápadným zjevem, obklopeným při jakékoli příležitosti hloučkem žen. Vyzvíдалy na něm, jak a co a kdy může na vzhledu stárnoucí ženy vyspravit. Joan se ho na to nevyptávala. Ona to totiž neměla zapotřebí. Byla krásná, měla nádherné plavé vlasy, vždycky byla dobře oblečená, nejzajímavější však byla, když na sobě neměla nic."

"John Hill se s ní však oženil z jiného důvodu," oznamoval Frank Briscoe.

"V jakém smyslu?"

"On přece především potřeboval peníze, aby si mohl zařídit malou soukromou nemocnici s perfektně vybaveným operačním sálem."

"To ale zřejmě nemohl vyjednávat se svou novou milenkou."

"On se však ani ne po čtrnácti dnech milostného dobrodružství ocitl v rodinném sídle Robinsonových na Kirby Drive v River Oaks."

"Ona ho pozvala domů, aby se pochlubila?"

"Ne. Nařídil jí to otec. Ash Robinson byl totiž rodinný diktátor. Všichni ho museli poslouchat, on jejich návrhy schvaloval nebo odmítal. Joan prostě nařídil, aby nového chlapa přivedla, aby věděl, s kým má tu čest."

4.

Byla to obrovská svatba, jak bylo v Houstonu těch let zvykem. Rodiče obou manželů se předbíhali v prezentaci svého majetku i společenského postavení. Hillovi rodiče neschvalovali rozhodnutí svého syna oženit se s dvakrát rozvedenou ženou. Robinsonovi se zachovali, jak se na bohaté rodiče zámožné nevěsty sluší a patří. Tchán daroval zeťovi poslední model luxusního cadillacu z roku 1957 a uvolnil mladým manželům značnou část jednoho ze dvou křidel Robinsonových rozlehlého sídla. Colin Evans, který se stal později kronikářem případu, napsal, že ti dva se k sobě vůbec nehodili. Joan byla zhýčkaná a svéhlavá milionářská dcerka, která měla k dispozici tolik peněz, že mohla a směla všechno. Zúčastnila se všech blízkých i dalekých jezdeckých závodů, kupovala nadějně závodní koně, dost často vítězila v soutěžích na nejvyšší úrovni. Nevynechala ani jeden ze společenských večírků, které pořádali zbohatlíci. Doktor Hill měl odlišné zájmy. Především miloval hudbu, chodil na koncerty, někdy si dokonce našel čas i na zkoušky a zúčastnil se koncertů.

V roce 1960 se Hillovým narodil syn, kterého pokřtili jménem Robert. Starý pán byl zrozením následníka nadšen, a aniž by se zeptal někoho na souhlas, rozhodl, že se malému budoucímu milionáři bude říkat Boot. Stále častěji se ukazovalo, že se ti dva k sobě nehodí. Joan byla sice velmi hezká žena, svým způsobem však střelená. Její zájmy byly prosté a přizemní. Stále se chtěla ukazovat, co si může dovolit, vyžadovala od svých přátel, aby ji opakovaně obdivovali. Večer i v noci nebývala doma. Neměla milence, ona pouze milovala společnost zbohatlíků, kteří se nestyděli chlubit statistickými údaji o tom, kolik za minulý rok vydělali a kdy a kde za to koupí další pozemky nebo akcie.

Joan se mohla pyšnit svým vlastním manželem. On totiž byl v té době velmi vyhledávaným plastickým chirurgem, a když se ještě spojil s jedním ze svých starších kolegů Nathanem Rothem a společně si zařídili operační sály s poslední chirurgickou technikou, měl o výnosný život postaráno. Byl velmi pracovitý, nesnažil se však rozšířit svůj profesionální obzor o nové systémy plastických operací.

V roce 1963, když byla ordinace na vrcholu úspěchu, zažil John obrovský rodinný šok. Jeho mladší bratr, který byl rovněž lékařem, spáchal sebevraždu požitím smrtelné dávky barbiturátů.

"Já se na tu aféru pamatuji," řekl detektiv Kroner později. "Nám se totiž při vyšetřování podařilo získat velmi zajímavé podrobnosti. Hillův bratr Julian byl totiž homosexuál. Jedna verze důvodu k sebevraždě tvrdila, že se rozešel se svým milencem a odloučení neunesl, druhá že mu na onen svět pomohl jeho bratr John, protože měl strach, aby se veřejnost nedozvěděla, že má bratra gaye. To by samozřejmě nezůstalo v puritánském texaském prostředí bez následků, a tak prý bráchovi na onen svět pomohl."

"Nezanechal sebevrah žádnou zprávu? Obyčejně píší tak zvané poslední dopisy," zeptal se Frank Briscoe.

"Nic takového se nenašlo. Ta smrt snad jen ještě víc provokovala Johna Hilla k většímu výkonu na operačním stole, ale také v oboru klasické hudby. Chodil na koncerty a taky na nich hrál a ze všeho nejvíc prý se těšil, až si koupí dokonalé koncertní křídlo značky Bösendorfer. Jeho skupina hudebníků si dala pro Hilla symbolické jméno Heartbeat neboli Tlukot srdce."

"Zjistili jsme však, že příjem z lékařské praxe nebyl vůbec vysoký," řekl Frank Briscoe. "Doktor dával své manželce na výdaje domácnosti pouze sto dolarů měsíčně. Je pravda, že je ve skutečnosti živili rodiče. Vařilo se v jedné kuchyni, žádná režie spojená s tak prostornou rezidencí se jich netýkala. Ale vztah těch dvou, podle tvrzení starého pana Robinsona, nestál za nic. Žili každý svůj život a jejich vztah k Joaniným rodičům taky nebyl dobrý."

"Však se taky brzo po těch nesrovnalostech odstěhovali. Doktor Hill koupil jen pár domovních bloků od Robinsonových dům za téměř sto tisíc dolarů."

"Měl snad tak velké úspory?"

"Tchán mu poskytl bezúročnou půjčku 12 000 dolarů, které musel zaplatit při podpisu kupní smlouvy. Něco měl a zbytek získal výhodnou hypotékou."

Při vyšetřování se objevily ještě další příčiny nefungujícího manželství. Joan byla velmi hezká žena, na kterou se muži dívali s obdivem a touhou získat ji. Milostný život manželského páru ustal.

"Já jsem si s ním už nevěděla rady," řekla Joan jednou své přítelkyni.

"Nechce se s tebou milovat?"

"Ale jo, jenže já ty sprostáry nemám ráda. Pro něj normální soulož není zajímavá a já na ty prasečinky nejsem stavěná."

"Kdoví kdo z nich měl pravdu. Jisté bylo, že se vzájemná averze prohlubovala," řekl detektiv Maxmilián Kroner. "Já jsem se na jejich chování vyptával mnoha lidí. Na první pohled prý všechno bylo v pořádku, ale jakmile byli sami, bez přátel a beze svědků, tak se začali hádat. Doktora prý strašně štvalo, když jeho žena pořád kouřila a přímo si libovala ve sprostých slovech. Navíc se Hill v té době ještě dostal do sporu se svým společníkem."

"Jak se jmenoval?" zeptal se advokát Briscoe.

"Nathan Roth. Začali si vyčítat všechno možné. Hill prý pracoval šlendriánsky a zákaznice si stěžovaly na kvalitu operací. Když jsme spolu o tom mluvili, tak mi řekl, že se chystal s Hillem skončit, ale nevěděl jak. Nebylo to pro něj snadné. Vždyť spolu hezkých pár let pracovali a vydělávali slušné peníze. Jejich ordinace byla dosud vždycky plná. Ale najednou to všechno prasklo. Tak se rozešli, a to ve zlém. Přitom se nám podařilo na finančním úřadě zjistit, že Hill jen za první rok spolupráce těch dvou vydělal 168 000 dolarů, a to byla v roce 1966 hodně vysoká částka.

Neshody vyústily v otevřené nepřátelství. Podle pozdějších výsledků se zdálo, že viníkem byl doktor Hill a jeho společníkovi Rothovi nezbylo nic jiného než obrátit se na soud. John Hill dokonce zašel ve své pomstychtivosti až příliš daleko. Zařídil si ve stejném domě, jen v jiném patře, svoji ordinaci a na dveře si dal připevnit ceník s podstatně nižšími cenami, než měl bývalý společník Roth.

"Já jsem to sledoval, pane Kronere," řekl Ash Robinson. "Bylo to svinstvo. Když se dostal se svými financemi do úzkých, tak přišel kňučet ke mně. Musím mu ale přiznat, že po naší první rozmluvě zvýšil částku na domácnost na sedm set dolarů měsíčně. Pak jsem mu ještě půjčil deset tisíc, ale to mu podle toho, co mi říkala moje dcera, nemohlo stačit, protože už dlužil bance třicet tisíc, když se rozešel s Rothem a zařizoval si svou vlastní praxi." "Za co vlastně utrácel tak velké peníze?" "Já jsem to taky nejdřív nevěděl," řekl Ash Robinson. "Ale pak mi to řekli přátelé. Ten blázen se pustil do stavby jakéhosi gigantického hudebního sálu. Když jsem mu vynadal, tak zastavil v bance jejich dům a všechny půjčené peníze mi vrátil. Zbytek dal na zařízení toho hudebního sálu."

"Co tomu říkala vaše dcera, pane Robinsone?" "Řekla, že je to cvok. Nestará se o svou práci, doma už jenom spí, nebaví se ani se svým synem Bootem. Ráno se akorát nasnídá a vrací se domů kolem půlnoci. Copak je tohle nějaké manželství?" "Nemohla se s ním domluvit?"

"Zřejmě ne. Ale on souhlasil, když mu navrhla, že se pojedou spolu podívat na syna, který byl v letním táboře nedaleko Fort Worthu. Neměl nic proti tomu, aby vyjeli brzo ráno. Po Pětasedmdesátce to bylo z River Oaks víc než 250 mil."

5.

Osud bývá dobrým režisérem. V případě Johna Hilla až kýčovitě drzým. Ten dětský prázdninový tábor byl v Rio Vista. Krásné prostředí na loukách, v lesích s jezerem na koupání, dobrá kuchyně a přísný dozor. Děti z vyšší společnosti zde trávily část prázdnin. Hillovi nejeli pro svého syna Boota, chtěli ho jen navštívit. Ann Kurthová přijela vyzvednout své děti.

V případě doktora Hilla se vyskytuje mnoho krásných lidí. Právě onen osud snad zařídil, že se už sice skoro Čtyřicetiletá Ann Kurthová nápadně podobala vzhledem i proporcemi slavné filmové herečce Elisabeth Taylorové. Za poledne nevydržela dlouho u jídelního stolu, běhala po pláži a snad proto, že neměla s sebou plavky, šla si zaplavat v šortkách a bílém tričku. Když vylézala z vody, tak se přítomným mužům zatajil dech. John Hill byl mezi diváky.

Zbytek seznámení byl banální. Doktor Hill se s ní setkal u jezera s fotoaparátem v ruce. Ann Kurthová se věnovala svým dětem, on se nabídl, že jim udělá pár snímků. Všichni souhlasili, postavili se v naučených pozicích s úsměvy na rtech do skupinky, udělal pár portrétů. Jeden své manželce Joan, tři paní Kurthové. Vyměnili si vizitky, protože doktor Hill slíbil, že jí fotografie pošle. Řekli si jen pár vět, zahleděli se však na víc než běžnou dobu do očí. Hill se dozvěděl, že Ann bydlí nedaleko houstonského Memoríál Parku a Univerzitního náměstí.

Jeden z pozdějších soudních znalců, psycholog specializovaný na sexuální oblast, Mario Hamilton, řekl, že u Johna Hilla došlo k jistému sexuálnímu výbuchu.

"Joan Hillová nestála o sex. Jejím manželovi to sice zpočátku vadilo, brzo si však zvykl, a protože byl pracovně

naprosto vytižen, spokojil se krátkými milostnými epizodami s pacientkami. Byl velmi ctižádostivý, nadmíru pracovitý, dnes bychom řekli, že byl workoholíkem. Najednou se však objevila krásná žena s bohatými sexuálními zkušenostmi, která věděla, jak na zanedbaného úspěšného chlapa v nejlepších letech. Ann Kurthová byla třikrát rozvedená a přesně odhadla, co na Johna zapůsobí, a nezmýlila se."

Přinesl fotografie, jak slíbil, Ann Kurthová ho pozvala do svého bytu. On na pozvání čekal a zůstal u krásné milenky až do rána. Od té doby se choval jako posedlý. Chodil do ordinace a myslel na milování s Ann. Zastavil se na pár hodin doma, řekl, že musí ještě do nemocnice, požádali ho o konzultaci, pak už chodil domů jen nepravidelně. Ann věděla, že ji potkala životní šance, a tak se novému milenci věnovala, jak nejvíc mohla. Pracoval dál a vydělával dost peněz, staral se i o záležitosti ještě nedostavěné síně hudby, těšil se však na večer, který strávil s Ann v posteli. Ona dobře věděla, kdo je John Hill, jaké má příjmy, jak je známý a jakou má budoucnost. Tak se snažila.

Joan si zjedнала soukromého detektiva Ábela Granta, tomu nedalo moc práce zjistit, co, kde a kdy doktor Hill dělá.

"Jezdí k Ann Kurthové rovnou z ordinace. Někdy se ještě zastaví pro nějaké dárky. Jednou jí koupil zlatý řetízek se safírem."

"Podařilo se vám zjistit, kolik už zaplatil za tu jeho síň hudby?"

"Přesně to nebylo možné. Většinu plateb realizoval převodem z bankovního konta. Odhadem to mohlo být takových pětasedmdesát až sto tisíc."

"Kolik si vypůjčil v bance?"

"Přesně nevím. Dozvěděl jsem se však, že zastavil dům na Kirby Drive. A ještě něco se mi podařilo zjistit. V kufru čadil laku má malý trezor. Možná že by se v něm našly zajímavé dokumenty. Jenže já, paní Hillová, se do kufru jeho vozu nemohu vloupat. To byste musela sama."

Bůhví proč si schovával účtenky za dárky, které kupoval příležitostným milenkám. Za léta jich měl tucty. Manželce dával na provoz domácnosti jen velmi malý příspěvek, jinde peníze rozhazoval. Joan se rozhodla, že se se svými starostmi svěří otci. K tomuto kroku ji přivedlo poslední detektivovo odhalení.

"Doktor Hill si pronajal malou garsoniéro, " řekl. "Napsal jsem vám adresu a telefonní číslo. Dalo by se říct, že je to cosi jako hnízdečko lásky."

6.

Další průběh událostí dirigoval Ash Robinson. Joan informovala starého pána i o finančních záležitostech. Ash Robinson byl klidšas a realista. Když se však rozzlobil, tak překypoval energií. Vytočil si telefonní číslo doktora Hilla a nařídil mu, aby okamžitě sedl do vozu a navštívil ho. Jde o velmi důležité jednání. Ještě prý přidal jistou výhrůžku, neposlechne-li, nesejde se už nikdy se svým synem Bootem.

Podle Evanse proběhlo jednání hladce. Starý lišák Ash si pro doktora Hilla připravil cosi, co by se dalo označit za memorandum, tedy pamětní zápis. Za prvé napíše své manželce Joan omluvný dopis, v němž ji požádá, aby mu prominula všechna jeho provinění, převede na ni svůj podíl domu a bude jí od této chvíle vyplácet na provoz domácnosti tisíc dolarů měsíčně, ještě téhož dne jí však vyplatí v hotovosti dlužnou apanáž za minulé měsíce ve výši sedmi tisíc dolarů. V žádném případě pak nebude uvažovat o rozvodu.

Joan byla naivní, když si myslela, že se tímto energickým zásahem jejího otce všechno vyřeší. Přesvědčila se o omylu snad ani ne za týden. John se už několik dní za sebou vrátil domů dřív. Sedl si se synem k televizoru a Joan se rozhodla, že obnoví své páteční večírky pro rodinné a hlavně její známé. Byla posedlá pořádáním takových sešlostí. John neprotestoval, zúčastnil se mejdanu, s nikým se moc nebavil, ale Joan byla pohotová lhářka, omlouvala ho, že je často přepracován, má totiž tolik zákaznic, že na všechny operace nestačí sám.

Hosté odešli, Joan šla do koupelny, John vytočil číslo Ann Kurthové a smluvil si s ní schůzku. Sejdou se zítra v poledne ve známé restauraci při obědě. Ann pochopila, že zvítězila, a chystala se svou převahu ihned náležitě využít. Začala se starat o jeho příjmy, snažila se kontrolovat honoráře od jeho pacientek, k ženám, které se rozhodly pro plastickou operaci, se ale nechovala přátelsky. Prostě začala panovat a šla Johnovi na nervy. Na takové chování nebyl zvědavý. On totiž prožil svou nejslavnější chvíli: otevření sálu hudby.

V nesmírně bohatém městě, kterým Houston dozajista byl, nebyla o atrakce všeho druhu nouze. Zbohatlíci se chlubili jeden přes druhého a úspěšný plastický chirurg John Hill patřil mezi místní ekonomickou elitu. Předvedl svým známým, ale i všem zvědavým, síň hudby, prostorný taneční sál vyšperkovaný s nevkusem v té době v Texasu běžným. Všechno bylo velké, závěsy byly rudé, lemované zlatými lacetkami. Každý se mohl dozvědět, kolik stovek žárovek je v obrovském lustru. Na zvláštním malém pódiu stálo vysněné křídlo značky Bösendorfer.

Dokonalý zvukový systém stál dvacet tisíc dolarů, dokonalé ozvučení umožňovalo sto osm reproduktorů. Scházel jen symfonický orchestr. V této hudební síni se hrála jen reprodukováná hudba a skutečné hudební nástroje z doktorovy rozsáhlé sbírky byly vystaveny v zasklených skříních jako muzeální kusy.

V březnu 1969 překvapil John Hill svou manželku a její dvě, možná tři přítelkyně náhlým příchodem domů. Všechny ženy seděly dole v hale, popíjely dezertní víno a povídaly si páté přes deváté.

"Já jsem tenkrát nevěděla o manželské krizi Hillových," řekla jedna z nich před koronerem Jachimczykem, "proto jsem si myslela, že je John tak milý a pozorný stále. On totiž přišel z práce domů, všechny nás obřadně pozdravil a pak začal rozbalovat bonboniéro."

"Přinesl ji s sebou?" zeptal se koroner.

"Pravděpodobně. Když vstoupil do haly, tak ji měl už v ruce."

"Vy jste byla Joanina známá, nebo sousedka?"

"Ne. Bydlím v Dallasu, ale byla jsem v Houstonu na návštěvě příbuzných."

"Jak se choval doktor Hill? Líbil se vám, obdivovala jste ho?"

"Choval se jako velice pozorný manžel. Jestli se mi líbil? Nemusím se stydět, když se přiznám, že velice. Je to přece

krásný chlap a umí se chovat jako lord. Všem se nám líbil."

"Nabídl vám nějaký bonbon?"

"Nebyly to bonbony, ale velmi pěkné zákusky. Když jsme se upejply a nechtěly jsme se hrabat v krabici se zlatými pruhy, vzal malé talířky a podal nám je."

"Takže jste každá dostala stejný zákusek?" zeptal se koroner.

"Ne. Joan podal čokoládovou pracičku, a když ji snědla, tak jí vnutil po krátkém dohadování ještě čokoládový řez."

"Snědly jste ty zákusky všechny?"

"Ne hned. Ale nakonec zůstala na stole jen prázdná krabice."

"Měla i v tomto případě Joan Hillová jiný zákusek než vy tři?"

"Podal jí zase čokoládový. Pak už jsme pily jenom čaj."

"Zůstal doktor Hill s vámi v hale?"

"Ne, zazvonil telefon, on k němu šel, pak se k nám vrátil a omluvil se, že musí do nemocnice k naléhavému případu. A venku bylo mizerné počasí, víte, jeden z těch texaských březnových lijáků, a tak jsme zůstaly s Joan a odcházely jsme až po půlnoci, když se jí udělalo špatně."

"Nebylo vám divné, že se doktor chová tak vybraně?"

"Ne. On totiž přinesl zákusky týden předtím do hřebčína, kde pořádala Joan večírek s opékání selete na rož-ni, a podle toho, co jsem slyšela, já jsem tam tenkrát nebyla, tak přinesl už nakrájený čokoládový dort a dával každé ženě jen jeden kousek."

"Jak jste se o tom dozvěděla?"

"Holky si o tom druhý den ráno povídaly. A taky řekly, že pro Joan měl pár speciálních kousků. Vypadalo to jako středověká idylka s beránky na zelené louce. Ve skutečnosti byl stav manželství Hillových kritický. Hádali se, křičeli na sebe. Až na ulici bylo slyšet praskání dveří, když vyjížděl ve svém cadillaku do ordinace, tak za ním Joan vyběhla ven a vykřikovala, že už toho má dost, že s ním nezůstane ani jediný den."

Doktor odjel do ordinace a vrátil se domů k večeři. Choval se, jako by se nic nestalo. Tentokrát nenabízel své manželce k uklidnění báječné čokoládové zákusky, ale dal jí před spaním jedinou tabletu na uklidnění. Kolem jedenácté šli oba do ložnice a krátce poté zhasli.

"Když jsem se ráno vzbudil," řekl později při výslechu Hillových syn Boot, "tak jí nebylo dobře. Vypila kávu a zřejmě se jí ulevilo. Když jsem odešel do školy, tak byla určitě v pořádku."

"Kdy jí pak začalo být špatně?"

"V neděli ráno. Zvracela, bolela ji hlava. Když šla do koupelny, tak sebou málem švihla o zem, jak se jí zatočila hlava."

"Tvoje matka prý asi dva dny předtím, snad ve středu nebo ve čtvrtek, rozdávala přátelům na večírku nějaké cedule, v nichž obviňovala tvého otce z nevěry a dost nevhodným způsobem se vyjadřovala o záletech svého manžela. Víš o tom něco, Boote?"

"Já jsem o tom slyšel."

"Slyšel jsi někdy matku, že by konkrétně mluvila o otcových milenkách?"

"Ne. Ale naše matka se někdy nechovala dost dobře. Používala při konverzaci s přáteli dost sprostá slova. Ale ona totiž už taková byla odjakživa. U nás se nikdo neupoukl, ale uprdl, když mne kárala třeba za maličkost, tak vykřikovala, že mi rozseká prdel jako tatarský biftek. My jsme už jako děti nečuraly, ale chcaly."

"Jednala takhle jen doma za zavřenými dveřmi?"

"Ne! Vůbec ne! Mluvila takhle všude a vždycky. Táta o ní říkal, že byla protivným, věčně ukřouraným milionářským dítětem."

"A co sis o ní myslel ty, Boote?"

"Totéž. Naše máma byla krásná, ale sprostá. Možná po dědovi, ten je taky prudeš a vynadá každému, jak nejsprostěji umí."

7.

Ash Robinson nikdy neměl doktora Hilla rád. Když se od nezávislého odborníka dozvěděl, že virová hepatitida nemůže po několika málo dnech končit náhlou smrtí, spojil se s bývalým státním zástupcem Frankem Briscoem, který nyní působil jako soukromý obhájce. Ten se pustil do vyšetřování případu a měl štěstí. Podezřelý doktor Hill udělal zásadní chybu. Pouhé tři měsíce po smrti své manželky Joan se oženil se svou dosavadní milenkou Ann Kurthovou. To ovšem naznačovalo, kde hledat motiv k náhlému úmrtí dosud naprosto zdravé paní Hillové. Ash Robinson považoval za svou povinnost zruinovat svého zetě a pustil se do akce svým, a jak se ukázalo, účinným způsobem. Kudy chodil, tak doktora Hilla pomlouval a nebál se ani veřejně ho nazvat vrahem, který už dávno měl sedět za mřížemi věznice Hunsville odsouzený k smrti.

Novináři se znovu vrátili k případu. Doktor Hill měl prázdnou čekárnu. Která žena by podstoupila chirurgickou plastickou operaci, při níž má skalpel v ruce pravděpodobný vrah. Policisté si doktora Hilla předvolali, zeptali se ho, jestli je ochoten podrobit se testu na detektoru lži. Když odmítl, tak s ním sepsali patřičný protokol a začali společně s Ashem Robinsonem pátrat jiným způsobem. Požádali o spolupráci vrchního soudního lékaře New Yorku doktora Milтона Helperna, který se proslavil už v případě lékaře Carla Coppelina.

Později se objevila v tisku zpráva, že doktor Milton Helpern dostal od Robinsona jen jako zálohu dvanáct tisíc dolarů, a proto se dal do práce se značnou vervou. Požádal o exhumaci Joan Hillové a postaral se o dopravu mrtvé do pitevny nemocnice Ben Tau. Doktor Hill se samozřejmě o akci dozvěděl a reagoval po svém. Požádal jednoho z nejschopnějších, ale také nejdražších advokátů, doktora Richarda Haynese, aby se stal jeho obhájcem.

Sešli se v pitevně kolem rakve. Když zřízenci odstranili víko, všichni přítomní se zděsili. Vedle těla Joan Hillové byly dvě hroudy zaschlého bláta a doktor Helpern mohl prohlásit, že rakev už byla předtím nelegálně otevřena, pak znovu

uložena do hrobu a zasypana. Přítomný lékař, krajský koroner Houstonu, doktor Joseph Jachimczyk se zeptal majitele pohřebního ústavu:

"Můžete nám, pane, vysvětlit, kdy byla mrtvá exhumována?"

"Asi tři dny po pohřbu."

"Provedl exhumaci váš pohřební ústav?"

"Ano, pane doktore."

"Kdo vám dal k akci povolení?"

"Doktor Hill přinesl povolení k exhumaci těla."

"Z jakého důvodu?"

"Uvedl, že si chce vzít jeden ze vzácných rodinných šperků, s nímž byla jeho manželka pochována."

"Takže si šperk vyzvedl a vaši lidé pak rakev znovu uložili do hrobu?"

"Ano."

Doktor Helpern se nezajímal o šperk ani o legálnost či nelegálnost otevření rakve. Naopak měl dojem, že poloha mrtvé v rakvi je původní. Nikdo s tělem Joan Robinsonové-Hillové nepohnul. Sám nevěděl, co ho na tomto zjištění tak zaujalo. Dal se do práce, začal s pitvou. Výsledek byl neuvěřitelný.

"Vážení kolegové, musím vám sdělit, že původní pitva nebyla pečlivě provedená. Spíš bych řekl, že nebyla provedena vůbec. Žaludek, a v tomto případě přece mohlo jít právě o stav žaludku, nebyl vůbec otevřen. V těle, a tedy i kdekoli v rakvi schází srdce a také mozek. Nedovedu si představit, jak k tomu mohlo dojít. Nabízí se jediné vysvětlení: když byla mrtvá poprvé exhumována kvůli údajnému šperku, byl odstraněn mozek i srdce. Můžete mi říci, kdo provedl první pitvu?"

"Doktor Morse."

"Je přítomen?"

"Přiznávám se," řekl patolog, "že jsem srdce vyoperoval, aby mohlo být ještě laboratorně prozkoumáno, a zapomněl jsem je vrátit do rakve před pohřbením."

"Kde je to srdce, pane kolego?" zeptal se doktor Helpern.

"Mám ho ve sterilním kontejneru."

"Kde je máte?"

"V kufru svého vozu. Na parkovišti před budovou."

"A co mozek?" zeptal se rozčilený doktor Helpern.

"Ten tam je také. Jestli dovolíte, já pro oba kontejnery skočím."

8.

Doktor Milton Helpern nespěchal se znaleckým posudkem. Když s ním po několika týdnech přijel do Texasu, zjistili detektivové, že je neslaný nemastný, jako by se soudní znalec chtěl vyhnout jasnému označení příčiny smrti Joan Hillové. Tak museli detektivové, ale taky koroner Jachimczyk počkat na překvapení. John Hill se totiž ani ne po ročním manželství rozvedl s Ann Kurthovou. Ta se mu chtěla pomstít a přihlásila se soudci Hooeymu, který měl spisy případu na stole, jako svědkyně.

"Jak dlouho trvalo vaše manželství, paní Kurthová?" zeptal se Hooey.

"Necelý rok."

"Kdy začaly vaše potíže? Kdy jste se začali hádat?"

"Nejdřív asi tak před půlrokem. Pak byl nějaký čas klid, ale poslední měsíc to už nebylo k vydržení."

"Jaké byly důvody vašich manželských nešvarů?"

"John měl nějakou ženskou."

"Jste ochotna vypovídat o okolnostech náhlého skonu Hillový první manželky Joan Robinsonové?"

"Proto jsem se přihlásila."

"Kdy jste začala vašeho tehdejšího manžela Johna podezírat z vraždy jeho ženy?"

"Týden předtím, než zemřela."

"Vy jste byla v Hillových bytě?"

"Byla."

"Proč jste svého pozdějšího manžela už tenkrát začala podezírat?"

"Všimla jsem si, že na Johnově psacím stole ležely tři Petriho misky s nějakou kulturou připravenou zřejmě pod mikroskop."

"John Hill byl přece lékař, co bylo na těch miskách podezřelého?"

"To, že mi John vynadal, že v jeho pracovně nemám co dělat, ty tři misky sebral a rychle je strčil do aktovky, v níž nosil preparáty a léčiva. Ale hlavně na mne strašně řval. To mi bylo nápadné."

"Všimla jste si, jak vypadal obsah těch misek?"

"Byla to nějaká červená hmota. On mi pak ještě druhého dne začal vykládat něco o jakémsi experimentu, že se v laboratoři snaží otestovat jakousi novou metodu použitelnou při transplantacích tkání."

"Myslíte si, že nemluvil pravdu?"

"Jsem přesvědčena, že lhal. Já jsem totiž jednou, možná o měsíc později, našla v chladničce nějaké cukroví. Když jsem si ten tácek vyndala na stůl, tak k němu skočil, sebral mi jej, dal řezy zpátky do ledničky a velmi důrazně mi zakázal nejen je jíst, ale neměla jsem se jich ani dotknout."

"Myslíte si, že byly jedovaté?"

"Samozřejmě."

"Byla jste přesvědčena, že chtěl zabít vás?"

"Koho jiného. On se mi totiž už kdysi předtím přiznal, že se pokoušel zabít svoji ženu při nahrané automobilové havárii, ale nepodařilo se mu to. A hned nato, sotva o týden později, mi chtěl dát smrtící injekci."

"Jak jste na to přišla?"

"Protože se mi jednou v noci přiznal, že svou ženu zabil nějakou injekcí."

Prohlášení Ann Kurthové byl málo důvěryhodný výstup. Nikdo její výpovědi nevěřil. Doktor Hill byl především vynikající chirurg a rozhodně ne hlupák, aby se tak amatérským způsobem chtěl zbavit manželky. Jeho druhá žena Kurthová si špatně vymyslela obvinění a nedokázala ani odpovědět na otázku, proč tedy žila s doktorem Hillem, když byla přesvědčena, že ji chce zabít. Na otázku koronera však okamžitě řekla:

"Protože zabil stejnou injekcí Joan."

9.

Obhájce Johna Hilla, doktor Richard Haynes, pečlivě sledoval vývoj situace a brzy se přesvědčil, že žalobci scházejí proti podezřelému lékaři důkazy. Výpověď Ann Kurthové ještě víc případ zamlžila, policisté se pokoušeli najít další svědky. Ash Robinson se však ani po těchto nezdarech nevzdal. Neměl nic jiného na práci, a tak hledal další kontakty. Novináři už také neměli o čem psát, a tak se John Hill, kterému se už zase dařilo dobře a židle v čekárně jeho ordinace byly opět obsazeny, rozhodl, že se znovu ožení.

Setkal se totiž s vynikající ženou. Jmenovala se Connie Loesbyová, vyslechla ho, když mu bylo nejhůř, dokázala ho psychicky udržet nad vodou ve chvíli, kdy už neměl daleko k utopení. Byla tichá, pracovitá, za každých okolností optimistická. Na rozdíl od prvních dvou manželek milovala hudbu. Nastěhovala se k němu do velkého a nyní i částečně prázdného domu na Kirby Drive a stala se jeho utěšitelkou.

Pomohla mu, že se opět dostal nahoru, vydělával zase dost peněz, účastnil se také odborných sympozií, jezdil na konference a ona ho na cestách doprovázela i na odborné kongresy. Takže byl připraven používat při plastických operacích progresivní metody. V neděli 24. září 1972 se vrátil s manželkou ze sympozia v Las Vegas.

"Přiletěli jsme na houstonské letiště a nasedli jsme do taxíku," řekla Connie Loesbyová detektivu Kronerovi.

"Jeli jste rovnou domů na Kirby Drive?"

"Ano. Já jsem hned vyskočila z vozu, John ještě platil taxikáři. Stiskla jsem zvonek u dveří, ale nikdo nešel otevřít. Tak jsem začala klepat a podívala jsem se skleněnou tabulí ve dveřích dovnitř a viděla jsem figuru s kapucí na hlavě. Byla jsem přesvědčena, že je to Boot. Ten si totiž někdy v té době potrpěl na všelijaké srandičky. Tak jsem na něj zavolala. Dveře se otvíraly pomalu, ale najednou mne někdo popadl pod krkem, řekl, že je to loupež, a vtáhl mne dovnitř."

"Kde byl doktor Hill?" zeptal se Kroner.

"Jen krok dva za mnou. Odstrčil mne stranou a vrhl se na toho chlapa v kapuci."

"Co jste dělala vy?"

"Začala jsem křičet, běžela jsem k sousedům, aby mi pomohli. A když jsem byla na ulici, tak jsem uslyšela ty tři výstřely."

Sousedé zavolali policii, přepadovka byla na Kirby Drive za několik minut. Když policisté vešli, objevili Johna Hilla mrtvého na zemi, ve vedlejší místnosti našli Hillovu matku Myru a syna Boota. Oba měli v ústech roubíky a paže spoutané na zádech a propletené do opěradel židlí.

"Byla to profesionální práce," řekl detektiv Kroner. "Ten chlap, který včas zmizel, dobře věděl, co dělá. Jednak sebral aktovku a doufal, že v ní bude hodně peněz. Vytáhl mrtvému z kapsy peněženku a přelepil mu izolepou oči i ústa. Kuklu vyrobenou amatérsky z povlaku na polštář odhodil a zmizel, než jsme se objevili my."

Policisté hledali motiv vraždy. Vyslýchali také Ashe Robinsona, který stále ještě vystupoval v roli mstitele zavražděné dcery, kloudnou stopu však nenašli. Tentokrát jim k úspěchu pátrání pomohla náhoda. Jeden z hlídky, která střežila dům, našel v nedalekém křoví odhozenou pistoli. Byla to osmatřicítka, kterou podle nábojnice byl zastřelen doktor Hill. Její číslo bylo registrováno. Majitelem byl jakýsi lékař, jehož jméno nebylo ani v policejních protokolech uvedeno. Bydlel na východě Texasu v Longview a neměl zrovna dobrou pověst. Při výslechu se ukázalo, že je to flamendr a prostopášník, kterého znalo hezkých pár prostitutek. Jedna z nich, přezdívaná Dusty, mu pistoli už před několika týdny v jeho bytě při návštěvě ukradla. Měl štěstí, že ztrátu ohlásil policejní stanici.

Longview je asi šedesátitisícové město nedaleko hranice s Louisianou. Místní policie znala své stálé zákazníky, policista, který měl službu, bez hledání řekl, že Dusty se jmenuje Marcia McKittricková, se stálým pobytem v Dallasu, a má ve zvyku toulat se ze státu do státu jako turistka. Nebylo snadné dostat se jí na stopu. Detektivům to trvalo celého půl roku. Pak se jim konečně podařilo zatknout pasáka prostitutky Bobbyho Vandivera. "Takže se přiznal?" zeptal se soudce Hooey.

"Řekl, že jen udělal to, co slíbil. Celou záležitost vyjednávala jakási nepřilíh mladá, ale ještě ne stará Lilly Paulusová. Ta mu taky dala na ruku zálohu honoráře 3500 dolarů, a směl si taky nakrást, co mohl. Paulusová mu řekla, že doktor Hill mívá u sebe vždycky hodně peněz. On po jeho zavraždění zkoušel hledat nějaké peníze po bytě, ale ukradl jen sedm set dolarů."

Policisté zatkli Lilly Paulusovou, státní žalobce ji obvinil z vraždy. Stejného dne přivedli policisté ze samotky Marcii McKittrickovou a dohodli se s ní, že bude odsouzena na pouhých deset let, když bude svědčit proti Lilly Paulusové. Všechno bylo do poslední podrobnosti připraveno, když došlo k naprosto nečekané události.

10.

Podezřelý a obžalovaný Bobby Vandiver byl dosud na volné noze, a snad jen pár dní před prvním stáním přišel do Longview, kde způsobil v nočním podniku výtržnost, končící rvačkou. Když už šlo do tuhého a v baru se objevili policisté, vytáhl také pistoli a chtěl se prostřílet ven. Pozdě. Jeden z policistů, hledající východ, pasáka zastřelil. Vyšetřovatelé později potvrdili, že šlo o hru náhod. Rvačka v hospodě neměla nic společného s vraždou doktora Hilla.

Čtyřiapadesátiletá Lilly Paulusová vypadala sice jako nevinátka, ale měla za sebou hodně pestrý život. Už ve čtyřicátých letech si nějaký čas pobyla ve vězení, když ji v Galvestonu usvědčili z prostituce a zavřeli také její dobře prosperující bordel. Se členy místního podsvětí byla jedna ruka a stýkala se i s pašeráky drog. Soudce Hooley předvolal na stupínek svědků její dceru Mary Jo. Ta s chutí vypovídala proti své matce.

"Slyšela jsem, že pan Ash Robinson byl ochotný zaplatit za zabití Johna Hilla hodně peněz."

"Kdo vám to řekl?"

"Moje matka."

"Viděla jste někdy vaši matku ve společnosti pana Ashe Robinsona?" zeptal se soudce.

"Nejdřív jsem nevěděla, kdo to je, ale pak jsem se dozvěděla, že ten chlap je těžký milionář."

"Dohadovali se o částce za vraždu?"

"Tak to já přesně nevím, ale vzpomínám si, že už to asi všechno měli vymyšlený, když matce pan Robinson dával tužkou nakreslený plán domu na Kirby Drive."

"Kolik si myslíte, že dostala za sjednání té tajné akce?"

"Pětadvacet tisíc dolarů."

"Tak to byla slušná částka. Jak se vaše matka chovala k vám?"

"Strašně. To si ani nedovedete představit. Byly mi čtyři roky, když mě vlastní máma nutila k prostituci. Jo, divte se nebo nedivte, když mi byly čtyři roky. Nebyla hodná, měla na svědomí moc ošklivých věcí."

Lilly Paulusová byla odsouzena k pětatřiceti letům vězení, Ashe Robinsona sice policisté vyslýchali, ale soudce ho ani jako obžalovaného, ani jako svědka ne-předvolal. To znamenalo, že Ash říkal pravdu, když tvrdil, že neměl se smrtí Johna Hilla nic společného. Zemřel v klidu a pokoji v únoru 1985 ve věku osmdesáti sedmi let. Vdova Connie Hillová se znovu provdala a žila dál v Houstonu. Někteří lidé mluvili o pochybné spravedlnosti i o tom, kdo ze zúčastněných se dostal do pekla a kdo do nebe. Bůhví co si kdo z nich vlastně zasloužil?

DOKTOR SMRT

1.

Doktor Harold Frederick Shipman byl pohledný Angličan, štíhlý, nepříliš vysoký, vypadal o deset let mladší, než byl, přestože měl už hodně bílé vlasy. Celý rok nosil povinný deštník a piskově hnědé tvídové sako s koženými náloketníky. Dlouho měl pověst báječného a příjemného lékaře, který žádného pacienta nezarmoutí. Ordinaci měl v třicetitisícovém Hyde, dnes vlastně už satelitním městečku velkého Manchesteru. Pacienti ho měli rádi, kdosi kdysi napočítal, že jich celkem ošetřoval víc než tři tisíce pět set.

Když zešedivěl, nechal si narůst krátký probělavě plnovous a vypadal ještě důvěryhodněji. Ordinaci měl hned vedle lékárny, s majitelem i se dvěma magistraty se brzo po nastěhování spřátelil. Samozřejmě že měl lékárník radost, když každému z pacientů předepsal dost léků. Sám také bral sílu probouzející tablety, ale kdo by mu to vyčítal, hlavně že byl dobrým rodinným lékařem, ochotným pomoci ve dne v noci. Nikoho nenapadlo, že se neřídí pravidly závazné Hippokratovy přísahy, že údaje uvedené v jeho počítači jsou daleko od pravdy. Když mu bylo čtyřiapadesát, dostal se do nepříjemného maléru: dcera jedné z pacientek, dvaosmdesátiletá Kathleen Grundyová, Angela Woodruffová prohlásila na policejní stanici, že doktor Shipman její matku zavraždil.

2.

Podle policejních záznamů se narodil v Nottinghamu. Jeho otec byl řidičem kamionu a býval málokdy doma. Harold měl ještě dva sourozence. Rodinné prostředí zřejmě nestálo za moc, jeho matka byla nemocná a zemřela čtyřiatřicetiletá na rakovinu plic. Jak bylo v té době zvykem, ležela dlouhé měsíce v nemocnici, kde jí lékaři pravidelně píchali uklidňující prostředek proti nesnesitelným bolestem, injekce morfia. Po Haroldově zatčení a samozřejmě také během soudního líčení se objevily v tisku úvahy odborníků o synově dramatickém a opakovaném zážitku při návštěvách v nemocnici a bezradnosti lékařů, udržujících nemocnou při životě pravidelnými dávkami narkotik.

Nemocná matka dozajista sehrála důležitou roli v psychickém vývoji syna. Ten se však po její smrti odstěhoval na koleji a začal studoval medicínu. Není známo, jak se na studiích choval, není jasné, jestli ho otec mohl finančně podporovat, nikomu se také nepodařilo zjistit, odkud bral peníze na studium.

Setkali se v Leedsu, kde Harold studoval na vysoké škole. Jí bylo sedmnáct, jemu dvacet. Pár měsíců spolu chodili, pak byla svatba, Primrose totiž byla v pátém měsíci těhotenství, a tak milencům nezbývalo jiné řešení. Přestěhovali se do Hyde, spokojili se s malým laciným bytem, Harold si později asi o pět kilometrů od svého bydliště v Hyde zařídil lékařskou ordinaci a stal se váženým i úspěšným.

3.

Jako v mnoha případech sériových vrahů - Harold předčil všechny odporné lidské zrůdy známé z historie zločinu a stal se vrahem s největším počtem obětí Británie a možná celého civilizovaného světa - hledali psychologové i psychiatři důvody k bestiálnímu chování v jeho dětství. On však nebyl ani zneužíván, ani terorizován rodiči či sourozenci. Na vysoké škole nebyl ani nápadně líný, ani lajdácký. Tak se jedinou příčinou Haroldovy vražedné zvrhlosti mohly stát jeho sklony k narkomanii a chorobná touha po laciné slávě. Už v době, kdy jako lékař s dobrou pověstí a slušnými výsledky pracoval na klinice, se nezákonně zmocnil derivátu morfia pethidinu. Drogu zřejmě získával na recepty neexistujících pacientů.

Přišli na to. Předvolali ho nejdřív ke komisi, vyptávali se ho proč a on jim odpověděl, že neví, co ho to napadlo. Neodsoudili ho. Harold Frederick Shipman byl dobrý a spolehlivý lékař, takže mu vyměřili pouze pokutu ve výši šesti set liber a na pár měsíců mu zakázali ordinovat. Nemohl tedy provádět lékařskou praxi, a proto se snažil postarat o budoucnost. Když mu vrátili dekret a on si mohl otevřít soukromou ordinaci, byl na svou další činnost pečlivě připraven. Stal se oblíbeným rodinným lékařem, kterému pacienti důvěřovali a dělali mu dobrou reklamu tím, že se o

jeho spolehlivosti a ochotě zasáhnout ve dne i v noci vyjadřovali s nadšením.

4.

Dvaasmdesátiletá Kathleen Grundyová byla snad poslední obětí vraždícího lékaře. Jestli ne, pak byla nejdůležitější. Po odhalení jejího případu zatkli policisté doktora Shipmana, podezřelého z vraždy. V sobotu 24. června 1998 se měla důchodkyně, která netrpěla ani jednou z nemocí stáří, zúčastnit večírku důchodců, na který se nejen těšila, ale připravila si dokonce i nové šaty. Přátelé, s kterými si ještě během dopoledne telefonovala, později vypověděli, že měla dobrou náladu, vůbec se nezmínila o nějakých zdravotních potížích, proto se divili, že nepřišla. Nejdřív jí zatelefonovali. Když se nehlásila, tak pro ni jeden z mužů zašel.

"Měl jsem to jen pár kroků," prohlásil později policistům. "A tak jsem si vzal jenom klobouk, i deštník jsem nechal na věšáku, a za chvíli jsem už klepal na její dveře. Nikdo se však neozval."

"Jak jste se tedy dostal dovnitř?" zeptal se policejní seržant.

"Zaklepal jsem u sousedů. Byli to Kathleenini dobří známí a měli klíč od jejich dveří a ona zase od jejich, kdyby se něco stalo. No, a ono se stalo. Když jsme vešli dovnitř, ležela Kathie na pohovce mrtvá."

"Pak jste nám hlásil telefonicky její smrt?"

"Nejdřív jsem zatelefonoval její dceři."

"Jak se jmenuje?"

"Angela Woodruffová. Přišla asi za půl hodiny a ona pak zatelefonovala na policejní strážnici."

"Dozvěděl jste se něco o její nemoci, pane?"

"Nikdy jí nic nebylo, ale sousedka říkala, že odpoledne u ní byl doktor Shipman. Je taky naším rodinným lékařem a jí někdy chodil měřit tlak. Brala jenom jednou denně tu Červenou pilulku, teď si nevzpomenu, jak se jmenuje, ale je proti vysokému krevnímu tlaku."

Paní Grundyovou odvezli do márnice, soudní lékař při pitvě zjistil, že smrt nastala předávkováním některého z derivátů morfia, velmi brzo po vpichu preparátu. Podezřelý byl doktor Shipman, a tak si pro něj policisté dojeli. Netrvalo dlouho, přiznal se, že jí chtěl pomoci.

5.

Je mnoho možností, proč se zdravým a poctivým rodičům narodí lidská zrůda. Je známo několik příčin proměny hodného syna v nebezpečného darebáka. Psychiatři a psychologové věhlasných jmen a špičkových znalostí oboru se pokoušeli najít motivy lékaře, kterého hned v prvních člancích novin celého světa nazývali Doktor Smrt. K exaktnímu závěru však nikdo nedospěl, a tak se novináři, ale především policisté a později soudní žalobci, snažili najít aspoň jiskřičku vysvětlení v životopisech Shipmanových obětí.

Maria Westová byla usměvavá, trochu rozčuchaná stará dáma s brýlemi tehdy módní velikosti. Měla prvotřídní zubní protézu, takže se mohla při každé příležitosti doširoka usmívat. Zemřela 6. března 1995 a byla označena jako první zavražděná. Už za její vraždu dostal doktor Shipman u soudu doživotní trest. On byl totiž v jejím bytě posledním návštěvníkem a zavolal přítelkyni paní Westové.

"Co na vás doktor Shipman volal, paní Greenová?" zeptal se při procesu státní žalobce.

"Křičel na celou chodbu, že paní Maria Westová náhle odešla. Bylo mi to divné, kam mohla odejít, když je u ní v bytě lékař. Já jsem totiž pana doktora Shipmana slyšela, jak tam s ní mluvil. Máme společný světlík, měla jsem okénko dokořán a poslouchala jsem, jak Marii domlouvá."

"Co jí říkal?"

"Nebylo rozumět. Ale když jsem tam přišla a pochopila, že Mary nikam neodešla, ale náhle zemřela, tak se mi to nějak nezdálo."

"V jakém smyslu?"

"Že s ní nic nedělal! Že se jí nesnažil nějak pomoci. Že mi prostě oznámil, že Marie zkolabovala. Záchranku taky nezavolal."

"Co jste potom udělala vy, paní Greenová?"

"Nic. Co jsem mohla nebo měla dělat? Přijeli pohřebáci a odvezli ji."

"Do pitevny?"

"Tak to nevím, ale o pitvě nikdo nikdy nemluvil. Vím, že úmrtní list podepsal sám pan doktor Shipman."

6.

Lizzie Adamsová zemřela náhlou smrtí, když jí bylo sedmdesát sedm. Bydlela sama v činžovním domě, měla dost vysokou penzi. Také v jejím případě byla svědkyní její sousedka a přítelkyně, která nechtěla být jmenována.

"Jak jste se dozvěděla, že paní Adamsová z vedlejšího bytu zemřela?" zeptal se vyšetřovatel.

"Vracela jsem se z nákupu a viděla jsem, že dveře jejího bytu jsou pootevřené. Tak jsem položila tašky s nákupem na zem a zavolala jsem na Lizzii dovnitř. Nikdo se neozval. Pak přišel do chodby ten brýlatý pan doktor a řekl mi, že paní Adamsová byla nemocná a zavolala sanitku. On byl náhodou blízko, tak se na ni šel podívat, ale už přišel pozdě. Byla mrtvá."

"Přijeli se sanitkou i lékaři?" zeptal se vyšetřovatel.

"Ne. Sanitka taky nepřijela."

Policisté snadno zjistili, že nikdo žádnou sanitku nevolal, že doktor Shipman neměl pohotovostní službu, musel se tedy ocitnout v bytě Lizzie Adamsové záměrně, a ne náhodou.

Prokazování vraždy Ireně Turnérové, které bylo měsíc před smrtí šedesát sedm let, probíhalo za dramatických okolností jako v Hitchcockově hororu. Jediným svědkem skonu byl zase milý a vždy uctivý doktor Shipman. Podle jeho tvrzení zemřela paní Turnérová na srdeční selhání. Státní zástupce dostal povolení k exhumaci mrtvé. Ireně Turnérová byla pochována na hřbitově v Manchesteru. Aby se akce nestala senzací pro novináře a kolemjdoucí, byla mrtvá

vyzvednuta z hrobu v noci mechanickým rypadlem. Celou akci natáčela televize. Po pitvě se ukázalo, že i tato žena byla otrávena silnou dávkou morfia.

Nepodařilo se zjistit, podle jakých pravidel si hromadný vrah své oběti vybíral. Je pravda, že ty nejmladší neměly daleko k šedesátce, ale Winitřed Mellorová byla třiašedesátiletá vdova, matka pěti dětí. Podle svědectví sousedů a známých to byla velmi vitální, vždycky optimističky naladěná paní, která se oblékala, jako by jí bylo padesát.

"Nechápu, jak to ten hodný doktor mohl udělat," řekla domovnice policistům.

"Kdy jste s ní mluvila naposled?"

"V pondělí."

"Tedy jedenáctého května 1998. Hovořila jste také s doktorem Shipmanem?"

"Viděla jsem před domem Mellorových stát jeho auto. Tak jsem vyšla ven a on mi řekl, že se nemůže dozvonit. Paní Mellorová ho volala, ale teď oknem vidí, že sedí uvnitř nehybná v křesle."

"Kdo měl klíč od domovních dveří?"

"Nikdo, doktor je vyrazil."

Také tělo této mrtvé exhumovali. Při pitvě se zjistilo, že byla zavražděna smrtelnou dávkou opia.

Norah Nuttallová patřila mezi mladší lékařovy oběti. Žila o samotě, bylo jí čtyřiašedesát, a protože měla velmi řídké, téměř bílé vlasy, nosila i pro doma háčkovanou čepici. Také ona dostala od doktora Shipmana, který ji při nachlazení navštívil, smrtící injekci. Sedmašedesátiletou vdovu Marii Quinnovou stihl stejný osud. O čtrnáct dní později byla na řadě Laura Wagstaffeová. Policisté zjistili, že byla přes vysoký věk - bylo jí jednaosmdesát let - velmi čilá. Ráda se dívala na televizi, dokonce prý četla i staré noviny. Doktor Shipman ji navštívil v úterý 9. prosince 1997 a nikdo nevěděl proč. Sousedé ji ještě před polednem viděli, jak se vrací z kostela. Kolem druhé hodiny odpolední do její garsonky přijel doktor Shipman a o necelou hodinu později zazvonil u sousedů a řekl jedinou větu: "Stará paní Wagstaffeová zemřela."

7.

Paní Maureen Wardová zemřela v únoru 1988, když jí bylo sedmapadesát. Nebyla nemocná. Byla to velmi čilá paní, která vypadala mladší a chystala se na jarní dovolenou na Jamajku. Nikomu se nepodařilo zjistit, kdo k ní zavolal doktora Shipmana, protože ve své kartotéce ošetřovaných ji neměl. On prý ji našel v jejím bytě mrtvou, aspoň to tvrdil, a do úmrtního listu napsal, že příčinou náhlé smrti byl mozkový nádor.

Biance Pomfretové ještě nebylo padesát, když ji našli mrtvou. Seděla v obývacím pokoji před zapnutým televizorem a nedopitým šálkem kávy. Doktor Shipman ji navštívil den po vraždě Laury Wagstaffeové, krátce před vánočními svátky. Podle sdělení doktora Shipmana zemřela nečekaně po srdečním infarktu.

Jedinou ze svých obětí, šedesátiletou Ivu Lomasovou, usmrtil doktor Shipman ve své ordinaci v High Street v Hyde u Manchesteru. Podle svědectví čekajících pacientů vešla do ordinace, ale po chvíli se v čekárně objevil doktor, řekl, že jeho pacientka má srdeční potíže, musí být nějaký čas v klidu, proto pozval další pacienty do vedlejší místnosti, kde měl rentgen. Vrah měl dost svědků, kteří mu mohli potvrdit alibi. Aspoň si to myslel. Vrátil se do ordinace až ve chvíli, kdy mu ošetřovatelka přišla říct, že paní Lomasová zemřela. Také u ní našli při pitvě smrtelnou dávku opia.

8.

Případ doktora Shipmana je výjimečný. Byl odsouzen 31. ledna 2000 k patnácti doživotním trestům. Soudci mu totiž dokázali patnáct vražd. V současné době, kdy britská policie objasnila vraždy dalších 38 pacientek, se objevily zprávy, že zavraždil nejméně 175 žen. V době zatčení zabavili policisté v jeho ordinaci takové množství narkotik, že jimi mohl Doktor Smrt zavraždit 1500 dalších vdov.

Shipman se dostal na první místo žebříčku vraždicích lékařů a sériových vrahů vůbec. Jeho kolegové z historie zločinu zabíjeli buď ze zvrhlých sexuálních pohnutek, nebo pro peníze zavražděných pacientů. Shipman zabíjel proto, že se mu to líbilo. Při každé vraždě si připadal jako všemocný Bůh, rozhodující o životě či smrti. Při každém zabití prožíval pocit neomezené moci a ve všech případech si počkal na poslední okamžiky života. "Jsem fascinován smrtí a možností ovlivnit dobrým slovem jejich poslední vydechnutí," řekl jednomu z psychiatrů, kteří měli předložit soudu odborný posudek. Do dějin zločinu se zapsal jako Doktor Smrt. Je to však příliš slušné jméno pro lidskou bestii v bílém plášti.

AUTOROVA POZNÁMKA

Knihy mají své osudy. Napsal jsem knížku "Smrt má v ruce skalpel". Měla značný úspěch. Čtenáři ji dobře přijali, přesto, nebo právě proto, že obsahovala případy vraždicích lékařů. Proto jsem se k tomuto tématu ještě jednou vrátil v knížce, kterou jste právě přečetli. Když už byla v tiskárně, objevila se otřesná zpráva o doktoru Shipmanovi, který byl 31. ledna 2000 odsouzen k nejvyššímu trestu. Po dohodě s nakladatelem jsem dopsal třináctou kapitolu této knihy.